

Kungl Utrikesdepartementet

Avd: P

Grupp: 2

Mål: Eu^I

Efterforskning av

Raoul Wallenberg

1954, mars - april

19.

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Chiffertelegram (BUD)

Från Wien

Avsant den 1 3 19 54 kl. 1230

Inkom den 1 3 19 54 kl. 1340

Utskrivet i 3 ex. Detta är originalet.

Dnr		
Avd.	Gr.	Mål.

15.

För Jarring personligen.

Han har ännu icke lyckats ordna annat än brevkontakt. Ett sista försök önskar han göra onsdag vilket jag gått med på bland annat för att Allard skall få tillfälle att fräffa honom.

Lorentzon.

Madrid, den 25 februari 1954. 1/3-54

1 bil.✓

(i 2 ex.)

~~Plåten i resan,
som begärts~~

Ärade Broder,

./.

Enligt Din instruktion ber jag härmed till
Dig direkt få insända räkningen över kanslisten
Grestads resa Madrid-Algeciras-Madrid, som verk-
ställets på i särskild ordning lämnat uppdrag.

Sin tillgång

Axel Lewenhaupt

A. Lewenhaupt.

Utrikesrådet Jarring,
Stockholm.

540 A 210
 Bev. ers. *Av* 330:98
 Förskott: 281:98
 15.4.54 Utbet. 49:-

RESERÄKNING

15019

53/54 *Får ej registreras*

Lönegrad: Ce 17.

Rese- och traktamentsklass: III C.

Resans ändamål: tjänsteresa till Algeciras för överlämnande av försändelse till Envoyén Winther.

Restider:

1954 februari 17	Avresa från Madrid	kl.20.00
18	Ankomst till Algeciras	kl.13.30
19	Avresa från "	kl.16.05
20	Ankomst till Madrid	kl.11.25

Biljettkostnader:

Tågbiljett I klass (jämte sovvagn, telegram i samband med biljettbeställningen)
 Madrid-Algeciras-Madrid

Ptas

Kr

1.966:-✓

Hotellkostnader i Algeciras (verif.1)

151:-✓

Traktamenten:

Februari 18 - 20 *23* dagtraktamenten à 24:50✓

Summa Pts

2.117:-✓

kr.

73:50 49:-

Pesetas 2.117:- motsvarar (7:51=1kr)

"

281:89 281:98

Summa mig tillgodo kr

355:39 330:98

*= Pts 2117.
 Wagon.
 banyon*

Ersättningsutbetalande:

Gottskrives checkräkning med Skandinaviska Banken AB, (huvudkontoret), Stockholm.

Madrid, den 25 februari 1954.

(P.E. Grestad)
 Kanslist

DEBIT- BESKED U nr. 5783 den 6/4-54		
Ny: <i>Besk. i Madrid</i>		
U: <i>Pesetas 2.117:- 13:32 281:98</i>		
Tiket: <i>P.E. Grestad, P.E.</i>	Kron: <i>281:98</i>	
Siffreräkning <i>710</i>	Literering <i>710</i>	Till <i>84</i>

84 1554
 085

J. H. LIEB

U. I. H.

DIRECCIÓN TELEGRÁFICA:
 «CRISTINA ALGECIRAS»
 TELÉFONOS 1390 (3 LINEAS)

HOTEL REINA CRISTINA

ALGECIRAS (ESPAÑA)

CUENTA CORRIENTE
 BANCO ESPAÑOL DE CRÉDITO
 BANCO HISPANO AMERICANO
 APARTADO DE CORREOS, 8

Hab. Núm. 332

Sr. *Prestad*

D. A. C.

Mes de <u>FEB. 1954</u> de 195	Día <u>18</u>	Día	Día	Día	Día	Día	Día
PERS: NIÑOS: SERV:	Pesetas Cts.	Pesetas Cts.	Pesetas Cts.	Pesetas Cts.	Pesetas Cts.	Pesetas Cts.	Pesetas Cts.
Habitaciones . . . Apartments . . .	125 -						
Pensión alimenticia							
Baños Baths							
Domésticos, Niños. Servants, Children							
Desayuno Breakfast							
Huevos Eggs							
Restaurant							
Almuerzos Luncheons							
Comidas Dinners							
Servicio Habitación o Terraza							
Té, Café, Leche . . . Tea Coffee Milk .							
Bocadillos Sandwiches							
Vinos de Mesa Wines							
Alcoholes Spirits							
Cerveza Ales							
Minerales Minerals							
Refrescos Orange, Lemon . . .							
Bar							
Garage							
Traslado Transfer							
Estufas Fires							
Lavado Laundry							
Conferencias Telefónicas							
Impuestos Taxes							
Desembolsos Paid-outs							
Suma diaria	132 -						
Suma anterior							
TOTALES							
Sus entregas a cuenta							
Resta							
12 % Servicio	18 75						
20 % Consumo de Lujo (S. Extras) . .							
TOTAL PTAS.	150 75						

SE RUEGA ENTREGUEN LAS LLAVES AL MARCHAR DEL HOTEL

SE RUEGA EL PAGO DE LA FACTURA EL DÍA DE SU PRESENTACIÓN

108

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Chiffertelegram (BUD)

Från Wien

Avsant den 4 / 3 1954 kl. 1435

Inkom den 4 / 3 1954 kl. 1545

Utskrivet i 3 ex. Detta är originalet.

Dnr 60.B		16
Avd. P	Gr. 2	Mål. EI

Larsfjord Eubing

16.

8/ För Jarring personligen. H-n ankommer Bromma ikväll med SAS från Köpenhamn. Det har stannat vid brevkontakt, dock ha Allard och jag H-n ovetande genom tillfälliga omständigheter erhållit möjlighet etablera säker egenkontakt ^{med} motståndsrörelsens uppgivne ledare. I samband härmed kan genom fru Allard fullt tillförlitlig kontroll av H-ns tidigare uppgifter genomföras i Prag. Bläckbrev från Allard följer med kurir senast den 20. Vi avvakta departementets reaktion innan något företages. Allard idag avrest Budapest.

Lorentzon

Bonn, p.t. Köln den 2 mars 1954.
Strängt förtroligt. 5 bil.

4/3

HEMLIG

Jarring/DS a
22/4 Danielsson
f.k.

u.Jarring

bie. av Danielsson

*exp. 22/4-54
B.*

4 Broder,

Vid sitt besök här i januari bad Danielsson, att beskickningen skulle söka anskaffa en förteckning över samtliga de förutvarande tyska fångar i Ryssland, som i slutet av december 1953 anlände från genomgångslägrer Tapiau i Ost-Preussen till lägrer Friedland på västsidan. Vi vände oss omedelbart till Auswärtiges Amt i saken och ha nu, efter många påstötningar, erhållit den begärda listan jämte fyra tilläggslistor omfattande sådana från Tapiau frigivna fångar, som till en början stannat i östzonen men sedan under loppet av januari i år begivit sig över till Västtyskland. Vi ha icke medhunnit att före kurirens avgång ta avskrifter av förteckningarna utan insända för undvikande av dröjsmål det enda exemplar vi erhållit.

Beskickningen mottog samtidigt från Auswärtiges Amt en förteckning över några tidigare i den tyska utrikesförvaltningen anställda personer, vilka den 22 januari 1954 frigivits från det ryska lägrer Vorosjilovgrad och numera befinna sig i Västtyskland. En avskrift av denna förteck-

Utrikesrådet J a r r i n g ,
Utrikesdepartementet.

bifogas.

Slutligen ber jag i anslutning till mitt handbrev den 24 nästlidna februari angående Damgrens samtal med Zechlin få nämna, att adressen till den i Damgrens P.M. omnämnde förutvarande överstelöjtnanten Lenz är Feldstrasse 20, Rüdesheim.

Din tillgivne
E. Zechlin

Am 22. Januar 1954 wurden folgende Angehörige
des früheren auswärtigen Dienstes aus dem
sowjetischen Lager Woroschilowgrad entlassen:

Name:	Vorname:	Amtsbezeichnung:	Letzte Dienststelle:	Entlassungsanschrift
Speiser	Hermann ✓	Generalkonsul	Auswärtiges Amt	<u>Bonn</u> , Universitäts- klinik
Bergemann	Willy ✓	Kanzler	Sofia	<u>Kiel</u> , Projensdorfer Str. 32
Felchner	Fred ✓	Angestellter	Sofia	<u>Mainz</u> , Göttemann- str. 20
Meyer	Hermann ✓	Angestellter	Sofia	<u>Bad Harzburg</u> , Ilsen- burgerstrasse 21
Scharr	Friedrich ✓	Angestellter	Sofia	<u>München</u> , Ziebland- strasse 4
Emperer	Johann ✓	Amtsgehilfe	Sofia	Lager Friedland
Waldschmidt	Karl ✓	Fahrer des Gesandten Beckerle	Sofia	Offenbach/Main, Krafftstrasse 29

873
Hamburg den 2 mars 1954.

1 bil. i 2 u.

Jarring/DS a + b HEMLIG.
9/3 Danielsson, f.k.
u. Jarring

9/3-54
ek

Strängt förtroligt.

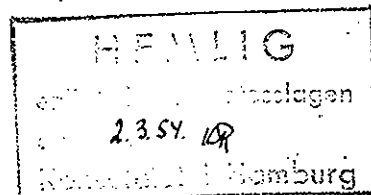
Broder,

24
Sedan beskickningen i Köln anmodat konsulatet att
höra Angela Robl (omnämnd i promemorian fogad till Ditt
handbrev den 1 februari till Reinius), som numera skulle
vara bosatt i Gemeinde Kirchweyhe/Niedersachsen, lyckades
Reinius i går anträffa fröken Robl på ett pensionat i Bre-
men. Resultatet framgår av närslutna P.M.

Reinius
N.-E. Ekblad
(N.-E. Ekblad).

Herr Utrikesrådet G.V. Jarring,

S t o c k h o l m .

P. M.

angående samtal med Angela Robl, Hotel Buthmann, Bremen,
den 1 mars 1954.

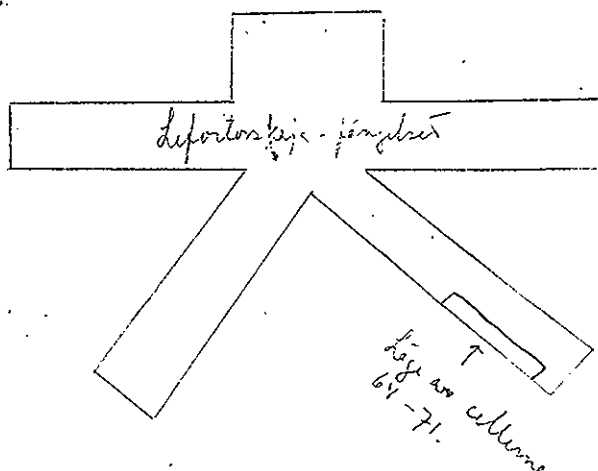
Fröken Robl, som tillfångatagits i Sofia den 19 september 1944, anlände den 3.10.1944 till Lefortovskaja-fängelset där hon stannade till september 1948. Hon hade varit i cellerna 64, 66, 70 och 71, en trappa upp.

Under fångenskapen i Ryssland hade hon aldrig hört talas om någon svensk fånge, även om namnet Wallenberg på något sätt föreföll bekant.

Av de i P.M. av den 30 januari under punkterna 3, 4, 6, 7, 11, 12 och 14 omnämnda personerna kände hon endast igen namnen Karl Supprian, Roedl och de Mohr. Var och vad hon hört talas om Supprian kunde hon icke erinra sig. Roedl hade troligen varit generalkonsul i Gallacz. Under promenadtimmen den 12.5.45 hade de Mohr från granngården med hög röst på italienska och tyska omtalat, att kriget vore slut.

Hamburg den 2 mars 1954

(K. Reinius).

Strängt förtroligt.

*delgivning till
Ratts för
huvudperson*

P.M.

En av de tyska krigsfångarna, som återvände från Sovjetunionen, påstår sig i Taischet i Sibirien (ett lägerkomplex med cirka 50.000 internerade, beläget cirka 300 km öster om Krasnojarsk och cirka 600 km nordväst om Irkutsk) ha sammanträffat med en svensk, som sade sig heta Lundgren. Denne skulle ha häktats av ryssarna, då han sökte föra över balter till Sverige mot slutet av kriget.

Stockholm den 5 mars 1954.

(Gunnar Jarring)

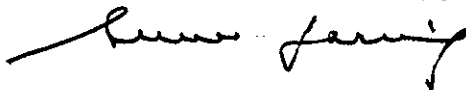
KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

P.M.

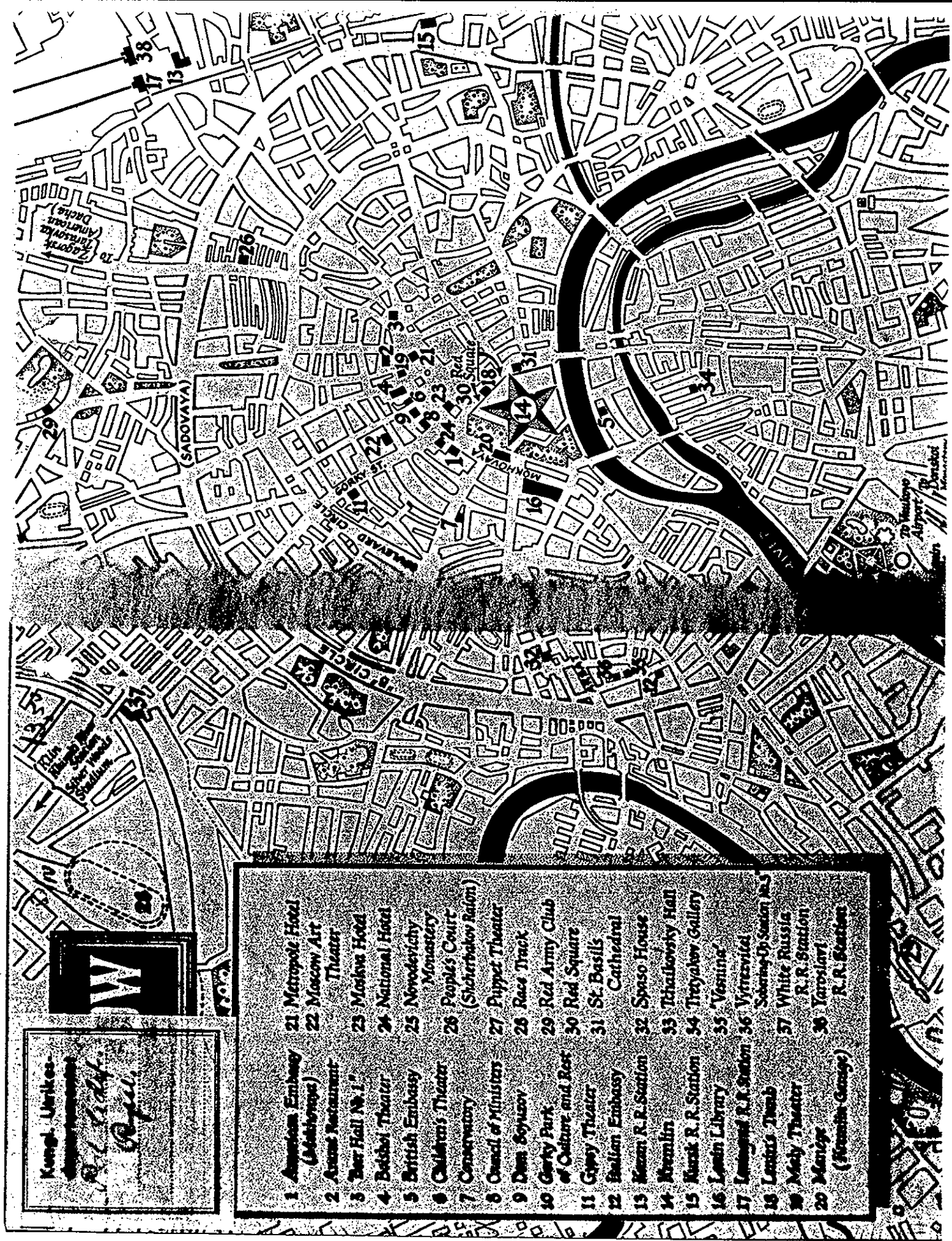
Bifogade kopior är tagna ur boken
"A Window on Red Square" av Frank Rounds Jr.

Observera i övre högra hörnet på den lilla
kartan namnet "Tarasovka".

Stockholm den 5 mars 1954.

Kongl. Litres-

Republ. Popul.

W

- 1 American Embassy
- 2 Ararat Restaurant
- 3 Beer Hall No. 1
- 4 Bolshoi Theater
- 5 British Embassy
- 6 Children's Theater
- 7 Conservatory
- 8 Council of Ministers
- 9 Dom Soyuzov
- 10 Gorky Park
- 11 Gypsy Theater
- 12 Italian Embassy
- 13 Kazan R.R. Station
- 14 Kremlin
- 15 Kursk R.R. Station
- 16 Lenin Library
- 17 Leningrad R.R. Station
- 18 Lenin's Tomb
- 19 Maly Theater
- 20 Mariage
- 21 Metropole Hotel
- 22 Moscow Art Theater
- 23 Moskva Hotel
- 24 National Hotel
- 25 Novodevichy Monastery
- 26 People's Court (Sukharshov Raim)
- 27 Puppet Theater
- 28 Race Track
- 29 Red Army Club
- 30 Red Square
- 31 St. Basils Cathedral
- 32 Spaso House
- 33 Tchaikovsky Hall
- 34 Tretyakov Gallery
- 35 'Voznes'
- 36 Vytenitskiy
- 37 White Russia R.R. Station
- 38 Yaroslavl R.R. Station

Jarring/DS
KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

Telegram

STOCKHOLM		5.3.	19 54
N:o 17. ✓	BUD Chiffer	BIL.	
INK. D. N:o			
AVD. P	GR. 2	MÅL. Eu ^I	

Sjöborgsutredningen.

Svensk
Bonn

Handbrev Kumlin-Jarring 2 mars.
Önskvärt Lenz kontaktas.

Cabinet

Jarring/DS

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

Telegram

Sjöborgsutredningen.

flr (hva)

STOCKHOLM 5/3		1954
N:o 10 ✓	BUD Chiffer	BIL.
INK. D. N:o		
AVD. P	GR. 2	MAL. Eu ^I

Svensk

Paris

4

För Anger från Jarring.

Var finns den Tolstoj som tjänstgjorde på B-avdelningen i
Budapest? Angiv om möjligt adress.

Cabinet

Ex P. 5/3 Kc. 1115 Bde.

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

Sjöborgsutredningen

STOCKHOLM den 5 mars 1954. 19

Strängt förtroligt.

N:o

BIL

INK. D. N:o

AVD.

GR.

MÅL.

P

2

Eu^I

Broder,

Jag tackar för Ditt handbrev av den 25 februari 1954. Ehuru jag knappast tror att någonting är att erfara från de finska fångar, som nu återvänt från Sovjetunionen, skulle jag i alla fall gärna vilja veta, om någon av de hemvändande finnarna varit internerade i Wladimir-lägrer. Om så är fallet, skulle det vara av intresse att erfara, om de erinra sig namnen på några av internerna i detta läger. Förmodligen är det svårt att få ut sådana uppgifter nu så pass lång tid efter att finnarna återvänt och väl antagligen äro spridda över landet.

(Gunnar Jarring)

Envoyén Engzell,
Helsingfors.

Avsp. 2/3-54
75.

Från Budapest

Avsant den 8 / 3 19 54 kl. 1900

Inkom den 8 / 3 19 54 kl. 2250

Utskrivet i 3 ex. Detta är ex. nr 3

12.

För Jarring.

Extra kurir Robert Lokranz anländer till Bromma från Wien över Köpenhamn tisdag kl. 2105 medförande viktigt brådskande meddelande för Dig. Ifrågasätter tjänsteman möter SAS Nybroplan.

Allard

KOPIA KOPIA

8/3-54

Avskrift.

Kungl.Svenska
Beskickningen

Wien den 2 mars 1954
Nr. 81 2 bil.
P 23

insänder reseräkningar för
legationssekreterare Gunnar
Lorentzon.

orig. P 23 Lorentzon.

Till Hans Excellens Herr Ministern för Utrikes Ärendena.

./.

Härmed får jag värdsamt insända två reseräkningar,
avseende tvenne av mig, jämlikt bemyndigande i särskild
ordning företagna tjänsteresor med egen automobil.

Undert. Gunnar Lorentzon.

Avskrift. (med ändringar av ekonomibyrån)

R e s e r ä k n i n g

Lönegrad: Ce 25

Resans ändamål: att på uppdrag av beskickningschefen verkställa vissa undersökningar i samband med i särskild ordning av UD erhållet uppdrag samtidigt som kurirpost till och från Prag medfördes.

Restider:

1954 januari 27	avresa Wien (över Iglau-Tabor)	kl.10.00
" "	ankomst Prag	" 17.00
" 28	avresa Prag (över Tabor-Iglau)	" 11.00
" "	ankomst Wien	" 19.00

Resekostnader:

Resan företagen med egen automobil:	Svenska kronor
700 km à 0:38 kr. per km	266:-

Hotellkostnader:

1954 januari 27-28	}erlagt av beskickningen i Prag	39:53
1 natt 'a kos 54:80 a 72:13		

Traktamentsersättning:

1954 januari 27-28:	80:-
2 dagtraktamenten à kr. 40:-	

Mig tillgodo	385:53
--------------	--------

./.. förskott	39:53
---------------	-------

346:-

Jag får anhålla, att den ersättning, som må tillerkännas mig enligt denna reseräkning, insättes på min checkräkning med AB Skandinaviska Banken, Huvudkontoret, Stockholm.

Wien den 2 mars 1954.

u.Gunnar Lorentzon

R e s e r ä k n i n g

Lönegrad: Ce 25

Resans ändamål: att på uppdrag av beskickningschefen verkställa vissa undersökningar i samband med i särskild ordning av UD erhållet uppdrag.

Restider:

1953 november 22	avresa Wien	kl. 10.00
" "	ankomst österrikiska gränsen	" 14.00
" "	avresa " "	" "
" "	över Horn-Krems-St.Pölten	" 16.00
" "	ankomst Wien	" 21.00

Resekostnader:

Resan företagen med egen automobil:	Svenska kronor
350 km à 0:38 kr. per km	133:-

Traktamentsersättning:

1953 november 22: 1 dagtraktamente	35:-
------------------------------------	------

Mig tillgodo 168:-

Jag får anhålla, att den ersättning, som må tillerkännas mig enligt denna reseräkning, insättes på min checkräkning med AB Skandinaviska Banken, Huvudkontoret, Stockholm.

Wien den 2 mars 1954.

u.Gunnar Lorentzon

87/5

KUNGL.
SVENSKA BESKICKNINGEN

Wien den 2 mars 1954.

HP 1. 3 bil.

Strängt förtroligt och Personligt.

9/3 Handb. till
Lorenzon
ML

8

Herr Utrikesråd,

./.

Härmed får jag insända två av mig upprättade
reseräkningar över en till österrikiska gränsen samt en
till Prag företagen resa. Handbrev från Belfrage den
28 november 1953 jämte bilagor samt från mig den 5
februari 1954 åberopas.

Med skänkt blygghet

Gunnar Lorentzon

Gunnar Lorentzon

Utrikesrådet G. J a r r i n g,
Kungl. Utrikesdepartementet,
S t o c k h o l m.

Der Fall "THOMSEN" - Konsequenzen für RAOUL WALLENBERG-AKTION

Auf Grund dessen, was uns bisher durch Zeugenaussagen, russischen und schwedischen Dokumenten etc. bekannt geworden war, hatten wir uns folgendes Bild von den Motiven gemacht, welche für die Gefangennahme und für die jahrelange Gefangenhaltung R.W:s ausschlaggebend waren und bis heute noch sind:

Die sowjetrussischen Funktionäre waren verblüfft, mitten in einer seit Monaten von ihren Armeen eingeschlossenen und von ihnen - und schon 6 Monate vorher von der alliierten Flugwaffe - bombardierten Stadt eine wohlorganisierte neutrale Legation mit vielen Filialen und Dutzenden "Diplomaten" anzutreffen - freiwillige Mitarbeiter R.W:s, de facto ungarische Mitbürger meist jüdischer Herstammung - und tausende Menschen, die sich mit schwedischen Legitimationspapieren auswiesen. Die sowjetischen Funktionäre hielten es für unglaublich, dass schwedische Diplomaten aus rein humanitären Motiven in der von deutschen und magyarischen Faschisten beherrschten und terrorisierten Hauptstadt eines Landes ausgeharrt hatten, das sich im Kriegszustand mit SSSR und mit den grossen Staaten des Westens befand. Zumal die Sowjetrussen ja auf Grund ihrer eigenen Praxis annahmen, dass jeder Diplomat automatisch ein Funktionär des Nachrichtendienstes mindestens des eigenen Heimatlandes sein muss. - Diese Einstellung war für uns genügende logische und psychologische und politische Erklärung dafür, dass die NKVD der Armee Malinowski R.W. - und später viele dessen Mitarbeiter - festhielt und verhörte. - Dafür, dass R.W. am 17. Januar 1945 de facto seiner Freiheit beraubt wurde, nachdem er vom 13. Januar an in einer weniger strengen Form festgehalten worden war, dafür nahmen wir als Motive sogenannte "Dinge" R.W:s an, die er sich laut Informationen sowjetischer und sowjetfreundlicher Personen NACH Pest Befreiung zuschulden kommen liess: Jüdische Augenzeugen berichteten, sie hätten R.W. in der Zeit zwischen dem 3. und 17. Januar 1945 in erregten Disputen mit sowjetischen Funktionären im Ghetto gesehen. Die Zeugen nahmen an, dass Gegenstand der Meinungsdivergenzen zwischen R.W. u. den russ. Offizieren resp. Funktionären der NKVD (seiner) die Behandlung der Schutzlinge R.W:s durch russische Soldaten resp. Marodiere gewesen. -

Dass die Sowjetbehörden irgendwelche konkrete Anhaltspunkte für Spionagetätigkeit irgendeiner Abteilung der königlich schwed. Legation in Budapest gehabt haben könnte... daran dachte niemand von uns.

Dass die NKVD unsere ungarisch-jüdischen Zeugen nicht nur dazu bewegen wollten, "zu gestehen", dass R.W:s humanitäre Tätigkeit eine Camouflage für Spionage zu Gunsten der Feinde der SSSR gewesen sei, sondern dass die Verhörsleiter vor allem Geständnisse betreffend angeblicher Spionagetätigkeit des Leiters der B-Abteilung der Legation, Attaché Lars G:son Berg, erzwingen wollten..... das seien uns endgültig die Absurdität des sowjetischen Misstrauens gegenüber der königl. schwed. Budapestlegation zu erweisen, ein Misstrauen, dessen Opfer eben R.W. wurde.

Das Faktum, dass R.W. sich bewiesener Weise den sowjetischen Funktionären in Pest nicht nur schlechthin als Repräsentant der schwed. Legation, sondern an Hand von vorbereiteten Dokumenten in russischer Sprache als diplomatischer Vertreter Schwedens als SCHUTZMACHT DER SSSR - vor allem der russ. Kriegsgefangenen in Budapest - legitimierte... dieses Faktum beurteilten

wir als ein PLUS für R.W. und zugleich als ein weiteres Indicium für den völligen Mangel an Logik und Einsicht bei denen, die seit Jahren R.W.'s Schicksal in ihrer Hand haben.-

Eine Analyse des Falles THOMSEN aber zeigt zwingend, dass wir bei Beurteilung der Motive des Verhaltens der Sowjetbehörden in Sachen R.W. von völlig irrtümlichen Prämissen ausgingen. Auch das Verhalten des ehemaligen Aussenministers Christian Günther, des Envoyé Danielsson und des Legationssekretärs Per Anger und nicht zuletzt Lars Bergs erscheint in einer ganz anderen Beleuchtung.

Und falls Envoyé Staffan Söderblom und alle anderen von uns wegen ihrer ineffektiven Behandlung der Frage R.W. kritisierten Funktionäre des Aussenministeriums die wirklichen Hintergründe der sowjetischen Massnahmen gegen R.W. kannten...dann wird ihr Verhalten (beteuend), ihr Zaudern, ihre Aversion gegenüber energischen, eindeutigen und klaren Démarchen zu Gunsten der Befreiung R.W.'s verständlich. Was wir vorher als Indolenz oder Mangel an Civilcourage zu deuten gezwungen waren, das kann nun als Furcht vor Auseinandersetzungen zwischen unserer und der sowjetischen Regierung gedeutet werden, Auseinandersetzungen, bei denen die Wirkung auf den sowjetischen Gesprächspartner und dessen Reaktion zweifelhaft erscheinen konnten, Auseinandersetzungen, die ja nichtmehr R.W. und seine leicht zu erklärende und verteidigbare eindeutig humanitäre Aktion zum Objekt haben mussten, sondern Massnahmen eines schwedischen Legationschefs, ja der B-Abteilung des U.D. in scharfe Beleuchtung setzen mussten, um die garnicht so sinnlosen Argumente der SSSR für ihr Misstrauen gegenüber der Tätigkeit unserer Budapestlegation zu widerlegen. Ein solches Unternehmen forderte aber ein gewisses Maass von Courage und Selbstvertrauen und Vertrauen zur schwedischen Opinion. Dass die Eingeweihten in unserer aussenpolitischen Leitung eine solche prinzipielle Diskussion mit der SSSR vermeiden wollten, ist verständlich. Aber mindest gleich verständlich muss sein, dass R.W.'s Angehörige und jene, die den Kampf für R.W.'s Rettung betreiben, nicht einsehen können, dass heute 1954 noch immer gewichtige Argumente dafür bestimmend sein dürfen, diese prinzipielle Auseinandersetzung zu vermeiden, zumal diese allein eine rasche positive Lösung des Problems garantieren zu können scheint.

Wurden von Seiten schwedischer verantwortlicher Stellen Irrtümer begangen, die zu Unrecht von der SSSR als gegen ihre Kriegsanstrengungen ^{gerichtet} gedeutet wurden, so scheint es uns hoch an der Zeit, diese ev. Irrtümer offen zu zu geben und in ihrem Zusammenhang als wenn auch missverstehbare Handlungen jenseits böser Absicht, also optima fide initiiert, zu erweisen.-

Fakta, die von SSSR zu UNGUNSTEN R.W.'s gedeutet werden konnten:

R.W. meldete sich am 13.1.1945 als einziger in der Millionenstadt ^{Pest /} anwesender schwedischer Diplomat beim sowjet. kommandierenden General als Schwedens Repräsentant für den von der Roten Armee befreiten Teil Ungarns UND als Repräsentant für Schweden als SSSR's Schutzmacht. - Damit hatte er de jure die Verantwortung für die Arbeit der B-Abteilung unserer Budapestlegation übernommen.

R.W. war - nachdem der Leiter der B-Abteilung Lars Berg sich durch glückende Flucht seinen NKVD-Wächtern entzog - weiter auch nach Heimsendung des übrigen Legationspersonales als der für alle wirklichen oder von den Russen irrtümlich angenommenen Fehler der B-Abteilung Verantwortliche in der Hand der NKVD.

Im Gebäude der Finnischen Legation in Buda - dessen Schutz und Verwaltung auch zu den von Schweden übernommenen Aufträgen gehörte - richtete unsere Legation ihre B-Abteilung ein. Da Aitaché Berg nicht alle Schutzaufträge selbst durchführen konnte, teilte er die Agenda nationsweise unter REFERENTEN auf. Für alle Schutzaufträge wählten Berg resp. der Legationschef Danielsson vertrauenswürdige Personen IM EINVERNEHMEN MIT DEN MANDANTEN, d. heisst mit den Regierungen, die sich im Kriege mit Ungarn resp. Deutschland befanden. So war der ehemalige niederländische Generalkonsul Decernent für holländische Interessen, ein ehemaliger Kanslist des argentinischen Generalkonsulates Referent für Fragen Argentinas, zwei Italiener, die das Vertrauen der Badoglio-Regierung hatten, berieten Berg in italien. Fragen. - Aber WER rekommandierte den Sachwalter Schwedens als Schutzbeauftragter der SSSR in Budapest?

Aus den ca 20-stündigen Verhören mit "Thomsen" ging unwiderlegt hervor:

Einer der höchsten Chefs des ungarischen Sicherheitsdienstes (Staatspolizei mit Aufgaben der Contraspionage), im Range eines kansliråd resp. expéditionschefs, empfahl einen Kaufmann deutscher Staatsbürgerschaft für diesen verantwortungsvollsten Posten mit Rücksicht auf die schon damals als bevorstehend angesehene Eroberung Budapests durch die Roten Arméen.

Envoyé Danielsson akzeptierte diesen deutschen Mitbürger und ging darauf ein: diesem DEUTSCHEN eine neue Mitbürgerschaft, einen falschen Pass und einen anderen Namen zu geben. Dieser umgetaufte Deutsche durfte mit seinen Möbeln in das Gebäude der ehemaligen Finn. Legation ^{haus} übersiedeln, also in einem offiziell zur Schwedischen Legation gehörigen ~~Legation~~ wohnen und amtieren.

Hatte Envoyé Danielsson hierzu die Zustimmung UD:s resp. des Auftraggebers, SSSR:s - das ja für die Kosten der Durchführung des Schutzauftrages aufkam - eingeholt? Auf Grund von Aussagen Bergs, "Thomsens" etc muss geschlossen werden, dass so NICHT DER FALL WAR.

Dieser Thomsen hatte Jahre lang in Budapest gelebt und war den ungarischen und DEUTSCHEN BEHÖRDEN in Budapest unter seinem richtigen Namen wohlbekannt. Er gibt selbst zu, dass er für den DEUTSCHEN WIRTSCHAFTSDIENST tätig war. Nota bene war oberster Chef dieser NSDAP-Institution jener FUNK, der als Kriegsverbrecher I. Kategorie vor dem Nürnberger Tribunal stand.-

Es ist kaum von der Hand zu weisen, dass Thomsens Einstellung bei der Legation und seine Umtaufe etc den Pfeilkreuzlerbehörden und den Repräsentanten Hitlers und Himmlers in Budapest bekannt war und von ihnen toleriert wurde. Dass Thomsens Frau von jüdisch-englischer Abstammung ist und trotzdem mit Erlaubnis der ungarischen u. deutschen Instanzen zusammen mit den Frauen und Kindern der Pfeilkreuzler- und Nazi-Bonzen nach Deutschland evakuiert wurde und ihr und ihres Mannes wichtigsten Besitztümer (Schmuck etc) mitnehmen durfte und trotz ihrer Abstammung (Jüdin u. ehemalige Mitbürgerin eines Feindstaates) unbehelligt im Dritten Reich leben und mit Thomsen korrespondieren durfte.... das spricht für einen nicht einfach als Hirngespinnst abzutunenden Verdacht der Mascopie Thomsens mit NSDAP.-

Die Erklärung, weshalb unsere Legation resp. UD:s B-Abteilung auf eine solche "Transaktion" einging, ist - laut Thomsen : UD hatte keinen der russischen Sprache mächtigen Aspiranten für diese Funktion bei unserer Budapestlegation zur Disposition. - Andererseits befand sich aber GRAF TOLSTOJ, ein belgischer Mitbürger, der Russisch vollständig beherrschte, im DIENSTE UNSERER LEGATION IN BUDAPEST. - Tolstoj lobt Berg als einen verlässlichen, loyalen Funktionär. Konnte nicht Tolstoj die russ. Kriegsgefangenen als schwedischer Funktionär allein betreuen? War die Anstellung des mystischen Deutschen notwendig?

Aus den Berichten Bergs geht hervor, dass Graf Tolstoj - und nicht Thomsen - für die russischen Kriegsgefangenen in Budapest hingebungsvoll sorgte, also den wichtigsten Teil der Schutzaufgabe Schwedens erfüllte. Dass er Envoyé Danielssons volles Vertrauen hatte, geht daraus hervor, dass Danielsson mit Per Anger übereinkam: dass für den Fall, dass die Rote Armée zuerst Pest befreien sollte - und falls R.W. zu diesem Zeitpunkt sich nicht in Pest, sondern bei der Haupt-Legation in Buda befinden sollte, IN ERSTER REIHE GRAF TOLSTOJ ALS REPRÄSENTANT UNSERER BUDAPESTLEGATION MIT DEN RUSSEN KONTAKT AUFNEHMEN SOLLTE... und erst in zweiter Reihe (falls Graf Tolstoj verhindert wäre) Lektor Waldemar Langlet diese Funktion haben sollte!

Dass auch die Russen die Arbeit Tolstojs - trotz seiner Aristokratischen Abkunft - als pro-sowjetisch einschätzten, als unangreifbar, dafür spricht der Umstand, dass der kommandierende General in Pest den Grafen T. zum Decernenten für Fragen der Ausländer in Pest einsetzte, also zu einer Zeit, da die NKVD unsere Legation mit Misstrauen behandelte und R.W. - u. Thomsen - gefangen hielt und Berg verhörte u. bewachen liess und täglich jüdische Mitarbeiter R.W.s verhaftete und verhörte. Ob sich Graf Tolstoj diese privilegierte Position durch Preisgabe von Kenntnissen, die er als Mitarbeiter unserer Legation erwarb, erkaufte, das zu beurteilen fehlen uns alle Unterlagen. - Nota bene wäre ein eingehendes Gespräch mit Graf T. wichtig nicht nur im Interesse völliger Klarheit betreffend R.W. -

Die Anstellung Thomsens ist ein DUNKLER PUNKT, dessen Aufklärung nichtmehr zu umgehen ist. - Sie ist für eine effektive Betreibung der Rettung R.W.s CONDITIO SINE QUA NON!

Erst erklärte Thomsen - um seine "Rechtsansprüche" auf geforderte "Nachzahlung von Lohn für die Zeit von seiner Anstellung bei der B=Abtlg. bis zu seiner im December 1953 erfolgten "Heimkehr" nach Westdeutschland" zu stärken - : Envoyé Danielsson und Anger hätten ihn geradezu überredet, die Arbeit für die russische Abteilung zu übernehmen. Er hätte ja mit Frau u. Kind nach Deutschland reisen u. dort in Frieden leben können. - Als er die Gratifikation von 20 000 Kr sicher hatte, da protzte er - freimütig unter Einfluss von Alkohol und um zu imponieren mit seinen "lukrativen Geschäften", die er unter dem Schutz der DREI KRONEN als Quasidiplomat betreiben konnte. Unter anderem will er hunderte Goldstücke billig von Juden u. Aristokraten erworben haben und kostbaren Schmuck, ..all das will er im Keller der B=Abtlg vergraben haben. Es ist glaubhaft, dass er von den deutschen Machthabern in Budapest vor die Wahl gestellt wurde: entweder zum Dienst eingezogen zu werden oder für sie bei den Schweden Spitzeldienste zu leisten. Dass Thomsen zeitlebens frei von Skrupeln war und vor nichts zurück schreckte, wenn es galt, zu verdienen oder gar das Leben zu retten ... das illustrierte er täglich während seines 10-tägigen Aufenthaltes in Stockholm. Jeder Tag, jede Unterredung mit ihm erwies ihn von neuem als phantastischen Lügner und listenreichen Goldjäger. Er hatte - wie er später grosstuerisch bewies - ein monatliches Taschengeld von 100 US-Dollars und besass mehr als 100 \$, als er beim ersten Zusammentreffen mit mir weinend erklärte, seit 24 Stunden aus Geldmangel nichts gegessen zu haben. Kam ich ihm auf eine neue Lüge, so bat er "vor Schwäche auf einen Stuhl sinkend", um Rücksicht mit einem schwachen, 9 Jahre unterernährten Menschen. Aber einige Stunden später wies er mir seine imponierenden Muskeln, ich solle ihm mit aller Kraft auf seinen Magen schlagen, das spüre er nicht. Und Dr Gunnar Bellander konstatierte in 1-stündiger Untersuchung dass er sich in einem unglaublich guten körperlichen Zustand befand. Aus Briefen seiner Frau - die er mir später wies - sah ich, dass er sich bei ihr beklagt hatte, nichts zum Essen zu haben. Und wenn ich mit ihm essen ging, ass er Riesen-

portionen und entschuldigte sich damit, dass er zeitlebens gut und reichlich zu essen gewohnt sei und auch in SSSR nicht gehungert habe.- Solange ich ihn freihielt, konnte er nicht hundert Meter zu Fuss gehen, so schwach u. müde war er. Als er seine fremden Valuten gewechselt hatte und wusste, dass er ja die grosse Gratifikation bekommen werde, da wollte er nichtmehr Auto-fahren, da konnte er gehen resp. Strassenbahn benutzen.- Und seine grösste Sorge war, dass seine Frau in England oder seine Mutter und sein Bruder in Australien oder der Freund in New York, der ihm monatlich 100 \$ sendet, oder die Behörden in HAGEN - wo er gratis wohnen und essen kann und wo er als "Spätheimkehrer" 4 000 DM erhalten wird - nachdem er vor kurzem 600 DM und Kleider etc. bekommen hatte - dass irgendwer erfahren könnte, er habe von UD Geld bekommen.-

Obwohl UD bekannt gewesen sein musste, wie belastend Thomsen für die Relation Budapest-Legation - SSSR und für R.W.'s Schicksal sein kann, war für R.W.'s Familie und für mich die Identität Thomsens bis zum Tage seines Auftretens hier unbekannt gewesen. Weder Anger noch Berg hatten uns diesen wichtigen Punkt mitgeteilt. Und envoyé D. hatte sich ja geweigert, R.W.'s Mutter überhaupt zu sehen.- Diese Heimlichhaltung kann als Symptom schlechten Gewissens gedeutet werden.- Und wird es auch von Seiten von R.W.'s Mutter.- Berg schrieb in seinem Rapport, dass Thomsen einmal der NKVD entkam und dann - wieder verhaftet - von diesen erschossen wurde.- Und der ehemalige Kanslist bei der B=Abtlg Göte Carlsson erklärte, Thomsen fast nicht gekannt zu haben. Er habe ^{mit} ihm weder freundschaftliche noch andere Kontakte gehabt. Und mit R.W. hatte Thomsen überhaupt keinen Kontakt. Er gab zu, ihn ein- oder zweimal zufällig gesehen zu haben. Die wenigen Wochen, die Thomsen schwedischen Diplomaten spielte, kann er sich nicht oft in der B=Abtlg aufgehalten haben. Er hatte ja "Geschäfte", die ihn immer wieder von der Diplomatstadt Buda nach der Millionenstadt Pest führten. Er erzählte, bei einem solchen Geschäftsausflug von der Sprengung der Donaubrücken - im Januar 1945 - überrascht worden zu sein und so am 18.1. 1945 in die Hand der NKVD gefallen zu sein. Die Behauptung, nach Pest gefahren zu sein, um R.W. zu suchen, gab er auf, als er sein Ziel - die Gratifikation - erreicht hatte.-

THOMSENS "TRUMPF"

Die Trumpfkarte, die gegen UD auszuspielen er solange drohte, bis er die Gratifikation gesichert hatte, war :DER FRAGEBOGEN DER LEGATION.

Laut Thomsens Behauptung wurde in diesen schwed. Fragebögen nach "militärischen Heimlichkeiten" gefragt. Nicht nur nach Geburtsort etc, sondern nach Truppenteil etc, nach Zugehörigkeit zur Komm. Partei, ob Funktionär etc.- "Dinge", die für Ungarn u. Deutschland als Kriegsführende wichtig waren. Denn den schwed. Funktionären sagten die Russen Dinge, die sie den ungar. u. deutschen Ausfragern nie mitgeteilt hätten. Sahen sie doch in den Funktionären der Legation Beauftragte der SSSR.-

Thomsen gab zu, dass der NKVD dieser Fragebogen bekannt war. Der ihn verhörende NKVD-Funktionär hätte ihm zugeschrien: "Wir bezahlen Euch Schweine, und Ihr verrietet den Deutschen Heimlichkeiten, die Ihr aus unseren Soldaten heraus gelockt!"

Es scheint mir notwendig, dieses Fragebogenproblem auf zu klären. Wer war für Abfassung verantwortlich? Wurde er im Einverständnis mit SSSR:s Repräsentanten abgefasst? An wen wurden diese Fragebogen von unserer Legation weitergeleitet? Dass R.W. NICHTS mit dieser Sache zu schaffen hatte, das steht ausser jeglicher Diskussion.- Dass aber dieser Fragebogen ein wichtiges Argument für SSSR:s unerklärliches Verhalten in Sachen R.W. sein kann, scheint uns sicher zu sein.-

Attaché Berg schrieb in seinem Rapport: "Thomsen hade det i denna tyskdömnade stad svåra och impopulära uppdraget att sköta de ryska ärendena.."

Wem anvertraute unsere Legation diese heikle Aufgabe?

Ich wusste betreffend Thomsen aus den Verhören mit ihm in Köln :
"Hans föräldrar voro tyskar...."

Als ich ihn in seinem Zimmer im Grand Hotel traf sagte ich ihm - nachdem er bei einer von mir mitgebrachten Flasche Chianti warm geworden und in mir nach Lesen des Artikels in SIE & ER einen "Verbündeten" bei seiner geplanten "Aktion" gegen UD zu sehen glaubte: "Sie sind kein Deutscher, sagen Sie mir doch die Wahrheit! Ihr Aussehen, Ihre Gesten, Ihre Art zu argumentieren muss von jedem Menschenkenner als undeutsch erkannt werden. Sie sind ein typischer Russe; so wie Sie sehen aus und reden und gehaben sich gebildete Russen des Mittelstandes. Machen Sie doch mir nichts vor, wenn Sie von mir ernst genommen werden wollen! Ich machte ihm klar, dass all das, was er Kumin und Göransson und Danielsson betreffend Zeitpunkt seiner "Decamouffierung" als Grossheim erzählt hatte, Märchen seien. Denn kein GPU-Mann und schon gar kein Verhörerleiter jüdischer Herkunft konnten auch nur einen Augenblick im Zweifel sein, dass er weder der Norweger Thomsen noch der "Fritze" Grossheim sei.- Dass ihn kein geschulter Gestapomann und kein Budapester Jude auch nur eine Stunde lang sein Norwegertum oder seine deutsche Herkunft geglaubt haben können... das behielt ich für mich. - Wie ihn envoyé D. oder Anger oder Berg nicht nach kurzer Zeit durchschauten, das ist mir ein Rätsel, auch wenn ich schwedische Unbekanntheit mit kontinentalen Menschentypen mit ins Kalkül ziehe.- Von Nichtjuden könnte er für einen Juden gehalten werden, aber ein Jude erkennt in ihm typische fremde Züge. Wäre er nicht Russe, könnte er nur ein Levantiner sein.-

Und er gestand mir auch, in Köln gelogen zu haben. Er heisse KRISKO, und das mit "Grossheim" sei sein grosser Trick.- Dass er mütterlicherseits von Grossheims abstamme, das ist eine Fiktion, die er schon Jahre vor dem Kriege glänzend untermauerte. Dies gelang ihm in Riga, wohin sein russischer Vater übersiedelte.- Seiner Behauptung nach halfen ihm hierbei Kontakte seines Vaters mit Knapp-Essen, dessen Repräsentant im Baltikum Krisko senior gewesen sein soll.-

Er erzählte so gegen Mitternacht, dass er zeitlebens grosse Schiebungen gemacht habe. Manchmal auch normale Geschäfte, so Lebensmittelexport von Ungarn nach Deutschland und einigemal nach Schweden (mit Hilfe des ungar. Emigranten Josef Langraf, Karlav. 84, jetzt "Repräsentant f. Industrie- u. Handelskammer Budapest").- Aus seinen Papieren sah ich, dass er Griechisch-Orthodoxer Konfession ist.-

Es steht fest, dass er nicht einen Tag der NKVD gegenüber seine echt russische Abkunft verheimlichen konnte. Es ist als sehr wahrscheinlich anzunehmen, dass dieser Weichling ohne moralische Skrupel auch nicht lange irgendetwas verschwie, von dessen Mitteilung er sich Vorteile bei seinen Gefängnisherren erwarten konnte.- Deshalb sind seine - widerspruchsvollen - Berichte betreffend seine dreifache Verurteilung (erst 25 Jahre Zuchthaus für Spionage dann Aufhebung dieses Urteiles - als er sich als "Fritze" deklarierte - zu 10 Jahren, deren grösster Teil durch die 7 Jahre Untersuchungshaft verbüsst war, wegen Irreführung sowjetischer Behörden - u. schliesslich wieder zu 25 Jahren Zuchthaus für Spionage) ~~und~~ höchst wahrscheinlich Erfindungen, um seine wirkliche Funktion bei der NKVD=Aktion contra Schweden zu camouffieren..

Er gab zu, ein Protokoll unterzeichnet zu haben, laut welchem er bezeugte, dass unsere Budapest-Legation Spionage zu Gunsten von SSSR:s Feinden betrieb. "Was hätte ich tun sollen?", fragte er.- Als Entschuldigung hierfür führte er an, dass der NKVD schon vorher Fragebogen etc bekannt gewesen sei. Er verdächtigte Graf Tolstoy als wahrscheinlichen Denuncianten.- Aber schliesslich kann ja den Russen ein ausgefüllter oder einige leere Formulare nach der Eroberung Budas in die Hände gefallen sein....oder es können ja ehemalige ungar.Mitarbeiter das verraten haben, zumal ja viele von diesen in den Russen ihre Retter sahen u. Kommunisten wurden.- 4/

Nochmals: Wichtig ist, festzustellen, ob u. an wen die Legation die ausgefüllten Frageformulare schickte - Thomsen behauptet, er hätte selbst mit UD korrespondiert u. alles geschickt.-

Faktum ist, dass die Mehrzahl der russ. Kriegsgefangenen von den Nazis VOR Eroberung von Budapest weggeschafft wurden u. dass kaum 100 von der Roten Armée angetroffen wurden. Berg erklärt das damit, dass alle russ. Kriegsgefangenen vorzogen, von den Nazis "evakuiert" zu werden, als ihren "Befreiern" in die Hände zu fallen. Das kann aber Resultat einer Sinnesstimmung Bergs sein, der ja an vielen Stellen seines Berichtes offen erklärt, der Terror seitens der Roten Armée sei unvergleichlich unmenschlicher als der der Nazis gewesen, u. die Angst der Kriegsgefangenen vor der Behandlung durch ihre NKVD grösser als vor den deutschen u. ungar. Faschisten. - Möglicher Weise Reflex seiner Erfahrungen mit Deutschen u. Russen. -

Resumé: Aus Thomsens Rücksendung nach 9 Jahren u. aus seinen Dichtung u. Wahrheit enthaltenden Berichten kann geschlossen werden:

1. Die Sowjetbehörden glauben tatsächlich, dass unsere Budapestlegation den Feinden Sowjets Nachrichten zum Schaden SSSR:s zukommen liess. SSSR:s höchste/polizeiliche/Behörden glauben im Besitze von Beweisen dieser Schuld Schwedens zu sein.

Deshalb nahmen sie alle Démarchen Schwedens zu Gunsten R.W:s niemals ernst. Sie nahmen an, dass Schweden eine Realdiskussion des Problems R.W. nicht riskieren könne¹, da Moskau in solchem Falle diskreditierendes Beweismaterial - wohl nicht bezüglich einer Schuld R.W:s, wohl aber der Legation und damit der schwed. Aussenpolitik-Leitung im Krieg demonstrieren könnte.

2. SSSR hält R.W. zurück, um für den Fall einer drohenden Änderung der Aussenpolitik Schwedens zu Ungunsten SSSR:s ein Pressionsmittel in der Hand zu haben.

3. Es ist nicht ausgeschlossen, dass Thomsen - wie erwiesener Weise viele der "Spätheimkehrer" - der MVD versprach, für SSSR Agentendienste im Westen zu leisten. - Thomsen wird aus Feigheit u. Bequemlichkeit dieses event. Versprechen solange nicht halten, als er auf ungefährlichere Weise im Westen existieren kann. Dass er - falls alle Chancen für ihn versagen, wieder Schieber zu werden, - aber diese Möglichkeit als ultima ratio reserviert hält, das ist fast sicher. - Betreffend R.W. weiss er de facto nichts, was diesem Schaden könnte... Schaden bei der MVD oder seinem Ansehen diesseits des Eisernen Vorhanges. Und was er betreffend Legation weiss, das hat er schon lange preisgegeben, der MVD. Eventuelle Erpressungen durch Androhung von Publicierung im Westen sind kaum ernst zu nehmen. Er hat in allen bisherigen Interviews etc. peinlichst vermieden, von seiner "diplomatischen" Vergangenheit als Thomsen zu reden. Das kann ihm jetzt als "Exportkaufmann" u. in Westdeutschland u. England - wo seine Frau plus deren Familie leben - nur Schaden. -

4. Also nicht aus Rücksicht auf ev. Indiskretionen Thomsen-Grossheim-Kriskos und auch nicht in erster Linie im Interesse der effektiven Betreuung der Rettung Raul Wallenbergs... sondern vor allem im Interesse einer gesunden Aussenpolitik - befreit vom Damoklesschwert "sowjetischer Enthüllungen" - scheint es notwendig zu sein, offen und klar diese latenten Vorwürfe der SSSR durch Aufzeigung der Zusammenhänge unschädlich zu machen.

Dies mag ein im diplomatischen Verkehr ungewöhnlicher Schritt sein. Aber ausserordentliche Situationen erfordern manchmal unkonventionelle Methoden.

Sollte hierzu eine Befragung resp. Informierung des Utrikesnämnden erforderlich sein, so ersuchen wir, den Mitgliedern dieser parlamentarischen Kommission unsere Gesichtspunkte zur Kenntnis bringen zu können.

Unser - das bedeutet Raouls - Interesse an rascher Klarlegung dieser Sache bedarf wohl im 10. Jahr von Raouls Gefangenschaft keiner speziellen Legitimierung.

Alle Hoffnungen auf zufällige neue "Beweise", "Zeugen" und Kanäle müssen Beurteilung der Situation nach Thomsens Rückkehr als irrelevant erkannt werden.

Rudolph Philipp
Rudolph Philipp

Stockholm, am 8. März 1954

An Kabinettssekreterare Arne S. Lundberg
Kungl. Utrikesdepartementet
STOCKHOLM

1 Original plus 3 Kopien.

Bonn, p.t. Köln den 5 mars 1954.

Strängt förtroligt.

12.
Broder,

I samband med de konversationer, som förekommit här på sista tiden med tyska Heimkehrer rörande Raoul Wallenberg, har det varit svårt att inte fundera över vad som från svensk sida i nuvarande läge skulle kunna göras för att få klarhet om hans öde. Mina funderingar ha närmast gått i den riktningen, att en kanske något ovanlig démarche bör göras av Excellensen personligen.

Då det är tvivelaktigt, om uppslaget kan ha något värde, och frågan dessutom helt faller utanför mitt ämbetsområde, har jag inte velat sätta något på papperet innan jag hört, om intresse för saken föreligger.

Dis. tillg. om
V. R. Lundberg

Herr Kabinettssekreteraren L u n d b e r g ,
Utrikesdepartementet.

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Chiffertelegram (BUD)

Från Paris

Avsänt den 9 / 3 19 54 kl. 1326

Inkom den 9 / 3 19 54 kl. 1415

Utskrivet i 3 ex. Detta är originalet.

Dnr	43:37	
Avd.	Gr.	Mål.
P	2	Eu ⁷

7.

Edert chiffer 10. Anger ej avhört
ToIstoj efter Budapest.

Westman.

Coll.:

9/3
Bonn, p.t. Köln den 8 mars 1954.

Strängt förtroligt.

Jarring/DS a HEMLIG.
9/3 Danielsson, f.k.
u. Jarring.

9/3-54
exp. ok.

Broder,

Åberopande meddelande i särskild ordning angående
Hermann Meyer, Bad Harzburg, ber jag få meddela, att
närmare kontakt med denne icke kan erhållas under någon
tid på grund av en ögonoperation, som han måste under-
kasta sig. Så mycket ha vi emellertid erfarit som att
Meyer icke haft kontakt med och icke heller hört talas
om någon svensk under sin fångenskap i Ryssland.

Dir. till Jarring
Bonn

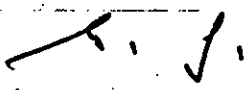
Utrikesrådet J a r r i n g ,
Utrikesdepartementet.

9/3-54

P.M.

Bifogade utgör avskrift av ett brev från
fru Clara-Erika Diötl till Grosheim-Kriško,
vilket den senare överlämnat till mig för genom-
läsning vid sitt besök i Stockholm den 19
februari 1954.

Stockholm den 9 mars 1954

(Gunnar Jarring)

Avskrift.

Jarring/DS
20/2

HEMLIG.

a
Danielsson, f.k.
u.Jarring.

00/2-59
app. 93.

Göttingen, 22. Januar 1954.

Sehr geehrter Herr Grosheim-Krisko.

Für Ihren Brief vom 21.1. danke ich Ihnen sehr herzlich. Ich habe das beruhigende Gefühl, dass von Ihnen aus alles Erdenkliche getan wird, um den Gefangenen zu helfen. Hoffentlich denken Sie aber auch an sich selbst, und wie wichtig es ist, dass Sie sich jetzt erholen.

Es wird Sie interessieren, dass ich heute von Evangelischen Hilfswerk für Internierte und Kriegsgefangene, München 2, Nymphenburgerstr. 52, die Nachricht bekommen habe, dass sich bereits einige Inhaftierte aus dem Gefängnis Wladimir, die durch Heimkehrer bekundet waren, gemeldet haben. Die Postfachnummer lautet: UdSSR-Moskau, Postfach 5110/49. Mir wurde eine Karte beigelegt und empfohlen, an meinen Mann zu schreiben, was ich umgehend tue.

Undert. Clara-Erika Dietl

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

sjöborgsutredningen

STOCKHOLM		
Stockholm den 9 mars 1954. 19		
1 bil.		
N:o Personligt och strängt förtroligt. Bil		
INK. D. N:o		
AVD. P	GR. 2	MÅL. Eu ^I

Herr Legationssekreterare,

./.

Härmed ber jag att få översända avskrift av den redogörelse som Rohan överlämnat till kommissarie Danielsson efter sin ankomst till Stockholm. Jag vore tacksam för meddelande, om däri lämnade uppgifter äro riktiga.

(Gunnar Jarring)

Herr Legationssekreterare Lorentzon,
W i e n .

exp. 11/3-54
JS.

7.3.54

ad 9/3-54

After I arrived to Vienna Wednesday, February 17, in the evening, I was met by Mr. Lorentzon on the airport and we discussed immediately the situation. We made plans how I have to go to Hainburg (with a hired car) etc.

I went to Hainburg first time Friday night, Febr. 19., but despite waiting the whole night there I made a trip in vain - the weather and melting ice were so bad that there was no possibility for a ship to come.

According to instructions and talks with Mr. L. I went to see Mr. and Mrs. Schönauer in Hainburg in the early morning, where Ivan usually stays, and heard there that they were waiting for him too.

After new long talk with Mr. L. I went to Hainburg once more on the second day, Monday, February 22. This time I met Ivan, who had been already waiting in the Inn "Zum Fasan". He explained the messages as follows :

- 1.) It was a mistake from our part that we took his words "...meeting beim KREUZ...." as meeting on the cross-road, KREUZ means the place between Hainburg and Berg, where they had been waiting, i.e. Miloš and Ivo, to meet us.
- 2.) Jakesch was ill and taken to prison hospital. He is now OK, he caught a cold and hard influenza with fever and the doctor (it must be a very "good" doctor I think) was persuaded that Jakesch has pneumonia.
- 3.) In the same time Miloš was with some people of his in Plzeň and got the idea to go in touch with Ing. Cyril Baumruk, my former school-mate, who is living there. Baumruk was a little suspicious because of their visit and asked them to bring from me a short line. He is a clever chap and he asked to sign my line not by my name but with the name of the basketball coach of the old team he and me played. Thus he could be sure that it's OK.

I understood that Baumruk is important in the calculation of our boys in Plzeň because of his hidden vila in the suburb. I gave to Ivan immediately a note for Baumruk as desired. Further I collected plenty of military and political news from Ivan and departed to Vienna after we made an arrangement that he will let us phone through Mr. Schönauer when he'll be back next time to meet us.

After a couple of days of awfull weather. snow storms etc, and dull waiting we got a phone from Schönauer that Ivan will come back on Friday Febr. 26. He didn't.

The meeting for Monday March 1st was cancelled once more. but he appeared Tuesday night. March 2nd, with all news and instructions from Prague.

- 1.) Jakesch will be released from hospital this week and go to canalisation work as before.
- 2.) Baumruk got my note and is ready to hide Jakesch there for some days in cellar.
- 3.) Miloš and his "Melody-Boys" will go to Plzeň to see the situation immediately after they'll get a line from Baumruk that the canalisation workers are on the place as before.
- 4.) Mr. Lorentzon can get in touch under the name Johann Lorentz, German-business-man and a friend of mine, with Ivan through letters adressed : Kennwort Martha, Postlagernd Hainburg an der Donau,
- 5.) Mr. Lorentzon can meet Ivan after previous cable or letter in the inn "zum Fasan" in Hainburg. All details of this meeting were fixed, i.e. that he will leave the car before the town, walk, etc.etc.

After this was arranged I considered my mission as fullfilled and took the plane from Vienna back to Stockholm on Thursday. After an incident in Copenhagen there was no further plane to Stockholm, thus I went on the ferry to Malmö and according to an old talk with Mr. Danielsson I came through all controls without any difficulties, nobody looked on me and nobody stamped my passeport.

The passeport I gave back to the gentleman who came to see me Saturday March 7 in Hotell Dacker.

R e s u m e d : After Mr. Lorentzon has the contact in Hainburg himself, there will be no further mistakes in writing etc.

If this weather in Central-Europe continues, I dont think is possible to do anything now. Who was not there will not believe how it is.

The underground in Prague seems to me in better spirits and more effective than in December, this probably because of plenty of success they had in past months.

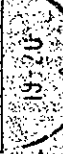
In case that there are any questions or details about this report which are not perfectly clear I beg you to tell me and I can give all details desired.

Stockholm, March 7, 1954.

Robert

Remark : Expenses of your account for my trip were very low, because I managed to get some money of my own after I saw that I must stay in Vienna longer than 5 days (as I intended).

Mr. Lorentzon payed a part of the bills for hiring car and taxis and beer we drunk together (about 4.000.- austrian Schillings totally). The all other bills etc. I payed myself.

Otto Danielsson Esq.,
Munkbrogatan 2,
Statspolisén,
Stockholm

HOTEL DACKER
SKEPPARGATAN 12
STOCKHOLM

(10/3)

Ch. Tel. Wien
16.3

Budapest den 8.3.1954.

Kad. sek
Wien

ky

Såsom Du redan genom ett meddelande i särskild ordning från Wien känner till har jag några informationer att lämna Dig rörande vår gemensamme vän Hellman, som jag träffat i Wien och med vilken jag hade flera samtal.

Det skulle föra för långt att här berätta allt och mycket lämpar sig bättre för muntliga samtal mellan Dig och mig.

Jag skall därför inskränka mig till de uppgifter som berör det fall Du för närvarande är mest intresserad av och som är särskilt brådskande.

Först vill jag emellertid framhålla, att mitt allmänna intryck av mannen är att han på åtskilliga områden är synnerligen väl underrättad och även talar sanning. På andra områden däremot, där jag haft möjlighet att utöva kontroll, har Hellmans uppgifter varit helt gripna ur luften och synbarligen resultat av hans egna fantasier.

Det är nog därför nödvändigt, att söka kontrollera honom så långt detta är möjligt.

Vad nu det aktuella fallet beträffar, så nämnde Hellman av en ren tillfällighet under mitt näst sista besök i Wien, att han personligen kände en fru Valova, modern till en av motståndsrörelsens mest framskjutna ledare, Val, vilken häktades av den tjeckiska polisen 1950 eller i början av 1951 - jag minns ej säkert vilket år - och sedermera avrättades. Den unge Val, som även med stor framgång och stort mod lett en motståndsrörelse mot tyskarna under ockupationstiden, betraktas nu av de patriotiska tjeckerna som en nationalhjälte.

Då fru Valova, som är en mycket intelligent och omdömesgill äldre dam, vilken min fru väl känner, bor i beskickningshuset i våningen ovanför min, hade vi här en kontrollmöjlighet, som enligt min mening icke borde försummas. På min begäran tog därför Lorentzon, då han en dag hade Hellman hemma hos sig på lunch, ett foto av denne utan att han förstod anledningen härtill. Detta foto medförde jag till Prag.

Min fru sökte upp fru Valova och visade fotot. För att missleda henne ifråga om syftet med besöket så dukade min fru upp en historia om att den man som fotot föreställde, som uppgivit sig ha bott länge i Prag i Tyskland gjort bekantskap med en flicka ur min frus bekantskapskrets, vars föräldrar sänt min fru fotot och bett henne söka införskaffa uppgifter om mannen ifråga. Denna historia trodde fru Valova synbarligen utan svårighet och blev mycket intresserad av att diskret medverka vid efterforskningarna.

Efter att noga ha studerat fotot, som min fru där-
efter återtog, svarade fru Valova, att hon aldrig sett eller träffat mannen ifråga. Hon ansåg emellertid icke omöjligt att han kände hennes son och tillhört dennes motståndsrörelse och besökt deras gemensamma våning.

Sedan min fru då ansett nödvändigt nämna att mannen kallade sig för Rohan erbjöd sig fru Valova att diskret söka införskaffa upplysningar inom sin sons bekantskapskrets.

Dagen före vår definitiva avresa från Prag sökte fru Valova upp min fru och meddelande följande:

Mannen heter, såsom han uppgivit, Marcel Rohan, och tillhör en i Prag väl känd anständig och hygglig familj. Han hade tillhört sonen Vals motståndsgrupp men sedermera utstötts ur denna, då han av sonens vänner betraktades såsom "unreliable, adventurous and unfit for work". Det var allt som fru Valova då kunde meddela.

Emellertid nämnde hon, att hon utan svårighet skulle kunna skaffa närmare upplysningar genom en ungdomsvän, en fru Mrazek, vars man tjänstgjort som militärattaché i Moskva 1945-1948, vid vilket senare år han häktades av tjeckisk polis. Enligt fru Valova hade fru Mrazek en son, som hon trodde sitta inne med uppgifter och vilken själv ofta besökte fru Valova i hennes våning.

Då jag efter min ankomst till Wien senaste onsdag den 3:dje relaterade detta för Lorentzon visade det sig att den unge Mrazek, som plägar besöka fru Valova och är en son till hennes ungdomsväninna, är samme man som Lorentzon skulle möta vid en vägkorsning för några veckor sedan, men vilken, som Du väl känner till, aldrig infann

sig på mötesplatsen. Som Du likaledes vet, har Lorentzon därefter aldrig lyckats etablera kontakt med honom.

Med hänsyn till fru Valovas långvariga personliga förbindelse med familjen Mrazek finns nu möjlighet att fullständigt kontrollera Hellman och dennes uppgifter.

Med Lundbergs och Ditt medgivande skulle min fru kunna, efter avslutandet av vårt besök i Budapest åtfölja Lorentzon på en kurirresa till Prag. För att ej framkalla miss-tankar och undran bland medlemmarna av vår egen beskickning, som givetvis saknar all kännedom om min frus sammanträffanden med fru Valova, skulle hon kunna föregiva, att hon i brådskan vid flyttningen glömt ordna några ärenden, som hon personligen måste taga hand om. Hon kan även hämta min son, som är kvar i Prag. Jag vill emellertid icke att hon skall resa ensam utan endast i Lorentzons eller annan pålitlig persons sällskap.

Då nu inga möbler finnas kvar i ministervåningen, skulle min fru utan att väcka uppmärksamhet kunna bo i Valovas våning, där för övrigt min son nu bor och där träffa den unge Mrazek för att av honom personligen få de uppgifter vi önska och behöva, om Hellman.

Man kan därvid tänka sig att procedera enligt tvenne alternativ eller, med en kombination av båda.

Alternativ 1: Min fru frågar endast Mrazek vad han vet om Hellman och dementerar sålunda icke historien hon relaterade för Valova om en föregiven familjs intresse för Hellmans person.

Alternativ 2: Därest min fru under samtal med Mrazek finner att denne uttalar sig fördelaktigt om Hellman och därvid anser sig kunna sluta att de båda upprätthåller förbindelser med varandra, kan hon under användande av det lösenord, som vederbörande överenskommit med Lorentzon anordna ett sammanträffande mellan den senare och Mrazek i fru Valovas våning. Då denna ligger inom beskickningsfastigheten bör ett dylikt möte på denna plats vara betydligt mindre riskfyllt än ett sammanträffande vid en vägkorsning, som förut planerats.

Jag vore tacksam om Du till Wien ville sända mig telegrafiska instruktioner i detta ärende. Jag beräknar avresa dit härifrån den 17:de dennes på morgonen och skall

överlämna mina kreditivbrev till presidenten den 20 ds. Därest Du stannar för att min fru skall utföra detta uppdrag i Prag, utgår jag från att UD beviljar henne det dagtraktamente som erfordras för täckande av hennes kostnader under de dagar uppehållet i Prag varar.

Jag vill vidare i detta sammanhang nämna tvenne egendomliga omständigheter:

1) Hellman uppgav att han personligen väl kände Valova. Detta är oriktigt, då hon icke igenkände honom på fotot.

2) Han känner vidare icke till att hon bodde i Uvag nr 3, d.v.s. det hus där beskickningen är inhyt. Han uppgav en annan adress, där hon i varje fall icke bott efter 1945. Senast detta år, sannolikt tidigare, inflyttade hon i den nuvarande beskickningsfastigheten.

Jag anser, vill jag till slut framhålla, att Hellman är en mycket värdefull person, som i många hänseenden skulle kunna utnyttjas. På vissa punkter förefaller han mig emellertid komma med oriktiga uppgifter, som han på egen hand fantiserat ihop.

Vad det aktuella fallet beträffar är det givetvis möjligt att han på sistone lyckats vinna inträde i en annan underjordisk organisation än den som den unge Val före sin död ledde. På sistnämnda punkt kunna vi emellertid erhålla full klarhet om min fru och eventuellt även Lorentzon får tillfälle till personligt sammanträffande med Mrazek.

Hellman är emellertid i många hänseenden så värdefull att jag skulle vilja hemställa att Ni icke släppa honom ur händerna, innan Du och jag fått tillfälle att i detalj jämföra och kontrollera våra intryck och de uppgifter han på olika områden lämnat oss båda.

Bränn detta brev så snart Du själv och Lundberg tagit del av detsamma. Jag vore även tacksam om Du ville sända mig ett kort telegram till bekräftelse på att Du riktigt mottagit detta brev.

Jarring/DS

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

Sjöborgsutredningen.

STOCKHOLM den 11 mars 1954. 19

8 bil.

N:o

BIL

INK. D. N:o

AVD.

P

GR.

2

MÅL.

Eu^I

Broder,

./.

Åberopande vårt telefonsamtal översänder jag härmed
tre fotografier av Wallenberg jämte nio av andra personer.
Jag hoppas, att denna kollektion skall vara av nytta för
Dig.

(Gunnar Jarring)

Envoyén Dahlman,

Haag.

sep. 11/3-54
73.

15010
Wien den 10 mars 1954. 53/54
3 bil.

Strängt förtroligt och
personligt.

Beloppet påfört 6 12 genom kungl. Maj:ts beslut den 30/6-54 L.

29
Herr Utrikesråd,

lv
Härmed ber jag få meddela, att jag till Hellman under dennes senaste vistelse här utbetalat österrikiska schilling 4.000. Beloppet har beräknats på följande sätt:

12 dagtraktamenten à 40:- kr. = 480:- kr. = 2.400 ö.sch.

Hotellrum för 12 nätter à 70 schilling = 840 " "

./.
Förhyrning av automobil enl. bif. kvitton = 835:70 " ✓

summa 4.075:70 " "

vilket belopp avrundats till 4.000. Debetbesked nr 96

./.
å schilling 4.000 bifogas. i 20:- = Kr 800:-

Debet Fsk D - beloppet. med utmärkt löpaktning

lv
Gunnar Lorentzon
(Gunnar Lorentzon)

Rösteras

Anna S. Lundberg

Utrikesrådet G. Jarring,
Utrikesdepartementet.

Ver. nr.

529

15070

ö. Sch.

3200

53/54

har jag denna dag emottagit från Kungl. Svenska Beskickningen i Wien
habe ich am heutigen Tage von der Königl. Schwedischen Gesandtschaft in Wien erhalten

såsom likvid för
als Zahlung für

vilket härmed kvitteras.
welches hiermit bescheinigt wird.

Wien den

26/2

1954

Wien, den

Adolf von Hellmuth

(Namnteckning; Unterschrift)

Attesteras:

22632

Ver. nr.

530

15070

53/89

ö. Sch.

300:

achthundert

har jag denna dag emottagit från Kungl. Svenska Beskickningen i Wien
habe ich am heutigen Tage von der Königl. Schwedischen Gesandtschaft in Wien erhalten

såsom likvid för
als Zahlung für

vilket härmed kvitteras.
welches hiermit bescheinigt wird.

Wien den 7. März 1954
Wien, den

Adolf Martin Hellman

(Namnteckning; Unterschrift)

Attesteras:

22632

150/0
13/14

Se. Durchlaucht
Dr. Rohan, Wier V, Wieden-Hauptstr.

Volkswagen 17091

3 10. -
1 20. 50
11. -

441. 50

Dankend erhalten 25. Februar 1954

Goldschmidt

Verwandte in den USA besitzen, um zur Einwanderung zugelassen zu werden.

Während das gegenwärtig in Kraft stehende Gesetz die Anzahl der DP mit 205.000 begrenzt und als letzten Termin fuer die Einwanderung den 30. Juni 1950 bestimmt, wurde der Antrag Javits', ebenso wie der Regierung, die Gesamtzahl auf 400.000 erhoehen und die Laufzeit des Programmes bis 1952 verlaengern.

150200

15010

Se. Durchlaucht
Dr. Rohau, Wien V, Wiedner-Hauptstr. 53/57

Volksnamen 17 091

3 10. —

73. 20

11. —

3 94. 20

Dankend erhalten 20. Februar 1954.

Gold Schmidt

schuesse der beiden Hauser des US-Kongresses nebersandte.

Die beiden Ausschuesse beschaeftigen sich bekanntlich derzeit mit der Forderung der Regierung nach 5,58 Milliarden Dollar fuer die weitere Durchfuehrung des Europa-Hilfsplanes bis zum 30. Juni 1950.

Hoffman fuehrte drei grundsaeztliche Ziele fuer den Wiederaufbau Westeuropas an: Umstellung auf Friedenswirtschaft und Wiederaufnahme des Handels, Anpassung an die wirtschaftliche Umgebung der Nachkriegszeit, sowie Entwicklung, Rationalisierung und Erweiterung der Wirtschaftssysteme, um eine Erhoehung des Lebensstandards nach Beendigung der US-Hilfe zu ermoeglichen.

Die erste Phase ist bis auf einige Ausnahmen in allen Teilnehmerstaaten nahezu abgeschlossen, erklarte Hoffman weiter und fuegte woertlich hinzu:

Fortsetzung.

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

Telegram

Jarring/AA.

ang. Sjöborg-
utredn.

STOCKHOLM 16 mars 1954.

N:o 8V Chiffer. Bud BIL.

INK. D. N:o

AVD.

P

GR.

2

MÅL.

Eu I

Besk. Wien.

För Allard från Jarring. Din fru
kan åtfölja Lorentzon kurirresa och
agera som Du föreslagit.

Cabinet

exp. 16/3 kl 1505 JV

1cc. till Danielsson

P.M.

1. Allmänt. I konselj den 25.6.41 beslöts, att Sverige skulle övertaga Sovjetunionens intressen i Ungern (B.1 Ab/A-Sovjetunionen).

B-avdelningen i Budapest inrymdes mot slutet av kriget i finska beskickningens fastighet (hbr Berg-Johansson 15.10.44, B 1 U/Eu), som emellertid helt förstördes, varvid även B-avdelningens arkiv gick till spillo (encl. B 125 Bukarest 31.3.45, B 1 Eu; P.M. 16.5.45, B 1 Eu).

2. Ryska krigsfångar och civilinternerade. Medan beskickningens verksamhet tidigare huvudsakligen bestått i avveckling av de ryska fastigheterna i Budapest, inträffade med årsskiftet 1943-44 en förändring i det att ett allt större antal krigsfångar och civilinternerade kom att finnas i Ungern (B 34 B 22.11.41, B 1 U/Eu; B.6.B. 27.1.44, B 4 Er).

Beträffande de förstnämnda företog beskickningens militärattaché, överstelöjtnant Wester ett antal inspektionsresor av krigsfångeläger (B 26 B 6.4.44, B 30 B 7.4.44, ch. 280 B 4.9.44 samt B 86 B 5.9.44-B 4 Er III). Vidare besöktes vid ett tillfälle både ett krigsfångeläger och ett militärsjukhus av en representant för svenska Röda Korset, nämligen av greven Michael Koutouzow-Tolstoy - jämte maka - såsom ställföreträdare för Röda Korsets representant Langlet (B 94 B 3.10.44, B 4 Er). Vid det sistnämnda tillfället utdelades musikinstrument, som insamlats av paret Tolstoy (jmf. även bil. till hbr. Danielsson-Engzell 10.9.44, HP 21 Eu allm.I).

I november 1944 övertog beskickningen tillsammans med Röda Korset vårdnaden om c:a 150 sårade ryska krigsfångar vid ett militärsjukhus i Budapest. Då krigsfångarna ifråga hotades med evakuering, inrättades en särskild avdelning vid sjukhuset under ledning av Tolstoy, som då kom att företräda såväl beskickningen som Röda Korset. Vid evakuering av sjukhuset i övrigt fick beskickningen övertaga förvaltningen av avdelningen samt med från privat håll insamlade medel bestrida kostnaderna för de sårades underhåll. Det är emellertid tveksamt om beskickningen som sådan ägde befogenhet att på sätt

som skedde inskrida till de sårades förmån. (ch. 503 B, 15.11.44, ch. 524 B 24.11.44, ch. 568 U 28.11.44, ch. 555 B 30.11.44, ch. 583 U. 2.12.44 samt ch 579 B 9.12.44, B 4 Er III).

Från beskickningen insändes vidare en förteckning över i Ungern avlidna ryska krigsfångar. Då förteckningen synes ha översänts i original till ryska legationen i Stockholm, finnes ej möjlighet avgöra vem som upprättat densamma. (B 106 B 20.10.44, B 4 Er).

Beträffande civila ryska medborgare utfärdade beskickningen under tiden 18.10.44-1.12.44 14 skyddshandlingar (Schutzbriefe). Uppgifter härom för tiden före eller efter denna tidsperiod saknas. Ej heller synes korrespondens med departementet ha ägt rum, ty varken departementets eller B-avdelningens diaries innehålla något material av här åsyftat slag. Tvärtom synes beskickningen utan föregående begäran om bemyndigande ha utfärdat sådana handlingar. (hbr. Berg-Koch 7.12.44 jämte bil.- B 1 Eu - jmf med. encl. B 4 B 14.3.44, B 7 Er II).

bil.1.

3. Personal. Fram till förra delen av 1944 kunde beskickningens personal omhänderha de ryska ärendena i Ungern. I oktober samma år omnämnes den rysk-födde - angives även som sovjetrysk medborgare - Henry Thomsen för första gången, varvid angives att han förbereder de ryska ärendena, utan att uppgift emellertid lämnas om tidpunkten för hans anställande. (B 99 B 14.10.44, B 1 Eu). Den 18.10.44 synes en särskild rysk avdelning ha inrättats, som förutom handhavande av de ryska ärendena även var beskickningen behjälplig med utfärdande av skyddsbrev m.m. på ryska språket. Denna avdelning förestods av Thomsen med hjälp av en sovjetrysk medborgare, Gleb Joukowsky-Volinsky (även stavat Zsukovszky). Den enda redogörelse som finnes för avdelningens verksamhet omfattar tiden 18.10.44-1.12.44 (hbr Berg-Koch 7.12.44 jämte bil., B 1 Eu). Däri angives att 14 skyddsbrev (Schutzbriefe) utfärdats. Vare sig i departementets eget eller i B-avdelningens arkiv har korrespondens härom kunnat återfinnas. Vidare har icke heller skrivelser undertecknade av Thomsen kunnat finnas. Möjligt är att bilagan avseende ryska avdelningens verksamhet författats av Thomsen. Vidare att förteckning över avlidna ryska krigsfångar kan ha uppsatts av honom (jmf ovan under 2.).

bil.2.

bil.3.

I samband med övertagande av vården av c:a 150 ryska

sårade krigsfångar (jmf. ovan under 2) synes även Michael Koutouzow-Tolstoj ha knutits till den ryska avdelningen. Dessförinnan var Tolstoj och hans maka Svenska Röda Korsets representant Langlet behjälplig och förestod därvid tillsammans med ett engelskt äkta par en byrå för efterforskning av ungerska judar. (bil. till hbr. Danielsson-Engzell 10.9.44, HP 21 Eu/Allm I: rapport från Langlet till Röda Korset). Vidare företog paret Tolstoj en inspektionsresa till ett ryskt krigsfängeläger och ett ryskt militärsjukhus (se ovan under 2.).

Beträffande Tolstojs medborgarskap må nämnas, att denna i Langlets rapport till Röda Korset anges vara belgisk. I telegram från beskickningen angående övertagande av vårdnaden om sårade ryska krigsfångar uppgives emellertid Tolstoj vara rysk medborgare. (ch. 503 B 15.11.44, B 4 Er III).

Då de ryska trupperna intagit Budapest övertogs de sovjetryska intressena automatiskt av de ryska militärmyndigheterna, varvid även sjukhuset överlämnades. Tolstoj skilde sig sedermera från beskickningen och erhöll i uppdrag att som chef för stadskommendaturens utlänningsbyrå företräda samtliga utlännningar i Budapest. (P.M. 16.5.45, B 1 Eu).

4. Förhållandet mellan beskickningen och Röda Korset. Med hänsyn till Tolstojs verksamhet vid Röda Korset, kan det måhända vara av intresse att nämna något om förhållandet mellan beskickningen och Röda Korset.

Vid flera tillfällen under hösten 1944 finner Danielsson skäl att påtala det sätt på vilket Röda Korset, utan inhämtande av beskickningens tillstånd, utsträckte sin verksamhet. Sålunda synes Röda Korset på eget bevåg ha utfärdat ett slags skyddsbrev för "sina skyddslingar" (hbr. Danielsson-Engzell 10.9.44, HP 21 Eu/Allm.I, ch. 483 B 9.11.44, P 2 Eu XIII) vilket måst accepteras av beskickningen. "... Beskickningen har mestadels i viktigare frågor ställts inför fait accompli från L:s. (Langlets) sida och därigenom tvungits efteråt acceptera dennes visserligen välmenande men ofta föga genomtänkta dispositioner. Han har haft svårt att hålla sin verksamhet inom rimliga gränser och inlemmat inom Röda Korsets sjukhus institutioner, kloster m.m." (hbr. Danielsson-Engzell 9.12.44, HP 21 Eu/Allmänt II). Med sjukhus avses sålunda

utan tvivel avdelningen inom ett ungerskt militärsjukhus för sårade ryska krigsfångar (jmf. ovan under 2.).

Beträffande verksamheten för ungerska judar omnämndes vid ett tillfälle att 15.000 judar stode under beskickningens och Röda Korsets beskydd, varav med all sannolikhet mer än 10.000 under Röda Korsets (ch. 565 B 5.12.44, HP 1 Eu/XIII). Senare synes Röda Korset ha rönt svårigheter från de ungerska myndigheternas sida både på grund av utfärdandet av skyddspapper (P.M. över telefonsamtal 14.12.44 med Berlin, HP 21 Eu/Allm II) samt på grund av att man vid husundersökningar funnit för Röda Korset komprometterande material (ch. 603 B 16.12.44, HP 21 Eu/Allm II).

Stockholm den 17 mars 1954.

bil.

Avskrift.

KUNGL.SVENSKA
BESKICKNINGEN

Budapest den 14 oktober 1944.

Nr. B. 99

1 bil.

organisationen av beskick-
ningens B:avdelning.

Till Kungl. Utrikesdepartementets Avdelning B.

./.

Härmed har jag äran överlämna en promemoria angående
organisationen av beskickningens B:avdelning samt handlägg-
ningen av till avdelningen hörande ärenden.

u./Ivan Danielsson

1. Avdelningen står under ledning av beskickningschefen,
minister Danielsson.
2. Övrig personal utgöres av attachéerna Anger och Berg, kans-
list Carlsson, samt ett mindre antal utländska medborgare.
Dessa senare, vilkas antal växlar något allt efter arbe-
tets art och omfattning, äro för närvarande; den holländ-
ska konsulatpersonalen, utökad med ett holländskt skrivbi-
tråde, två kvinnliga ungerska sekreterare, en italienare,
en ryss samt två ungerska vaktmästare.
3. Avdelningen är inrymd i den finska beskickningens kansli,
där avdelningen tills vidare förfogar över fyra kontors-
rum.
4. Avdelningen företrädes utåt av minister Danielsson samt
attachéerna Anger och Berg.
7. d) Sovjetryska ärenden förberedas av en till beskickningen
anknuten sovjetrisk medborgare, herr Thomsen.

Utdrag av handbrev från attachén
Berg, Budapest, till sekreterare
Kock, B-avdelningen, dagtecknat
den 7 december 1944.

- " - " - " - " - " - " - " - " - " - " - " - " - " - " - " -

Die sowjetrussische Abteilung steht unter Leitung
des gebürtigen Russen Herrn Henry Thomsen, der den Sowjet-
russen Herrn Zsukovszky zur Hilfe für schriftliche Arbei-
ten hat.

- " - " - " - " - " - " - " - " - " - " - " - " - " - " - " -

75-12
77
teil 3.

Bericht über die Tätigkeit der "Abteilung für Diplomatische
Interessen-Vertretung der SSSR" bei der Schutzmachtabteilung
der Königlich Schwedischen Gesandtschaft Budapest.

Die Abteilung SSSR hat ihre Tätigkeit erst am 18. Oktober 1944 unter Leitung von Herrn Henry Thomsen in der Kellenhegyi St. 20 aufgenommen. Als Mitarbeiter wurde der Russe Gleb Joukovsky-Volinsky verpflichtet, ihm unterliegen die Übersetzungen ins Russische und Schreibmaschinenarbeit.

Ausser der Betreuung der in Ungarn befindlichen Sowjet-Staatsangehörigen, hat die SSSR Abteilung es übernommen, für sämtliche von der Königlich Schwedischen Gesandtschaft vertretenden Staaten, Schutzbriefe, Bescheinigungen in russischer Sprache auszustellen, Plakate Druckschriften drucken zu lassen sowie Übersetzungen für alle unmittelbar mit der Königlich Schwedischen Gesandtschaft stehenden Angelegenheiten vorzunehmen.

Betr. Schutzbriefe für SSSR Staatsangehörige.

Vom 18. Oktober bis zum 1. Dezember 1944 wurden SSSR-Bürgern 14 Schutzbriefe ausgegeben. Dieser Schutz wurde nur denjenigen Bittstellern gewährt, welche einwandfreie Papiere vorlegten, aus welchen zu ersehen war dass sie tatsächlich Sowjet-Staatsangehörige sind. Unter den vorgelegten Papieren befanden sich Pässe ausgestellt von der Sowjet-Gesandtschaft Budapest in Jahren 1937/1938 sowie Original-Pässe der SSSR.

Es melden sich weiter viele Russen die behaupten in Jahren 1943/44 von den Deutschen Truppen mitgenommen worden zu sein, in Fällen wo es tatsächlich bewiesen wird, dass sie gegen ihren Willen SSSR verlassen haben, wurden Schutzbriefe ausgestellt.

Betr. Besitzer von Nansen-Pässen etc.

Besitzern von Nansen-Pässe, deutschen und ungarischen Fremden-Pässen, Flüchtlingen der Jahre 1918/1921 wurden keine Schutzbriefe ausgestellt.

Betr. Staatsangehörige von Estland, Lettland, Litauen.

In der letzten Zeit wenden sich viele Angehörige der baltischen Staaten sowie der von SSSR im Jahre 1939 besetzten Gebiete von Polen und Rumänien und bitten um einen SSSR Schutzbrief, als Motivierung, dass sie zu der Sowjet-Union gehören. In dieser Frage

In dieser Frage müsste eine Entscheidung getroffen werden, da bis jetzt fast alle Anfragen abgewiesen wurden.

Betr. Schutzbriefe.

Von Schutzbriefen in russischer Sprache wurden bis heute ausgehen :

Mitgliedern der Königlich Schwedischen Gesandtschaft
Schwedischen Staatsangehörigen in Ungarn
Angestellten der Gesandtschaft
Schutzmachtabteilung : 88 Holländischen Staatsbürgern
ca. 200 italienischen
6 finnischen
14 SSSR

Weitere Schutzbriefe sind in Arbeit.

Betr. Drucksachen, Briefbogen etc.

Für die Schutzmachtabteilung SSSR wurden wie beiliegend Nachstehendes gedruckt :

- Nr. 1 Nur Mitglieder der Kön. Schw. Gesandtschaft
- " 2 " Schwedische Staatsangehörige in Ungarn
- " 3 " Vertretung fremder Interessen
- " 4 " Mitarbeiter der Gesandtschaft
- " 5 " Mitarbeiter nebst Familie
- " 6 Aufruf an die SSSR militär und zivil Stellen.
- " 7 Briefbogen "Kön. Schw. Gesandtschaft Interessen-Vertretung der SSSR in Ungarn.

Ausser den obenangegebenen Druckschriften übernahm die SSSR Abteilung jede Übersetzung ins Russische für die in Ungarn ansässigen schwedischen Firmen, Vertretungen etc.

Für die Königlich Schwedische Gesandtschaft, Schutzmachtabteilung, Angehörige der Gesandtschaft wurden Schilder in russischer Sprache bestellt und zur Seite gelegt.

Budapest den 6 Dezember 1944

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Chiffertelegram (BUD)

Från Wien

Avsant den 18/ 3 19 54 kl. 2020

Inkom den 18/ 3 19 54 kl. 2255

Utskrivet i 3 ex. Detta är originalet.

Dnr 60:B		17
Avd.	Gr.	Mål.
P	2	2u I

Ch. ~~P~~
19.3

Ad.

17.

För Jarring personligen.

Mottagit brev från Ivar Andersson, som önskar erfara min personliga uppfattning om hans lämplighet som Svenska Dagbladets korrespondent i Wien samt om trovärdigheten av hans uppgifter. Hade tänkt svara, att i mån jag känner de förhållanden som han berört förefalla hans uppgifter i stort sett trovärdiga eller i varje fall plausibla. Dock syns han mig ofta komma med fantasifulla tillägg i frågor, som icke direkt falla inom ramen för hans tidigare verksamhet. Anser mig kunna tillstyrka att han tillsvidare anställas av Svenska Dagbladet med kortare kontrakt exempelvis sex månader eller högst ett år. Innan jag besvarar brevet, önskvärt erfara om ur UD:s synpunkt erinran mot mitt förslag till svar.

Allard

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Chiffertelegram (BUD)

Från Wien

Avsänt den 18 3 19 54 kl. 2020

Inkom den 18 3 19 54 kl. 2225

Utskrivet i 3 ex. Detta är originalet.

Dnr 60:B		18
Avd.	Gr.	Mål.
P	2	2 I

18.

För Jarring personligen.

Mitt enclair 13. För den händelse att Karl anlände under semesterdagarna ha arrangement vidtagits.

Allard

Jarring/DS

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

sjöborgsutredningen

Telegram

STOCKHOLM			18/3	19 54
N:o 9.	BUD Chiffer	BIL.		
INK. D. N:o				
AVD. P	GR. 2	MAL. Eu ^I		

Svensk

Wien

4 Från Jarring för Allard.

Hellman uppger att Chotebor, född 1918, en hans person-
liga vän, sedan i fredags är chef för Jilineks sektion
Cabinet

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Chiffertelegram (BUD)

Från Wien

Avsänt den 18 3 19 54 kl. 2020

Inkom den 18 3 19 54 kl. 2225

Utskrivet i 1 ex. Detta är originalet.

Dnr 60: B		19
Avd.	Gr.	Mål.
P	2	700 I

19.

lym 14.3.54

z

Edert chiffer 9.

Repetera namnet på nye chefen.

Allard

ÖVERSTYRELSEN
FÖR
SVENSKA RÖDA KORSET

Postadress Postfack Stockholm 14
Telegramadress Swedcross
Telefon 67 06 35
Kontorsadress Artillerigatan 6
Postgirokonto Nr 3032

GS

19/3
Stockholm den 18 mars 1954.

Kabinettssekreterare Arne Lundberg
Kungl. Utrikesdepartementet
S t o c k h o l m

Förtroligt.

g PR
Ärade Broder.

. / 1
Här bifogas avskrift av brev från Sovjets röda kors ordförande -
tyvärr med negativt svar på vår förfrågan för ett par månader
sedan.

Din tillgivne

Henrik Beer

Översättning från ryska.

Moskwa mars 1954.

Presidenten i Svenska röda korsets Centralkommitté
Emil Sandström

Högt Ärade herr President,

Som svar på Eder skrivelse av den 14 december 1953 beträffande efterforskning av Raoul Wallenberg få vi härmed meddela Eder, att våra kompetenta organ ha genomfört mycket noggranna efterforskningar och undersökningar och att resultatet är att Wallenberg icke befinner sig i Sovjetryssland och att vi därför icke ha möjlighet att lämna Eder någon ytterligare hjälp.

Med utmärkt högaktning

V. Holodkov

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

Telegram

ang. sjöborgsutredningen

STOCKHOLM		19/3	19 54
N:o 10	BUD Chiffer		BIL.
INK. D. N:o			
AVD. <i>P</i>	GR. <i>2</i>	MÅL. <i>Eu I</i>	

Svensk Wien

Edert chiffer 19. Nye chefens namn är Chotebor

Cabinet

sp. 19/3 kl 0025 Fou

KUNGL. UTRIKES

DEPARTEMENTET Jarring/AA.

Telegram

STOCKHOLM 19 mars 1954.

N:o // Chiffer. BIL.

INK. D. N:o

AVD. P	GR. 2	MAL. Eu ^I
-----------	----------	-------------------------

Sjöborgsutredn.

Besk. Wien.

Från Jarring för Allard. Ditt 17. Efter diskussion med Lundberg har jag idag haft samtal med Ivar Anderson och meddelat honom vi anse det vara alltför stor risk mannens personliga säkerhet ha honom placerad Wien och att Svenska Dagbladet hänsyn härtill lätt kan råka ut för malörer. Ingen erinran Ditt föreslagna svar med undantag för placeringen Wien. Observera hans två artiklar Svenska Dagbladet 15 och 17 dennes.

Cabinet

EXP. 19/3-54. S.F. KL. 16.15.

20/3

KUNGL.
SVENSKA BESKICKNINGEN

Bonn, p.t. Köln den 18 mars 1954.

Strängt förtroligt.

1 bil. 19

Jarring/DS
22/3

a + b HEMLIG.
Danielsson, f.k.
u.Jarring 22/3-54
ep. K.

179

Broder,

I enlighet med i särskild ordning mottagen instruk-
tion har beskickningen tagit kontakt med den i mitt hand-
brev den 2 mars in fine omnämnde f.d. överstelöjtnanten
Lenz.

Damgren, som i går i Rüdesheim sammanträffade med
Lenz, har om dennes uttalanden upprättat en P.M., som
jag härjämte närsluter.

Din tillgivna
K. Danielsson

Utrikesrådet J a r r i n g ,
Utrikesdepartementet.

Strängt förtroligt.

P.M.

angående samtal med f.d. överstelöjtnanten Artur Lenz
den 17 mars 1954.

Jag sammanträffade igår i Rüdesheim/Rhein med jägmästaren, f.d. överstelöjtnanten Artur Lenz, som vid krigets slut tjänstgjorde som regementschef och som, sedan han jämte sitt regemente tillfångatogs av amerikanska trupper, överlämnades till ryssarna såsom krigsfånge. Lenz återkom den 30 december 1953 från fångenskapen till det västtyska genomgångslägre Friedland vid gränsen till östzonen.

L. hade efter tillfångatagandet till en början befunnit sig i regelrätta krigsfängeläger, men sedermera av ryssarna ställts under åtal för krigsförbrytelser. Efter att ha vistats i lägren Stalino, Minsk och Kiev kom han i mars 1951 till ett fängelse i Moskva, om vilket han endast med säkerhet visste, att det icke var Lubianka. Han betecknade detta fängelse som ett genomgångsfängelse ("peresylka"), från vilket fångar sändas vidare, ofta till Lubianka eller Butyrka. Namnet Lefortovskaja, som jag därefter nämnde för L., hade han aldrig hört.

Från fängelset i Moskva kom L., fortfarande såsom rannsakningsfånge, till Vjazma och därifrån till Smolensk. Under vistelsen i Smolensk (april - maj 1951) dömdes L. såsom krigsförbrytare till döden, men fick, i enlighet med vad han betecknade såsom praxis, genom benådning straffet nedsatt till tvångsarbete. Han sändes från Smolensk via ett annat fängelse i Moskva, vars namn likaledes var okänt för honom, och sedan via Gorkij (f.d. Nizjnij-Novgorod) och Kirov (f.d. Vjatka) från den senaste

platsen i juli 1951 via Kotlas till en ort, vars namn han uttalade såsom Sjinovorek, och som enligt hans uppgift befann sig i norra europeiska Ryssland cirka 600 km väster om den stora tvångsarbetsförläggningen Vorkuta. Han sysselsattes sedan liksom medfångarna därstädes (huvudsakligen ryssar, i regel kriminella förbrytare) med skogsarbete i förläggningar ("komandiroyki"), vilka icke hade några namn utan endast betecknades med nummer. Hela trakten kring Sjinovorek betecknade L. såsom "taiga".

L. omnämnde vidare, att han i mars 1953 från taigaområdet förflyttades till fängelse i Kirov. Några veckor före förflyttningen hade han i en inläga till högste åklagaren ("generalprokuratorn") beklagat sig över att han såsom krigsfånge sammanförts med ryska kriminella; han ansåg det emellertid mycket ovisst, huruvida förflyttningen var ett resultat av denna inläga. I fängelset i Kirov råkade han i april 1953 av en slump en tysk, som visade sig vara envoyén Zechlin, vilken då uppehöll sig där under något dygn under transport från Taischet i Sibirien till genomgångslägrät Tapiau i Östpreussen. (Zechlin, som enligt L. vid denna tidpunkt var ytterligt medtagen, har tydligen misstagit sig, då han angivit Tapiau som den ort, där han råkat L.; denne har överhuvud aldrig passerat Tapiau). Från Kirov fördes L. till fängelse i Sverdlovsk (f.d. Jekaterinburg) och därifrån till ett läger i Ural-området, vars namn han uttalade som Detierka (tydligen identiskt med det i bil. till hbr Kumlin-Lundberg 9.11.53 nämnda lägrät Degtjarka), samt sedermera från Degtjarka till ett läger vid namn Pervyj-Uralsk (Pervouralsk), varifrån hemtransporten i december 1953 ägde rum direkt över Moskva till Friedland.

Såsom härav framgår, har L. aldrig befunnit sig i lägrät Verchne- (eller Verchnyj-) Uralsk, och Zechlins uppgift härom (se min P.M. den 22 februari 1954) har uppenbarligen berott på att Zechlin, då jag för honom nämnde namnet Verchne-Uralsk uppfattat detta såsom identiskt med Pervyj-Uralsk.

L., som till en början behandlats som regelrätt krigsfånge och endast varit tillsammans med krigsfångar, samt

efter rättegången på våren 1951 befunnit sig i tvångsarbetsläger såsom dömd för krigsförbrytelse, har således under hela sin vistelse i Ryssland - med undantag för det på en ren tillfällighet beroende sammanträffandet med Zechlin - över huvud icke råkat några landsmän av Zechlins kategori. Han visade sig icke känna till något av de namn, som anföras i kriminalkommissarien Danielsons P.M. den 30 januari 1954.

På mina frågor, huruvida han hört talas om någon svensk i rysk fångenskap, svarade L. nekande men berättade en episod från sin andra fängelsevistelse i Moskva (efter rättegången i Smolensk), då han vid ett tillfälle genom ett trasigt ställe i den trälucka, som avstängde fönstret till hans cell från yttervärlden, kunnat se - och ses av - en medfänge, som just företog en promenad på fängelsegården. Denne fånge, som var mycket lång - L. uppskattade längden till cirka 190 cm - med ett smalt ansikte och gråhårig (åldern taxerade L. till cirka 50 år) hade på tyska med utländsk accent ropat till L: "Är ni tysk? Jag är ..." (fortsättningen hade L. ej kunnat uppfatta, och L. förmodade att fången avbrutits av vaktmanskapet).

Bonn, p.t. Köln den 13 mars 1954.

K.A. Damgren

20/3

Wien den 17 mars 1954.

Personligt och strängt förbottligt.

Herr Ulrikessråd,

J. Åkerögrande handläser den 9 mars 1954 med bifogad redogörelse av H. hur jag får meddela, att denna i stort sett är korrekt. Jag får emellertid tillåta mig göra ett par kanske i och för sig icke särskilt viktiga kommentarer.

Det är sålunda icke riktigt att H. och jag gemensamt gjorde upp planer på att han skulle hyra en bil utan jag fick först senare reda på att han gjort detta.

På sidan 2 överst säger H. att "we got a phone". Detta stämmer icke heller då H. ensam mottog detta samtal.

H:s promemoria hade varit mera exakt om det betonats att jag vid uppräpade tillfällen insisterade på att H. skulle etablera personlig kontakt mellan andra sidan och mig. Detta lyckades han icke med och jag lät det bli så därvid, sedan jag med ett envöjigt allard överlagt om de kontakt- och kontrollmöjligheter, som vi ha och om vilka min chef orienterat Eder och som jag antytt i meddelande i särskild ordning.

Med utmärkt välgärning
Gunnar Larsson

Ulrikessrådet G. Larsson,
Ulrikesdepartementet.

21/3
Wien den 19 mars 1954.

Personligt och strängt förtroligt.

AL
8
Broder,

I anslutning till mitt bläckbrev från Budapest angående den planerade kurirresan till Prag vore jag tacksam, om Du kunde tillställa mig en promemoria med frågor, lämpliga att ställa till vår kontaktman, dels rörande H:s personliga data, dels om sådana upplysningar, som H. lämnat och som förefalla tvivelaktiga. Jag har själv en del frågor, som jag kommer att låta framställa men för att vinna så fullständig kontroll som möjligt vore det önskvärt att erhålla del av de eventuella frågor, som Du har att ställa. Då kurirresan sannolikt kommer att företagas vid veckoskiftet 27-28 innevarande månad, skulle jag gärna vilja erfara Dina synpunkter med kuriren den 26.

Sven Allard
(Sven Allard)

Utrikesrådet G. Jarring,
Utrikesdepartementet.

Jarring/DS
KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

Telegram

sjöborgsutredningen,

STOCKHOLM		26/3	1954
N:o 19	BUD Chiffer	BIL.	
INK. D. N:o			
AVD. P	GR. 2	MÅL. Eu ^I	

Svensk
Bonn

4 För Kumlin från Jarring.

Primo. Det vore av största värde få Mohrman med så noggran tidsangivelse som möjligt under ed bekräfta att Wallenberg under vistelsen i Iefortovskaja suttit i cell som angivits i Ditt handbrev mig den 20 februari bilagans sida 2.

Secundo. Telegrafera Din uppfattning efter diskret samråd juridisk expertis om sådan i Västtyskland avgiven ed kan anses vara gällande även inför rysk myndighet.

Cabinet

exp. 26/3 hl 1250 G

Jarring/DS

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

sjöborgsutredningen

Telegram

STOCKHOLM		26/3	19 54
N:o 19	BUD Chiffer	BIL.	
INK. D. N:o			
AVD. P	GR. 2	MAL. Eu ^I	

Svensk

Berlin

För Tamm från Jarring.

Primo. Kontakta Erich Schneyder adress Machandelweg 4 Berlin-Charlottenburg som är tidigare medarbetare i Schriftleitung, Essener Nationalzeitung, för att ordna förbindelse med Hille.

Secundo. Det vore önskvärt om Schneyder ville medverka i våra ansträngningar att få Hille att göra ett besök i Västberlin eventuellt genom förespegling av anställning eller i varje fall antydning om ett återupptagande av deras tidigare samarbete. Vi skulle därefter ha möjlighet att få utfråga Hille om hans erfarenheter från Sovjetunionen.

Tertio. Kostnaderna för Hilles resa till Berlin bestri-
das av oss.

Quarto. För Hilles nuvarande uppehållsort jämför edert chiffer 17.

Cabinet

Recp. 26/3 kl. 13.00 cus

KUNGL. UTRIKES

DEPARTEMENTET

Jarring/AA.

Telegram

ang.sekr.Lorentzons resa.

STOCKHOLM 26 mars 1954

N:o 12 Chiffer: Bud BIL

INK. D. N:o

AVD.

P

GR.

2

MÅL.

2 I
Cen

Besk.Wien

Från Jarring. Lorentzon anländer
lördag BEA från Zürich.

Cabinet

exp. 26/3 kl 1130 GN

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTETSTOCKHOLM
Stockholm den 26 mars 1954. 19Personligt och strängt förtroligt.

N:o

BIL

INK. D. N:o

AVD.

GR.

MAL.

Broder,

Till svar på Ditt handbrev den 19 mars 1954 vill jag meddela Dig, att det huvudsakligen är två frågor som intresserar oss ifråga om H.

1. Kan det konstateras, att han verkligen kom tillbaka från Ryssland i mars eller april 1953?

2. Kan det konstateras, att han kort tid efter sin ankomst till Prag blivit arresterad och därefter tillbragt någon tid i Bartholomejska-, Prankrác-, Jachimov-, och Karlovo Náměstí-fängelserna?

Sedan är det ju en fråga som i hög grad sysselsatt våra tankar: är det tänkbart att H. under sin fängelsevistelse har "indoktrinerats" och med avsikt sänts ur landet, d.v.s. helt enkelt att hans flykt har arrangerats? Av alla de upplysningar vi hittills fått synes ingenting tyda härpå, men man kan ju icke helt frigöra sig från misstanken att något sådant arrangemang kan ha träffats.

Jag har idag tillsammans med Danielsson och Lorentzon gått igenom fallet H och Lorentzon kan muntligen lämna Dig en redogörelse för vad som därvid förekommit. För övrigt är jag övertygad om att Du och Din hustru på allra bästa sätt kommer att fundera ut vad som kan göras för att kontrollera H:s uppgifter.

(Gunnar Jarring)

Envoyén Allard,

Wien.

exp. 27/3-54

m. Lorentzon

B.

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Chiffertelegram (BUD)

Från Berlin

Avsant den 27/ 3 19 54 kl. 1130

Inkom den 27/3 19 54 kl. 1130

Utskrivet i 3 ex. Detta är originalet.

Dnr 6 : B		28
Avd. P	Gr. 2	Mål. 7u I

28.

Edert chiffer 19.

För Jarring. Erich Schneyder har för ett par dagar sedan avrest till Västtyskland på obestämd tid. Hans adress där uppgivs vara Essen-Werden Forstmannstrasse 65 telefon 49 23 91.

Tamm.

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

Telegram

sjöborgsutredningen.

STOCKHOLM		27/3	19 54
N:o 20	BUD Chiffer	BIL.	
INK. D. N:o			
AVD. P	GR. 2	MÅL. Eu ^I	

Svensk

Bonn

4

För Kumlin från Jarring.

Schneyder Ditt handbrev 15 februari in fine befinner sig för närvarande i Västtyskland adress Essen-Werden, Forstmannstrasse 65 telefon 49 23 91. Sök om möjligt kontakt med Schneyder för att utröna om han villig medverka i våra ansträngningar att få kontakt med Erhard Hille med adress för närvarande Baschükz über Bischofswerda Kreis Bautzen i östzonen. Hilles nuvarande uppehållsort är belägen i urangruvedistriktet varför stora svårigheter komma i kontakt med honom. Vi skulle exempelvis kunna tänka oss möjligheten av att Schneyder kunde få Hille göra besök i Västberlin kanske genom förespegling av anställning eller i varje fall antydning om ett återupptagande av deras tidigare samarbete. Om så kunde ordnas finge vi ju möjlighet utfråga Hille om hans erfarenheter. Kostnaderna för Hilles resa till Berlin bestridas självfallet av oss.

Cabinet

1 ö. exp. 27/3 kl. 16.30 clu8

Jarring/DS

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

sjöborgsutredningen.

Telegram

STOCKHOLM		27/3	19 54
N:o 20	BUD. Chiffer.	BIL.	
INK. D. N:o			
AVD. P	GR. 2	MAL. Eu ^I	

Svensk

Berlin

4 För Tamm från Jarring.

Önskvärt Du genom den myndighet som lämnat uppgifterna
Hilles uppehållsort försäkrar Dig om att Du blir under-
rättad ifall Hille skulle infinna sig i Berlin.

Cabinet

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Chiffertelegram (BUD)

Från Wien

Avsant den 29 / 3 19 54 kl. 1750

Inkom den 29 / 3 19 54 kl. 1750

Utskrivet i 3 ex. Detta är originalet.

Dnr 60:B		20
Avd. P	Gr. 2	Mål. 6a I

22

20.

g

För Jarring. På grund av viseringssvårigheter
för min fru som nu undanröjts har Prag-resan upp-
skjutits till i morgon tisdag.

Allard

Coll.: *g*

29/3

KUNGL.
SVENSKA BESKICKNINGEN

Wien den 27 mars 1954.

Strängt förtroligt och personligt.

1 bil.

4 Broder,

För Din personliga och strängt förtroliga kännedom
./ ber jag härmed få närsluta avskrift av ett brev, som jag
med dagens kurir avsänt till Ivar Anderson i Svenska Dag-
bladet.

Sven Allard
(Sven Allard)

Utrikesrådet Gunnar Jarring,
Utrikesdepartementet.

A

(4)

Handwritten signature

①

Huvud:
Fil. D

File. 7

3. 6. 0

mera i förbigående omnämna, att jag sedan årtionden tillbaka
är god vän med Dig.

Novak har vidare för genomläsning lämnat mig en av
de artiklar, som han sedermera publicerat i Svenska Dagbladet.
Denna innehöll huvudsakligen en redogörelse för hans häktning
och senare flykt från Tjeckoslovakien. Då jag efter genomläs-
ningen av denna artikel icke skulle träffa honom mera, bad jag
Lorentzon framföra, att han enligt min mening borde utesluta
de avenitt i artikeln, däri han berättar att flykten ägt rum
först i en möbelvagn och därefter med båt på Donau. Jag bad
Lorentzon understryka, att därest dylika uppgifter publiceras
liknande flyktförsök för andra personer omöjliggöras eller för-
svåras. Han synes emellertid icke hava tagit någon hänsyn till
dessa påpekanden från min sida.

Såvitt jag kan bedöma äro emellertid artiklarna rent
journalistiskt sett lyckade och avfattade i en medryckande stil.

Jag anser mig därför kunna föreslå, att Du anställer
honom tills vidare på prov med ett kortare kontrakt exempelvis
för ett år eller sex månader. Däremot vill jag bestämt avråda
från att Novak placeras i Wien, då han så länge den ryska polisen
behärskar en del av staden enligt min mening löper alltför stora
risker, om han härifrån bedriver journalistisk verksamhet.

(Sven Allard)

Handskriftligt brev till Novak

Handskriftligt brev till Novak

Handskriftligt brev till Novak

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Chiffertelegram (BUD)

Från Bonn

Avsant den 30/ 3 19 54 kl. 1550

Inkom den 30/ 3 19 54 kl. 1550

Utskrivet i 1 ex. Detta är originalet.

Dnr 10:B		7
Avd.	Gr.	Mål.
P	2	2m I

Tqm Bonn
31.3.54
/ R Salving
L

7.

Edert chiffer 20. Repetera Hilles adress i öst
zonen.

Kumlin.

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Chiffertelegram (BUD)

Från Bonn

Avsänt den 30/ 3 19 54 kl. 1835

Inkom den 30/ 3 19 54 kl. 1835

Utskrivet i 3 ex. Detta är originalet.

Dnr 10:B		8
Avd. P	Gr. 2	Mål. 2 ⁵

8.

Edert 19. För Jarring.

Någon erfarenhet av edsvuren förklarings rätts-
verkan USSR finnes knappast från förbundsrepublikens
tid. Enligt erfaren äldre jurist erkändes före 1941
tyska edsförklaringar som bevismedel i civilmål sär-
skilt rörande internationella affärstransaktioner.
I brottmål mera ovisst. Vilket värde andra ryska
myndigheter än judiciella tillmätta dylika förklaring
ar anses ytterst svårbedömligt.

Det torde vara tvivelaktigt om av Mohrmann en-
ligt Göranssons P.M. den 20 februari uttalad bred-
villighet avgiva edsvuren förklaring inkluderar sam-
tycke dess användande mot rysk myndighet med tanke
på möjliga ogynnsamma återverkningar kvarvarande
tyska fångars öde av dylikt användande. I alla hän-
delser anser jag dylik förklaring endast kunna an-
vändas mot ryska vederbörande med Mohrmanns och för-
bundsregeringens uttryckliga samtycke.

Kumlin.

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Chiffertelegram (BUD.)

Från Prag

Avsant den 31 /3 19 54 kl. 1345

Inkom den 31 /3 19 54 kl. 1425

Utskrivet i 4 ex. Detta är originalet.

Dnr 45:B		27
Avd.	Gr.	Mål.
P	2	2 I

*Davidson
Belgien
31.3*

27.

För Jarring personligen från Lorentzon.

Vederbörande bör absolut icke anställas av
tidningen Överhuvudtaget. Detaljer följa snarast
från Wien.

Högstedt.

Jarring/Sg

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

ang. delrepetition

Telegram

STOCKHOLM den 31.3 1954		
N:o 22. ✓ Bnd	BIL.	
INK. D. N:o		
AVD. P	GR. 2	MÅK <i>Ant</i> I

Svensk

Bonn

Edert chiffer 7. Adressen är för närvarande
Barchütz über Binchowswerda Kreis Bautzen
i Östzonen.

Cabinet

† (seer utgåvan

resp. 31/3 kl. 10.40 uur Bloaschütz)

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Från Wien

Avsänt den 2 / 4 1954 kl 1835

Inkom den 2 / 4 1954 kl 1835

Utskrivet i 4 ex. Detta är originalet.

Dnr 60: B		21
Avd.	Gr.	Mål.
P	2	2a I

21. Brådskanie för Jarring personligen

Mrazek, som då Hellmans foto företeddes genast igenkände denne som sin före detta svåger, meddelat följande.

Hellman uppträder under falskt namn och heter i själva verket Jaromir Alexander Balcar. Fadern Josef Balcar f.d. domstolspresident Meton född Rohan. Föräldrarna som båda fortfarande Prag välkända. Jaromir B. gift Prag våren 1948 med Vera Kuenzl - Jirersky, från vilken han skildes i Paris 1951. Hon omgift och heter nu Vera Matousek bosatt 146 - 14 Buch Avenue, Flushing staden New York.

Jaromir B. vistades Prag från 1945 till 1948, då han jämte hustrun flydde och via Tyskland begav sig Paris. Dessförinnan, sannolikt från juli till oktober 1947, satt han i rannsakningshåkte i Barwolomejskaja och Karlovo Namesti såsom misstänkt för affärsbedrägeri och frigavs förmodligen på grund av bristande bevisning. Under sin vistelse i Paris från mitten 1948 hade Jaromir B. ekonomiska svårigheter och torde på grund härav under tiden 1949 - 1951 begått förbrytelse, som medfört fängelsestraff under minst ett år. För närmare uppgifter i sistnämnda och övriga avseenden hänvisade Mrazek till frånskilda hustrun Vera New York. Jaromir B. torde även under något av sist angivna åren haft mellanhavanden med tysk eller amerikansk polis Stuttgart. Ovisst under vilket namn han uppträtt i Frankrike resp. Tyskland, sannolikt som Rohan.

Såvitt för Mrazek känt hade Jaromir B. alias Rohan aldrig varit i Ryssland. Vad denne befattat sig med eller var han befunnit sig efter skilsmässan 1951 saknade dock Mrazek kännedom om. Såvitt han visste hade Jaromir B. i varje fall icke vistats i Tjeckoslovakien efter flykten 1948. Den sistnämndes uppgifter om häktning april 1953, vistelse i urangruvorna och flykt Donau-båt av allt att döma uppåiktad.

[Mrazek förnekade bestämt, att han senaste månaderna haft brevkontakt med Jaromir B. eller underrättats om avtalat möte korsvägen Smilkov.]

Mrazek saknade varje kännedom om Karl och betvivlade dennes existens. Han ansåg fullständigt uteslutet, att vare sig skriftligt eller muntligt meddelande skulle kunna framföras till fånge i Bory.

[De båda fdos med vilka Lorentzon skulle identifiera sig Smilkov igenkände Mrazek omedelbart och förklarade, att de tagits vid hans eget bröllop i Prag och av hans hustru sänts till Jaromir B. i Paris.]

Darest Du i kontrollsyfte vill företaga närmare undersökningar eller låter anstalta förhör med Jaromir B. alias Rohan synnerligen angeläget våra källor - Mrazek & Valova - icke röjas, enär i dylikt fall dessa löpa stora risker. Anser icke uteslutet att Jaromir B. tidvis använts och möjligen fortfarande användes i tjeckisk eller annat lands under rättelsetjänst. [Av skäl jag meddelar dig nästa kurir fortfarande synnerligen angeläget Prag-beskickningen hållas utanför detta ärende.]

Allard.

2/4 -
Bonn, p.t. Köln den 1 april 1954.
Strängt förtroligt. 1 bil.

HEMLIG.

Jarring/D S a + b
3/4 Danielsson, f.k.
u.Jarring.

exp. 3/4-54
93.

22

4

Broder,

./.

Åberopande i särskild ordning oss tillställd
instruktion ber jag härmed få överlämna en P.M. av
Damgren om det samtal, som han i går haft med Erich
Schneyder.

Din tillgivare
K. Armin

Utrikesrådet J a r r i n g ,
Utrikesdepartementet.

P.M.

Jag besökte i går i Essen förre chefen för National-Zeitungs (Essen) Berlinredaktion Erich Schneyder, som därvid bekräftade sin i oktober 1951 lämnade uppgift, att han aldrig någonsin (före min då framställda fråga) hört talas om någon person vid namn Erhard Hille, som skulle ha varit National-Zeitungs korrespondent (eller ekonomiske medarbetare) i Dresden (jfr min P.M. den 15.10.51, insänd med hbr Kumlin-Dahlman samma dag).

Schneyder höll det alltjämt för uteslutet, att Hille skulle ha utövat någon redaktionell verksamhet för National-Zeitung (Essen), men medgav, att det kunde tänkas, att Hille haft något med National-Zeitungs annonsackvisition eller distribution att göra. Han lovade att sätta sig i förbindelse med den forne ekonomidirektören och med den forne annonschefen i National-Zeitung, som båda befinna sig i Västtyskland, samt att underrätta mig om resultatet av sina förfrågningar.

Då jag sade Schneyder, att vi visste, att Hille nu återkommit från Ryssland och befinner sig i östzonen, förklarade Schneyder sig beredd att hjälpa oss att etablera kontakt med Hille, så snart det kunnat fastställas, att någon person i den forna National-Zeitung över huvud kände

till Hille.

Därutöver omtalade Schneyder, att en person, som han känner, rätt ofta företager resor till Östzonen och möjligen skulle kunna vara oss till någon nytta i detta sammanhang.

Vi överenskommo att tills vidare avvakta resultatet av Schneyders försök att erhålla upplysningar om arten av Hilles påstådda förbindelser med National-Zeitung.

Bonn, p.t. Köln den 1 april 1954.

K.A. Damgren

Bonn, p.t. Köln den 31 mars 1954.
Strängt förtroligt. 2 bil.

Jarring/DS a + ^xb) HEMLIG.
3/4 Danielsson, f.k.
 u.Jarring.

x) som bör återlämnas.

as. 3/4-54
exp. 9/3.

Broder,

I anslutning till mitt handbrev till kabinettsekreteraren den 16 november 1953 ber jag få meddela, att Auswärtiges Amt först nu fått färdig den av oss på sin tid begärda förteckningen över läger i Moskva-området, där tyska krigsfångar tidigare varit internerade. Jag ber härmed få överlämna densamma jämte en karta utvisande belägenheten av vissa av dessa läger.

Don't let me
Remember

Herr Utrikesrådet J a r r i n g ,
Utrikesdepartementet.

Jarring/DS

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

Telegram

Sjöborgsutredningen.

*7/4 P.M. till
Jarring i
Moskva. (se
spec. dnr.)*

STOCKHOLM		3/4	19 54
N:o 15.	BUD Chiffer		BIL.
INK. D. N:o			
AVD. P	GR. 2	MÅL. Eu ^I	

Svensk

Wien

För Allard från Jarring.

Med anledning av Ditt 21 meddelas följande:

Primo. Vid telefonsamtal den 1 april uppgav Rohan att han just (via källor i Berlin) erhållit uppgift om att Comecon sammanträtt i Moskva den 27-28 mars, varvid uteslutande frågor sammanhängande med öst-väst-handeln diskuterats. Vid detta sammanträde hade de tjeckiska delegaterna framställt en förfrågan om hur de skulle förfara med handeln med Sverige och särskilt malmimporten därifrån. Intet beslut hade fattats vid konferensen. Diskussionen skulle fortsättas nästa vecka i en mindre kurort i Tjeckoslovakien vars namn uppfattades otydligt men som föreföll vara (Tatrovka) Lollznitza.

Secundo. Kan Du med ledning av Din nuvarande kunskap om Rohan ge någon ledtråd dels om primos tillförlitlighet dels om de vägar på vilka han erhållit meddelanden av denna art.

Cabinet

290

Exp. 3/4 VL. 1530 Pab.

4/4
Helsingfors den 2 april 1954.

HP 1.

Strängt förtroligt.

Ad.	
Avd.	Gr.

Ag.
Ly.
Broder,

Jag träffade i går poliskommendören Gabrielsson och frågade då, om han fått fram någonting från de finska fångarna från Sovjetunionen. Han sade, att ingen av de förhörda hade haft någon kännedom om Wallenberg. Man hade särskilt frågat dem om de sett eller hört talas om någon svensk och - såvitt jag förstod honom rätt - även nämnt Wallenbergs namn. Vid förhören hade flera namn på andra fångar kommit fram men som sagt inga svenska.

Med anledning av Ditt brev den 5 mars har jag bett Wuori söka utforska om någon varit i Wladimirlägre. Jag har ej fått svar ännu och Wuori är f.n. i London. Han torde besöka UD en av de närmaste dagarna och närmast Lundberg. Kanske kan Du då tala med honom.

Jag har emellertid i dag även bett Gabrielsson göra efterforskning om nämnda läger.

Hin Tullgren
Larsen Engzell

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Chiffertelegram (BUD.)

Från Wien

Avsant den 5 / 4 19 54 kl. 2005

Inkom den 5 / 4 19 54 kl. 2005

Utskrivet i 3 ex. Detta är originalet.

Dnr 60.B 24	
Avd. P	Gr. 2
Mål. 2 ^I	

7/4 PM
Garnier

AL 24.

För Jarring personligen.

Handbrev från Belfrage den 12 januari jämte bilagor åberopas.

Primo. Prästen i Litschau, som vid besök av Lorentzon igår kategoriskt förnekat all kännedom om mak y (telefonnumret Wien samt om Karl och dennes omhändertagande efter flykten. Hans foto företeddes men prästen sade sig aldrig ha sett honom. Då endast en präst i Litschau torde förväxling utesluten.

Secundo. Nästa SAS- förbindelse uppskjuten till lördag, varför planerad tisdagskurir tyvärr måste inhiberas.

Allard.

Jarring/DS

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

Telegram

Sjöborgsutredningen

STOCKHOLM		5/4	19 54
N:o 95.	BUD Chiffer	BIL.	
INK. D. N:o			
AVD. P	GR. 2	MÅL. Eu ^I	

Svensk

Bonn

Edert 8. Hela frågan får vila tillsvidare.
Cabinet

E x.p. 5/4 kl. 1230 P.m.

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Chiffertelegram (BUD)

Från Wien

Avsant den 6 /4 19 54 kl. 2020

Inkom den 6 /4 19 54 kl. 2020

Utskrivet i 4 ex. Detta är originalet.

Dnr 60:B		26
Avd.	Gr.	Mål.
P	2	2 I 6u

7/4 Pm
Danielsson

26.

Edert chiffer 15.

Personligen för Jarring.

Primo. H synes erhålla vissa uppgifter som är riktiga.

Sålunda har jag givetvis utan antydande källan genom London kontrollerat uppgifter H lämnat om Sovjetunionens och Tjeckoslovakiens produktion MIG-15. Dessa befunnits i stort sett överensstämma med brittiska motsvarande informationer. Hur H erhållit dessa uppgifter tills vidare en gåta. Mera i brev.

Secundo. Att Comecon sammanträtt Moskva angiven tid fullt plausibelt ehuru omöjligt kontrollera. Därest uppgifte riktig ej otänkbart H erhållit denna genom någon vid tjeckiska beskickningen i Stockholm. Uppgiften att malminporten från Sverige diskuterats kan dock vara rent påhitt. Under mina samtal med H i Wien återkom denne ständigt till järnmalm. Antar jag visade föga intresse. Han ansträngde sig övertyga mig om att Sverige löpte stora risker förlora marknaden därest vi icke nu tillmötesgingo tjeckiska önskemål och envisades härmed på ett sätt som väckte mina misstankar mot honom.

Tertio. Betvivlar nytt sammanträde Tatra Lomniha Slovakien då bästa hotellet där numera öppet för diplomater. Därest H kan förmås precisera tidpunkten lätt kontrollera genom att sända någon tjänsteman från Prag dit med bil. Därest viktigare konferens pågår alla tillfartsvägar avspärrade med starka polisuppbåd.

Allard.

with 6/4

Mr. Alford - Spring 3/4 - 54

+ Mrs. Burnett Rice
Mrs. Tom Davidson.

✓ Leonard A. Spring 28/4 - 54
75

Kamrat 6/4 54 or statshuset
Nilsen till Hja Ehrenburg

Strängt förtäligt

lindes

PE.

Det fredliga samarbetet mellan Sovjetunionen och Sverige utvecklas på alla områden mycket tillfredsställande. Det finns emellertid en ouppklarad punkt, som utgör en fara. Svenska regeringen har gjort åtskilliga förfrågningar i Moskva rörande Raoul Wallenberg och fått till svar, att han icke finnes i Sovjetunionen och aldrig fannits där. Den svenska regeringen har emellertid fullständig bevisning för att Raoul Wallenberg befunnit sig i Sovjet. En del av denna bevisning befinner sig också i de anhörigas hand, ehuru man publicerat mycket litet däruv. Det har lyckats UD att ~~hållna~~ genom vidjanden till familjen hålla tillbaka denna publicitet. Nu går detta inte mycket längre. UD ^{kan komma} ~~kommer~~ att av opinionen och genom interpellationer i riksdagen ^{länga} ~~ge~~ visa sin handläggning av fallet. Man kan då befara ett ytterst häftigt och ihållande opinionsbildning av en art, som skulle svårt skada de svensk-sovjetiska förbindelserna. Svenska regeringen skall anstränga sig att så långt det är möjligt undvika en sådan utveckling, men det kan bli svårt i längden. Skulle det inte vara möjligt att på högsta ort i Sovjetunionen vinna förståelse för att Wallenberg för hemsändas? Ehrenburg, som har goda förutsättningar att förstå opinionsbildningen i Sverige i en sådan fråga, har kanske bättre förutsättningar än de flesta ryssar att göra begripligt, att det från den svenska regeringens sida rör sig om ett starkt önskemål att undvika en belastning på våra förbindelser och att den svenska regeringen icke har i sin hand att avvärja en olycklig utveckling.

Bliv aldrig kopierad
upp med Hja
Ehrenburg

Avskrift. Framfört 6/4-54 av stats- Strängt förtroligt.
rådets medlem Nilsson till Ilja Ehrenburg.
Blev aldrig taget med
Ilja Ehrenburg.

P.M.

Det fredliga samarbetet mellan Sovjetunionen och Sverige utvecklas på alla områden mycket tillfredsställande. Det finns emellertid en ouppklarad punkt, som utgör en fara. Svenska regeringen har gjort åtskilliga förfrågningar i Moskva rörande Raoul Wallenberg och fått till svar, att han icke finnes i Sovjetunionen och aldrig funnits där. Den svenska regeringen har emellertid fullständig bevisning för att Raoul Wallenberg befunnit sig i Sovjet. En del av denna bevisning befinner sig också i de anhörigas hand, ehuru man publicerat mycket litet därav. Det har lyckats UD att genom vädjanden till familjen hålla tillbaka denna publicitet. Nugår detta inte mycket längre. UD kan komma att av opinionen och genom interpellationer i riksdagen tvingas redovisa sin handläggning av ärendet. Man kan då befara en ytterst häftig och ihållande opinionsbildning av en art, som skulle svårt skada de svensk-sovjetiska förbindelserna. Svenska regeringen skall anstränga sig att så långt det är möjligt undvika en sådan utveckling, men det kan bli svårt i längden. Skulle det inte vara möjligt att på högsta ort i Sovjetunionen vinna förståelse för att Wallenberg får hemsändas? Ehrenburg, som har goda förutsättningar att förstå opinionsbildningen i Sverige i en sådan fråga, har kanske bättre förutsättningar än de flesta ryssar att göra begripligt, att det från den svenska regeringens sida röra sig om ett starkt önskemål att undvika en belastning av våra förbindelser och att den svenska regeringen icke har i sin hand att avvärja en olycklig utveckling.

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

Sjöborgsutredningen.

STOCKHOLM		
Stockholm den 6 April 1954. 19		
Personligt och strängt förtroligt.		
1 bil N:o		BIL.
INK. D. N:o		
AVD. P	GR. 2	MÅL. Eu ^I

Herr Envoyé,

./.

Enligt en rapport från Moskva, vilken närslutes i avskrift, har 268 personer av spansk nationalitet repatrierats till Spanien. Det skulle med hänsyn till våra efterforskningar av Raoul Wallenberg vara av intresse att erfara, om någon av dessa spanjorer under sin vistelse i olika läger i Sovjetunionen kan ha påträffat någon svensk (vid förfrågningar bör namnet Wallenberg under inga förhållanden nämnas). Vidare vore det av intresse att erfara namnen på de fångläger, där vederbörande spanjor vistats samt helst också de ungefärliga tidsperioder vederbörande uppehållit sig där.

Jag vet icke om de spanska myndigheterna kan vara villiga att lämna ut uppgifter av denna art eller hur en eventuell utfrågning skulle kunna genomföras. Jag vore Eder tacksam för ett meddelande per chiffer angående Eder bedömning av möjligheterna för en utfrågning av ovan angivet slag.

(Gunnar Jarring)

Envoyén W i n t h e r ,
M a d r i d .
- - - - -12/4-54 (harris)
JR.

Avskrift.

ad 6/4-54

AMBASSADE DE SUEDE

Moskva den 29 mars 1954.

Nr 214

repatriering av
spanska krigsfångar
från DSRU

HP 39

Till Hans Excellens Herr Ministern för Utrikes Ärendena

Enligt ett i gårdagens Moskvatidningar publicerat officiellt meddelande repatrierades den 26 innevarande mars, under medverkan av sovjetiska Röda Korset och Röda Halvmånen, 268 personer av spansk nationalitet, huvudsakligen krigsdeltagare vilka tjänstgjort i de tyska stödkrafterna. Kontingenten angives omfatta dels sådana som avtjänat ådömda straff för krigsförbrytelser, dels sådana som frigivits före strafftidens utgång enligt fjolårets amnestidekret, respektive efter särskilt förordnande av Sovjetunionens Högsta Domstol.

Repatrianderna ha enligt kommunikén i Odessa överlämnats till representanter för franska Röda Korset och med s/s Semiramis förts till sin bestämelseort.

Undert. S. v. Euler.

7/4
Wien den 3 april 1954.

Strängt förtroligt och Personligt.

HP 1.

12
Broder,

h
Då jag utgår ifrån, att Du är i behov av ett fotografi av H. för att verkställa kontroll av hans uppgifter, får jag härmed översända ett foto, som Lorentzon tagit vid ett tillfälle i Wien och som vi använt vid våra olika konfrontationer, som berörts i meddelande i särskild ordning. Vi skola försöka att skicka en extra kurrir på tisdag med en utförligare promemoria om vad som förevarit i detta ärende.

Sven Allard
Sven Allard

Utrikesrådet G. J a r r i n g,
Utrikesdepartementet,
S t o c k h o l m.

Jarring/DS

KUNGL. UTRIKES

DEPARTEMENTET

Sjöborgsutredningen.

Telegram

STOCKHOLM 7/4 1954

N:o 17.

BUD
Chiffer

BIL

INK. D. N:o

AVD.

P

GR.

2

MAL.

Eu^I

Svensk

Wien.

För Allard från Jarring.

Ivar Andersson hade redan för en vecka sedan på eget
initiativ avklippt alla förbindelser med Hellman varför
jag tillsvidare icke överlämnat Ditt brev till Andersson
Cabinet

Exp. 7/4 kl. 1240 Pds.

Stockholm den 7 april 1954.
Överlämnas för kännedom till Kommis-
sarie Danielsson.

(Gunnar Jarring)
Chef för Politiska Avdelningen.

P.M.

Beskickningen i Wien meddelade den 5 april 1954, att Lorentzon den 4 april besökt prästen i Litschau, som bestämt sade sig sakna all kännedom om telefonnumret i Wien. Likaledes saknade han kännedom om Karl och att denne skulle tagas om hand efter sin flykt. Då Lorentzon visade prästen fotografiet, sade denne sig aldrig ha träffat mannen. Någon förväxling torde vara utesluten, då det i Litschau bara finnes en präst.

I övrigt meddelade beskickningen, att nästa SAS-tur ägde rum på lördag och att alltså kuriren på tisdag måste inställas.

Stockholm den 7 april 1954.

Stockholm den 7 april 1954.
Överlämnas för kännedom till
Kommissarie Danielsson.

(Gunnar Jarring)
Chef för Politiska Avdelningen.

P.M.

Envoyén Allard, Wien, meddelar den 6 april 1954.

Det är uppenbart, att vissa informationer som H. får är sanningsenliga. Beskickningen har - naturligtvis utan angivande av hur vi kommit över upplysningarna - i London kontrollerat dem, som H. lämnat angående Sovjetunionens och Tjeckoslovakiens tillverkning av MIG-15. På det stora hela stämmer de väl överens med dem som britterna fått. Det är oss en gåta, hur H. fått dessa informationer. Jag återkommer skriftligen till detta.

Det kan anses sannolikt att Comecon haft sammanträde i Moskva under den tid som H. Angivit, men saken är omöjlig verifiera. Om den nu är riktig, kan det tänkas att H. fått uppgiften från någon person vid tjeckiska legationen i frågar Stockholm. Helt gripen ur luften kan uppgiften vara om att om /malmimporten från Sverige skulle behandlats vid dettattillfälle. I Wien återkom ju H. under sina samtal med mig upprepade gånger till järnmalsfrågan, men jag bemötte honom med föga intresse. H. gjorde vid dessa tillfällen stora ansträngningar att övertyga mig om att det var förenat med stora risker att förlora marknaden, om Sverige icke ställde sig tillmötesgående till önskemål från tjeckisk sida. Han var så pass envis härvidlag, att min misstänksamhet mot honom väcktes.

Något nytt möte med ^{i Tatra Lomniha, Slovakien,} vore ovisst, då numera diplomaterna hade tillträde till det bästa hotellet. Om H. kan tvingas fastställa en viss tid, kan en tjänsteman från Prag skickas dit med bil för att kontrollera. För den händelse en betydelsefullare konferens skulle försiggå, blockeras alla tillfartsvägar med stora polisstyrkor.

Stockholm den 7 april 1954.

8/4

KUNGL.
SVENSKA BESKICKNINGEN

Helsingfors den 6 april 1954.

Strängt förtroligt.

Jarring/DS
22/4

HEMLIG.
a
Danielsson, f.k.
u.Jarring.

22/4-54
exp. B.

4 Broder,

Vid ett sammanträffande med poliskommendören Gabriels-
son för ett par dagar sedan sade han mig att han gått genom
alla polisförhör med de finska fångarna från Sovjetunionen
och att ingen kände till Wladimirlägre. Han undrade själv
var detta fanns, då man här ej kände till det.

Hu Tängin
J. S. Engström

Utrikesrådet G. Jarring,
U t r i k e s d e p a r t e m e n t e t.

Avskrift.

Bremen 8/4 1954

Flykting Ungern med bud från Raoul Wallenberg
Telegrafera vad skall göras adress Konsulatet Bremen

O r c z y

294

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

Telegram

Sjöborgsutredningen

STOCKHOLM		9/4	1954
N:o 2	BUD Chiffer	BIL.	
INK. D. N:o			
AVD. P	GR. 2	MÅL. Eu ^I	

Svensk
Hamburg

Strängt förtroligt.

Primo. Marcus Wallenberg har från Bremen mottagit telegram av följande lydelse citat flykting Ungern med bud från Raoul Wallenberg Telegraferade vad skall göras adress Konsulatet Bremen slutcit. Telegrammet är undertecknat Orczy.

Secundo. Kontakta genast konsulatet Bremen och utrön vem flyktingen är. Införskaffa fullständigt signalement.

Tertio. Vem är Orczy.

Quarto. Telefonera Jarring under eftermiddagen för att ge preliminära uppgifter om resultatet.

Cabinet

Exp. 9/4 12.20 US ~~to~~ Rkm GN

295

Paris den 8 april 1954.
Förtroligt. 1 bil. ✓

HEMLIG.

Jarring/DS
14/4

a + b
Danielsson, f.k.
u. Wollin

14/4-54
exp. 93.

781

10.4		1954
Vd.	Gr.	Md.
7er	39	g

P 2 *Emt (a²)*

ML

Bröder,

4-

I anslutning till mitt handbrev den 30 november 1953
ber jag härmed få översända en förteckning över omkring
3.100 krigsfängeläger i Ryssland. Förteckningen har för
förtrolig kännedom ställts till beskickningens förfogande.

Min Tillsyn

Lennart Petri

(Lennart Petri)

Utrikesrådet J a r r i n g,
Utrikesdepartementet.

Verzeichnis der Kriegsgefangenenlager in Russland

Das Schicksal der im Osten vermißten Soldaten kann bis heute nur durch Befragung der Heimkehrer geklärt werden. In Zusammenarbeit mit der Suchdienst Arbeitsgemeinschaft wurden deshalb vom Hilfsdienst für Kriegsgefangene und Vermißte in Stuttgart, Charlottenplatz 17, die in die Westzone entlassenen Kriegsgefangenen, einschließlich der Zivilinternierten, namentlich erfaßt und nach Lagernummern registriert. In den meisten Fällen ist die Zeit des Lageraufenthalts vermerkt, so daß für die Nachforschung umfangreiche und erfolgversprechende Unterlagen vorhanden sind. Eine wertvolle Ergänzung erfahren diese durch die Liste der Auffang- und Sammel-lager, in die unsere Soldaten unmittelbar nach der Gefangennahme kamen.

Die Kriegsgefangenenlagerliste enthält rund 3100 Lager einschließlich derjenigen, die aufgelöst worden sind, und ist untergeteilt in:

1. Internierungslager, einschließlich Frauenlager.
2. Lazarette, Erholungslager.
3. Arbeitsbataillone,
4. Arbeitslager,
5. Auffang- und Sammelager.

Von sämtlichen der in der Liste enthaltenen Lager sind Rückkehrer verzeichnet.

Bei Anfragen wird gebeten, außer der Lagernummer bzw. des Lagerstandorts noch anzugeben, wann der Kriegsgefangene zum letztenmal geschrieben hat bzw. wann und wo er von Kameraden zum letztenmal gesehen wurde. Vordruckte Karten können von den Suchdienstannahmestellen (Kreisvereine vom Roten Kreuz) oder unmittelbar vom Hilfsdienst bezogen werden.

Werden Anfragen wiederholt, so wird gebeten, die schon mitgeteilten Rückkehrer mitzuteilen, um Doppelnennungen zu vermeiden.

Als Anhang ist ein alphabetisches Lagerverzeichnis angefügt.

Herausgegeben vom HILFSDIENST für Kriegsgefangene und Vermißte
Stuttgart-S, Charlottenplatz 17

(Nachdruck verboten)

Zivilinternierten- und Frauenlager

HP 392

20		1090	Kimpersai/Kasakstan	1602	Rostow
58	Jawas bei Tuia	1092	Insa, W Kuibyschew	1603	Schachty bei Rostow
102/24	Magnitogorsk/Ural	1093	Molotow/Ural	1604	bei Rostow
513	bei Murmansk	1093/1	Krasnokamsk	1607	bei Rostow
1000	Makjewka bei Stalino	1094	Aktjubinsk (jetzt 7222/1, 2, 3)	1702	Grosnyi/Kaukasus
1001	Makjewka bei Stalino	1098	Siftika-Kotlas/Weißes Meer	1712	Kiew
1002	bei Rostow	1099	bei Tscheljabinsk	1752	Krasnokamsk bei Molotow
1004	Tschasowja Juschno bei Stalino	1100	bei Kasan		Ural
1011	Makjewka	1101	bei Kasan	1801	bei Swerdlowsk
1012	Makjewka	1102	bei Kasan	1902	Nickel bei Orsk/Südrural
1014	Jenskiewo bei Stalino	1103	bei Swerdlowsk	1903	Orsk/Ural
1017	Debolzewo bei Stalino	1105	Monetka bei Swerdlowsk	1906	Kandalakscha b. Murmansk
1021	Stalino	1106	Kandalakscha b. Murmansk	1962	Baranowitsch, O Minsk
1022	Makjewka	1115	bei Kasan	2021	Kadjewka bei Woroschilow-
1023	Petrowka bei Stalino	1201	Anthrazit bei Woroschilow-		grad
1024	Stalino	1202	bei Woroschilowgrad	2071	Poltawa
1025	bei Stalino	1204	bei Woroschilowgrad	2091	Insa, W Kuibyschew
1026	bei Stalino	1205	Irmina bei Kadjewka	2201	Anthrazit bei Stalino
1028	bei Stalino	1209	Engels bei Stalino	5799	Nowosybkow bei Briansk
1029	Makjewka bei Stalino	1210	Krasnodar bei Woroschilow-	6437	Ikowka b. Kurga, O Tschel-
1034	bei Stalino		grad		jabsk
1035	bei Stalino	1211	bei Woroschilowgrad	7057	Heydekrug
1040	bei Stalino	1216	Lissitschansk bei Stalino	7099/1	Karaganda
1045	Kapitalno-Budjanowka bei Stalino	1222	bei Stalino	7168/13	Minsk
1046	bei Stalino	1223	bei Woroschilowgrad	7222	Aktjubinsk/Kasakstan
1047	bei Stalino	1224	Kadjewka	7222/1	Aktjubinsk/Kasakstan
1051	bei Stalino	1241	bei Woroschilowgrad	7256/13	Petrowenka bei Krasny-
1052	Nikolajewsk	1243	bei Woroschilowgrad		Lutsch
1054	Borowoy bei Stalino	1250	Porchum bei Tiflis	7275	Lemberg
1055	Muschketowa bei Stalino	1314	Kriwoj-Rog	7275/4	Lemberg
1056	Makjewka	1325	Stalino (Kolchose)	7315/9b	Dnjepropetrowsk
1059	bei Stalino	1403	Kriwoj-Rog	7388/33	Stalinogorsk, S Moskau
1063	bei Stalino	1405	Kriwoj-Rog	7445	Georgenburg bei Insterburg
1064	bei Stalino	1407	Kriwoj-Rog	7503	Kemerowo/Westsibirien
1065	bei Stalino	1411	Kriwoj-Rog	7503/1b	Kemerowo
1071	bei Stalino	1413	Kriwoj-Rog	7503/2	Kemerowo
1072	bei Stalino	1415	Dnjeprotscherschinsk	7523/1	Resch/Ural
1073	Kopeisk bei Tscheljabinsk	1426	Dnjepropetrowsk	7526	Jurga bei Nowosibirsk
1074	bei Stalino	1428	Dnjepropetrowsk	7531	Swerdlowsk/Ural
1079	Kopeisk	1431	Kriwoj-Rog	7533/2	Preußisch-Eylau
1080	Kopeisk	1435	Dnjepropetrowsk	7533/3	Königsberg
1081	Kopeisk	1501	Saporoshje	7602	Tscheljabinsk
1083	Botania bei Tscheljabinsk	1502	Saporoshje	7777	Bjalorezk bei Ufa/Ural
1084	Bjellagusch bei Ufa	1551	Charkow	7777/1	bei Ufa
1085	Kurgan bei Tscheljabinsk	1553	Charkow	7777/2	bei Ufa
1087	Saporoshje/Dnjepr	1555	Charkow	7777/3	bei Ufa
		1556	Charkow	7859	Lubertschi bei Moskau
				7869	Lubertschi

Lazarette und Erholungslager

887	Stalino/Donetz (jetzt 8987)	1651	Ufaei bei Tscheljabinsk	2741	Nischnilow bei Pensa
1011	Kiviöli, W Narwa/Estland (jetzt 4011)	1652	Plask bei Tscheljabinsk	2813	Leszy bei Witebsk
1035	Waldlazarett Kiew (jetzt 4035)	1673	Borissow, O Minsk	2829	bei Stalino
1069	Busuluk, SO Kuibyschew	1691	Wolsk bei Saratow (jetzt 8691)	2851	Usta bei Gorki
1114	Bauxitogorsk, SO Leningrad (jetzt 8114)	1731	Roslawl, S Smolensk (jetzt 8731)	2861	Linda bei Gorki
1149	Saporoshje/Dnjepr (jetzt 8149)	1755	Kem/Karelien (jetzt 8755)	2886	Bila-Cerkwa, S Kiew
1233	Budy bei Charkow	1894	Insterburg	2916	bei Pensa
1241	Lemberg	1952	Oritschl bei Kirow, O Moskau	2917	Kusnez, O Pensa
1242	Gorlowka bei Stalino	2022	Morschansk, SO Moskau (jetzt 8022)	2929	Nishnij-Tagil/Ural
1243	bei Woroschilowgrad	2035	Minsk	2989	Kamischkowo bei Gorki
1245	Kowno	2040	Riga	2993	Berditschew, W Kiew
1246	Ostaschkow, NW Kalinin (jetzt 8246)	2041	Talizin bei Gorki	3006	Druschkowo bei Krematorsk (jetzt 7217)
1261	bei Leningrad (jetzt 8261)	2061	Borsum bei Tiflis	3051	Torshok, W Kalinin
1401	Gallitsch, NO Moskau (jetzt 9401)	2074	Pinjuk bei Wologda	3052	Wischnij-Wolotschek
1474	Leninakan bei Eriwan/Armenien	2102	Beketowka, SO Stalingrad	3099	Makjewka bei Stalino
1512	Pawlowka bei Woroschilowgrad	2149	Sambor/Galizien	3161	Kolmy bei Mogilew
1552	Helenendorf bei Kirowobad/Südkaukasus	2494	Nowosibirsk (Stadt Lazarett)	3169	Palonki bei Kirow
1563	Tiflis	2501	Torshok, W Kalinin	3171	Woresniza/Ural
1631	Poljana, O Moskau	2652	Heydekrug/Memelgebiet	3177	Roslawl
		2658	Noginsk, O Moskau	3285	Kuibyschew/Wolga
		2664	Serpuchow, S Moskau	3318	Sewastopol/Krim
		2688	Bila-Cerkwa, S Kiew	3338	Riga
		2688	Kowel/Wolhynien	3376	Belzy/Beßarabien
		2738	Kusnez, O Pensa	3398	Leschnowo bei Iwanowo
				3470	Wolkowsk, O Bialystok
				3604	Selechowa bei Kursk
				3631	Saratow/Wolga

Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben	Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben	Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben
3641 Getsyn, S Winniza	5379 Wetlutschskaja, NO Gorki	5939 Grigoriowskaja b. Molotow-Ural
3655 Arsk, O Kasan	5384 Alexin, NW Tula	5953 Nowograd-Wolhynsk.
3656 Selenodolsk/Wolga	5385 Tula	W Kiew
3732 Woschega, NO Wologda	5443 Patschkoskaja b. Krasnodar	5963 bei Rjasan
3739 bei Tscherepowez	5453 Bjeloretschinskaja bei Krasnodar/Nordkaukasus	5984 Kupiansk, O Charkow
3773 Moskau	5459 Kuterok bei Armawir	5983 Barinkowo bei Charkow
3779 Glasow, O Kirow	5761 Astrachan	5998 Stry/Galizien
3780 Kobeljaki, S Poltawa	5770 Uriopinsk, NW Stalingrad	6009 Kolobowka b. Sergo-/Donez
3840 Schuja, NO Moskau	5771 Stalingrad	6011 Rubesnaja b. Woroschilowgrad
3888 Moschga, O Kasan (auch Frauen)	5772 Kamyschin, NO Stalingrad	6013 Karakasch, O Stalino
3903 Rjetschiza bei Gomel	5773 Kamyschin	6027 Gorlowka bei Stalino
3922 Orsk/Ural	5807 Dnjeprscherschinsk	6028 Tscherschinsk bei Stalino
3926 Akbulak/Süduralsk	5849 Brest-Litowsk	6029 Tschistiakowo bei Stalino
3986 Odessa	5850 Moskau	6047 Sikorika bei Stalino
4011 Kiviöli/Estland (jetzt 8011)	5859 Dünaaburg	8011 Kiviöli, W Narwa/Estland (früher 4011 bzw. 1011)
4035 Waldlazarett Kiew (fr. 1035)	5879 Petrosawodsk/Karelrien	8022 Morschansk, SO Moskau (früher 2022)
4379 Riga/Lettland	5882 Tscheljabinsk	8114 Bauxitogorsk, SO Leningrad (früher 1114)
4564 Nikolajew, NO Odessa	5888 Magnitogorsk, SW Tscheljabinsk	8149 Saporoschje/Dnjepr (früher 1149)
4660 Orscha/Weißrußland	5889 Rakitjanka bei Orsk/Ural	8246 Ostaschkow, NW Kalinin (früher 1246)
4791 Skopin, O Tula (a. Frauen)	5988 Stry/Galizien	8261 bei Leningrad (früher 1261)
5030 Mingitschaur, W Baku	5905 Dnjepropetrowsk	8691 Wolsk/Wolga (früher 1691)
5091 Tscherepowez, N Moskau	5913 Rakitjanka bei Orsk/Ural	8731 Roslawl, S Smolensk (früher 1731)
5122 Ischewsk/Ural	5918 bei Ufa	8755 Kern/Karelrien (früher 1755)
5131 Atkarsk bei Saratow/Wolga	5920 bei Ufa	8987 Stalino/Donez (früher 987)
5134 Wolsk/Wolga	5921 Magnitogorsk, SW Tscheljabinsk	9401 Galitsch, NO Moskau (früher 1401)
5138 bei Saratow	5925 Krasny-Lutsch, O Stalino	
5351 Nowotscherkask, O Rostow	5927 Swerdlowka bei Krasny-Lutsch	
5358 Tula	5929 Pakomuno b. Woroschilowgrad	
5365 Tschepekowo bei Iwanowo		
5366 Kupiansk bei Charkow		
5367 Wysoki bei Charkow		
5374 Sowjewka bei Saporoschje/Dnjepr		

Arbeitsbataillone

6300 Welikije-Luki, NO Witebsk	6362 Königsberg	6424 Serpuchow, S Moskau
6305 Podolsk, S Moskau	6364 Moskau	6429 Istok bei Swerdlowsk
6306 Domodedowo, S Moskau	6365 Minsk	6437 Ikwka bei Kurgan O Tscheljabinsk (s. auch Internier-lager)
6307 Solnetschogorsk, N Moskau	6366 Moskau (später Briansk)	
6308 Kowel/Wolhynien	6369 Alaty, SW Gorki	6438 Kisnea bei Ischewsk O Kasan
6309 Solnetschogorsk	6370 Minsk	6440 Moskau
6310 Chepnikowo, NW Moskau	6371 Kalinin	6441 Kiew
6311 Neja bei Jaroslawl	6372 Lemberg	6443 Kowel, NO Lemberg
6312 Gorki	6374 Welikije-Luki, NO Witebsk	6445 Moskau
6313 Moskau	6375 Kuibyschew/Wolga	6446 Kiew
6314 Kostino bei Moskau	6376 Sysran bei Kuibyschew	6447 Kowel
6315 Kostino	6377 Heydekrug	6448 Kowel
6316 Andronika, N Iwanowo, NO Moskau	6378 Saratow/Wolga	6449 Kowel
6317 Riga	6379 Jenakowa, S Lemberg	6450 Kowel
6318 Moskau	6380 Königsberg	6451 Kiew
6319 Alaty bei Gorki	6381 Stalino	6452 Stalino
6320 bei Leningrad	6382 Königsberg	6454 Stalino
6323 Apokolowo, W Moskau	6383 Brest-Litowsk	6455 Schacht „Roter Stern“ bei Tschistiakowo, SO Stalino
6325 Wolschewsk bei Rjasan	6384 Stalino	Dronowo bei Briansk
6327 Krasny-Bor bei Smolensk	6385 Brest-Litowsk	
6328 Karatschew bei Briansk	6386 Birkenfeld bei Insterburg	6456 Odessa
6330 Moschaisk	6388 Patishkowo, O Moskau	6461 Odessa
6331 Kowel/Wolhynien	6389 Brest-Litowsk	6462 Solnetschogorsk bei Moskau
6332 Narafominsk, SW Moskau	6390 Rostow	6464 Losowaja, S Charkow
6333 Puschkin, S Leningrad	6391 Tilsit	6465 Stalino
6334 Schaskaja bei Moskau	6392 Lemberg/Galizien	6467 Lublino
6335 Lublino, SO Moskau	6393 Wereschiza bei Lemberg	6468 Baku/Kasp. Meer
6336 Lublino	6394 Rowno, NO Lemberg	6469 Königsberg
6337 Lublino	6395 Brody bei Stry/Galizien	6472 Borissow bei Minsk
6338 Brest-Litowsk	6396 Kowno, NW Wilna	6473 Minsk
6339 Wischny-Wolotschek, NO Kalinin	6404 Neu-Gorlowka	6474 Minsk
6341 Alexin bei Kaluga	6405 Makjewka bei Stalino	6475 Eupatoria/Krim
6346 Wischny-Wolotschok	6406 Schachty bei Rostow	6477 Minsk
6348 Brest-Litowsk	6408 Kowel, NO Lemberg	6478 Leningrad
6349 Moskau	6409 Kowel	6479 Leningrad
6350 Moskau	6410 Gorlowka, N Stalino	6480 Leningrad
6352 Brest-Litowsk	6411 Rowno, NO Lemberg	6481 Lody bei Luga, S Leningrad
6353 Brest-Litowsk	6412 Kotluban, N Stalingrad	6482 Tschalowskaja bei Moskau
6354 Serpuchow, S Moskau	6413 Kineschma/Wolga	6483 Tondi bei Reval/Estland
6355 Brest-Litowsk	6414 Janowka/Donez	6484 Smolensk
6356 Moskau (fr. Brest-Litowsk)	6415 Kiew	6485 Moskau
	6416 Balakleja bei Charkow	6486 Wodogon bei Leningrad
	6418 Leningrad	

Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben	Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben	Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben
6847 Luga, S Leningrad	6491 Orel	6498 Kirowobad/Südkaukasus
6488 Moskau	6492 Tschalowskaja bei Moskau	6503 Eriwan/Armenien
6489 Leningrad	6493 Klein Gnie bei Insterburg	6505 Jelez bei Orel
6490 Murmansk	6496 Tiflis	6509 Saljani/Aserbaidshan

Arbeitslager

3 LR (Lettische Republik) Purnali bei Mitau	102 Tscheljabinsk/Ural	4 Riga
13 LR Riga	1 Tscheljabinsk	5 Riga
14 LR Riga	3 Tscheljabinsk	6 Riga
22 LR Riga	4 Tscheljabinsk	7 Riga
26 LR Tukum/Lettland	7 Tscheljabinsk	8 Riga
28 LR Riga	8 Tscheljabinsk	9 Riga
30 LR Riga	10 Tscheljabinsk	11 Riga
	11 Tscheljabinsk	12 Riga
	12 Tscheljabinsk	13 Riga
MO 19 Scherikowo, S Moskau	14 Tscheljabinsk	14 Salaspilz bei Riga
MO 28 Kolomna, SO Moskau	15 Tscheljabinsk	16 Riga
MO 39 Lobnia bei Moskau	18 Karabasch bei Tscheljabinsk	16 Riga
MO 40 Alexandrowska bei Moskau	19 Tscheljabinsk	29 Kiviöli bei Narwa
MO 44 Golozinowo bei Moskau	21 Magnitogorsk bei Tscheljabinsk	2 Kiviöli
MO 61 Schatura, SO Moskau	23 Tscheljabinsk	3 Kiviöli
MO 62 südlich Moskau	24 Magnitogorsk	4 Kiviöli
MO 64 Schatura, SO Moskau	25 Küstim bei Tscheljabinsk	300 Wolosowo bei Leningrad
MO 65 Sasanowo bei Moskau	26 Küstim	304 Stanislaw/Galizien
MO 67 Koskowo bei Moskau	27 Karabasch bei Tscheljabinsk	1 Stanislaw
MO 73 bei Moskau	28 Urschunka bei Tscheljabinsk	305 Astrachan/Kasp. Meer
MO 77 bei Moskau	34 Magnitka bei Tscheljabinsk	308 Kemerowo bei Nowosibirsk
MO 90 Tuschinow bei Moskau	35 Magnitogorsk bei Tscheljabinsk	317 Riga
MO 92 bei Moskau		5 Riga
2 bei Moskau		8 Riga
7 Klin bei Moskau	103 Uriopinsk, N Stalingrad	13 Riga
	132 Ascha bei Ufa/Ural	A Riga
18 Stalino	130 Ascha (Waldlager)	D Riga (Zementfabriken)
26 Chama bei Taschkent/Usbekistan	2 Ascha	Ufa/Ural
29 Pachta-Aral bei Taschkent/Sibirien	160 Susdal, NO Moskau	319 Ufa/Ural
35 Lebidian/Don, SO Tula	163 Frolow bei Stalingrad	1 Ascha bei Ufa/Ural
39/2 Lebidian	1 Frolow	3 Tschernikowka bei Ufa
39 Tscheskastan bei Karaganda/Sibirien	2 Frolow	4 Tschernikowka bei Ufa
39/1 Tscheskastan bei Karaganda/Sibirien	3 Frolow	5 Tschernikowka bei Ufa
39/2 Tscheskastan	165 Wjasniki bei Gorki	6 Slanzy bei Leningrad
50 Frolow, N Stalingrad	1 Wladimir bei Gorki	1 Slanzy
58 Jawas, O Moskau/Mordwinien	2 Juscha, W Gorki	2 Slanzy
	3 bei Gorki	3 Slanzy
1 Morschiza bei Jawas	4 Bolota bei Iwanowo	20 Slanzy
2 bei Jawas	5 bei Gorki	327 Klinzy
3 bei Jawas	6 bei Iwanowo	2 Nowosybkow bei Briansk
4 bei Jawas	8 bei Gorki (Torflager)	329 Aluta, O Kasan
5 bei Jawas	9 Talize bei Gorki	331 Tartu bei Dorpat/Estland
6 Jawas	10 Gorki	1 Dorpat
7 bei Jawas	172 Koltubanka (Waldlager)	3 Dorpat
9 Saranks/Mordwinien	178 Rjasan, SO Moskau	333 Kurlais/Südkaukasus
12 bei Jawas	5 Rjasan	1 Kurlais
68 Belakela	180/2 Küstim bei Tscheljabinsk/Ural	2 Kurlais
68/1 Tscheljabinsk/Ural	4 Karabasch, W Tscheljabinsk	337 Ufa/Ural
2 Tscheljabinsk	16 Karabasch	339 Leningrad und sämtl. Teil-
3 Tscheljabinsk	183 Borrisow, O Minsk	lager von 1-45 in der
4 Tscheljabinsk	1 Borrisow	Gruppe Leningrad 77
5 Tscheljabinsk	6 Borrisow	aufgegangen
6 Tscheljabinsk	7 Borrisow	0 Leningrad
7 Tscheljabinsk	10 Borrisow	346 Kiesel/Ural
87 Armawir/Nordkaukasus	188 Tambow bei Woronesch	350 bei Riga
90/1 Tuschinow bei Moskau	219/7 Antropschina bei Leningrad	1 Riga
6 Wolokolamsk, SW Moskau	231 Sosra, Swerdlowsk/Ural	3 Taganrog bei Rostow
95 Usman bei Woronesch	235 Nowotroitzk bei Orsk	358 Jablonka bei Kuibyschew
97 Jelabuga bei Kasan	243 Polozk, NW Witebsk	358/1 Stalingrad
A Jelabuga	1 Polozk	1 Stalingrad
B Jelabuga	254 Leningrad	2 Stalingrad
101 Kirow, N Kasan	2 St. Johann bei Leningrad	3 Stalingrad
1 Kirow	3 nördlich Leningrad	8 Stalingrad
2 Kirow	5 nördlich Leningrad	9 Stalingrad
101/3 Kirow	8 Leningrad	390 Kowno
4 Kirow	266 bei Mitau/Lettland	396 bei Leningrad
6 Kirow	2 bei Mitau/Lettland	6 bei Leningrad
9 Kirow	5 bei Mitau/Lettland	436 Leningrad
10 Kirow	277 Riga	450 Turinsk/Sibirien, NO Swerdlowsk
12 Kirow	1 Salaspilz bei Riga	458 Turinsk/Sibirien
13 Kirow	2 bei Riga	459 Sambor, O Swerdlowsk
	3 Kegurns bei Riga (später Schlock)	463/3 Naraforminsk, W Moskau

Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben		Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben		Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben	
7013		7075	Rabowa bei Ischewsk, NO	7110/3	Korosten
7014	Gorki		Kasan	4	Ignapol, N Kiew
7017	Kiew	1.	bei Ischewsk	6	Berditschew, SW Kiew
7027	Krasnygorsk, NO Moskau	2	bei Ischewsk	7	Berditschew
	(auch Internierte)	7082	Woronesch, O Kursk	8	bei Korosten
1	Krasnygorsk	1	Woronesch	9	Berditschew
2	Krasnygorsk	2	Woronesch	12	Korosten
3	Krasnygorsk	3	Woronesch	B	Berditschew
4	Krasnygorsk (Waldlager)	4	Woronesch	E	Korosten
7028	Moskau	5	Woronesch	G	Korosten
7034	Palaschika bei Moskau	9	Woronesch	7115	Eriwan/Armenien
7040/1	Alma Ata/Kasakstan	10	Woronesch	1	Eriwan
7041	Ostaschkowo, NW Kalinin	11	Woronesch	2	Amamly bei Eriwan
1	Kuwschinowo bei Ostaschkowo	7084	Asbest, NO Swerdlowsk	3	Sewan, SO Eriwan
2	Ranzewo, W Kalinin	1	Asbest	4	Artik, S Eriwan
3	Rschew, W Moskau	2	Asbest	6	Sewan
4	Ostaschkowo	3	Asbest	7	Ararat, S Eriwan
5	Ostaschkowo	4	Asbest	8	Eriwan
6	Ostaschkowo	5	Asbest	9	Eriwan
7	Ostaschkowo	6	Asbest	10	Kirowokan, nördlich Eriwan
7044	Moschaisk	9	Asbest	7117	Gorki, O Moskau
7045	Ust-Kamenogorsk b. Leningorsk/Altaigebirge	7093	Tjumen, O Swerdlowsk	1	Gorki
7049	Schuja bei Iwanowo	1	Tjumen	2	Prawdinsk bei Gorki
7053	Alexin, NW Tula	2	Tjumen	3	Plaschatka, O Gorki
1	Alexin	3	Tjumen	4	Oren bei Gorki (Waldlager)
2	Alexin	7099	Karaganda/Südsibirien	5	Oranki bei Gorki
3	Alexin	1	Karaganda	6	Gorki
7054	Moskau	2	Karaganda	7	Gorki
7056	Bobruisk, SO Minsk	3	Karaganda	8	Usta, NO Gorki
1	Bobruisk	4	Karaganda	9	Gorki
2	Bobruisk	5	Karaganda	10	Gorki
3	Kamenka bei Bobruisk	6	Karaganda	11	Gorki
4	Slobin bei Bobruisk	7	Karaganda	12	Gorki
5	Bobruisk	8	Karaganda	13	Gorki
6	Bobruisk	9	Karaganda	14	Gorki
7057	Memel (auch Internierte)	12	Karaganda	15	Gorki
1	Memel	13	Karaganda	16	Burenina bei Gorki
2	Heydekrug, SO Memel	15	Karaganda	17	Gorki
3	Memel	16	Karaganda	18	Gorki
4	Heydekrug	17	Karaganda	19	Gorki
5	Heydekrug	20	Karaganda	23	Balachnia bei Gorki
6	Heydekrug (a. Internierte)	22	Karaganda	25	Gorki
7	Memel	7100	Saporoschje/Dnjepr	32	Gorki
A	Heydekrug	1	Saporoschje	7119	Selenodolsk (Grünthal), NW Kasan
A 1	Heydekrug	2	Saporoschje	1	Wladimir bei Kasan
H	Heydekrug	3	Saporoschje	2	Selenodolsk
S	Schaulen/Litauen	4	Saporoschje	3	Kasan
7059	Uwarowka, W Moskau	5	Saporoschje	4	Selenodolsk
7062	Kiew	6	Saporoschje	5	Kasan (Torflager)
1	Kiew	7	Saporoschje	6	Selenodolsk
2	Kiew	8	Saporoschje	7	Selenodolsk
3	Kiew	7107	Kaluga, SW Moskau	9	Selenodolsk
4	Kiew	1	Kaluga	12	Kasan
5	Kiew	2	Ludinowo bei Kaluga	7120	Petrosawodsk/Onegasee, Karelien
6	Kiew	3	Ludinowo	1	Petrosawodsk
7	Kiew	4	Kaluga	2	Salomine b. Petrosawodsk
8	Kiew	5	Kaluga	3	Leninstroj b. Petrosawodsk
9	Kiew	6	Starusa, O Kaluga	4	Petrosawodsk
10	Kiew	7	Kaluga	5	Petrosawodsk
11	Kiew	7108	Stalingrad	6	Petrosawodsk
12	Kiew	1	Krasnomaisk, S Stalingrad	7	Petrosawodsk
13	Darniza bei Kiew	2	Beketowka, S Stalingrad	9	Petrosawodsk
14	Kiew	3	Beketowka	10	Petrosawodsk
15	Kiew	4	Stalingrad	12	Petrosawodsk
16	Kiew	5	Stalingrad	13	Kolchosa bei Petrosawodsk
17	Kiew	6	Kotelni-Kowo, SW Stalingrad	14	Petrosawodsk
18	Kiew	7	Krasnomaisk	18	Metwischagora, nördl. Petrosawodsk
19	Kiew	8	Frolow bei Stalingrad	A	Petrosawodsk
20	Kiew	9	Beketowka	B	Petrosawodsk
21	Kiew	10	Stalingrad	D	bei Petrosawodsk
22	Kiew	11	Stalingrad-Zariza	G	bei Petrosawodsk
23	Kiew	12	Stalingrad	P	Petrosawodsk
24	Kiew	13	Stalingrad	7125	Lissitschansk, NW Woroschilowgrad
26	Kiew	14	Stalingrad	1	Werchny bei Lissitschansk
27	Kiew	15	Stalingrad	2	Lissitschansk
28	Kiew	16	Stalingrad	3	Lissitschansk
7064	Morschansk, W Pensa	17	Stalingrad	4	Proletarsk bei Lissitschansk
1	Morschansk	18	Frolow	5	Rubesnaja bei Lissitschansk
4	Morschansk (Bunkerlager)	19	Stalingrad	6	Popesnaja bei Lissitschansk
5	Morschansk	7110	Korosten, NW Kiew		
7072		1	Mogilno bei Korosten		
7074	Oranki bei Gorki/Wolga	2	Korosten		

6/ 7125/7 Lissitschansk
8 Lissitschansk
9 Rubesnaja bei Lissitschansk
L Werchny bei Lissitschansk
7126 Nikolajew/Bugmündung
1 Nikolajew
2 Nikolajew
3 Cherson/Dnjeprnmündung
4 Nikolajew
5 Nikolajew
6 Nikolajew
7 Nikolajew
7134 Sumy, NW Charkow
1 Nikolajewka bei Sumy
2 bei Sumy
3 bei Sumy
4 Sumy
6 Konotop, W Sumy
7 Konotop
8 bei Sumy
9 bei Sumy
16 Konotop
7135 Athme bei Narwa/Estland
1 Athme
2 Kukruse, W Narwa
3 Tamiku bei Narwa
4 Jövi, W Narwa
5 bei Narwa
6 Wiwikont bei Athme
7 Erida bei Narwa
8 bei Narwa
7136 Poltawa, SW Charkow (auch Zivilisten)
1 Poltawa
2 Skorodowa bei Poltawa
3 Poltawa
4 Skorodowa
5 Rebionka bei Poltawa
6 Poltawa
7137 Wolsk/Wolga, NO Saratow
1 Wolsk
2 Wolsk
3 Wolsk
4 Wolsk
5 Wolsk
6 Wolsk
7 Wolsk
8 Wolsk
7144 Kolobowka b. Woroschilowgrad
1 Sergo-Kadjewka, W. Woroschilowgrad
1a Sergo-Kadjewka
2 Brianka b. Woroschilowgrad
2a Brianka
3 Kolobowka
4 Nowo Kolobowka
5 Kolobowka
5a Kolobowka
6 Sokologorowka bei Woroschilowgrad
6a Sokologorowka
7 Brianka
7a Brianka
8 Gorsk bei Woroschilowgrad
9 Permomeika bei Sergo
10 Woroschilowgrad
11 Sergo
11a Sergo
12 Irmino bei Sergo
12a Irmino bei Sergo
13 Woroschilowgrad
14 Gorsk
15 Sokologorowka
16 Alschewsk, O Woroschilowgrad
17 Alschewsk
18 Woroschilowgrad
18a Woroschilowgrad
18f bei Woroschilowgrad
20 Kadjewka
21 Kadjewka
22 Woroschilowgrad

7144/23 Woroschilowgrad
24 Woroschilowa bei Woroschilowgrad
25 Kadjewka
26 Brianka
29 Alschewa bei Woroschilowgrad
59 bei Pakomune
A bei Woroschilowgrad
F bei Woroschilowgrad
P Woroschilowgrad
7145 Kursk-Rischkowo
1 Kursk
2 Rischkowo bei Kursk
3 Kursk
4 Bjeigorod, S Kursk
5 bei Kursk
6 Terugina bei Bjeigorod
7 bei Kursk
8 Stary-Oskol, O Kursk
9 Tetkino bei Kursk
10 Iwanowskoje bei Kursk
11 bei Kursk
15 bei Kursk
23 bei Kursk
7146 Otschemtschiri, SO Suchum, Westkaukasien
1 Batum
2 Inguri, S Suchum
3 Miseri, W Suchum
3b Pelinkowo bei Suchum
4 Suchum
5 Akamara, O Suchum
6 Kwesan, O Suchum
7 Otschemtschiri
8 Suchum
9 Otschemtschiri
10 Suchum
11 Suchum
16 Suchum
36 Suchum
7147 Georgjewsk/Nordkaukasien
1 Georgjewsk
2 Platigorsk bei Georgjewsk
3 Newinka bei Georgjewsk
4 Wisoky bei Georgjewsk
5 bei Georgjewsk
8 bei Georgjewsk
9 Georgjewsk
7148 Krasnodar/Kuban
1 Krasnodar
1a bei Krasnodar
2 Noworossysk
3 Armavir
4 Noworossysk
5 Armavir
5b bei Armavir
6 Tuapse
7 Noworossysk
8 Krasnodar
9 Krapotky, NO Krasnodar
10 Tuapse
11 Armavir
12 bei Armavir
13 bei Armavir
14 Noworossysk
15 Armavir
16 Krasnodar
17 Armavir
18 Tuapse
19 Krasnodar
22 Noworossysk
23 Krasnodar
24 Noworossysk
25 Krasnodar
A Krasnodar
B Armavir
C bei Armavir
D Armavir
E Tuapse
F bei Armavir
J Krapotky
K Tuapse

7148/L Krimskaja
M Krasnodar
N bei Krasnodar
P Krasnodar
S bei Krasnodar
U Krasnaja Polnjana
Y Krasnaja Polnjana
7149 Charkow
1 Charkow
2 Charkow
3 Charkow
4 Charkow
5 Nowowawaria bei Charkow
6 Charkow
7 Charkow
8 Charkow
9 Charkow
10 Charkow
11 Charkow
12 Charkow
13 Charkow
14 Charkow
15 Charkow
7150 Grjasowez, S Wologda
7153 Nishnij-Tagil, SSwerdlowsk/Ural
1 Nishnij-Tagil
2 Nishnij-Tagil
3 Nishnij-Tagil
4 Nishnij-Tagil
5 Nishnij-Tagil
6 Nishnij-Tagil
7 Nishnij-Tagil
8 Nishnij-Tagil
10 Nishnij-Tagil
11 Nishnij-Tagil
12 Nishnij-Tagil
13 Nishnij-Tagil
18 Nishnij-Tagil
29 Nishnij-Tagil
7156 Gomel
3 Gomel
6 Gomel
7157 Bauxitogorsk, O Leningrad
1 Bauxitogorsk
2 Wolchowstroj, O Leningrad
4 Wolchowstroj
5 Bauxitogorsk
6 Werchnyowolsk
7 bei Bauxitogorsk
8 Waldlager Torgusch bei Bauxitogorsk
7158 Tscherepowez, O Leningrad
1 Marina bei Tscherepowez
2 Ustuscha bei Tscherepowez
3 Tschagoda, W Tscherepowez
4 Tschagoda
5 Tscherepowez
6 Wologda
7 Bogorozki
8 Suda
9 Suda
10 bei Tscherepowez
11 bei Tscherepowez
13 bei Tscherepowez
14 Tschagoda
15 Tschagoda
7159 Odessa (Schwarzes Meer)
1 Odessa
2 Odessa
3 Odessa
4 Odessa
5 Odessa
6 Odessa
7 Odessa
8 Odessa
9 Odessa
9a Odessa
10 Odessa
11 Odessa
12 Odessa
13 Odessa
14 Odessa
15 Odessa

17	Odessa	9	Kamensk bei Schachty	7199 / 1	Nowosibirsk
18	Odessa	10	Iswarino bei Schachty	2	Nowosibirsk
A	bei Odessa	11	bei Schachty	3	Nowosibirsk
7166	Pitkaranda/Ladogasee/Karel rien	12	bei Schachty	4	Nowosibirsk
1	bei Pitkaranda	14	bei Schachty	5	Nowosibirsk
2	Pitkaranda	17	Rostow	6	Nowosibirsk
3	bei Pitkaranda	18	bei Schachty	9	Nowosibirsk
16	Pitkaranda	A	bei Schachty	7200	Alapajewsk, NO Swerdlowsk
7168	Minsk	R	Schachty	1	Alapajewsk
1	Minsk	7184	Heydekrug, SO Memel (jetzt 7057/6)	2	Alapajewsk
1b	Minsk	7185	Michalowka/Wolga.	3	Alapajewsk
2	Minsk		O Iwanowo	4	Alapajewsk
3	Minsk	2	Kineschma/Wolga	5	Alapajewsk
4	Minsk	3	Kineschma	6	Alapajewsk
5	Minsk	7	Kineschma	7	Alapajewsk
6	Minsk	16	bei Iwanowo	8	Alapajewsk
7	Minsk	7189	Gomel	9	Alapajewsk
8	Minsk	0	bei Gomel	10	Alapajewsk
9	Minsk	1	Gomel	7204	Astrachan/Wolgamündung
10	Borissow bei Minsk	2	Gomel	1	Astrachan
11	Minsk	3	Gomel	2	Astrachan
12	Minsk	4	Gomel	3	Astrachan
13	Minsk	5	Gomel	5	Astrachan
14	Minsk	6	Rjetschiza	6	Astrachan
15	Minsk	7	Gomel	7	Astrachan
16	Minsk	8	Rjetschiza	9	Astrachan
18	Minsk	9	Nowobeliza bei Rjetschiza	7207	Krasnokamsk bei Molotow/ Ural
19	Minsk	10	Gomel	1	Krasnokamsk
20	Minsk	11	Dobrusch	2	Koma bei Molotow
21	Borissow	12	Gomel	3	Molotow
22	Borissow	13	Gomel	4	Proletarsk bei Molotow
23	Borissow	14	Slobin	5	bei Molotow
25	Minsk	22	bei Gomel	6	Molotow
27	bei Minsk	F	Rjetschiza	7	Dobrianka bei Molotow
29	Borissow	G	Rjetschiza	8	Molotow
30	Minsk	L	bei Rjetschiza	9	Molotow
B	bei Minsk	7190	Wladimir, O Moskau	10	Molotow
C	Minsk	1	Wladimir	11	Sarkamsk bei Molotow
E	Minsk	2	Kristalnigusk b. Wladimir	12	Molotow
J	Minsk	3	Wladimir	13	Borowsk bei Molotow
K	Minsk	4	Kristalnigusk	14	Kiesel, NO Molotow
L	Minsk	5	Gusk bei Wladimir	15	Kiesel
P	Minsk	6	Kurlovo bei Wladimir	16	Kiesel
T	Minsk	7	Wladimir	17	Molotow
7177	Stalino	8	Wladimir	18	Molotow
1	Stalino	9	Wladimir	19	Molotow
2	Stalino	10	Wladimir	20	Molotow
3	Stalino	11	Wladimir	A	Molotow
4	Tschistiakowo bei Stalino	12	Anopino, SW Wladimir	L	Kiesel
5	bei Stalino	13	Wladimir	7211	Archangelsk/Weißes Meer
6	Stalino	16	Wladimir	1	Archangelsk
7	bei Stalino	17	Wladimir	2	Archangelsk
8	Stalino	20	Anopino	3	Archangelsk
9	Tschistiakowo	21	bei Wladimir	8	Molotowsk bei Archangelsk
10	Tschistiakowo	22	bei Wladimir	9	bei Archangelsk
11	Tschistiakowo	7193	Sokol, N Wologda		Segescha/Kalerien
12	Stalino	1	Sokol	2	Letnaja bei Segescha
13	Tschistiakowo	2	Wologda-Petschokino	3	Segescha
7181	Rustawi, NO Tiflis	3	Wologda	4	Waldlager bei Segescha
1	Rustawi	4	bei Wologda	5	bei Segescha
2	Rustawi	6	Sokol	6	Petrowski-Jame b. Segescha
3	Rustawi	7	Wologda	7	Malenka bei Segescha
4	Rustawi	9	Sokol	9	Segescha
5	Rustawi	7195	Wilna	13	Ostrow bei Kem
6	Rustawi	1	Wilna	21	bei Segescha
7	Rustawi	2	Wilna	A	Segescha
8	Tiflis	3	Wilna	7213	Schestroj/Swir, O Leningrad
9	Rustawi	4	Wilna	1	Schestroj
10	Kolchosa „Rosa“ b. Rustawi	5	Kuas bei Wilna	2	Schestroj
11	Rustawi	7	Wilna	3	Schestroj
12	bei Rustawi	7198	Kischinew/Bessarabien	4	Schestroj
13	bei Rustawi	1	Kischinew	5	Schestroj
15	bei Rustawi	2	Kischinew	7	Schestroj
7182	Schachty bei Rostow	3	Kischinew	H	Schestroj
1	Hugowo bei Schachty	4	Leipzig bei Kischinew	7215	Uljanowsk/Wolga, S Kasan
2	Aljuta bei Schachty	5	Kischinew	1	Uljanowsk
3	Schachty	6	Winograd bei Kischinew	2	Uljanowsk
4	Buchareika bei Schachty	7	Kischinew	3	Uljanowsk
5	Bukowo bei Schachty	8	Kischinew	4	Uljanowsk
6	Schachty	9	Kischinew	5	Uljanowsk
7	Asowka bei Schachty	11	Kischinew	7216	Wyschnij Wolotschek bei Kalinin
8	bei Schachty	7199	Nowosibirsk		

7216/ 1 Wyschnij Wolotschek
 2 Koscharowa bei Wyschnij Wolotschek
 3 Krasno-Maj bei Kalinin
 4 Pjezeck, W Wyschnij Wolotschek
 5 Wischnij Wolotschek
 6 Rshew, W Moskau
 7 Ostaschkow bei Wyschnij Wolotschek
 8 Krasno-Maj
 9 Pjezeck bei Wyschnij Wolotschek
 10 Koroschowa bei Kalinin
 12 Katechino bei Kalinin
 7217 Krematorsk bei Stalino
 1 Krematorsk
 2 Krematorsk
 3 Krematorsk
 4 Krematorsk
 5 Konstantinowka bei Stalino
 6 Krematorsk
 7 Tschasowja bei Krematorsk
 8 Druschkowo bei Stalino
 9 Krematorsk
 10 Jama bei Krematorsk
 11 Tschasowja
 18 bei Krematorsk
 A Krematorsk
 B Krematorsk mit Lazarett
 C Krematorsk
 F Konstantinowka
 H bei Konstantinowka
 K Krematorsk
 M bei Krematorsk
 N bei Krematorsk
 O Krematorsk
 P bei Krematorsk
 7218 Smolensk
 1 Idischkowo bei Smolensk
 2 Roslawl bei Smolensk
 3 Smolensk (Kalininwerk)
 4 Smolensk
 16 Smolensk
 C bei Smolensk
 7221 Uglitsch/Wolga b. Jaroslawl
 7222 Aktjubinsk/Kasakstan (auch Frauen)
 1 Aktjubinsk (auch Frauen)
 2 bei Aktjubinsk (a. Frauen)
 3 Domschoje bei Aktjubinsk
 7223 Kirowobad/Aserbeidschan
 1 Kirowobad bei Tiflis
 2 Kirowobad
 3 Kirowobad (Erholungslager und Lazarett)
 4 Kirowobad (Waldlager)
 4a Kirowobad
 5 Kirowobad
 6 Kirowobad
 7 Kirowobad
 8 Kirowobad
 9 Kirowobad
 11 Kirowobad
 12 Kirowobad
 13 Kirowobad
 14 Kirowobad
 15 Kirowobad
 16 Kirowobad
 17 Kirowobad
 18 Kirowobad
 21 Kirowobad
 22 Kirowobad
 24 Kirowobad
 27 Kirowobad
 41 Kirowobad
 45 Kirowobad
 49 Kirowobad
 81 Kirowobad
 83 Kirowobad
 7228 Ordschonikidse/Nordkauk.
 7231 Berasuweka/Ural
 7232 Stry, Südl. Lemberg/Galiz.

7232/ 1 Stry
 3 Jenakowa bei Stry
 4 bei Stry
 5 Gelsendorf bei Stry
 6 Korowina, S Stry
 7 Morschin, S Stry
 9 Czernowitz/Bukowina
 10 Stanislaw, SO Stry
 A Stry
 7234 Kuibyschew (früher Samara)-Wolga
 1 Kuibyschew
 2 Kuibyschew
 3 Kuibyschew
 4 Kuibyschew
 5 Kuibyschew
 6 Kuibyschew
 7 Kuibyschew
 8 Kuibyschew
 9 Kuibyschew
 10 Kuibyschew (auch Zivilinternierte)
 11 Kuibyschew
 12 Kuibyschew
 13 Kuibyschew
 14 Kuibyschew
 15 Kuibyschew
 19 Kuibyschew (auch Frauen)
 A Kuibyschew
 B Kuibyschew
 C Kuibyschew
 D Kuibyschew
 E Kuibyschew (Erholungslag.)
 O Kuibyschew
 7236 Tiflis, Südkaukasus, zust. Lazarett 1563 Tiflis
 1 Tiflis
 2 Tiflis
 3 Tiflis
 4 Tiflis
 5 Tiflis
 6 Tiflis
 7 Tiflis
 8 Tiflis
 9 Tiflis
 11 bei Tiflis
 13 Tiflis
 7237 Grosnyi/Nordkaukasus
 7238 Saratow/Wolga, zust. Lazarett 3631 Saratow
 1 Saratow/Wolga
 2 Saratow
 3 Saratow
 4 Saratow
 5 Saratow
 6 Saratow
 7 Saratow
 8 Saratow
 9 Saratow
 10 Saratow
 11 Saratow
 12 Saratow
 13 Saratow
 14 Saratow
 15 Saratow
 16 Saratow
 18 Saratow
 20 Saratow
 21 Saratow
 7241 Sewastopol/Krim
 1 Sewastopol
 2 Sewastopol
 3 Sewastopol
 4 Sewastopol
 5 Sewastopol
 6 Sewastopol
 7 Sewastopol
 9 Orianda bei Jalta
 10 Sewastopol
 11 Sewastopol
 12 Sewastopol
 13 Sewastopol
 14 Sewastopol (Marine-Lager)

7241/ 15 Sewastopol
 16 Sewastopol
 17 Sewastopol
 20 Sewastopol
 7242 Stalino
 1 Gorlowka (K.-Marx-Grube)
 2 Gorlowka
 3 Gorlowka
 4 Gorlowka
 5 Gorlowka
 6 Neu-Stalino bei Gorlowka
 7 Gorlowka
 8 Jenakiewo bei Gorlowka
 9 Gorlowka
 10 Gorlowka
 11 Gorlowka
 11a Gorlowka
 12 Gorlowka
 13 Gorlowka
 14 Gorlowka
 15 Gorlowka
 16 Gorlowka
 17 Gorlowka
 18 Gorlowka
 19 Gorlowka
 21 Gorlowka
 23 Gorlowka
 27 Gorlowka
 A Gorlowka
 O Jenakiewo
 Y Gorlowka
 7245 Nischnij-Tagil, N Swerdlowski/Ural
 1 Nischnij-Tagil
 2 Nischnij-Tagil
 3 Nischnij-Tagil
 4 Werchna-Solda
 5 Nischnij-Tagil
 6 Rudnik bei Nischnij-Tagil
 7 Nischnij-Tagil
 7251 Rostow/Don
 1 Rostow
 2 Batalis bei Rostow
 3 Rostow
 4 Rostow
 5 Rostow
 6 Rostow
 6a Rostow
 7 Rostow
 9 Rostow
 10 Rostow
 11 Nowotscherkask bei Rostow
 12 Rostow
 13 Rostow
 14 Nowikowka bei Rostow
 16 Nowotscherkask
 21 Nowotscherkask
 7252 Briansk
 1 Beschiza bei Briansk
 2 Silzow bei Briansk
 3 Zementi bei Briansk
 4 Beschitza
 5 Beschitza
 6 Beschitza (Waldlager)
 7 Beschitza
 8 Beschitza
 9 Beschitza
 10 Beschitza
 11 Beschitza
 12 Beschitza
 13 Fokina bei Briansk
 14 Briansk
 15 Briansk
 16 Briansk
 7253 Winiza, SW Kiew
 1 bei Winiza
 2 bei Winiza
 5 bei Winiza
 9 Winiza
 A Kasatin bei Winiza
 B bei Winiza
 D Kasatin bei Winiza
 E Kasatin bei Winiza

Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben		Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben		Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben	
7253/G	Winiza	7275/2	Lemberg	7284/1	Brest-Litowsk
7256	Anthrazit b. Krasny-Lutsch	3	Lemberg	2	Brest-Litowsk
1	Anthrazit	4	Busk, O Lemberg (auch Frauen)	4	bei Brest-Litowsk
2	Karakasch bei Krasny-Lutsch	5	Lemberg	13	bei Brest-Litowsk
3	Krasny-Lutsch, N Stalino	6	Lemberg	7285	Welikije-Luki, W Kalinin
4	Swerdlowka bei Krasny-Lutsch	7	Tarnopol	1	Welikije-Luki
5	Swerdlowka	8	Lemberg	2	Welikije-Luki
6	Krasny-Lutsch	9	Lemberg	3	Welikije-Luki
7	Swerdlowka	11	Lemberg	4	Welikije-Luki
8	Krasny-Lutsch	12	Lemberg	5	Welikije-Luki
9	Krasny-Lutsch	D	Morschin bei Lemberg (Erholungslager)	6	Welikije-Luki
10	Petrowenka bei Krasny-Lutsch	M	Lemberg	7	Welikije-Luki
11	Karakasch	M1	Lemberg	8	Welikije-Luki
12	Krasny-Lutsch	7276	Jaroslavl, NO Moskau	74	Welikije-Luki
13	Petrowenka (auch Frauen)	1	Jaroslavl	7286	Reval/Estland
14	Karakasch	2	Jaroslavl	1	Reval
15	Krasny-Lutsch	3	Jaroslavl	2	Reval
16	Krasny-Lutsch	4	Jaroslavl	3	Reval
18	bei Krasny-Lutsch	5	Jaroslavl	4	Turba bei Reval
19	Krasny-Lutsch	6	Jaroslavl	5	Reval
20	Krasny-Lutsch	7	Pereslawl bei Jaroslavl	6	Reval
21	Krasny-Lutsch	8	Osolli bei Jaroslavl	8	Reval
22	bei Krasny-Lutsch	9	Jaroslavl	9	Lawasar bei Reval
7259	Rybinsk, NW Jaroslavl	10	Jaroslavl	10	bei Reval
1	Rybinsk	11	Uglitsch bei Jaroslavl	A	Reval
2	Rybinsk	12	Rybinsk, NW Jaroslavl	7287	Walk/Estland
3	Rybinsk	13	Rybinsk	1	Dorpat/Estland
4	bei Rybinsk	B	Rybinsk	1c	Walk/Estland
5	bei Rybinsk	E	Jaroslavl	4	Wesenberg/Estland
7260	Orsk/Südrural	7280	Stalino/Donetzgebiet	5	Walk
1	Orsk	1	Stalino	7289	Kotla-Järwe, N Narwa
2	Orsk	2	Stalino	1	Kotla-Järwe
3	Nowotroizk	3	Stalino	2	Kukruse bei Kotla-Järwe
4	Nowotroizk	4	Donsk bei Stalino	3	Erida bei Kotla-Järwe
8	Orsk	4a	Stalino	4	Aseri bei Kotla-Järwe
20	Orsk	5	bei Stalino	5	Kiviöli, W Narwa
7263	Orel, SW Moskau	6	Tschistiakowo, O Stalino	6	Kiviöli
1	Orel	7	Stalino	7	Kotla-Järwe
2	Orel	8	Prowidankar bei Stalino	7291	Ogre/Düna, SO Riga
3	Jeletz bei Orel	9	Lidiewka bei Stalino	7292	Dünaburg/Lettland
4	Jeletz bei Orel	10	Katik bei Stalino	2	Kukas bei Dünaburg
5	Jeletz bei Orel	10a	Bures bei Makjewka	3	Dünaburg
6	Jeletz bei Orel	11	Tschistiakowo, O Stalino	4	Dünaburg
7	Jeletz bei Orel	11a	bei Stalino	5	Dünaburg
7270	Borowitschi, SO Leningrad	12	Schelani bei Stalino	6	Rositten, NO Dünaburg
1	Borowitschi	13	Stalino	7	Rositten
2	Borowitschi	14	bei Stalino	7294	Schaulen/Litauen
3	Borowitschi (Stadtlager)	15	Sukrez bei Stalino	3	Schaulen
4	Sarukino bei Borowitschi	15a	Makjewka	4	Schaulen
5	Nowgorod-Ilmensee (Sandlager)	16	Mariupol bei Stalino	7296	Kaunas/Litauen
6	Parochina bei Borowitschi (Erholungslager)	17	bei Stalino	1	Kaunas
7	Parochina bei Borowitschi	18	Roya, W Stalino	2	Kaunas
8	Tokum bei Borowitschi	19	Mariupol	4	Kaunas
9	bei Borowitschi	20	Karakow-Postroj b. Stalino	5	Kaunas
10	bei Nowgorod	21	Stalino	6	Kaunas
11	Pistowo (Eisenbahnlinie Leningrad-Moskau)	22	Stalino	7299	Simferopol
12	bei Nowgorod	23	bei Stalino	2	Simferopol
13	Borowitschi	24	Stalino	2d	Simferopol
14	Borowitschi	25	Stalino	3	Kamisch-Berun, S Kertsch
15	Borowitschi	26	Mariupol	4	Feodosia bei Simferopol
16	Borowitschi (Waldlager)	27	Stalino	5	Gudag bei Simferopol
7271	Witebsk/Weißrußland	28	Stalino	6	Kertsch
1	Witebsk	30	Makjewka bei Stalino	7	bei Simferopol (Berglager)
2	Witebsk	31	Stalino	8	Kertsch
3	Witebsk	32	Stalino	9	Simferopol
4	Polozk, W Witebsk	33	Stalino	10	Simferopol
5	Polozk	34	Stalino	11	Simferopol
6	Polozk	45	Postnikowo, O Stalino	12	bei Simferopol
7	Osintow bei Polozk	60	bei Stalino	13	Sewastopol
8	Witebsk	7281	Wolkowysk, O Bialystok	14	Kamisch-Berun bei Kertsch (Bahnhöflager)
9	Orscha, S Witebsk	1	Wolkowysk	15	Simferopol
10	Witebsk	2	Wolkowysk	16	Simferopol
11	bei Witebsk	3	Wolkowysk	17	bei Jalta
13	Osintow	4	Wolkowysk	18	Nikita bei Jalta
L	Witebsk	5	Wolkowysk	20	Simferopol
7275	Lemberg (auch Frauen)	6	Wolkowysk	21	bei Simferopol
1	Lemberg	7	Wolkowysk	23	Simferopol
		8	Wolkowysk	24	Simferopol
		11	Wolkowysk	25	Simferopol
		12	bei Wolkowysk	26	Simferopol
		7284	Brest-Litowsk	7306	Schepetowka, W Kiew
				1	Schepetowka

7306/2	Slawuta bei Schepetowka	7320/4	bei Kulibaki	7338/20	bei Atkarsk
3	Bolonja bei Schepetowka	7	bei Kulibaki	7343	Pleskau/Peipussee
4	Sudyke bei Schepetowka	7323	Tula	3	bei Pleskau
5	Rowno bei Schepetowka	1	Tula	7	Toxichinew
6	Zdolbunow, S Rowno	2	Bolochowo bei Tula	B	bei Pleskau
7	bei Schepetowka	3	bei Tula	7347	Leningorsk
8	bei Schepetowka	4	Bogorodizk, SO Tula	12	Leningorsk
10	bei Schepetowka	5	Tula	A	Leningorsk
19	bei Schepetowka	6	bei Tula	B	Leningorsk
7307	Kirow	7	Schokinow bei Tula	C	Leningorsk
1	Kirow	8	Schokinow	7349	Libau/Lettland
1a	Kirow	10	Bolochowo	1	Libau
2	Kirow	11	Tula	2	Libau
2a	Kirow	12	Schokinow	3	Libau
3	Kirow	13	Tula	5	bei Libau
4	Kirow	14	Tula	6	bei Libau
5	Kirow	15	Schokinow	7356	Taganrog, W Rostow
6	Kirow	17	Schokinow	1	Taganrog
7	Kirow	18	Bolochowo	2	Taganrog
8	bei Kirow	19	Tula	4	Taganrog
9	bei Kirow	20	Tula	5	Taganrog
10	Kolchese bei Kirow	24	Tula	6	Nowkowsk, S Taganrog
13	bei Kirow	31	bei Tula	8	bei Taganrog
18	bei Kirow	L	Tula	10	Taganrog
19	bei Kirow	7324	Iwanowo bei Gorki	7362	Stalingrad
31	bei Kirow	1	Iwanowo	1	Stalingrad
A	bei Kirow	2	Iwanowo	2	Stalingrad
7311	Mogilew/Dnjepr	2a	Iwanowo	3	Stalingrad
1	Mogilew	3	Iwanowo	4	Stalingrad
2	Mogilew	4	Iwanowo	5	Stalingrad
3	Mogilew	5	Iwanowo	6	Stalingrad
4	Kritschew bei Mogilew	6	Iwanowo	7	Kamyschin, NO Stalingrad
7	Mogilew	8	Iwanowo	8	Stalingrad
8	Mogilew	9	Iwanowo	9	Stalingrad
7313	Slumsk, N Swerdlowsk/Ural	10	Iwanowo	10	Stalingrad
1	Slumsk	12	Iwanowo	14	Stalingrad
2	Detjarka, W Swerdlowsk	13	Iwanowo	17	Stalingrad
3	Perwe-Uralsk, W Swerdlowsk	14	Iwanowo	7363	Murmansk
4	Monitka bei Swerdlowsk	15	Schuja	1	Murmansk
5	Sewersk bei Swerdlowsk	16	Iwanowo	6	Murmansk
6	Rewda, W Swerdlowsk	7326	Briansk	7368	Saratow/Wolga
7	Swerdlowsk	1	Briansk	2	Saratow
9	bei Swerdlowsk	2	Butosch bei Briansk	5	Saratow
14	bei Swerdlowsk	3	bei Briansk	6	Saratow
7314	Swerdlowsk	4	Diadkowo bei Briansk	7	Saratow
1	Swerdlowsk	5	Briansk	8	Engels bei Saratow
2	Swerdlowsk	6	Karatschew bei Briansk	10	Saratow
3	Swerdlowsk	7	Briansk	11	Saratow
4	Istok bei Swerdlowsk	8	Briansk	12	Saratow
5	Swerdlowsk	9	Nowosybkow bei Briansk	13	Saratow
6	Swerdlowsk	10	Klinzy bei Briansk	14	Engels
7	Swerdlowsk	11	Klinzy	15	Marxstadt bei Saratow
8	Uas bei Swerdlowsk	12	Briansk	17	Saratow
9	Swerdlowsk	15	Briansk	7369	Tschkalow/Süduralsk
11	Swerdlowsk	16	Briansk	1	Tschkalow
12	Swerdlowsk	18	Briansk	2	Tschkalow
13	Sewersk bei Swerdlowsk	28	Karatschew	3	Tschkalow
16	Swerdlowsk	A	Briansk	4	Buguruslan
7315	Dnjeprscherschinsk, W Dnjepropetrowsk	7328	Sumgait bei Baku	5	Tschkalow
1	Dnjeprscherschinsk	1	Sumgait	7371	Ischewsk, O Kasan
2	Dnjepropetrowsk	3	Baku	1	Ischewsk
3	Dnjepropetrowsk	4	Baku	2	Ischewsk
4	Dnjepropetrowsk	5	Baku	3	Ischewsk
5	Rudnik	6	Saliani, NW Baku	7376	Tura, N Swerdlowsk
6	Marganez	7	Baku	1	Krasno-Uralsk
7	Dnjepropetrowsk	8	Baku	2	Krasno-Uralsk
8	Dnjeprscherschinsk	9	Baku	3	Tura
9	Marganez	10	bei Baku	4	Krasno-Uralsk
9b	(siehe Zivilinterniertenlager)	16	Sumgait	5	bei Krasno-Uralsk
10	Dnjepropetrowsk	K	Baku	6	Kuschwar, N Swerdlowsk
11	Dnjepropetrowsk	7330	Akmolinsk, NW Karaganda/	7379	Machatsch Kala, Kasp. Meer
15	Dnjepropetrowsk		Kasakstan	2	Machatsch Kala
32	Dnjepropetrowsk	1	Akmolinsk	3	Machatsch Kala
7318	Lalia, nördl. Swerdlowsk	2	Kuschmerun	7384	Kalinin
1	Lalia	4	Akmolinsk	1	Kalinin
2	Lalia	5	Petropawlowsk	2	Kalinin
4	bei Lalia	7333	Atkarsk, NW Saratow	3	Retkino, NO Kalinin
5	bei Lalia	1	Elischanka bei Atkarsk	4	Nowistroy
7320	Kulibaki bei Gorki	2	Elischanka	5	Mochowaja
1	bei Kulibaki	5	Atkarsk	6	Kowschinowo
2	bei Kulibaki	6	Atkarsk	7	Nowistroy
3	bei Kulibaki	7	Atkarsk	A	bei Kalinin
		11	Kirsanow	B	bei Kalinin
				D	bei Kalinin

Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben

Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben

Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben

7384/E

Moschowaja

7386

Taschkent Usbekistan

8

Taschkent

9

Taschkent

11

Taschkent

15

Kasan

29

Kasan

7387

Kisiklia bei Taschkent

3

Tschuama bei Taschkent

7388

Stalinogorsk

1

Bobrik bei Stalinogorsk

2

Bebridanskoje

3

Stalinogorsk

4

Uslowaja

5

Stalinogorsk

6

Stalinogorsk

7

Hobryk

8

Stalinogorsk

9

Stalinogorsk

10

Stalinogorsk

11

Stalinogorsk

12

Stalinogorsk

13

Stalinogorsk

15

Stalinogorsk

17

Stalinogorsk

24

Uslowaja

33

Stalinogorsk (a. Zivilisten)

7393

Narwa

1

Reval

2

Rakwere, O Reval

3

Kingisepp, O Narwa

4

Taps, O Narwa

5

Kingisepp

6

Krasnoje Selo, W Leningr

7

Forell bei Reval

8

Mardu bei Reval

9

Taps

10

bei Narwa

7395

Kalinin

0

Kosatino bei Kalinin (See-lager)

1

Kalinin

2

Kalinin

3

Kikerino bei Kalinin

4

Schusari bei Kalinin

5

Kalinin

6

Klin, SO Kalinin

7

Kalinin

12

Malschewan bei Kalinin

15

Kikerino

16

Kikerino

D

bei Kalinin

H

bei Kalinin

K

bei Kalinin

T

bei Kalinin

7399

Pensa, N Saratow/Wolga

1

Machalino

2

Selicsa

3

Achum

4

Archangelsk bei Pensa

5

Perweluki

6

Kuzneck

7

Sysran

8

Nikolajewka bei Pensa

9

Pensa

10

Pereweluki

11

Sysran

12

Krischin

13

Kuzneck

14

Pensa

17

Machalino

22

bei Pensa

27

bei Pensa

38

bei Pensa

46

bei Pensa

A

Machalino

B

Pensa

C

bei Pensa

D

Perweluki

E

Pensa

G

Alexandrowka bei Pensa

H

bei Pensa

I

Sysran

7399 S

Nikolajewka

U

bei Pensa

7401

Charkow

1

bei Charkow

2

bei Charkow

3

Krasnogorod bei Charkow

4

Pawlodarka

5

bei Charkow

6

bei Charkow

7

Dergatschi

10

bei Charkow

11

bei Charkow

12

bei Charkow

13

bei Charkow

16

bei Charkow

K

Karlowka bei Charkow

7406

Orel

1

Orel

2

Serpuchow

3

Tula

4

Krasnomaisk

5

Serpuchow

6

Uslowaja bei Stalingorsk

7

Podolsk

8

Serpuchow

9

Orel

10

Staroskaja bei Tula

11

Simanowa bei Tula

12

Tula

13

Konakowa bei Tula

14

Serpuchow

15

Fokino

16

Fokino

17

Opitinow bei Tula

18

Kaluga

19

Plawsk, S Moskau

20

Mzensk

21

Plawsk

23

Mzensk

7408

7409

7410

Baranowitschi, SW Minsk

1

Lesnaja bei Baranowitschi

2

Stolpce, SW Minsk

3

Iwasewitsche, SW Baranowitschi

4

Beresowka b. Baranowitschi

5

Uegatschewo, NO Brest-Litowsk

6

Kobryn, O Brest-Litowsk

7

Brest-Litowsk

8

Baranowitschi

9

Baranowitschi

13

bei Baranowitschi

19

bei Baranowitschi

20

bei Baranowitschi

L

Lesnaja

7412

7414

Kiew

1

Raswilka bei Kiew

1d

Darniza bei Kiew

1r

Raswilka

2

Darniza

2b

Darniza

2d

Darniza

3

Borispol

3b

Borispol

4

Raswilka

4b

Raswilka

5

Stutena, O Kiew

5b

Stutena

5s

Stutena

6

bei Kiew

6r

Kiew

7

Silnow bei Kiew

8

bei Kiew

9

Kiew

10

Darniza

15

Kiew

20

bei Kiew

38

bei Kiew

46

Kiew

B

bei Kiew

7414/D

Grosny bei Kiew

H

bei Kiew

R

Raswilka

S

bei Kiew

7415

Charkow

1

Schukunjew

2

Charkow

3

Slaviansk

4

Isjum

5

Charkow

6

bei Charkow

10

bei Charkow

7417

Dniepropetrowsk

1

Pokatilowka bei Charkow

2

Nerfa bei Charkow

3

Krasnograd bei Charkow

5

Nowomokowsk, NO Dnje-propetrowsk

6

Saporoschje, S Dnjeprope-trowsk

7

Simferopol/Krim

8

Druschkowo bei Dnjeprope-trowsk

9

Wysocki bei Charkow

10

Kaitaki b. Dnjepropetrowsk

7421

Rostow, Don

1

Rostow

2

Rostow

2a

Rostow

3

Nowotscherkask, O Rostow

4

Nowotscherkask

5

Apseronka bei Krasnodar

6

Nowotscherkask

7424

Naltschik bei Rostow

2

Naltschik

3

Naltschik

4

Grosnyi

4a

bei Grosnyi

5

Minerali-Wodi (Kaukasus)

9

bei Naltschik

10

Maikop

11

Naltschik

12

Pjatigorsk

A

Naltschik

B

Grosnyi

C

Natschuk b. Minerali-Wodi

D

Grosnyi

E

bei Naltschik

F

bei Naltschik

G

Zmeika bei Minerali-Wodi

H

bei Naltschik

K

Pjatigorsk

M

Naltschik

P

Naltschik

R

bei Naltschik

W

Beslan bei Ordschonikidse

7430

Nowoschachty bei Rostow

1

Schachty

2

Nowoschachty

3

Nowoschachty

4

Nowoschachty

5

Nowoschachty

6

Nowoschachty

8

Nowoschachty

7435

Kofrino, W Moskau

1

Moskau

2

Moskau

3

Neu-Jerusalem bei Moskau

4

Moskau

5

Moskau

7

Moskau

8

Moskau

9

Moskau

10

Moskau

11

Moskau

12

Moskau

13

Moskau

14

Moskau

15

Moskau

16

Moskau

17

Moskau

18

Moskau

19

Moskau

Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben

Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben

Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben

7435/20

Moskau

7437

Tscherepowez, O Leningrad

1

Tscherepowez

2

Tscherepowez

3

Sokol

7441

Molotowka bei Tiflis

1

Christiana, SW Tiflis

2

Molotowka

3

Christiana

7444

Mingitschaur, W Baku

1

Mingitschaur

2

Mingitschaur

3

Mingitschaur

4

Mingitschaur

5

Mingitschaur

7445

Georgenburg bei Insterburg

1

Ragnit, O Tilsit

2

Tilsit

3

Wehlau, O Königsberg

4

Königsberg

5

Königsberg

6

Georgenburg

7

Pillau bei Königsberg

8

Insterburg

9

Insterburg

10

Insterburg

11

bei Insterburg

11b

Pamletten bei Tilsit

11e

Gerdauen bei Insterburg

12

Insterburg

14

Insterburg

15

Klein Gnie

16

Königsberg

19

bei Insterburg

20

Birkenfeld bei Insterburg

24

Georgenburg

28

bei Tilsit

44

bei Tilsit

65

bei Tilsit

A

bei Georgenburg

D

bei Königsberg

7447

Pudusch/Karelien

3

bei Petrosawodsk/Onegasee

6

Pudusch

7

Nowo Steklanoje

9

bei Pudusch

10

bei Pudusch

23

bei Pudusch

A

Pudusch

B

Pudusch

D

Pudusch

E

Pudusch

N

Steklanoje/Onegasee

7448

Montschegorsk, SMurmansk

1

Montschegorsk

2

Montschegorsk

7

Montschegorsk

11

bei Montschegorsk

7452

Uglitsch, W Jaroslawl

1

Uglitsch

7453

Moskau

1

Moskau

2

Moskau

3

Schimky bei Moskau

4

Kolomna, S Moskau

5

Moskau

P

bei Moskau

7454

Rjasan, SO Moskau

3

Rjasan

4

bei Rjasan

5

Rjasan

7

Rjasan

11

bei Rjasan

14

Rjasan

15

bei Rjasan

7455

bei Tschistiakowo/Stalino (Schacht Roter Stern)

7456

7458

Morschansk, W Pensa

7461

Suchum am Schw. Meer

1

Suchum

2

Suchum

7461/3

Suchum

7463

Alatyr, SW Kasan

7464

Stalinogorsk bei Tula

7465

Moschaisk, W Moskau

1

Moschaisk

5

Moschaisk

6

Moschaisk

7466

Tuschino, NW Moskau

1

Tuschino

3

bei Moskau

4

Kruikowo, W Moskau

5

Chimki bei Klin, NW Mosk.

6

bei Moskau

7

Chimki b. Klin, NW Moskau

8

bei Moskau

9

bei Moskau

10

Stalinskaja bei Moskau

13

bei Moskau

16

bei Moskau

17

Moskau

18

Tuschino bei Moskau

19

bei Moskau

20

bei Moskau

25

bei Moskau

7467

Lublino, SO Moskau

1

Lublino

2

Lublino

3

Lublino

6

Lublino

7

Lublino

8

Stachanow bei Moskau

9

Lublino

10

Lublino

13

Lublino

16

Lublino

19

Lublino

20

Lublino

7468

Lublino

7

Lublino

7469

Gorki/Wolga

1

Tscherschinsk, W Gorki

2

Tscherschinsk

3

Tscherschinsk

4

Gorki

5

Tscherschinsk

6

Gorki

7

Gorki

7470

Swerdlowka bei Stalino

1

Swerdlowka

2

Swerdlowka

3

Swerdlowka

4

Swerdlowka

5

Swerdlowka

6

Swerdlowka

7

Swerdlowka

7471

Makjewka bei Stalino

1

Makjewka

2

Makjewka

3

Makjewka

4

bei Makjewka

5

Makjewka

6

Makjewka

7

Makjewka

8

Makjewka

9

Makjewka

10

Makjewka

11

Makjewka

12

Makjewka

13

Makjewka

14

Makjewka

15

Makjewka

17

Makjewka

7472

Gorlowka bei Stalino

1

Jenakiewo bei Gorlowka

2

Gorlowka

3

Gorlowka

4

Gorlowka

5

Jenakiewo

6

Jenakiewo

7

Gorlowka

8

Jenakiewo

13

bei Gorlowka

22

Gorlowka

7473/ 1

Stalino

7473/ 2

bei Stalino

3

Stalino

4

bei Stalino

7474

Woroschilowgrad/Donetz

1

Woroschilowgrad

2

Woroschilowgrad

3

Woroschilowgrad

4

Woroschilowgrad

5

Woroschilowgrad

6

Woroschilowgrad

7

Woroschilowgrad

15

Woroschilowgrad

7476

Tuschinow bei Moskau

7487/ 5

Kolumna, S Moskau

7503

Kemerowo, O Nowosibirsk (auch Frauen)

1

Kemerowo (auch Frauen)

2

Kemerowo (auch Frauen)

3

Kemerowo

4

Leninsk bei Kemerowo

5

Kemerowo

6

Kemerowo

7

Kemerowo

9

Kemerowo

10

Kemerowo

A

Kemerowo

C

Leninsk bei Kemerowo

H

Kemerowo

R

Kemerowo (auch Frauen)

7504

Karpinsk, N Swerdlowsk

1

Karpinsk (Waldlager)

2

bei Karpinsk

3

Karpinsk

4

Wolschanka bei Karpinsk

5

Turinsk bei Swerdlowsk

6

Turinsk

7

Turinsk (Waldlager)

8

bei Karpinsk

9

Lalia bei Karpinsk

10

Karpinsk

7511

Rubzowka bei Nowosibirsk/ Sibirien

7

Rubzowka

7518

Tkwibuli, N Kutais/West-kaukasus

1

Tkwibuli

2

Tkwibuli

3

Kwesan, N Kutais

4

Akamara, N Kutais

5

bei Kutais

7523

Igoschina, NO Swerdlowsk

1

Alapajewsk, NO Swerdlowsk

2

Adamowsk, NO Swerdlowsk

3

Adamowsk

4

Irbis, NO Swerdlowsk

6

Kostrusowo, NO Swerdlowsk

7

Swerdlowsk

9

Alapajewsk

10

Resch, NO Swerdlowsk

7525

Stalinsk/Südsibirien

1

Stalinsk

2

Stalinsk

3

Stalinsk

4

Stalinsk

5

bei Stalinsk (Schachtlager)

6

Abagur bei Stalinsk

7

Stalinsk

9

Stalinsk (Waldlager)

10

Stari bei Stalinsk

11

Stalinsk

12

Stalinsk

13

Stalinsk

15

Stalinsk

20

Stalinsk

A

Stalinsk

C

Osziniki bei Stalinsk

K

Stalinsk

M

Giselowka bei Stalinsk

7526

Jurga, O Nowosibirsk (auch Frauen)

2

Jurga

3

Jurga

7821	Klein-Kaliningrad, NO Moskau
7822	bei Moskau
7823	bei Moskau
7824	Klein-Kaliningrad, NO Moskau
7825	Kotkowo, O Moskau
7826	Moskau
7828	Moskau
7829	Ikscha am Moskwa-Kanal bei Moskau
7830	Moskau
7832	Schalikowo, W Moskau
a	Kollotsch, W Moskau
7833	Golizinowo, W Moskau
7834	Neu-Jerusalem, O Moskau
7835	Nowogorsk bei Moskau
7836	Kommunarka, SW Moskau
7-36/9	Kommunarka, SW Moskau
7837	Pirowo, SO Moskau
7838	Kisselowka, SW Moskau
7-39	Moskau-West
7840	bei Moskau
7841	Kolomna a. d. Oka, SO Moskau
7842	Moschaisk, W Moskau
7843	Naraufominsk, W Moskau
7844	Seminowskoja, W Moskau
7845	Tutschkowo, W Moskau
7846	Oblanitschewo b. Moschaisk W Moskau
7847	Swernigorod, W Moskau
7848	Moskau
7849	Moskau
7850	Klin, NW Moskau
7851	Chimki bei Klin, SW Moskau
7852	Lublino bei Moskau
7853	Litkarino bei Moskau
7854	Lublino bei Moskau
6	Moskresenz (40 km SO Moskau)
7855	Kolomna, SO Moskau
7856	bei Moskau
7857	Lublino bei Moskau
7858	Stachanowo, SO Moskau
7859	Moskau
7860	Moskau
8	Moskau
7861	Podolsk, SW Moskau
7862	Sowchose „I. Mai“ bei Sta- linogorsk, O Tula
1	Stalinogorsk
2	Stalinogorsk
6	Stalinogorsk
10	Stalinogorsk
7863	Uslowaja bei Tula
1	Uslowaja bei Tula
4	Uslowaja bei Tula
15	Uslowaja bei Tula
7864	Schatura, SO Moskau
7	Schatura, SO Moskau
7865	Tutschkowo, W Moskau
6	Tutschkowo
7866	Golozina, W Moskau
7867	Albino bei Moskau
7868	Moskau
1	Moskau
7869	Tuperzow bei Moskau
7870	Moskau
7873	Moskau-Stadt
7874	Moskau
7875	Moskau
7878	Saaz, W Moskau
7879	bei Moskau
7880	Podolsk, S Moskau
4	Podolsk
7881	bei Moskau
7882	Moskau
7883	Moskau
7884	Moskau
7885	Moskau
7886	Tarussia, S Moskau

7601	Tscheljabinsk/Ural
7602	Tscheljabinsk (s. a. Inter- niertenlager)
7603	Tscheljabinsk
7604	Tscheljabinsk
7605	Tscheljabinsk
7606	Tscheljabinsk
7607	Tscheljabinsk
7608	Kopeisk bei Tscheljabinsk
7609	bei Tscheljabinsk
11	bei Tscheljabinsk
7610	Nowogorki b. Tscheljabinsk
7611	Maschatinka b. Tscheljabinsk
14	Nemarelinka bei Tschel- jabinsk
7612	Tscheljabinsk
7613	Magnitogorsk, SW Tschel- jabinsk
11	bei Kopeisk
7614	Küstim bei Tscheljabinsk
7615	Karabasch b. Tscheljabinsk
7616	Tscheljabinsk
7617	Tscheljabinsk
7618	Magnitogorsk
7619	Mias, SW Tscheljabinsk
7620	Urschumka b. Tscheljabinsk
7621	Magnitka, N Magnitogorsk
7622	Mias bei Tscheljabinsk
7623	Tscheljabinsk
7624	Magnitogorsk
7625	Tscheljabinsk
7626	Tscheljabinsk
7627	Tscheljabinsk
7628	Tscheljabinsk
7629	Tscheljabinsk

Gruppe Leningrad

7701	Antropschina b. Leningrad
7702	Leningrad
7703	Kolpino bei Leningrad
7704	Puschkin bei Leningrad
7705	Slanzy, SW Leningrad
7706	Petershof bei Leningrad
7707	Leningrad
7708	Krasnoje Selo, W Leningr.
7709	Leningrad
7710	Sestrowez bei Leningrad
7711	Leningrad

Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben	Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben	Lager-Nr. und Ort mit näheren Angaben
7888 Woronowo bei Moskau	7942 Salpila bei Riga	7958 Riga-Kaiserwald
7889 Kraskowo bei Moskau	7943 Riga	7959 Riga-Hafen
7891 bei Moskau	7944 Riga	7960 Riga
1 Moskau	13 Riga	7961 Riga
7892 Moskau	7945 Riga	9001 Ufa/Ural (Roter Oktober)
7895 Moskau	7946 Riga	9001/1 Ufa
	7947 Sloka, W Riga	2 Oktobria bei Ufa
	7948 Riga	3 Ufa
	7949 Ogr bei Riga	
	7950 Riga	
	7951 Boloschi bei Riga	9002 Pelinkowo bei Suchum
	7952 Riga	(Schwarzes Meer)
	14 Riga (Mühlgraben)	1 Pelinkowo
	7953 Riga	
	7954 Sloka, W Riga	9004 Schukonjew bei Charkow
	7955 Riga	1 Rogan bei Charkow
	7956 Riga	
	7957 Irlawa bei Tuzcum, W Riga	9999 Noginak bei Moskau

Gruppe Riga

7931 Riga
7932 Mitau, S Riga
7934 Purmali bei Mitau, S Riga
7935 bei Riga
7937 Windau, NW Riga
7938 Kaugari bei Mitau
7939 Kegums bei Riga
7940 Rampa, SW Riga
7941 Olaine bei Riga

Auffang- und Durchgangslager im Jahre 1945

Arminswalde bei Stettin	Frankfurt/Oder (Hindenburglazarett)	Kronstadt
Aschersleben (Lazarett)	Frankfurt/Oder (Hornkaserne)	Krottingen/Kurland
Auschwitz	Friedland, Krs. Waldenburg/Schlesien	Küstin bei Tscheljabinsk/Rußland
Auze/Kurland	Georgenau, Krs. Bartenstein/Ostpr.	Küstrin
Bagamo/Schweden	Gießen	Küstrin (Lazarett)
Balti/Beßarabien	Gimmel/Niederschlesien	Kuhndorf bei Posen
Bartenstein/Ostpreußen (Lazarett)	Glatz/Schlesien	Kutno/Polen
Bautzen/Sachsen (Gefängnis)	Gleiwitz (P 1)	Landsberg/Warthe
Beketowka bei Stalingrad	Glogau/Schlesien (Lazarett im Lyc.)	Lauban/Schlesien
Belzi/Beßarabien	Godern bei Schwerin	Laufen/Steiermark
Berndorf bei Wien	Görlitz/Schlesien	Leninograd (Lazarett 1943)
Beuthen/OS	Goldingen/Kurland	Leipzig (Gefängnis in der Moltkestr.)
Beuthen/Zeche Sonnenschein	Goslar	Libau (Kriegslazarett)
Birkenfeld/Ostpreußen	Graudenz (3)	Liegnitz/OS (276)
Bobruisk (Zitadelle)	Graudenz (Festung)	Liegnitz/OS (Motorenwerk)
Bokellen/Ostpreußen	Graudenz (Lazarett)	Litzmannstadt
Borchersdorf bei Soldau	Graudenz Mackensenkaserne)	Löwenhagen/Ostpreußen
Brandenburg-Havel	Graudenz-Therau	Lomnitz
Braunsberg/Ostpreußen	Grodno/Polen	Lovetsch/Bulgarien (Zuchthaus 1944)
Breslau	Groß-Lindenau/Ostpr. (Lazarett)	Lublin
Breslau-Burgweide	Groß-Strelitz/OS	Ludwigsglück/OS
Breslau-Fünfteichen	Güstrow/Mecklenburg	Magdeburg-Ost
Breslau-Hundsfeld (Lazarett)	Hammerstein-Pommern (NKWD 81)	Marienwerder/Westpreußen
Breslau-Hundsfeld (Lazarett)	Heilsberg/Ostpreußen	Mayken bei Königsberg
Breslau-Oderort	Heilsberg/Ostpreußen (Lazarett)	Mehlsack/Ostpreußen
Brest-Litowsk	Heinrichshof/Ostpreußen	Memel (Baukontor)
Briansk	Hermannstadt/Siebenbürgen	Mielau/Ostpreußen
Brix-Hoyerswerda	Heuerswerder-Senftenberg b. Berlin	Minsk/Rußland
Brünn/CSR	Heuraffel/Oberdonau	Mitau/Lettland
Budapest (Lazarett)	Heydekrug/Litauen	Mödlingen/Österreich (Bekleidungs-
Budweis	Hindenburg/OS	magazin)
Charkow	Hoyerswerda/Sachsen	Mölln bei Lauenburg (Lazarett)
Cherson/Krim	Horn/Österreich	Mörtelsdorf/Steiermark
Craiova/Rumänien (Offizierssammel-	Jassy/Rumänien	Mogilew/Rußland
lager)	Jelabuga/Rußland	Morschansk/Rußland
Danzig (Lazarett im Amtsgericht)	Insterburg	Mühlberg/Sachsen
Danzig-Narwig	Insterburg (Gefängnis)	Neubiestritz/CSR
Danzig-Schellmühle	Insterburg (Seuchenlazarett)	Neubrandenburg/Mecklenburg
Delbig	Kamenka/Rußland (Lazarett)	Neuengamme bei Hamburg
Deutsch-Brod/CSR	Kanitz bei Königsberg (Festung)	Neuhammer/Schlesien
Deutsch-Eylau	Kiew	Neuhof bei Ragnit/Ostpreußen
Deutsch-Krone/Westpreußen	Kleipeter bei Memel	Niederseifersdorf/Schlesien
Dirschau	Königsberg	Norbitten/Ostpreußen
Döllersheim (Truppenübungsplatz)	Königsberg (Fort Dönhoff)	Nowosybkow/Rußland (Lazarett)
Donnhof bei Königsberg	Königsberg (Gerichtsgefängnis)	Oberpeising/Österreich
Drachenberg/Schlesien	Königsberg (Hafen)	Oels/Schlesien
Dresden/Zeißlager	Königsberg-Kanitz, Krs. Angerburg	Ohlau/Schlesien
Dünaburg/Zitadelle	Königsberg (Kanonenweg)	Olmütz
Dyhernfurt/Schlesien	Königsberg (Kraftfahrerkaserne)	Oppeln/OS
Ebensee/Österreich	Königsberg (Schönfließer Allee)	Oppeln-Sakrau
Edelbach bei Döllersheim/Österreich	Königsberg (Trommelplatzkaserne)	Oranki bei Gorki (1943)
Eger	Königsbrück bei Dresden (Truppen-	Ostrow/Brandenburg
Eichendorf bei Breslau	übungsplatz)	Pamletten, Krs. Tilsit
Elbing/Mutra-Kaserne	Königstädtel/Böhmen (Gefängnis)	Panjutinow, N Stalingrad (General-
Elsterhorst, Krs. Hoyerswerda	Köslin (Lazarett)	sammellager)
Erfurt	Köslin (Waldlager Viverow)	Pec/Ungarn
Bad Fischau/Österreich	Krasnomaik, SO Stalingrad	Pensa/Rußland
Flensburg	(Offiziers-Durchgangslager)	Petrikau/Polen (Lazarett)
Focsani/Rumänien	Kreuzburg/OS	Pillau
Frankfurt/Oder (69)	Kriwoj-Rog/Rußland	Pirna/Sachsen

Pratz-Pommern (Karonenennort)
 Poltawa/Rußland
 Posen
 Posen (Ausstellungsdorf)
 Posen (Lazarett)
 Posen (Pölnische Klinik)
 Posen (Lazarett am Oberwall)
 Posen (Polizeilager)
 Posen (Tannenbergstraße)
 Posen-Themen
 Prag
 Prag (Frauenklinik)
 Prag (Sportfeld)
 Preßburg/CSR
 Preußisch-Eylau
 Pritzwalk/Brandenburg
 Pronitten bei Labiau
 Proschtschnitz/CSR
 Purali/Lettland
 Rabbach/Ostproußen
 Radlin/Polen
 Rastenburg/Ostproußen (Gefängnis)
 Ratzeburg b. Lauenburg (Schleswig-Holstein)
 Regensburg (Walhalla)
 Reni/Donau
 Raitendorf/Sudetendorf
 Rendsburg/Holstein (Lazarett)
 Resch/Rußland
 Rewal
 Riga
 Ruda bei Königshütte/OS
 Rüdersdorf bei Berlin
 Rudolitz/Böhmen
 Rummelsburg/Pommern
 Sachsenhausen
 Sagan/Schlesien

Saizbrunn/Schlesien
 Sambor Galizien
 Schaulen/Litauen
 Schlock bei Riga
 Schneidemühl (Festung)
 Schönfließ/Ostproußen
 Schründen/Kurland
 Schuchten bei Königsberg
 Schwedts, Krs. Thorn
 Schwiebus/Neumark
 Seewalde/Ostproußen
 Simferopol/Krim
 Sofia/Bulgarien
 Soldau/Ostproußen
 Staatshausen/Ostproußen
 Stablak/Ostproußen
 Stalingrad (Lager Bauer) 1943
 Stalingrad (Lager Roter Oktober) 1943
 Stalingrad (Lager Vollmer) 1943
 Stalingrad (Lazarett 6) 1943
 Stalingrad (Lazarett Theaterkeller) 1943
 Stanislaw
 Stargard/Pommern
 Stendal
 Stettin (Auto-Union)
 Stettin (Fernfahrerheim)
 Stettin-Kreko
 Stettin (Greifenwerft)
 Stettin (Körnerstraße-Lazarett)
 Stettin-Pölit
 Stettin (Kohlenhafen)
 Stettin (Reiherwerdenhafen)
 Stettin (Scheune)
 Stettin-Stolzenhagen (Zementfabrik)
 Stettin (Vulkanpapierfabrik)
 Stockerau bei Wien

Stuhlweißenburg/Ungarn
 Soldin/Brandenburg
 Swangaer/Dänemark
 Tabor/CSR
 Tapiaw/Ostproußen
 Tapiaw (Gefängnis)
 Tauroggen
 Telsche
 Teplitz-Schönau
 Thorn
 Thorn (Lazarett)
 Thorn (Grüzmühlenteich)
 Tilsit
 Tilsit-Neuhof
 Tilsit-Ragnitz
 Trachenberg/Schlesien
 Trebbin bei Berlin
 Tscherepowez/Rußland (1943)
 Uelze/Hannover
 Uglitsch/Rußland
 Uman/Ukraine
 Usman
 Venta bei Frauenburg/Kurland
 Waidhofen/Niederdonau
 Wanden/Kurland
 Wenta/Litauen
 Wetzlar bei Gießen (Nachrichtenkas.)
 Wien (Bekleidungs-lager)
 Wien-Neudorf
 Wilna
 Witebsk/Rußland
 Wohlau/Schlesien
 Zichenau/Westproußen
 Zlabings/CSR
 Zwettel/Österreich

Alphabetisches Lagerverzeichnis

Abagur 7525/6
 Achum 7399/3
 Adamowsk 7523/3, 2
 Akamara 7146/5, 7518/4
 Akbulak 3926
 Akmolinsk 7330/1, 4
 Aktjubinsk 1094, 7222/1, 2
 Alapajewsk 7200, 7523/1, 9
 Alaty 6319, 6369, 7463
 Albino 7867
 Alexandrowka MO 40, 7399/G
 Alexin 5384, 6341, 7053
 Aljuta 7182/2
 Alma-Ata 7040/1
 Alschewa 7144/29
 Alschewsk 7144/16, 17
 Aluta 329
 Amamly 7115/2
 Andronika 6316
 Anjerka 7526/4, 7, 8, G
 Anopino 7190/12, 20
 Anthrazit 1201, 2201, 7256/1
 Antropschina 219/7, 7701
 Apokolowo 6323
 Apscheronka 7421/5
 Ararat 7115/7
 Archangelsk bei 7399/4
 Pensa
 Archangelsk 7211
 (Weißes Meer)
 Armavir 87, 7148/3, 5, 5b, 11, 12,
 13, 15, 17, B, C, D, F
 Arsk 3655
 Artik 7115/4
 Asbest 7084
 Ascha 130, 319/3, 7771, 7773
 Aseri 7289/4
 Asowka 7182/7
 Astrachan 305, 5761, 7204/1, 2, 3,
 5, 6, 7, 9
 Athme 7135/1
 Atkarsk 5131, 7338/5, 6, 7, 20

Baku 6468, 7328/3, 4, 5, 7, 8,
 9, 10, K
 Balachnia 7117/23
 Balakleja 6417
 Baranowitschi 1962, 7410/8, 9, 13, 19,
 20
 Barinkowo 5993
 Bataisk 7251/2
 Batum 7146/1
 Bauxitogorsk 7157/1, 5, 7, 8114
 Bebridanskoje 7388/2
 Beketowka 2102, 7108/2, 3, 9
 Belzy 3376
 Berasuweka 7231
 Berditschew 2993, 7110/6, 7, 9, B
 Beresowka 7410/4
 Beschiza 7252/4, 5, 6, 7, 8, 9, 10,
 11, 12
 Beslan 7424 W
 Bjalorezk 7777
 Bjellagusch 1084
 Bila-Cerkwa 2686
 Bjelgorod 7145/4, 6
 Bjeloretschinskaja 5453
 Bilazerkowa 2886
 Birkenfeld 6386, 7445/20
 Bobrik 7388/1
 Bobruisk 7056/1, 2, 5, 6
 Bogorodizk 7323/4
 Bogorozki 7158/7
 Bolochowo 7323/2, 10, 18
 Bolonja 7306/3
 Boloschi 7951
 Bolota 165/4
 Borispol 7414/3 3b
 Borissow 183/1, 6, 7, 10, 1673,
 6472
 Borowitschi 7270/1, 2, 3, 9, 13, 14,
 15, 16
 Borowsk 7207 13
 Borowoy 1754
 Borsum 2061

Botania 1083
 Brest-Litowsk 5849, 6338, 6348, 6352,
 6353, 6355, 6383, 6385,
 6389, 7284/1, 2, 4, 13,
 7410/7
 Brianka 7144/2, 2a, 7, 7a, 26
 Briansk 7252/14, 15, 16, 7326/1,
 3, 5, 7, 8, 12, 15, 16,
 18, A
 Brody 6395
 Buchareika 7182/4
 Budy 1233
 Buguruslan 7369/4
 Bukowo 7182/5
 Burenina 7117/16
 Bures 7280/10a
 Busk 7275/4
 Busuluk 1069
 Butosch 7326/2
 Chama 26
 Charkow 1551, 1553, 1555, 1556,
 7149/1, 2, 3, 4, 6, 7, 8,
 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
 7401, 7415, 9004
 Chepnikowo 6310
 Cherson 7126/3
 Chimki 7466/5, 7, 7851
 Christiana 7441/1, 3
 Czernowitz 7232/9
 Darniza 7062/13, 7414/1d, 2, 2b,
 2d, 10
 Debolzewo 1017
 Dergatschi 7401/7
 Detjarka 7313/2
 Diadkowo 7326/4
 Dnjepropetrowsk 1426, 1428, 1435, 5905,
 7315, 7417

Dnjeprschers-	1415, 5807, 7315/1, 8	Jstok	6429, 7314/4	Koroschowa	7216/10
schinsk		Jswarino	7182/10	Korowina	7232/6
Dobrianika	7207/7	Jurga	7526/2, 3, 6, A, B	Kosantino	7395/0
Dobrusch	7189/11	Juscha	165/2	Koscharowa	7216/2
Dolgobrudney	7815	Jwanowo	165/6, 7185/16, 7324	Koskowa	MO 67
Domodedowo	6306	Iwanowskoje	7145/10	Kostino	6314, 6315
Domschoje	7222/3			Kostrusowo	7523/6
Donsk	7280/4	Kadjewka	1224, 2021, 7144/20,	Kotelni-Kowo	7103/6
Dorpat	331/1, 3, 7287/1		21, 25	Kotkowa	7825
Dronowo	6456	Kaidski	7417/10	Kotla-Järwe	7289/1, 7
Druschkowo	3006, 7217/8, 7417/8	Kalinin	6371, 7384/1, 2, A, B,	Kotluban	6412
Dünaburg	5859, 7292/3, 4, 5		D, 7395	Kowel	2688, 6308, 6331, 6408,
		Kaluga	7107/1, 4, 5, 7, 7406/18		6409, 6416, 6443, 6447,
Elektrostahl	7812	Kamenka	7056/3	Kowno	6448, 6449, 6450
Elischanka	7338/1, 2	Kamensk	7182/9	Kowschinowo	390, 1245, 6396
Engels	1209, 7368/8, 14	Kamisch-Berun	7299/3, 14	Krapotky	7384/6
Erida	7135/7, 7289/3	Kamischkowo	2989	Krasnoj-Polsjana	7148/9, J
Eriwan	6503, 7115/1, 8, 9	Kamischin	5772, 5773, 7362/7	Krasnoj-Selo	7148/U, Y
Eupatoria	6475	Kandalakscha	1106, 1906	Krasnoj-Selo	7393/6, 7708
		Kapitalno-	1045	Krasnodar	1210, 7148
Feodosia	7299/4	Budjanowka		Krasnograd	7401/3, 7417/3
Fokina	7252/13, 7406/15, 16	Karabasch	102/18, 27, 180/4, 16,	Krasnokamsk	1093/1, 1752, 7207/1
Forell	7393/7, 7725		7615	Krasno-Maj	7216/3, 8
Frolow	50, 163, 7108/8, 18	Karaganda	7099	Krasnomaisk	7108/1, 7406/4
		Karakasch	6013, 7256/2, 11	Krasno-Uralak	7376/1, 2, 4, 5
		Karakow-Postroj	7280/20	Krasny-Bor	6327
		Karatschew	6328, 7326/6, 28	Krasnygorsk	7027
		„Karl-Marx“	7242/1	Krasny-Lutsch	5925, 7256
		(Grube)		Krematorks	7217
Galitsch	9401	Karlowka	7401/K	Krimskaja	7148/L
Gelsyn	3641	Karpinsk	7504	Krischin	7399/12
Gelsendorf	7232/5	Kasan	1100, 1101, 1102, 1115,	Kristalnigusk	7190/2, 4
Georgenburg	7445/6, 24, A		7119/3, 5, 12, 7386/15,	Kritschew	7311/4
Georgjewsk	7147/1, 5, 8, 9		29	Kriwoj-Rog	1314, 1403, 1405, 1407
Gerdauen	7445/11e	Kasatin	7253/A, D, E		1411, 1413, 1431
Giselowka	7525/M	Katechino	7216/12	Kruikowo	7486/4
Glasow	3779	Katik	7280/10	Küstim	102, 25, 26, 180/2, 7614
Golozina	7866	Kaugari	7938	Kuas	7195/5
Golozinowo	MO 44, 7833	Kaunas	7296	Kuibyschew	3285, 6375, 7234
Gomel	7156, 7189/0, 1, 2, 3, 4,	Kegums	277/3, 7939	Kukas	7292/2
	5, 7, 10, 12, 13, 22	Kem	8755	Kukruse	7135/2, 7289/2
Gorki	165/3, 5, 8, 10, 6312,	Kemerowo	308, 7503	Kulibaki	7320
	7117, 7469, 7528	Kertsch	7299/6, 8	Kupiansk	5366, 5984
Gorlowka	1242, 6027, 6410, 7242,	Kiesel	346, 7207/14, 15, 16, L	Kurgan	1085
	7472	Kiew	1712, 4035, 6415, 6441,	Kurlowo	7190/6
Gorsk	7144/8, 14		6446, 6451, 7017, 7062,	Kursk	7145
Grjasowez	7150		7414	Kuschmerun	7330/2
Grigoriowskaja	5939	Kikerino	7395/3, 15, 16	Kuschwar	7376/6
Grosny (b. Kiew)	7414/D	Kimpersai	1090	Kusnezsk	2738, 2917, 7399/6, 13
Grosnyj (Kaukas.)	1702, 7237, 7424/B, D,	Kineschma	6413, 7185/2, 3, 7	Kutais	333/1, 2, 7518/5
	4, 4a	Kingisepp	7393/3, 5	Kuterok	5459
Gudag	7299/5	Kirow	101, 7307	Kuwschinowo	7041/1
Gusk	7190/5	Kirowograd	7531/11	Kwesan	7146/6, 7518/3
Gutschina	7804	Kirowobad	6498, 7223		
		Kirowokan	7115/10	Lalia	7318, 7504/9
Helenendorf	1552	Kirsanow	7338/11	Lawasar	7286/9
Heydekrug	2652, 6377, 7057, 7184	Kischinew	7198	Lebidian	35, 35/2
Hobryk	7388/7	Kisilka	7387	Leipzig	7198/4
Hugowo	7182/1	Kisnea	6438	Lemberg	1241, 6372, 6392
		Kisselowka	7838		7275/4
Jablonka	358/1	Kiviöli	279, 8011, 7289/5, 6	Leninakan	1474
Jalta	7299/17	Klein-Gnie	6493, 7445/15	Leningrad	254, 339/G, 396/6, 436,
Jama	7217/10	Klein-Kalingrad	7821, 7824		6320, 6418, 6478, 6479,
Janowka	6414	Klin	MO 92/7, 7395/6, 7850		6480, 6489, 7702, 7707,
Jaroslavl	7276	Klinzy	327, 7326/10, 11		7709, 7711—13, 7716,
Jawas	58	Kobeljaki	3780		7717, 7722—24, 7728—
Jdischkowo	7218/1	Kobryn	7410 6		30, 7732—47, 7749,
Jelabuga	97/A, B	Königsberg	6362, 6380, 6382, 6469,	Leninogorsk	7752, 7753, 7754, 8261
Jelcz	6505, 7263/3, 4, 5, 6, 7		7445/4, 5, 16, D 7533/3,	Leninsk	7347/12, A, B, C
Jenakiewo	1014, 7242/8, 0, 7472/1,	Kofrino	4, A, C, D	Leninsk	7503/4, C
Jenakowa	6379, 7232/3	Kolmy	7435	Leninstroj	7120/3
Ignapol	7110/4	Kollotsch	3161	Leschnowo	3398
Igoschina	7523	Kolobowka	7832a	Lesnaja	7410/1, 1
Jkowka	6437	Kolomna	6009, 7144/3, 5, 5a	Leszy	2813
Jkscha	7829		MO 28, 7453/4, 7487/5,	Letnaja	7212/2
Inguri	7146 2	Kolpino	7841, 7855	Libau	7349
Insa	1092, 2091	Koltubanka	7703, 7721	Lidiewka	7280/9
Insterburg	1894, 6357, 7445/8—12,	Koma	172	Linda	2361
	14, 19	Komakowa	7207/2	Lissitschansk	1216, 7125
Jöva	7135 4	Komunarka	7406/13	Litkarino	7853
Irbbit	7523/4	Konotop	7836/9	Lobnia	MO 39, 7813
Jrlawa	7957	Konstantinowka	7134 6, 7, 16	Lody	6481
Irmino	1205, 7144/12, 12a	Kopeisk	7217 5, F, H	Losowaja	6464
Jwasewitsche	7410 3		1073, 1079, 1080, 1081,	Lowinka	7531/6, 10
Jschewsk	5122, 7075/1, 2, 7371/1,	Korosten	7608	Lubertschi	7859, 7869
Isjum	7415 4		7110		

Ludinowo	7857	Nowgorod	7270/5, 10, 12	Porchum	1250
Luga	7107/2, 3	Nowikowka	7251/14, 7356/6	Postnikowo	7280/45
	6487	Nowistroy	7384/4, 7	Prawdinsk	7117/2
Machalino	7399/1, 17, A	Nowobeliza	7189/9	Preuß. Eylau	7533
Machatsch-Kala	7379/2, 3	Nowo-Gorki	7610	Proletarsk	7125/4, 7207/4
Magnitka	102/34	Nowogorsk	7835	Prowidankar	7280/8
Magnitogorsk	102/21, 24, 35, 5888, 5921, 7613, 7618, 7624	Nowograd-Wolhynsk	5953	Pudosch	7447
Maikop	7424/10	Nowo-Kolobowka	7144/4	Purmali	3 LR, 7934
Makjewka	1000, 1001, 1011, 1012, 1022, 1029, 1056, 3099, 6405, 7280, 7471	Nowomokowsk	7417/5	Puschkin	6333, 7704
Malenka	7212/7	Noworossysk	7148		
Malschewan	7395/12	Nowoschachty	7430	Rabowa	7075
Mardu	7393/8	Nowosibirsk	2494, 7199	Radowize	7817
Marganez	7315/6, 9	Nowo-Steklanoje	7447/7, N	Ragnit	7445/1
Marina	7158/1	Nowosybkow	327/2, 5799, 7326/9	Rakitjanka	5889, 5913
Mariupol	7280/19, 26	Nowotroizk	235, 7260/3, 4	Rakwere	7393/2
Marschin	7232/7	Nowotscherkask	5351, 7251/11, 7421/3, 4, 6	Rampa	7940
Marxstadt	7368/15	Nowowawaria	7149/5	Ranzewo	7041/2
Memel	7057/1, 3, 7			Raswilka	7414/1, 1r, 4, 4b, R
Metwischagora	7120/18	Oblanitschew	7846	Rebionka	7136/5
Mias	7619, 7621	Odessa	3986, 6461, 6462, 7159	Resch	7523/10
Michalowka	7185	Ogre	7291, 7949	Retkino	7384/3
Minerali-Wod	7424/5	Oktobria	7772/2, 9001/2	Reval	7286, 7393/1, 10
Mingitschaur	5030, 7444	Ordschonikidse	7941	Rewda	7313/6
Minsk	2035, 6365, 6370, 6473, 6474, 6477, 7168	Olaine	7406/17	Rjasan	5963, 178/5, 7454
Miseri	7146/3	Opitinow	7074, 7117/5	Rjetschiza	3903, 7189/6, 8, F, G, L
Mitau	266, 266/2, 5, 7932	Oranki	7228	Riga	13 LR, 14 LR, 22 LR, 28 LR, 30 LR, 277, 317, 350, 2040, 3338, 4379, 6317, 7931, 7935, 7943-46, 7948, 7950, 7952, 7953, 7955, 7956, 7958-61
Mochowaja	7384/5, E	Orel	6491, 7263, 7406	Rischkowo	7145/2
Mogilew	7311	Oren	7117/4	Rogan	9004/1
Mogilno	7119/1	Orianda	7241/9	Rositten	7292/6, 7
Molotow	1093, 7207	Oritsch	1952	Roslawl	3277, 8731, 7218/2
Molotowka	7441/2	Orscha	4660, 7271/9	Rostow	1002, 1602, 1604, 1607, 6390, 7182/18, 7251, 7421
Molotowsk	7211/8	Orsk	1903, 3922, 7260		
Monetka	1105, 7313/4	Osintow	7271/7, 13	Roter Stern	6455
Montschegorsk	7448/1, 2, 7, 11	Osolli	7276/8	Roya	7280/18
Mordwez	7806	Ostaschkow	7041, 7216/7, 8246	Rowno	6394, 6411, 7308/5
Morschansk	8022, 7064/1, 4, 5, 7458	Ostrow	7212/13	Rshew	7041/3, 7216/6
Morschin	7275/D	Oszniki	7525/C	Rubesnaja	6011, 7125/5
Morschitza	58/1	Otschemtschiri	7146	Rubzowka	7511
Moschaisk	6330, 7465/1, 5, 6, 7842			Rudnik	7245/6, 7315/5
Moschga	3888	Pachta-Aral	7029, 1	Rudniki	7719
Mosgrowez	7854/6	Pakomuno	5929, 7144/59	Rustavi	7181
Moskau	MO 39, MO 62, MO 73, MO 77, MO 92, MO 92/2, 3773, 5850, 6313, 6318, 6349, 6350, 6356, 6364, 6366, 6440, 6445, 6485, 6488, 7028, 7054, 7435, 7453, 7466, 7805, 7808, 7811, 7816, 7818, 7819, 7820, 7822, 7823, 7826, 7828, 7830, 7839, 7840, 7848, 7849, 7856, 7859, 7860, 7868, 7870, 7873, 7874, 7875, 7879, 7881-85, 7891/1, 7892, 7895	Palaschika	7034	Rybinsk	7259, 7276/12, 13, B
Murmansk	513, 6490, 7363/1, 6	Palatschina	7809		
Muschketowa	1055	Palonki	3169	Saaz	7878
Mzensk	7406/20, 23	Pamletten	7445/11b	Salaspilz	277/1, 14, 7942
		Parochina	7270/6, 7	Saljanj	6509, 7328/6
Naltschik	7424	Patischkowo	6388	Salomine	7120/2
Naraforminsk	465/3, 6332, 7843	Patschkoskaja	5443	Sambor	459, 2149
Narwa	7135, 7393	Pawlowska	1512	Saporoschje	8149, 1087, 1501, 1502, 7100/1-8, 7417/6
Natschuk	7424/C	Pelinkowo	7148, 9002		
Neja	6311	Pensa	2916, 7399	Saransk	58/9
Nemarelinka	7611/14	Pereslawl	7276/7, 10	Saratow	3631, 5138, 6378, 7238, 7368
Nerefa	7417/2	Perewcluki	7399/5, 10, P		
Neu-Jerusalem	7435/3, 7834	Perwe-Uralsk	7313/3	Sarkamsk	7207/11
Neu-Stalino	7242/6	Perwomeika	7144/9	Sarukino	7270/4
Newinka	7147/3	Petershof	7706	Sasanowo	MO 65
Nickel	1902	Petropawlowsk	7330/5	Schachty	1603, 6406, 7182, 7430/1
Nikita	7299/18	Petrosawodsk	5879, 7120	Schalikowo	7832
Nikolajew	4564, 7126	Petrowenka	7256/10, 13	Schaskaja	6334
Nikolajewka	7134/1, 7399/8, S	Petrowski-Jame	7212/6	Schatura	MO 61, MO 64, 7884
Nikolajewsk	1052	Petrowka	1023	Schaulen	7057/S, 7294
Nischnilanow	2741	Petschakino	7193/2	Scheiani	7280/12
Nischnij-Tagil	2929, 7153, 7245	Pjatigorsk	7424/12, K	Schepetowka	7306
		Pjezek	7216/4	Scherikowo	MO 19
		Pillau	7445/7	Schestroj	7213/1-3, 7, H
		Pinjuk	2074	Schikarewo	7714
		Pirowo	7837	Schimky	7453/3
		Pisna	7531/5	Schiramutschiki	7801
		Pistowo	7270/11	Schlock	277/3
		Pitkaranda	7166/1-3, 16	Schokinow	7323/7, 8, 12, 15, 17
		Plaschatka	7117/3	Schuja	3840, 7048, 7324/15
		Plask	1652	Schukunjew	7415/1
		Platigorsk	7147/2	Schusari	7395/4
		Plawsk	7406/19, 21	Segescha	7212
		Pleskau	7343	Seleschowa	3604
		Podolsk	6305, 7406/7, 7861, 7880	Selenodolsk	3656, 7119
				Selicsa	7399/2
		Pokatilowka	7401/4, 7417/1		
		Poljana	1631		
		Polozk	243, 7271/4-8		
		Poltawa	2071, 7136		

Seminowskoja	7844	Swierdlowski	1103, 1801, 7313/7, 9, Ufa	319, 337, 5918, 5920,	
Sergo-Kadjewka	7144/1, 1a, 11, 11a		14, 7314, 7523/7, 7531	7772, 7775, 7776,	
Serpuchow	2664, 6354, 6424, 7406/2,	Swernigorod	7847	7777/1—3, 9001/1, 3	
	5, 8, 14, 7803	Swirtroj	7213/4, 5	1651	
Sestrowez	7710			7221, 7276/11, 7452	
Sewan	7115/3, 6			7215	
Sewastopol	3318, 7241, 7299/13			123, 5770	
Sewersk	7313/5, 7314/13	Taganrog	356/1, 7356, 7552	102/28, 7622	
Siftika-Kotlas	1098	Talize	165/9	7388/4, 24, 7406/6, 7863	
Sikorika	6047	Talizin	2041	95	
Silnow	7414/7	Tambow	188	2851, 7117/8	
Simanova	7406/11	Tamiku	7135/3	Ust-Kamenogorsk	7045
Simferopol	7299, 7417/7	Taps	7393/4, 9	Ustuscha	7158/2
Skopin	4791	Tarnopol	7275/7	Uwarowka	7059
Skorodowa	7136/2, 4	Tartu	331		
Slanz	322, 7705, 7718, 7720	Tarussia	7886		
Slaviansk	7415/3	Terugina	7145/6	Walk	7287
Slavuta	7306/2	Taschkent	7386	Wehlau	7445/3
Slobin	7056/1, 7189/14	Tetkino	7145/9	Welikije-Luki	6300, 6374, 7285
Sloka	7947, 7954	Tiflis	1563, 6496, 7181/8, 7236	Werchna-Solda	7245/4
Slumsk	7313	Tilsit	6391, 7445/2, 28, 44, 65	Werchny	7125/L
Smolensk	6484, 7218	Tjumen	7093	Wereschiza	6393
Sokol	7193/1, 4, 9, 7437/4	Tkwibuli	7518	Werschnywojsk	7157/6
Sokolgorowka	7144/6, 6a, 15	Tondi	6483	Wesenberg	7287/4
Solnetschogorsk	6307, 6309, 6463	Torgusch	7157/8	Wetluschkaja	5379
Sosra	231	Torshok	2501, 3051	Wjasniki	165
Sowchosa „I. Mai“	7862	Toxichinew	7343/7	Wilna	7195
Sowjewka	5374	Tschagoda	7158/3, 4, 14, 15	Windau	7937
Stachanowo	7467/8, 7858	Tschalowskaja	6482, 6492	Winiza	7253
Stalingrad	361, 5771, 7108, 7362	Tschasowjar	7217/7, 11	Winograd	7198/6
Stalino	18, 1021, 1024, 1025,	Tschasowja-	1004	Wischny-	3052, 6339, 6346, 7216
	1026, 1028, 1034, 1035,	Juchno		Wolotschek	
	1040, 1046, 1047, 1051,	Tscheljabinsk	68'1—7, 102, 1099, 5882,	Wisoky	7147/4
	1059, 1063, 1064, 1065,		7601—07, 7609, 7611,	Witebsk	7271
	1071, 1072, 1074, 1222,		7612, 7616, 7617, 7623,	Wiwikont	7135/6
	1325, 2829, 6381, 6384,		7625—29	Wladimir	165/1, 7119/1, 7190
	6452, 6454, 6465, 7177,	Tschepetowka	5365	Wodogon	6486
	7242, 7280, 7473, 8987	Tscherepowez	3739, 5091, 7158, 7437	Wolchowstroj	7157/2, 4
Stalinogorsk	7388, 7464, 7862	Tschernikowka	319 4, 5, 6, 7774, 7778	Wolkowysk	3470, 7281
Stalinsk	7525	Tscherschinsk	6028, 7469, 1—3, 5	Wologda	7158/6, 7193/2, 3, 6, 7
Stalinskaja	7466/10	Tscheskastan	39, 39/1, 2	Wolokolamsk	90/6
Stanislau	304, 7232/10	Tschistiakowo	6029, 7177/4, 9, 10, 11,	Wolosowo	300, 7715, 7731, 7748,
Stari	7525/10		13, 7280 6, 11, 7455		7750, 7751
Starowskaja	7406/10	Tschkalow	7369	Wolschanka	7504/4
Starusa	7107/6	Tschuama	7387, 3	Wolschewsk	6325
Stary-Oskol	7145/8	Tschuchlinka	7802	Wolsk	5134, 7137, 8691
St. Johann	254/2	Tuapse	7148/6, 10, 18	Woresniza	3171
Stolpce	7410/2	Tukum	26 I.R. 7270/8	Woronesch	7082
Stry	5898, 5998, 7232	Tula	5358, 5385, 7323,	Woronow	7888
Stutena	7414/5		7406 3, 12	Woroschilowa	7144/24
Juchum	7146/4, 8, 10, 11, 16,	Tuperzow	7869	Woroschilowgrad	1202, 1204, 1211, 1223,
	36, 7461	Tura	7376		1241, 1243, 7144/10, 13,
Suda	7158/8, 9	Turba	7286 4		18, 18a, 18f, 22, 23, A,
Sudyka	7306/4	Turinsk	450, 458, 7504/5, 6	Woschega	F, P, 7474
Sukrez	7280/15	Tuschino	MO 90, 90 1, 7466, 7476	Wysoki	3732
Sulzow	7252/2	Tutschkowo	7845, 7865		5367, 7417/9
Sumgait	7328/1—16				
Sumy	7134			Zariza	7108/11
Susdal	160			Zdolbunow	7306/6
Sysran	6376, 7399/7, 11, J	Uas	7314 8, 7531/1	Zementi	7252/3
Swierdlowka	5927, 7256/4, 7470	Uegatschewo	7410/5	Zmeika	7424/G

Wien den 1 april 1954.

Personligt och Strängt förtroligt.

HP 1.

HEMLIG

Jarring/DS
22/4

a
Danielsson, f.k.
u. Jarring

22/4-58
ef. H.

HR

Broder,

8
Då jag under senare delen av februari sammanträffade med H-n, lämnade mig denne bland annat några uppgifter angående produktionen av Mig-plan i Sovjetunionen och Tjeckoslovakien.

C
Sålunda skulle tillverkningen av Mig 15 i förstnämnda land uppgå till 370 per månad samt i det sistnämnda till 110 per månad. Vidare gjorde han gällande, att i båda länderna en variant av Mig 15 skulle framställas, vilken i Sovjetunionen gick under benämningen Mig 16. Slutligen skulle förberedelserna för upptagandet av en serieproduktion av ett nattjaktplan, benämnd "Biss" vara långt framskridna i såväl Sovjetunionen som Tjeckoslovakien. Min sagesman sade sig dock ej veta, huruvida produktionen av sistnämnda tagit sin början eller icke. Detta skulle egentligen vara ett Mig-plan, utrustat med radar och andra anordningar, som möjliggjorde dess användning nattetid.

Som Du vet, har jag ansett H-ns uppgifter vara av varierande värde. I flera hänseenden äro de otvivelaktigt frukten av hans egen fantasi. Jag har flera exempel härpå från de samtal jag haft med honom i Wien, men det skulle

Utrikesrådet G. J a r r i n g,
Kungl. Utrikesdepartementet,
S t o c k h o l m.

Ba

föra för långt att i detta brev ingå härpå.

Med anledning härav var jag emellertid angelägen att kontrollera de uppgifter, som H-n lämnat angående produktionen av Mig-plan.

Då jag därför vid min återkomst till Prag, träffade därvarande brittiske militärattaché, med vilken jag tidigare utbytt informationer angående flygplansproduktionen i Tjeckoslovakien, omnämnde jag, givetvis utan att antyda källan, att jag erhållit uppgifter, som jag med hans bistånd önskade kontrollera i syfte att få en allmän uppfattning om min sagesmans tillförlitlighet. Det skulle därför vara av värde för mig - framhöll jag - att erfara, vilka uppgifter, som den centrala militära underrättelsetjänsten i London förfogade över i motsvarande hänseenden. För Din information vill jag tillfoga, att jag räknade med att, även om H-ns uppgifter voro fullständigt gripna ur luften, jag på detta sätt i varje fall skulle kunna förskaffa mig de informationer om flygplansproduktion, som britterna sitta inne med. Detta bör i och för sig vara av stort intresse för oss.

Min brittiske interlokutör lovade inhämta dessa data och föreslog, att han personligen skulle överbringa dem till mig, så snart han hade möjlighet att avlägga ett besök i Wien.

Han uppsökte mig i dag och meddelade därvid följande.

Enligt de uppgifter, varöver London förfogade, uppgår produktionen av jaktplan av typ Mig 15 i Sovjetunionen till minst 370 per månad, möjligen något därutöver. Man ansåg emellertid den av mig angivna siffran vara så plausibel, att man vore beredd att acceptera denna som den sannolikt riktiga. Motsvarande produktion i Tjeckoslovakien hade i London uppskattats till 90 per månad. Man betecknade emellertid siffran 110 såsom mycket sannolik, varför man vore beredd att även godtaga denna.

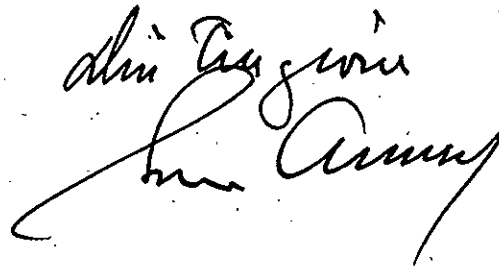
Ehuru man icke hade några säkra uppgifter därom, ansåg London vidare för möjligt, att en variant av Mig 15 tillverkades i såväl Sovjetunionen som Tjeckoslovakien. Man betvivlade emellertid, att denna erhållit beteckningen Mig 16, enär alla hittills kända ryska jaktplanstyper försetts med ojämna nummer, under det att bombplanstyperna hade jämna sådana. Förekomsten av ett jaktplan med beteckningen Mig 16 hade tidigare endast vid ett tillfälle inrapporterats till London. Detta hade skett den 16 eller 17 februari innevarande år, då en tjeckisk pilot, som

flytt till Västtyskland, i en radioutsändning gjort gällande, att jaktplan av typ Mig 16 användes av det tjeckiska flygvapnet.

Då det är föga troligt, att Sovjetunionen plötsligt övergått från udda till jämna nummer för beteckningen av där tillverkade jaktplanstyper, synes det mig ligga nära till hands att antaga, att H-n åhört den tjeckiske pilotens radioutsändning och genom denna inhämtat de uppgifter angående Mig 16, som han sedermera den 20 februari delgav mig.

Vad slutligen "Biss" beträffar, uppgav London, att man där aldrig hört talas om denna typ. Då H-n emellertid endast gjort gällande, att förberedelser för en serieproduktion skulle pågå, finnes ju en möjlighet, att hans uppgifter i sistnämnda avseende kunna vara riktiga, ehuru det kanske är lika troligt, att han fantiserat på fri hand.

P.S. 9/4. Jag vill i detta sammanhang framhålla, att ju längre jag funderar över H-n's uppgifter angående Comeconkonferensen, dess mera övertygad blir jag, att dessa sakna grund och uppfunnits av honom i syfte att övertyga oss om sitt värde som informationskälla.

Sven Allard

ink. 12/4

KUNGL.
SVENSKA BESKICKNINGEN

Wien den 5 april 1954.

Strängt förtroligt och personligt.

Jarring/DS
14/4

a + b HEMLIG..
Danielsson, f.k.
u. Jarring

1 bil. (i 2 ex.)

*ap. 14/4-54
qr.
(även folierna t. Danielsson)*

HK

Broder,

8 3/4

Härmed ber jag få insända en av legationssekreterare Lorentzon utarbetad utförlig promemoria över min frus och hans expedition till Prag den 30 mars - 1 april 1954. Av promemorian ifråga finner Du, av vilka skäl jag fortfarande anser, att tjänstemännen vid Pragbeskickningen böra hållas utanför detta ärende, även om detsamma nu ej längre torde behöva hållas lika hemligt som tidigare.

Sven Allard
Sven Allard

Utrikesrådet G. J a r r i n g,
Kungl. Utrikesdepartementet,

S t o c k h o l m.

Strängt förtroligt.

P.M.
=====

Fru Allard uppsökte fru Valova i dennas våning i beskickningshuset i Prag den 30 mars 1954 på kvällen, i första hand för att erhålla svar på de frågor rörande H-n, som ställts vid ett tidigare tillfälle. Härvid tillfogades vissa ytterligare detaljer om den uppiktade kärleksaffär, som fru Allard angivit som förevändning för sin önskan att erhålla närmare uppgifter om H-ns föregående verksamhet. Fru Valova visade ett rörande intresse för den fingerade flickans öde och sedan ett fotografi av denna företetts, var fru Valova beredd att göra allt för att utreda herr H-ns tidigare förhåanden. Sedan fru Valova satt sig i förbindelse med Mrázek, överenskoms, att denne skulle komma till fru Valovas våning påföljande dag kl. 10.

Fru Allard och jag hade tidigare överenskommit, att jag vid detta tillfälle skulle presenteras som sonen till flickans faders advokat. Till denna historia fogades ytterligare en hel del plausibla detaljer, ägnade att ytterligare intressera våra "medagerande" för saken.

Anledningen till att denna ganska vidlyftiga historia måste tillgripas var främst den, att därest fru Valova eller Mrázek vid något tillfälle senare skulle underkastas pressande förhör av tjeckiska vederbörande de icke skulle ha något annat att berätta än en ganska trivial kärleksaffär.

Denna kärlekshistoria har emellertid nu blivit så pass invecklad, att knappast någon annan än fru Allard eller jag utan en längre "skolning" skulle kunna övertaga en eventuell ytterligare kontakt med fru Valova eller Mrázek i detta ärende. Det var av denna anledning som envoyén Allard i särskild ordning avrådde från att någon medlem av Pragbeskickningen skulle inkopplas i detta ärende även om sekretessgraden icke längre synes behöva vara så hög. Fru Allard skulle dessutom kunna komma i en obehaglig ställning gentemot fru Valova, därest någon i överdrivet nit eller av annan anledning

skulle råka röja, att kärlekshistorien är en fiktion.

Den 31. mars 1954 klockan 10.00 infann sig M. i fru Valovas våning i beskickningshuset. Sedan fru Allard konstaterat, att M. var identisk med en av männen på ett av de fotografier, som H-n lämnat till mig för att användas i och för identifiering vid avtagsvägen till Smilkov, tillkallades jag. Det bör i detta sammanhang omnämnas, att den person klädd i smoking och försedd med glasögon på här närslutna fotografi nr 1 som av H-n utpekats vara M. ingalunda var denne. M. var i själva verket brudgummen på ävenledes närslutna fotografi nr 2. Den uniformerade mannen på fotografi nr 1 heter Jarda Pelikan, under det att M. icke kunde erinra sig namnet på den smokingklädde. Såvitt M. hade sig bekant, hette han i varje fall icke Milos.

Som första åtgärd visade jag M. ett fotografi av H-n, som jag tagit vid ett tillfälle i Wien, f.ö. ett foto liknande det, som insändes med handbrev Allard-Jarring den 3 april 1954. M:s reaktion var minst sagt dramatisk. Han rusade upp från sin stol och nästan ropade: "Das ist Jaromir Balcar", samtidigt som han med en nedlåtande gest slängde fotot på bordet.

Därefter blev jag lämnad ensam med M. och fortsatte med fiktionen om kärlekssagan. Trots att M. förstod och talade tyska någorlunda bra, hade han många gånger svårt att göra sig förstådd och att förstå mig, men efter omskrivningar och ibland med hjälp av ett par engelska glossor, lyckades vi klara ut begreppen. Vid minsta språkliga svårighet togo vi god tid på oss för att söka undvika missförstånd. Kärlekshistorien hade tydligen utan vidare accepterats även av M. och det var ingen som helst svårighet att fortsätta på denna linje.

Om sig själv uppgav M., att han hette Mirko Mrázek, adress Hradešinska 6, Prag 12, född den 14 april 1924 i Prag. M. är gift och är fader till två barn i åldern 5 och 1½ år. M:s fader var tjeckisk militärattaché i Moskva 1945-48 och avtjänar f.n. livstidsstraff i fästningen Leopoldov. Tidigare har han även suttit i Bory, vilket i förbigående sagt kan tänkas vara anledningen till att H-n valt just detta fängelse som vistelseort för den föregivne Karl. M. kunde f.ö. även meddela, att några politiska fångar sedan 1951 icke längre sitta i Bory, ett förhållande, som H-n sålunda knappast kunde känna till, då han redan tidigare lämnat Tjeckoslovakien. M. själv är utbildad kemisk ingenjör och får sedan fadern fängslades endast tjänstgöra som lastbilschaufför i ett kommunalt företag. Jag undvek att närmare utfråga M. om hans egna och om hans släktingars levnadsöden, dels för att detta ämne av

av naturliga skäl berörde honom illa, dels för att sådana upplysningar syntes föga relevanta för att utröna detaljer om kärlekshistorien. Anledningen till att M. kunde uppsöka fru Valova under dagen var, att han var sjukskriven på grund av en arm- och revbensskada, som han ådragit sig vid skidåkning.

Om Balcar uppgav M. följande:

Hans fullständiga namn är Jaromir Alexander Balcar.

Fadern: dr.jur. Josef Balcar, Prag II, Nábre, Bedř, Engelse 54. Numera pensionerad och tidigare president i "Obergerichtshof" i Brünn eller Prag. Uppgifterna i sistnämnda hänseende voro något svävande.

Modern: född Baronin ? Rohan ("soll angeblich eine Baronin Rohan geboren sein").

Båda föräldrarna leva fortfarande och äro allmänt kända som "sehr anständige Leute". M. erbjöd mig att ordna kontakt mellan Balcars föräldrar och mig, vilket emellertid tacksamt avböjdes, under motiveringen, att det knappast kunde vara så angeläget för föräldrarna att träffa den person, som hade att "utreda" deras sons tidigare förehavanden. Jag uppmanade däremot M. att aldrig för Balcars föräldrar nämna något om mitt besök och ärende, då detta endast kunde leda till onödiga komplikationer. Detta lovade han samtidigt som han omnämde, att han icke träffat Balcars föräldrar "på årtal".

H-n, som är enda barnet, har enligt M., sedan barndomen burit glasögon. Han har alltid berett sina föräldrar bekymmer av det ena eller andra slaget.

M. uppgav vidare, att Jaromir Balcar gifte sig våren 1948 med M:s svägerska, Vera, född Künzl-Jirersly, dotter till en tidigare tjeckisk minister i Bern, vilken avled i Prag den 31 januari innevarande år. Det bör måhända i detta sammanhang parentetiskt omnämnas, att H-n med ett kort, poststämplat i Stockholm omkring den 15 februari 1954 kondolerade familjen Mrázek med anledning av dödsfallet. Detta kort var undertecknat Mirek - det namn under vilket Jaromir Balcar alltid gått i familjen (Smeknamnet Mak hade M. däremot aldrig hört talas om).

M. sammanträffade med H-n för första gången 1938 i scout-rörelsen Y.M.C.A. Däremot kände icke M. närmare till H-ns förehavanden under kriget. H-n hade dock på sitt kända hemlighetsfulla

manér för M. och övriga närmare vänner antytt, att han arbetat i någon form av underrättelsetjänst eller motståndsrörelse. Det är sannolikt från denna tid som M:s moder - såsom hon uppgivit för fru Valova - erhållit det intrycket, att H-n vore föga lämpad för arbete i en motståndsrörelse, då han varit allmänt känd som "Hochstapler" och för att hantera sanningen något alltför vårdslöst. Under en del av kriget skall H-n i Prag ha bedrivit handel i kosmetik.

Från krigsslutet till mitten av 1948 vistades H-n i Prag under den av honom tidigare till oss uppgivna adressen Uvoz 14. Han sysslade då med import- och exportaffärer bl.a. av bilar. Såvitt M. hade sig bekant, torde H-n vid denna tid icke aktivt sysslat med politik och icke heller haft närmare förbindelser med kommunisterna. H-n hade emellertid vid upprepade tillfällen för sina vänner antytt, att han vore god vän med Reicin, ett förhållande, som M. ansåg sig kunna sätta en viss tilltro till. Under denna tid företog H-n kortare utlandsresor bl.a. sannolikt till Tyskland och England. Han lär även ha varit peruansk honorärkonsul i Prag 1945-46. I denna egenskap och överhuvudtaget med sin fallenhet för umgängesliv hade H-n mycket ofta synts i sällskapslivet i Prag. Bl.a. hade han varit närmare bekant med dottern till den amerikanske ambassadören Steinhart. Någon gång under 1947 (sannolikt under tiden juli till oktober) häktades H-n i Prag, på grund av affärsbedrägerier och på angivelse av en för M. okänd "kompanjon". M. hade fått det intrycket, att angivelsen haft karaktären av en hämndeakt från kompanjonens sida. H-n satt därefter för rannsaking i Bartholomejskaja och Karlovo Náměstí under c:a två månader. M. var av den uppfattningen, att H-n därefter släppts på grund av bristande bevis. Anledningen till att han suttit så länge i häkte torde ha varit, att han visat sig vara en mycket besvärlig fängelseklient, som ideligen haft raseriutbrott och retat och förälämpat sina förhørsledare och vaktare.

I mitten av 1948 (v:a 1 månad efter giftermålet och sannolikt i juni) flydde H-n och hans hustru ur Tjeckoslovakien via Nürnberg (ev. München) till Paris, där paret slog sig ner. Under Frankrikevistelsen hade paret Balcar mycket stora ekonomiska svårigheter och H-n råkade tämligen snart i klammeri med den franska polisen. Under omständigheter, som för M. voro obekanta, blev H-n arresterad och fick avtjäna ett fängelsestraff på drygt ett år någon gång under tiden 1949 till 1951. Såvitt M. kunde erinra sig, hade H-n även råkat i klammeri med amerikansk eller västtysk polis i Stuttgart under denna tid. Hans hustru hade det mycket besvärligt under Frankrikevistelsen och lyckades först efter stora svårigheter erhålla skilsmässa. M. kunde icke upplysa, under

vilket namn H-n vistats i Frankrike, man ansåg det icke otroligt, att han kallat sig Rohan. Redan under Prag-tiden brukare H-n söka poängtera sin förmenta "furstliga" börd genom att bära en krona broderad på skjortan och genom olika heraldiska emblem på cigarvett, fodral etc.

Efter skilsmässan ingick Vera Balcar äktenskap med dåvarande tjeckiske medborgaren Matousek och är f.n. bosatt under adress 146-14 Buch Avenue, Flushing, staden New York. M:s hustru korresponderar fortfarande med sin syster, Vera Matousek, men M. kände icke till vilket medborgarskap denna familj f.n. innehar. M. hänvisade till Vera Matousek för erhållande av mera detaljerade upplysningar om H-n. M. var övertygad om att hon på alla sätt skulle vilja vara behjälplig härmed. Då de båda fotografier, som skulle kommit till användning vid identifieringen vid Smilkov visades, sade M., att dessa voro tagna vid hans eget bröllop - det ena dock möjligen vid H-ns bröllop - och hade av fru M. sänts till H-n i Paris per post.

För att få en lämplig övergång till mitt egentliga ärende om Karl meddelade jag M., att den version av sitt leverne, som H-n givit mig och sin tilltänkta fästmo ingalunda överensstämde med den som M. givit mig och skisserade därefter i stora drag H-ns livsöden, enligt hans egen utsago. Då jag omnämnde, att H-n en längre tid skulle ha vistats i Sovjetunionen och Moskva, brast M. till och med ut i skratt. "Det enda han vet om Moskva, torde vara det som jag berättat för honom efter en vistelse där under c:a tre månader", sade han. Då jag framhöll, att det var förbluffande, att H-n i så fall kunde sitta inne med mycket omfattande korrekta detaljkunskaper om Sovjetunionen och att han givit korrekta Ortsbeskrivningar samt att han var väl orienterad om allmänna politiska förhållanden, sade M., att detta ingalunda förvånade honom, då H-n dels är mycket beläst, dels har ett minne "som är fantastiskt". Det förefaller mig emellertid sannolikt, att M:s fader vid tillfälliga besök i Prag berättat för H-n om Sovjetunionen och att denne lagt alla dessa upplysningar på minnet. M. ville emellertid icke utesluta, att H-n träffat ytterligare personer, som varit i Sovjetunionen eller att han t.o.m. vistats där, utan att detta kommit till H-ns närmaste släkts och vänners kännedom. M. ansåg det uteslutet, att H-n skulle tala ryska i större utsträckning än som är vanligt för bildade tjecker i allmänhet, såvitt han icke förvärvat dessa kunskaper på ett senare stadium.

M. ansåg det vidare högst otroligt, att H-n skulle ha deltagit i någon motståndsrörelse efter det kommunistiska maktövertagandet i Tjeckoslovakien 1948. Sin fotskada torde H-n dock ådragit sig i samband med kommunistkuppen i Prag, dock icke under några våldsamheter, utan genom, att han helt enkelt fallit omkull eller trillat ner från ett fönster.

Med utgångspunkt från att H-n sålunda lämnat oss en helt annan version av sina levnadsöden, uttryckte jag en förmodan, att han i så fall sannolikt även kommit med andra lögnar. Jag berättade, att jag vid upprepade tillfällen personligen sammanträffat med H-n och att denne vid ett tillfälle omnämnt, att det vore möjligt, att framföra ett meddelande till en person vid namn Karl Jakesch i fängelset Bory i Pilsen, för vilken jag hade ett visst intresse. Detta skulle ske genom den tjeckiska underjordiska motståndsrörelsen, vilken även skulle förfoga över sådana medel, att denne fånge skulle kunna befrias ur sitt fängelse. Slutligen omnämnde jag, att H-n utpekat M. såsom en av ledarna för denna motståndsrörelse.

Det var inte utan vissa komiska poänger att se M:s reaktion på som han sade "dieses fantastische Märchen". M. förnekade på det bestämdaste, att han någonsin haft med motståndsrörelsen att göra och betonade, att motståndsrörelsen icke skulle vara betjänt av att rekrytera sitt folk bland familjefäder och framförallt skulle den icke anställa en man, vars fader ådömts livstids fängelse av kommunistregimen och som följaktligen omedelbart skulle kunna avlivas som repressalieåtgärd.

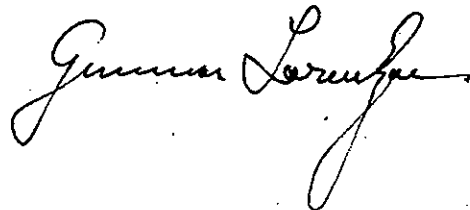
I detta sammanhang vill jag icke underlåta att nämna, att M. på mig gjorde ett intryck som är diametralt motsatt det som H-n gör. Han verkade mycket lugn och gedigen och även om han nog övervägde sina svar, kommo dessa spontant och uppriktigt. M. var säkerligen väl medveten om att han tog en ganska stor risk genom sitt besök i beskickningshuset, men då han icke på rak arm kunde erinra sig Vera Matouseks adress i New York, tvekar han ändock icke att återkomma till beskickningen samma dag kl. 17.00 för att lämna densamma. Jag uppmanade då M. att intill dess någa tänka över om han kunde erinra sig ytterligare detaljer om H-n och sköt även en passant in en replik om att han kanske skulle taga sig en funderare på om han ändock icke hade någon som helst förbindelse med motståndsrörelsen. Då M. sedermera återkom, hade han icke något viktigare att tillfoga utöver vad som tidigare sagts om H. och vidare förnekade han åter bestämt att han stod i någon som helst förbindelse med den tjeckiska motståndsrörelsen. M. var dock mycket angelägen om att det på intet sätt skulle få komma till H-ns kännedom, att M. eller fru Valova haft något att

göra med H-n's avslöjande. Vid minsta misstanke härom var H-n säkert kapabel att med en anonym skrivelse eller på annat sätt angiva M. och fru Valova, vilket skulle kunna få "fruktansvärda konsekvenser".

Därest M. mot förmodan skulle bli tillfrågad av tjeckiska polisen om sitt ärende i beskickningshuset, kommo vi överens om att han skulle svara, att han uppsökt fru Valova för att bedja henne undersöka om någon chaufförstjänst vore ledig på beskickningen. Besöket på eftermiddagen skulle motiveras med att han då åter uppsökte fru Valova för att få besked i detta ärende. Fru Valova är givetvis även orienterad härom.

På min fråga om M. verkligen trodde, att H-n förfogade över sådana förbindelser att en angivelse skulle kunna få så katastrofala verkningar, framhöll M, att man icke kunde utesluta, att H-n efter 1951 trätt i någon form av tjeckisk tjänst. M. trodde emellertid icke på någon egentlig "indoktrinering", då "H-n's levnadsvanor voro alltför säkert förankrade i kapitalistiska livsstilen".

Wien den 5 april 1954.

Tillägg till P.M.

Sedan min promemoria den 5 april 1954 avslutats, har jag erinrat mig ett par ytterligare detaljer från samtalet med M., vilka måhända även böra omnämnas. Då jag visade H-ns skrivelse till Karl daterad Wien 6/1 1954 och insänd i genomslag med handbrev Belfrage-Jarring den 13/1 1954, förnekade M. bestämt, att han erhållit denna och f.ö. skulle han ju icke haft några som helst möjligheter att uträtta de saker, som begärdes av honom. M. hade givetvis icke heller erhållit de tidigare skrivelser, som H-n uppgivit sig ha skickat och följaktligen icke heller de 300 sch., med vilka Karl skulle förses. Följaktligen torde det säkerligen även vara lögn när Maria i telegram, datumstäplat den 20.1.1954 meddelade, att Milos måste träffa mig "beim Kreuz" och att han sedan, enligt brev från Maria den 3.2.1954 skulle ha väntat på mig vid ett för mig helt okänt krucifix mellan Hainburg och Berg. M. be-
tvivlade, att det överhuvudtaget fanns en ledare inom motståndsrörelsen, som hette Milos, ett tvivel, som även jag tillåter mig hysa.

Wien den 10 april 1954.

2

KUNGL.
SVENSKA KONSULATET

12/4
Hamburg den 10 april 1954.
Rekommenderas. Luftpost.

HEMLIG.

Jarring/DS a + b
14/4 Danielsson,
f.k.
u.Jarring

Strängt förtroligt.

4 bil.

exp. 14/4-54
OK.

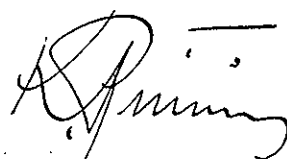
HL

Ärade Broder,

Åberopande gårdagens samtal ber jag härmed få insända

./. 4 P.M., innehållande de uppgifter, som hittills kunnat erhållas.

din värnans tillgång

(K. Reinius).

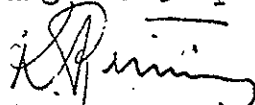
Herr Utrikesrådet G.V. Jarring,

S t o c k h o l m .

P. M.

T. f. norske konsuln i Bremen, vicekonsul Dahl, har per telefon lämnat följande upplysningar angående Orczy: Längd c:a 172 cm., låg panna; smala, djupa ögon; ljust hår, något skallig med silverplatta i hjässan. Ålder enligt egen uppgift 27-28 år, men verkar vara äldre. Utseendet något mongoliskt - eventuellt typiskt ungerskt. Talar flytande tyska, enär han enligt uppgift skall ha arbetat i Tyskland under kriget. Har i Budapest-Wac-fängelset varit tillsammans med en norrman och Raoul Wallenberg. Själv flytt från fängelset 15 mars och helt nyligen anlänt till Bremen. Dahl kunde icke uttala sig om Orczy's trovärdighet. Uppgift på namn eller adress hade Dahl lovat att icke utlämna.

Hamburg den 9 april 1954

(K. Reinius).

KR/Wi

Avskrift.

P. M.

angående vissa uppgifter angående Raoul Wallenberg.

- 1) Vid 12-tiden den 9 april 1954 ringde assistenten vid härvarande svenska sjömansmissionen, herr Lindquist, och meddelade, att han gärna ville tala med mig vid 15-tiden, då han hört något om en person, som kunde lämna upplysningar angående Wallenberg.
- 2) Vid 15,15-tiden infann sig Lindquist på konsulatet och meddelade att han genom en dam vid norska konsulatet i Bremen fått höra, att en person varit där och lämnat upplysningar angående en norsk medborgare, Knut Hansen, och en svensk Raoul Wallenberg.
- 3) Jag bad Lindquist medfölja till norska konsulatet, där vi samtalade med sek. Dahl (norske konsuln är förnärvarande i Norge), som bekräftade, att en person, som uppgav sig heta Jozsef Orczy och vara ungersk medborgare och numera flykting i Västtyskland, meddelat, att han suttit i fängelset "Budapest Vác" och där träffat en norrman Knut Hansen och en svensk Raoul Wallenberg. Orczy ville gärna komma i kontakt med Wallenbergs familj i Sverige och meddelade, att han redan skickat ett telegram till familjen. Orczy fick respengar av Dahl för resa till Flüchtlingslager Uelzen, Lüneburger Heide, dit han troligen redan avrest. Dahl ansåg, att Orczy verkade trovärdig angående de upplysningar han lämnat angående Knut Hansen. Dahl inväntade besked från norska UD, dit han lämnat meddelande. Orczy lovade skriva till Dahl, när han kommit fram för att lämna fullständig adress.
- 4) Herr Kadow vid härvarande konsulatet meddelade mig det, som står i Kadows närslutna PM.

Bremen den 9 april 1954

/u/ K.H. Hansson.

Bremen, den 9. April 1954.

Strängt förtroligt.

P.M.

Am Donnerstag, den 9. April, morgens gegen 0845 Uhr kam ein Mann in ziemlich mitgenommenen beige, kariertem Sportanzug in das Konsulat. Im gebrochenem deutsch bat er um die Telegrammadresse oder Anschrift des Bankdirektors Wallenberg in Stockholm. Auf meine Frage, zu welchem Zweck er diese benötige, erzählte er mir, er sei aus Ungarn geflüchtet, wo er im Gefängnis gewesen sei. Er habe Nachrichten von einem Raoul Wallenberg, der in Ungarn verhaftet worden und verschwunden sei. Dieser sei verwandt mit dem Bankdirektor Wallenberg in Stockholm und wolle er Nachrichten von ihm nach Schweden übermitteln. Auf meinen Hinweis, dass es mehrere Bankdirektoren namens Wallenberg in Stockholm gäbe und ob er nicht den Vornamen wisse, konnte der Mann mir keine Auskunft geben. Ich nannte ihm dann schliesslich die Anschrift von Bankdirektor Markus Wallenberg, Blasieholmstorg 11, Stockholm. Der Mann bat mich weiter, ihm einen deutschen Telegrammtext ins schwedische zu übersetzen, was ich auch getan habe. Er telegrafierte etwa:

Flyktning från Ungern med upplysningar om Raoul
Wallenberg, telegraferade vad jag skall göra.

Underskrift: Orczy, Svenska Konsulatet i Bremen.

Der Mann sagte, dass er Geldmittel habe um das Telegramm selbst aufgeben zu können, sein Ersuchen, das Telegramm über das Konsulat telefonisch aufzugeben, wurde deshalb von mir abgelehnt.

Der Mann hat dann am Nachmittag gegen 0400 (1600) Uhr und gegen 0500 (1700) Uhr nochmals angerufen und angefragt, ob eine Antwort für ihn eingegangen sei.

Ich hatte den Eindruck von dem Mann, dass er unter Vortäuschung von angeblichen Nachrichten versuchen wollte, geldliche Unterstützung zu erhalten um ~~xxxx~~ nach Schweden reisen zu können, wie dieses schon öfters von angeblichen oder wirklichen Flüchtlingen unter allen möglichen Vorwänden versucht wurde und habe daher dem Vorgang keine grössere Bedeutung zugemessen, zumal der Mann das Konsulat nur wegen einer Adresse in Anspruch nahm.

Ich wollte Herrn Hansson dieses Vorkommnis berichten, bin jedoch dann infolge der Anhäufung laufender Visierungs- und Musterungsarbeiten nicht mehr dazu gekommen und erinnerte den Vorgang erst heute wieder, als ich von Herrn Hansson in dieser Angelegenheit gefragt wurde.

Stautmann

P. M.

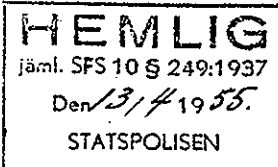
angående samtal med Flüchtlings-Durchgangslager
i Uelzen.

En tjänsteman i lägrerets kartoteksavdelning upplyste, att Orczy på förmiddagen den 9/4 uppsökt lägret och önskat få en bostad anvisad. Han innehade inga andra handlingar än ett av Notaufnahmелager i Giessen/Hessen utställt intyg. Ehuru man i Giessen varit av den uppfattningen, att O. vore tysk medborgare, ansåg sig Uelzen icke behörig i ärendet. Han erhöll därför biljett för vidareresa till Hannover, där han hade att anmäla sig hos utlänningspolisen för vidare utredning. O. hade bl. a. uppgivit, att modern vore tyska och fadern ungrare.

Konsul Wilkening anmodades av mig att taga kontakt med utlänningspolisen i Hannover för att fastställa, om O. visat sig där. Om så ännu icke varit fallet, vore det av värde att erhålla omgående besked, när han kommer, så att jag eventuellt skulle kunna taga personlig kontakt med honom.

Hamburg den 10 april 1954.

(K. Reinius).

Ink.UD D.nr 223/2753
den 13 april 1954
P 2 Eu I.

AL
P.M.

WMT
I visst sammanhang har givits anledning att ifrågasätta om en person, som uppgivit sig heta Linder och vara född i Oskarshamn den 27/3 1912 som svensk medborgare, lämnat riktiga uppgifter om sig själv. Han skulle enligt egen uppgift ha lämnat Sverige år 1927 och senare förvärvat kanadensiskt medborgarskap. Därefter skulle han under åren 1946-1949 åter ha vistats i Sverige. Han har vidare uppgivit sig vara gift med en svenska.

Med anledning härav har utrönts, att i födelseboken för Oskarshamns stadsförsamling icke förekommer någon person vid namn Linder, som är född den 27/3 1912. I staden är hemmahörande en familj Linder, varav en medlem är känd för ett misskötsamt levnadssätt. Denne är f.n. bosatt på annan ort inom landet. Familjen är inflyttad till Oskarshamn och finnes icke upptagen i födelseboken.

Vidare må antecknas följande.

./3
Som framgår av närlagda tre promemorior angående statslöse f.d. ryske medborgaren Adolf Edvard Eichenbaum, född den 27/10 1912 (enligt egen uppgift den 24/10 1912) har denne även kallat sig Michael Linder. Eichenbaum är född i Charbin i Kina och son till ryska föräldrar. Hans moder Hanna, född Tubiansky, som numera är avliden, blev efter skilsmässa från förutvarande maken Eichenbaum svensk medborgare genom giftermål den 22/6 1923 med svenske medborgaren, ingenjör Nils Henrik Linder och bosatte sig i Sverige. I mars 1926 erhöll Eichenbaum visering av svensk generalkonsulatet i Kina för vistelse i Sverige en månad. Han innehade då kinesiskt främlingspass. Den 29/1 1930 kyrkoskrevs han i Engelbrekts

församling i Stockholm som rysk undersåte och mosaisk trosbekännare. Den 5/7 1939 utflyttade han till Kina.

År 1947 vistades Eichenbaum åter i Sverige. Den 1/8 1947 kyrkoskrevs han sålunda i Oskars församling i Stockholm som statslös f.d. rysk medborgare.

Eichenbaum har på något sätt genom utnyttjande av åldersbetyg lyckats förskaffa sig svenskt pass. Dessutom har han innehaft ett förfalskat svenskt pass. Han har gjort gällande att han genom adoption av styvfadern blivit svensk medborgare. Ingeniör Linder har i september 1936 uppgivit, att han ej vidtagit någon åtgärd för Eichenbaums naturalisation. Eichenbaum har icke ansökt om att bliva upptagen till svensk medborgare.

Det framgår av tillgängliga handlingar rörande Eichenbaum att denne bl.a. skall ha vistats i Kanada samt enligt uppgift varit anställd vid det kanadensiska flygvapnet.

Eichenbaum har ett barn tillsammans med svenska medborgaren fröken af Sandeberg. En bror till henne, redaktör af Sandeberg, har upplyst, att Eichenbaum via svenska ambassaden i Moskva i januari 1955 i ett telegram till fröken af Sandeberg begärt att fröken af Sandeberg, som omhänderhaft boutredningen efter Eichenbaums mor, skulle sända honom pengar till Vorkuta.

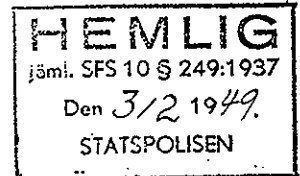
Av vad som framkommit synes allt tala för att identitet föreligger mellan förenämnde Linder och ifrågavarande Eichenbaum ävensom att Linder lämnat oriktiga uppgifter om sina personliga förhållanden.

13/4 1955.

Avskrift.

högsta
(n. 68-75)

STATSPOLISEN
Stockholm
3:e rotelns 2:a byrå

P.M.

angående f.d. ryske medborgaren Adolf Edvard Michael Eichenbaum, alias Eddie Linder, alias Linder-Eichenbaum, alias John Henry Gilmour, alias Edvard Roloog Linder, alias Oskar Fredrik Wilhelm Lundgren, enligt egen uppgift född den 24/12 1912 i Charbin i Kina, son till framlidne plantageägaren ryske medborgaren Edvard Michael Eichenbaum och dennes hustru f.d. ryska medborgaren Hanna, född Tubiansky. Modern är numera svensk medborgare genom giftermål den 22/6 1923 med svenske medborgaren ingenjören Nils Henrik Linder.

Den 10/1 1928 inskrevs Eichenbaum för första gången i en svensk församling och då i härvarande Jakobs. Han kom då enligt egen uppgift från Kina. Anteckningarna hos Jakobs pastors-expedition giva följande upplysning (27/1 1949):

Adolf Michael Eichenbaum, född 24/10 1912 - enligt pass - namn enligt uppgift - rysk medborgare? Han avflyttade den 28/1 1930 till härvarande Engelbrekts församling.

Den 29/1 1930 inskrevs Eichenbaum i härvarande Engelbrekts församling såsom studerande, rysk undersåte, född 24/10 1912, mosaisk trosbekännare. Han utflyttade den 5/7 1939 till Kina. Inom parentes finnes följande: inflyttad 1/8 1947 till Oscars församling.

Å härvarande Oscars pastorsexpedition finnes anteckningar om att statslöse f.d. ryske medborgaren, flygingenjören Adolf Michael Eichenbaum, född den 24/10 1912, inskrevs den 1/8 1947. Anteckning om utflyttning saknas.

I Statens utlänningskommissions dossier angående ovannämnde Eichenbaum - dossier n:r 617844 - återfinnes en skrivelse från Svenska Generalkonsulatet i Kina till Utrikesdepartementet, daterad Shanghai den 16/3 1926, varav framgår, att Eichenbaum erhållit visering av Svenska Generalkonsulatet i Kina för vistelse i Sverige under en månads tid, samt att Eichenbaum skulle anlända till Göteborg i april månad 1926. Vidare finnes en avskrift av ett kinesiskt främlingspass utfärdat för Eichenbaum i Shanghai den 22/2 1926 och giltigt under sex månader. Dessutom finnes en "Ansökan till Kungl. Utrikesdepartementet om förlängning av passvisering" n:r 2205, ifylld av Adolph Eichenbaum, vilken

ansökan tydligen beviljats till 22/8 1926.

I anslutning till nämnda handlingar finnes också en P.M. "angående Edward Adolf Eichenbaum Linder", daterad den 21/9 1936 och utan underskrift. Den lyder:

"Född i Kina 1912. Fadern vitrysk flykting numera avliden. Modern begärde på sin tid skilsmässa, och gifte år 1923 om sig med svenske medborgaren ingenjören N. Linder. Anställd hos Bolinders.

Eichenbaum hemreste år 1927 till Sverige, enligt uppgift på svenskt pass utfärdat av generalkonsulatet i Shanghai. Linder upplyser att E. senare erhållit pass i Överståthållarämbetet.

Vid besök i utrikesdepartementet denna dag har Linder omtala att hans styvson befinner sig i fängelse i Tyskland, att strafftiden snart går ut, att de tyska myndigheterna önska utvisa honom samt att Eichenbaum vill ge sig till sjöss, komma ut på de vida haven och till avlägsna länder.

Eichenbaum har i Sverige undergått straffarbete 5 månader 15 dagar för stöld och förskingring (se polisunderrättelser 218/1931 och 70/1932). Han eftersöktes enligt skrivelse den 9 december 1933 för barnuppfostringsbidrag (se R 54 E/47). Vidare blev han av civildomstolen i Nice den 25/1 1934 dömd till 4 månaders fängelse och 500 fres böter för passbedrägeri m.m. (R 54 E/47 och R 49 Df/14).

Konsuln i Frankfurt am Main har i september 1936 hört sig för hos beskickningen i Berlin, huruvida svenskt pass kunde utfärdas för Eichenbaum, och fått nekande svar under motiverin att Eichenbaum ej vore svensk medborgare. Linder vitsordar att någon åtgärd för styvsonens naturalisation i Sverige ej vidtagits. Innehavande svenskt pass hade Eichenbaum trots sig vara svensk medborgare.

Linder har här meddelats, att Eichenbaum givetvis ej kunde få svenskt pass, men att han lämpligen torde kunna försöka hos vederbörande tyska myndighet utverka tyskt nansencertifikat.

Stockholm den 21 september 1936"

I kriminalpolisens i Stockholm dossier n:r 2922/31 angående Eichenbaum återfinnes ett papper med maskinskrivna anteckningar enligt följande:

"Dahlqvist passbyrån meddelar:

År 1928 uttog Eichenbaum ett svenskt pass och företedde då åldersbetyg av följande innehåll:

Att Eichenbaum fosterson till svenske undersåte ingenjören Nils Linder är född den 24/10 1912 i Charbin i Kina betygar etc...."

"Intyget utfärdat i Jakobs församling"
"Senaste passet n:r 7180 utf här 25/6-31"
Dessutom en med blyerts gjord anteckning:
"3675 21/4 1928"

Vid undersökning å Överståthållarämbetets passbyrå har konstaterats att pass n:r 3675 den 21/4 1928 utfärdades åt Eichenbaum. Som stöd för erhållande av pass hade Eichenbaum företett åldersintyg (passansökningshandlingarna finnas ej kvar). Vidare har pass n:r 7180 utfärdats den 25/6 1931 åt Eichenbaum med stöd av att han tidigare varit innehavare av svenskt pass.

Den 26/9 1931 häktades Eichenbaum härstädes för stöld och förskingring. Målet förekom vid Stockholms rådhusrätts 5:e avdelning. Vid målets handläggning styrktes Eichenbaums identitet med utdrag ur Engelbrekts församlingsbok. Det var härvid icke tal om hans medborgarskap.

Den 3/8 1947 uttog Eichenbaum lysning i härvarande Oscars församling, vilken lysning emellertid avbröts den 8/8 1947. Anledningen till avbrytandet framgår av följande anteckning hos pastorsämbetet:

"Då mannen erkänt, att han tidigare varit gift i USA och fråga om äktenskapets upplösning ej utretts, avbrytes lysningen"

Den 8/8 1947 skrev kyrkoherde Hoff i Oscars församling till Utrikesdepartementet och begärde uppgifter angående Eichenbaums identitet. Den 3/10 1947 erhöll han svar, att Utrikesdepartementet tillställt Eichenbaum en skrivelse med begäran om uppgifter, men att Eichenbaum lämnat denna skrivelse utan avseende, varför Utrikesdepartementet begärde, att Eichenbaum vid eventuell ny kontakt med pastorsämbetet skulle ombedjas sätta sig i förbindelse med Utrikesdepartementet. På grund av vissa oklara uppgifter angående den i UD:s skrivelse omnämnda personen, tillställde kyrkoherde Hoff den 4/10 1947 kriminalpolisen i Stockholm en skrivelse med begäran om identitetsuppgifter rörande Eichenbaum. Av svarsskrivelsen från kriminalpolisens 7:e rotel i Stockholm (BD I 152/1948) framgår, att Eichenbaums moder - fru Hanna Linder - vid förhör den 24/2 1948 uppgivit, att hon och hennes första man voro ryska medborgare, och att hon efter det första äktenskapets upplösning gift sig med svenske medborgaren Nils Linder, varigenom hon blev svensk medborgare. Hon kunde icke uppge, huruvida sonen var svensk medborgare och ej heller kände hon till

vilket pass sonen innehade. Vidare uppgav fru Linder, att sonen fått namnet Adolf, men ej Michael. Han vill dock ej heta Adolf (med tanke på Hitlers förnamn), varför han kallar sig Eddie.

Hos Statens kriminaltekniska anstalt är Eichenbaum förd som svensk medborgare år 1934. Skrivelsen avslutas med följande mening:

"Hans medborgarskap har ej kunnat fastställas, men det synes framgå, att han ej är svensk medborgare".

I härvarande folkregister finnes Eichenbaum antecknad under adress Ängskärsgatan 6. Enligt dessa uppgifter föres han som statslöse f.d. ryske medborgaren flygingenjören Adolf Michael Eichenbaum, född den 24/10 1912. Han inkom den 1/8 1947 och någon anteckning om avflyttning finnes ej. Vidare finnes en uppgift att Eichenbaum skulle inneha svenskt främlingspass, men genom undertecknads försorg har denna strukits.

Vid undersökning på Justitiedepartementet, avdelningen för medborgarärenden den 29/1 1949 konstaterades, att Eichenbaum icke ingivit någon ansökan om svenskt medborgarskap, som blivit beviljad.

Ur olika handlingar angående Eichenbaum har följande angående hans levnad kunnat antecknas:

Han föddes i Charbin i Kina inom äktenskapet, uppfostrades i hemmet till 9 års ålder, då han överlämnades till en missionärsskola i Kina, enär hans föräldrar skildes. I denna skola gick han till 12 års ålder - 1924 - då han började i en amerikansk skola i franska staden Shanghai. Under den följande tiden vistades han dels hos modern och dels hos fadern till 1926, då han medföljde modern till Sverige. I Stockholm inskrevs han i Beskowska skolan, men hade på grund av språksvårigheterna besvär med att följa undervisningen. I början av år 1928 återvände han till Kina och studerade vidare vid amerikanska skolan i Shanghai till år 1929, då han avlade amerikansk studentexamen. (Eichenbaums egna uppgifter).

Den 25/8 1931 häktades Eichenbaum härstädes på begäran av landsfiskalen i Ramlösa distrikt för inbrott och förskingring.

Den 12/9 1931 dömdes han av Luggude häradsrätt till 5 månaders och 15 dagars straffarbete (villkorlig dom).

Den 26/9 1931 häktades han härstades för stöld och förskingring och dömdes den 14/10 1931 av Stockholms rådhusrätt till 1 månads fängelse och 75 kronors böter och samtidigt förklarades det honom tidigare ådömda villkorliga straffet vara förverkat.

Under tiden 17/10 1931 - 19/4 1932 avtjänade han straffet i Gävle.

Enligt uppgifter erhållna från Köpenhamns kriminalpolis är Eichenbaum dessutom känd enligt följande:

Den 25/1 1934 dömdes han i Nizza till 4 månaders fängelse och 100 francs böter för häleri och brukande av falskt pass.

Den 7/5 1934 dömdes han i Nizza till 2 månaders fängelse för överträdelse av utvisningsbeslut.

Den 22/12 1934 dömdes han i Lüttich, Belgien, till 6 månaders fängelse för bedrägeri.

Den 31/5 1935 dömdes han i Berlin till 3 månaders fängelse för bedrägeri.

Enligt av Köpenhamns kriminalpolis inhämtade uppgifter från Interpol, London, lär Eichenbaum under åren 1935 - 1940 ha ådömts olika straff för utpressning, stöld och andra brott i Österrike och USA. Vidare skall han år 1941 ha inrest illegalt till Kanada.

Den 20/11 1935 var Eichenbaum vid internationella polisbyrån i Wien förd såsom svensk medborgare och hans identitet skulle med säkerhet ha fastslagits av polisen i Stockholm. (Enligt uppgift från Köpenhamns kriminalpolis.)

I skrivelser den 8/10 och 1/11 1948 har Eichenbaum efterlysts av schweiziska polisen för bedrägeri, varigenom Eichenbaum tillskansat sig 8000 schw. francs. Denna efterlysning avsåg svenske medborgaren Oskar Fredrik Wilhelm Lundgren, född 18/2 1909, under vilket namn Eichenbaum uppträtt sedan år 1946. Eichenbaum har sålunda även innehaft ett svenskt hemlandspass utställt på ovannämnde Lundgren.

Den 2/12 1948 greps Eichenbaum i Köpenhamn för överträdelse av utlänningslagen, bedrägeri, passförfalskning och brott mot vapenlagen.

Enligt av Eichenbaum till Köpenhamns kriminalpolis lämnade uppgifter skall han ha anlänt till Sverige första gången år 1926. Under åren 1927 till 1929 gick han i amerikanska skolan i Shanghai, återvände 1931 till Stockholm, reste påföljande år till Kanada och sedan till Spanien, Marokko och Nizza, varunder

han tjänade sitt uppehälle på tillfälliga anställningar. Han anmälde sig sedan som frivillig på den kommunistiska sidan i spanska inbördeskriget, flydde 1937 till Frankrike, internerades, men flydde till Belgien, fick hyra på en norsk ångare till Mexico där han rymde och flackade omkring i Central- och Sydamerika till 1939, då han reste till Montreal och Toronto i Kanada, där han år 1941 anmälde sig som frivillig till det norska flygvapnet. År 1942 avskedades han - efter egen utsago på grund av att det upptäckts, att han deltagit i spanska inbördeskriget på kommunistiska sidan. Något halvår senare blev han antagen i det kanadensiska luftvapnet under falskt namn - vilket vägrade han uppgiva. Han har deltagit i ett flertal strider, men ville icke uppgiva var och när. I samband med hemsändandet efter kapitulationen träffade han i Halifax en svensk sjöman, Oskar Fredrik Wilhelm Lundgren, vilken för 50 dollars överlät sitt pass, vilket Eichenbaum förfalskade genom att insätta ett foto av sig själv. Eichenbaum reste på detta pass till Stockholm, där han den 1/2 1947 tillsammans med Carl Krister Elseen startade en import och exportfirma "Skandam", Kungsgatan 74. I slutet av år 1947 utreste han från Sverige tillsammans med fröken Inge Greta Maria af Sandeberg över Danmark och Paris till Schweiz, varifrån han i september månad 1948 reste till Danmark, där han sedan dess uppehållit sig. Eichenbaum var vid tillfället för gripandet i Köpenhamn i besittning av ett svenskt hemlandspass nr H 7532, utfärdat i Göteborg den 23/8 1945 för sjömannen Oskar Fredrik Wilhelm Lundgren, född den 18/2 1909 samt ett kinesiskt främlingspass, utställt den 22/2 1926 i Shanghai.

Enligt meddelande från köpenhamnspolisen den 30/12 1948 fanns Eichenbaum fortfarande kvar hos polisen i Köpenhamn.

Stockholm den 3 februari 1949.

Sven Thorander.

Rätt avskrivet, betyg:

Antik Borgström
.....

Leu Gosholt
.....

Avskrift.

HEMLIG

fä.m. SFS 10 § 249:1937

Den 2/2 1949

STATSPOLISEN

högsta
(n. 66-67)

P.M.

angående f.d. ryske medborgaren Adolf Edvard Michael Eichenbaum,
född den 24/12 1912.

Adolf Edvard Michael Eichenbaum, alias Eddie Linder, alias Linder-Eichenbaum, alias John Henry Gilmour, alias Edvard Roloog Linder, alias Oskar Fredrik Lundgren, är enligt egen uppgift född 24/12 1912 i Charbin i Kina, son till ryska föräldrar. Hans moder Hanna, född Tubiansky, är numera svensk medborgare genom giftermål 22/6 1923 med svenska medborgaren, ingenjören Nils Henrik Linder.

Den 10/1 1928 inskrevs Eichenbaum för första gången i en svensk församling (härvarande Jakobs). Han kom då enligt egen uppgift från Kina.

Den 29/1 1930 inskrevs han i härvarande Engelbrekts församling som studerande, rysk undersåte, född 24/10 1912, mosaisk trosbekännare. Han utflyttade den 5/7 1939 till Kina.

Den 1/8 1947 inskrevs han i härvarande Oskars församling som statslös, f.d. rysk medborgare.

Av utlänningskommissionens dossier angående Eichenbaum framgår, att han i mars 1926 erhållit visering av Svenska Generalkonsulatet i Kina för vistelse i Sverige en månad. Han hade då kinesiskt främlingspass.

Den 21/4 1928 utfärdade överståthållarämbetet pass för Eichenbaum. Detta pass erhöll han med stöd av ett åldersbetyg från Jakobs församling.

Den 25/6 1931 erhöll han nytt svenskt pass, utfärdat med stöd av att han tidigare varit innehavare av svenskt pass.

Hos Statens kriminaltekniska anstalt är Eichenbaum år 1934 fördr som svensk medborgare. Det finnes dock anteckning om att hans medborgarskap icke kunnat fastställas, men att det synes framgå, att han ej är svensk medborgare.

Eichenbaums styvfader har i september 1936 uppgivit, att han ej vidtagit någon åtgärd för Eichenbaums naturalisation i Sverige.

I september 1936 frågade svenske konsuln i Frankfurt am Main beskickningen i Berlin, huruvida svenskt pass kunde utfärdas för Eichenbaum. Han erhöll nekande svar under motivering, att Eichenbaum ej var svensk medborgare.

Vid undersökning på Justitiedepartementet, avdelningen för medborgarskapsärenden, den 29/1 1949 konstaterades, att Eichenbaum icke ingivit någon ansökan om svenskt medborgarskap, som blivit beviljad.

Ur olika handlingar angående Eichenbaum har i övrigt följande inhämtats:

Den 12/9 1931 dömdes han av Luggude häradsrätt till 5 månaders och 15 dagars straffarbete för inbrott och förskingring (villkorlig dom).

Den 14/10 1931 dömdes han av Stockholms rådhusrätt till 1 månads fängelse och 75 kronors böter för stöld och förskingring och samtidigt förklarades det honom tidigare ådömda villkorliga straffet vara förverkat.

Under tiden 17/10 1931 - 19/4 1932 avtjänade han straffet i Gävle.

Den 25/1 1934 dömdes han i Nizza till 4 månaders fängelse och 100 francs böter för häleri och brukande av falskt pass.

Den 7/5 1934 dömdes han i Nizza till 4 månaders fängelse för överträdelse av utvisningsbeslut.

Den 22/12 1934 dömdes han i Lüttich, Belgien, till 6 månaders fängelse för bedrägeri.

Enligt av Köpenhamns kriminalpolis inhämtade uppgifter från Interpol, London, har han under åren 1935-1940 varit straffad i Österrike och U.S.A. för utpressning, stöld och andra brott. År 1941 har han inrest illegalt till Kanada.

I skrivelser den 8/10 och 1/11 1948 har Eichenbaum efterlysts av schweiziska polisen för bedrägeri, varigenom han tillskansat sig 8000 schw. francs. Denna efterlysning avsåg svenske medborgaren Oskar Fredrik Wilhelm Lundgren, född den 18/2 1909, under vilket namn Eichenbaum uppträtt sedan år 1946. Eichenbaum har sålunda även haft ett svenskt hemlandspass utställt på ovannämnde Lundgren.

Den 2/12 1948 greps Eichenbaum i Köpenhamn för överträdelse av utlänningslagen, bedrägeri, passförfälskning och brott mot vapenlagen.

I politiskt hänseende är angående Eichenbaum känt, att han enligt egen uppgift deltagit i spanska inbördeskriget på kommunistiska sidan.

Den 28/5 1947 blev det känt vid kriminalstatspolisen, att engelska myndigheter voro intresserade av Eichenbaum.

Den 6/6 1947 meddelade en av försvarsstabens förtroliga rapportörer, som anses tillförlit^{lig}, att Eichenbaum möjligen skulle ha haft någonting med atomspionaget i Kanada att göra.

Den 2/7 1947 meddelade samme rapportör, att Eichenbaum uppgivit sig ha medverkat i det kanadensiska kontrapionaget mot ryska atombombspioner. Rapportören ansåg Eichenbaum vara en patologisk lögnare.

Den 9/7 1947 meddelade samma rapportör, att Eichenbaum bl.a. sagt sig tillhöra brittiska spionaget i Sverige mot Sovjet.

Den 30/12 1947 meddelade en av 3:e roteln känd person, som anses tillförlitlig, att Eichenbaum på sensommaren 1947 reste till Tyskland för att inom amerikanska zonen spionera för rysk räkning.

Den 14/2 1948 meddelade en rapportör, som betraktas som tillförlitlig, att Eichenbaum under sin senaste vistelse i Sverige givit sken av att arbeta åt Secret Service, vilket dock ansågs vara lögn. Varje lördag hade Eichenbaum haft en större summa pengar på sig, som han påstod utgöra löner till sina agenter.

Den 2/3 1948 meddelades från försvarsstaben, att Eichenbaum var uppsatt på en av Amt IV:s listor som eftersökt sovjetrysk agent.

2.2.1949.

Rätt avskrivet, betyga:

Puth. Magnusson
.....

Gen. Wahlstedt
.....

HEMLIG

J.B.M. SFS 10 § 249:1937

Den 15/1 1955

STATSPOLISEN

3 ex.

Ex.nr. 2

P.M.

Fredagen den 14 januari 1955 meddelade redaktören af Sandeberg, att hans syster, vilken på sin tid hade ett kärleksförhållande med den här notoriskt ökände Linder-Eichenbaum m.fl. alias, fått ett telegram från Linder-Eichenbaum, avsänt från Workuta till svenska ambassaden i Moskva med begäran att af Sandebergs syster skulle skicka penningar till honom, att han kunde resa från Workuta. Förhållandet är det, att fröken af Sandeberg har ett barn tillsammans med Linder-Eichenbaum och trots att hon nu icke längre hyser några som helst vänliga känslor för fadern till flickan ansåg hon sig dock skyldig att på en av honom tidigare gjord begäran skicka mat och klädpaket till honom, enär hon med kännedom om broderns hårda öde under fångenskapen i Ryssland 1945 -1946 var väl underlättad om det fruktansvärda förhållande, som fångar äro utsatta för i Ryssland. Beträffande Linder-Eichenbaums begäran att fröken af Sandeberg skulle sända penningar så det ligger det så till att Linder-Eichenbaums (svenskfödda) moder avled för ett par år sedan och efterlämnade någon mindre penningssumma. Såsom ansvarig för boutredningen ställde sig fröken af Sandeberg och boutredningen omhänderhades av advokaten Ossbahr. Denne torde vara mycket tveksam, huruvida han skall skicka penningar till Linder-Eichenbaum, enär han anser, att han i första hand måste tänka på barnet, till vilket Linder-Eichenbaum hitintills icke torde ha lämnat något som helst bidrag. Från svenska beskickningen i Moskva har kommit en förfrågan, huruvida Linder-Eichenbaum vore svensk medborgare, vilket fröken af Sandeberg förklarar icke varafallet. Redaktör af Sandeberg var emellertid orolig för att Linder-Eichenbaum med sin vanliga fräckhet skulle lyckas dupera någon tjänsteman vid svenska ambassaden, så att Linder-Eichenbaum kunde komma hit.

i det att han säkerligen icke drar sig för att utgiva sig för att vara svensk medborgare.

Med anledning av redaktör af Sandebergs uppgifter meddelade jag samma dag utrikesrådet Unger om förhållandet så att han måtte bliva i stånd att skicka en varning till Moskva.

Stockholm den 15 januari 1955.

137
Hamburg den 12 april 1954.

HEMLIG.

Jarring/DS a + b
14/4 Danielsson, f.k.
u. Jarring

Strängt förtroligt.

1 bil.

Ärade Broder,

I anslutning till mitt handbrev den 10 dennes
ber jag få översända en beskrivning på Orczy, som lämnats
av hr Kadow i Bremen.

En tillgen
K. Reinius
(K. Reinius).

Herr Utrikesrådet G.V. Jarring,
Stockholm.

Bremen, den 9. April 1954.

Strängt förtroligt.

O r c z y .

ungefähre Personenbeschreibung:

=====

mittelgross, ca: 168 - 170 cm,

vollschlank, rundliches Gesicht, etwas Backenknochen

Haare: mittelblond, vorn von der Stirn aufsteigend ziemlich kahl

ungefähres Alter: 40 -45 Jahre

Bekleidung:

beige, kariert Sportanzug, ziemlich strapaziert,
loser Übergangsmantel, hellbrännlicher, wahrschein-
lich Noppenstoff

Auftreten:

Wirkt nervös, Hände zittern, spricht gebrochen
deutsch mit typisch slawischem Akzent.

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Chiffertelegram (BUD.)

Från Madrid

Avsant den 14 / 4 19 54 kl. 1405

Inkom den 14 / 4 19 54 kl. 1610

Utskrivet i 3 ex. Detta är originalet.

Dnr 33: B		3
Avd. P	Gr. 2	Mål. Eu I

AK

3.

ch. ter.
unnt.
15/4

Anser utsikter föreligga att Utrikesminis-
teriet ställer sig i möjligaste mån tillmötes-
gåendeevid förfrågan enligt Jarrings handbrev
den 6-april. Sådan kan dock först göras efter
påsk.

Winther.

15/4

KUNGL.
SVENSKA BESKICKNINGEN

Wien den 13 april 1954.

1 bil.

Strängt förtroligt och personligt.

HL

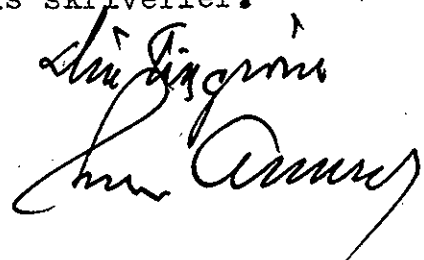
Broder,

18

./.

Som jag på sin tid meddelade Dig, frågade jag den amerikanske ambassadören i Prag, om denne eller State Department hade några upplysningar om dr. Rudolf Popper. Jag ber för Din kännedom i avskrift få bifoga en skrivelse till mig i ärendet, som jag i dagarna mottagit från den amerikanske ambassadören. Som Du finner, synes vare sig Mr. Johnson eller State Department sitta inne med några mera omfattande kunskaper om Popper, som synes vara en rätt så obskyr person.

Jag vill icke underlåta att nämna, att sedan jag närmare funderat på denna sak och nu även tagit del av Oatis' artiklar, det förefaller mig övervägande sannolikt, att H-n erhållit sin huvudsakliga kännedom om Popper genom Oatis skrifter.

Sven Allard

Utrikesrådet G. J a r r i n g,
Kungl. Utrikesdepartementet,
S t o c k h o l m.

A v s k r i f t.

Embassy of The United States
of America,

Prague, Czechoslovakia,

March 23, 1954.

Dear Mr. Minister:

In accordance with my promise before you left I made inquiries concerning dr. Rudolf Popper. I found only brief mention of him in the Oatis articles which I am enclosing. I would appreciate their return at your convenience as I have been able to obtain only the single set. I have been able to locate no mention of him since 1951. He is said to have been secretary of the "German Democratic Freedom Party from Czechoslovakia" in England during the war and subsequently of CTK in Berlin and to have entered the public relations division of the Ministry of Information in 1948. In 1951 he was called Foreign Press Chief in the Ministry of Information, and seemed to be responsible for dealing with Western newspaper people. As described, he is short, dark, heavy-set with shiny hair and an insinuating voice and probably not too bright. His English is said to be poor, although he has done some translating from Czech to English.

With kindest regards, I remain

Sincerely yours

U. Alexis Johnson
American Ambassador

His Excellency Sven Allard,
The Minister of Sweden, Vienna Austria.

KUNGL. UTRIKES

DEPARTEMENTET Jarring/AA

Sjöborgsutredn.

Telegram

STOCKHOLM den 15 april 19 54.

N:o

8

Chiffer.

Bud

BIL.

INK. D. N:o

AVD. P

GR. 2

MÅL. Eu I

Besk. Madrid.

Edert 3. Utfrågningen bör om möjligt i första hand inriktas på personer med hög militär grad eller högre social ställning eller/och högre intelligensnivå, då personer av denna typ förmodligen lättast ha kunnat bli sammanförda med W. i fängelse eller läger. Om spanska vederbörande kunde ställa till förfogande en lista över namnen på samtliga fångläger där fångarna vistats vore denna av stort intresse.

Cabinet

Exp. 15/4 kl 16⁴⁵ Dau

Wien den 13 april 1954.

ink. 20/4-54

Strängt förtroligt och personligt

2 bil. (i vardera 2 ex.)

Kopier överlämnade
till Danielsson
utan remiss 20/4 g

Broder,

Härmed ber jag få insända tvenne av Lorentzon
upprättade promemior, dels över besöket i Litschau,
varom meddelats i särskild ordning, dels över ett besök
i Hainburg/Donau, vilket senare jag låtit föranstalta
om för att i göriligaste mån få ytterligare kontroll på
Hans uppgifter.

Lorentzon flyger till Stockholm den 24 inne-
varande månad för att delta i de svensk-österrikiska
handelsförhandlingarna och kommer givetvis att då
uppsöka Dig.

Sven Allard

Sven Allard

Sven Allard

Utrikesrådet G. J a r r i n g,
Kungl. Utrikesdepartementet,
S t o c k h o l m.

Strängt förtroligt.

P.M.

Söndagen den 4 april 1954 for jag med bil till trakten av Litschau för att där söka kontakt med prästen för att utröna, om H-n's uppgifter även i detta hänseende voro falska. Trots att denna expeditions huvudresultat meddelats i särskild ordning, kan det måhända vara lämpligt att giva en kortfattad beskrivning över vad som förevarit.

För att icke komma med CD-bil till Litschau och för att undvika att på något sätt kompromettera prästen därstädes, parkerades bilen i Eisgarn, ett samhälle c:a fem km. sydöst om Litschau vid stora landsvägen Heidenreichstein-Neuhaus (Tjeckoslovakien). Sträckan Eisgarn-Litschau tillrygggaldes till fots. På landsvägen passerades jag av en personbil med ryskt registreringsnummer, vilken senare återfanns parkerad utanför prästbostaden i Litschau. Då ett omedelbart besök i prästens bostad under sådana omständigheter icke syntes välbetänkt, begagnade jag tiden till att orientera mig på platsen och till att intaga lunch på restaurang Kaufmann- den restaurang med resanderum, som H-n sagt sig hava bebott under sina vistelser i Litschau.

H-n's Ortsbeskrivning av Litschau visade sig vara korrekt. Såväl restaurang Kaufmann som kyrkans och prästboställets belägenhet voro riktiga.

Då efter 1½-timmes väntan den ryska automobilen alltjämt stod parkerad utanför prästbostället och jag såg en präst gå in i kyrkan, gick jag utan ytterkläder och barhuvad från gatan direkt in i sakristian. Där påträffade jag prästen och talade utan omsvep om att jag var Mak och frågade, om detta sade honom någonting. Detta förnekade han, varpå jag sade, att jag var Mak Lorentz, vilket föranledde prästen att fälla följande för situationen något komiska yttrande: "Entschuldigen Sie mich, bitte, aber ich gehe so selten ins Kino"; tydligen i den tron, att jag var en filmskådespelare med pretention på att omedelbart bliva igenkänd eller åtminstone på att man kände till mitt namn. Sedan jag tagit honom ur denna villfarelse, visade jag honom två fotografier av H-n och frågade honom, om han kände

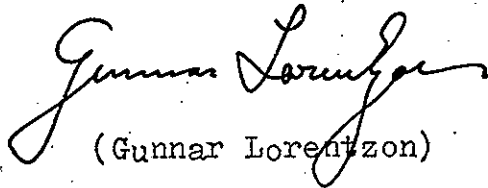
igen denne. Detta förnekade prästen på det bestämdaste. Jag frågade då, om han icke kände till att en flykting från Tjeckoslovakien eventuellt skulle komma att söka upp honom och att han i så fall skulle ringa till ett visst telefonnummer i Wien. Prästen såg ingalunda förskräckt ut inför detta perspektiv, men förnekade återigen på det bestämdaste, att han någonsin hört talas om denna sak. Jag framhöll då med eftertryck, att han måste besinna, att det här gällde en fråga, där människoliv kunde stå på spel och att det exempelvis mycket väl kunde hava varit jag, som varit flyktingen, som plötsligt och utan förannmälan dykt upp i sakristian. Prästen upprepade återigen, att han aldrig hört talas om saken och att det föreföll honom, som om jag varit utsatt för ett dåligt skämt. Härpå kunde jag inte svara annat än att jag nog måste dela hans uppfattning, varpå prästen ursäktade sig för att han måste förrätta en mässa och jag begagnade tillfället att lämna kyrkan genom huvudingången i trängseln bland alla de mässbesökande.

På restaurang Kaufmann kunde man upplysa mig om att det endast finnes en präst i Litschau, varför förväxling torde vara utesluten.

Vid avfärden med buss från Litschau kunde konstateras, att det var en ren tillfällighet, att den ryska bilen stått parkerad utanför prästbostället. En rysk familj kom nämligen samtidigt ut ur en prästbostället närbelägen byggnad, steg in i bilen och körde i riktning Eisgarn. Därefter sågs bilen icke mera till och jag hade heller icke intryck av att vara skuggad vare sig i Litschau eller på vägen dit eller därifrån.

Med hänsyn till resans negativa resultat, syntes mig ett besök i gränsbyn Haugschlag icke nödvändigt icke minst därför, att denna by är så liten, att en främling där torde väcka en viss uppmärksamhet.

Wien den 10 april 1954.

(Gunnar Lorentzon)

Strängt förtroligt.
2 bil.

P.M.

1 Efter återkomsten från expeditionen till Prag den 30 mars till den 1 april 1954 avsändes på prov den 3 april i original bifogade telegram (nr 1) till den av H-n angivna adressen "Martha", postlagernd, Hainburg a.d. Donau. Detta gjordes för att i görligaste mån erhålla kontroll, om H-n har någon kontaktperson, som avhämtar meddelanden under denna adress i Hainburg. För att få kännedom om med vilka mellanrum sådana meddelanden eventuellt avhämtas, sändes den 11 innevarande månad ytterligare ett i original bifogat telegram till samma adress (nr 2). Några svar på dessa telegram hade tills dato icke ingått.

2 Då jag i dag for till Hainburg, erhöll jag utan några som helst svårigheter i poste restante-luckan i oskadat skick de av beskickningen avsända tvenne telegrammen. Parentetiskt må inskjutas, att dessa telegram i Wien av försiktighetsskäl avlämnats av mig personligen på två olika postkontor, där jag icke är känd.

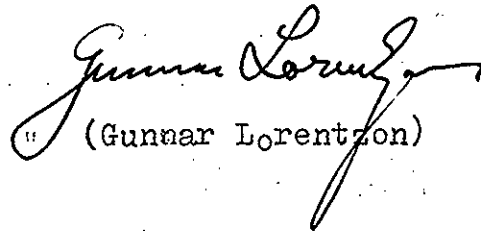
Då det alltjämt icke helt kan uteslutas, att H-n trots allt har en kontaktman i Hainburg, ehuru denne i så fall mera sällan synes avhämta post på postkontoret, har i dag för kontroll vid ett senare tillfälle ett telegram med samma lydelse som nr 1 avsänts.

Vid besöket i Hainburg kunde konstateras, att H-ns lokaluppgifter voro korrekta. Restaurangen "Zum Fasanne" återfanns och visade sig vara en ölkrog, där mycket väl pråmskeppare kunna tänkas avtala sammanträffanden.

I Hainburg väckte CD-bilen av Volkswagentyp ingen som helst uppmärksamhet, ehuru den torde hava kunnat observeras av rysk militär personal (såväl soldater som officerare), vilka äro förlagda till Hainburg och som fritt röra sig i samhället. Det bör i detta sammanhang måhända omnämnas, att det ingalunda (vilket vi tidigare visste) är förenat med några som helst risker att besöka denna ort, varför det nog måste betecknas som ett skickligt grepp av H-n att motivera sina

protester mot att någon av beskickningens personal skulle besöka Hainburg med att detta skulle kunna kompromettera hans föregivna kontaktmän, Ivan Kupka, alias Maria, samt herr och fru Schönauer, de båda senare alias Martha. I förbigående nämnt, återfinnes icke någon Schönauer i telefonkatalogen för Hainburg.

Wien den 13 april 1954.

(Gunnar Lorentzon)

N:r 1.

ÖSTERR. POST- UND TELEGRAPHENVERWALTUNG

Dienstliche Angaben:

Gattung: Telegramm Eing.-Nr. 3

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Nr: 1

= D = MARTHA POSTLAGERND

HAINBURGADDONAU

T Z ST WIEN 2.

Aufgegeben am 3. / 195

am 3. / 195 um 4 Uhr M.
durch: [Signature]

WIEN/82 24 14 3 4 1315

um / Uhr

Die obigen Angaben bedeuten: 1. den Namen des Aufgabesamtes, 2. die Aufgabennummer, 3. die Wortzahl (auch in Bruchform), 4. den Monatstag, 5. die Aufgabezeit.

= MOECHTE DICH SOFORT TREFFEN DRAHTET UMGEHEND WANN MOEGLICH

JOHANN LORENTZ

N:r 2

ÖSTERR. POST- UND TELEGRAPHENVERWALTUNG

Dienstliche Angaben:

Gattung: GP Telegramm Eing.-Nr. 13

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Nr: 2

MARTHA HAINBURG / DONAU

Aufgenommen von [Signature]
auf Ltg. Nr. [Signature]
am 12. / 195 um 8 Uhr M.
durch: [Signature]Aus WIEN/101 612 8 11 19UHR3 0 = GP = 195
Uhr

Die obigen Angaben bedeuten: 1. den Namen des Aufgabesamtes, 2. die Aufgabennummer, 3. die Wortzahl (auch in Bruchform), 4. den Monatstag, 5. die Aufgabezeit.

= WARUM KEINE ANTWORT =

JOHANN LORENTZ +

GP +

Ständteverl. (St.) 8347 51

Ständteverl. (St.) 8347 51

T. 19. 1-1002, B. M. ZL 37.503-51. - Österreichische Staatsdruckerei. (St.) 8347 51

Ich habe mich sehr
über die Reise
gefreut und hoffe,
dass ich bald wieder
zu Hause sein werde.

Wien den 14 april 1954.

X bil.

Strängt förtroligt och personligt.

*Platser hos
Lorenz*

Broder,

Y.

./.

Härmed ber jag få översända min makas och legationssekreteraren Lorentzons reseräkningar för en resa till Prag, som företagits enligt bemyndigande i särskild ordning. Jag vore tacksam därest Du benäget ville attestera de båda räkningarna samt låta vidarebefordra desamma till reseräkningsdetaljen. Såsom av min makas reseräkning framgår har endast ersättning begärts med ett belopp, som brukar utgå för kurirresor mellan Prag och Wien.

Ch. Jarring
Sten Carlsson

Utrikesrådet G. Jarring,
Kungl. Utrikesdepartementet,
S t o c k h o l m.

Wien den 14 april 1954.

insänder reseräkning för
legationssekreteraren
Gunnar Lorentzon.

Nr. 169.

1 bil. (1 2 ex.)

Orig. a° P 23. Lorentzon

Till Hans Excellens Herr Ministern för Utrikes Ärendena.

./.

Härmed får jag vördsamt i två exemplar översända legationssekreteraren Gunnar Lorentzons räkning, avseende en på uppdrag av chefen för politiska avdelningen företagen resa till Prag den 30 mars - 1 april 1954. På grund av uppdragets speciella natur har resan måst företagas i egen automobil.

Sven Allard

R e s e r ä k n i n g .

Lönegrad: Ce 25.

Resans ändamål: att på uppdrag av beskickningschefen verkställa vissa undersökningar i samband med i särskild ordning av chefen för Pol.avd. erhållet uppdrag.

Restider:

1954 mars 30	avresa med bil från Wien	kl. 09.00
" "	ankomst Prag	" 16.00
april 1	avresa från Prag	" 13.00
" "	ankomst Wien	" 20.00

Resekostnader:

Svenska kronor:

Resan företagen med egen automobil:

600 km å $0.36 + 0.15 = 0.41$ kr pr km

246:-

Hotellkostnader:

1954 mars 30 - april 1)
2 nätter å kcs 70:80) erlagt av beskickningen i Prag

Traktamentsersättning:

1954 mars 30 - april 1
3 dagtraktamenten å kr. 30:-

90:-

Mig tillgodo

336:-

=====

Jag får anhänga, att den ersättning, som må tillerkännas mig enligt denna reseräkning, insättes på min checkräkning med AB Skandinaviska Banken, Huvudkontoret, Stockholm.

Wien den 14 april 1954.

Undert. Gunnar Lorentzon

Attesteras:

Gunnar Jarring
pol.chef.

KUNGL.
SVENSKA BESKICKNINGEN

med reseräkning för fru
M. Allard.

Wien den 14 april 1954.

N:r. 166 1 bil. ✓ (i 2 expl.)

P 23.

*Ben. åter till
fru Skinnings*

60	166
20	APR 1954
P 23	Allard fru
2	En I' (2)

Till Hans Excellens Herr Ministern för Utrikes Ärendena.

Härmed får jag vördsamt i två exemplar översända min
makas reseräkning, avseende en på uppdrag av chefen för
politiska avdelningen företagen resa till Prag den 30 mars
- 1 april 1954.

En Allard

A 210

Bev. ers. Kr. 100:- *184. gamla deb. besk.*

Förskott:-

et.

*Skv.
Sv.*

EXPEDIERAS	
med	den
sv. kurir	17.4.54
utl. kurir	
luftpost	
venl. post	

DEBIT- KREDIT- BESKED U nr. 5926 den 16. 4. 54		
Myndighet <i>Besb. i Wien</i>		
Utlän. i h. h. kronor		
<i>0.1.4. 499.75 20.01 100:-</i>		
Tid. <i>A 210</i> Kronor <i>100:-</i>		
Sin. granskning <i>SW</i>	Linerering <i>SW</i>	Tillstyrkan <i>SW</i>

R e s e r ä k n i n g.

n:o
Öfvergranskad.....
Tillstyrkes.....

Resans ändamål: Resan företagits på uppdrag av chefen för politiska avdelningen enligt bemyndigande i särskild ordning, vid vilket tillfälle kurirpost till och från Prag medfördes.

här med förklarad

<u>Restider:</u>		
1954 mars 30	Avresa Wien med bil	kl. 09:00
	Ankomst Prag	" 16:00
1954 april 1	Avresa Prag	" 13:00
	Ankomst Wien	" 20:00

Ersättning för ovannämnda resa har beräknats efter det belopp, som utgår för kurirresor mellan Prag och Wien

	kronor	100:--
av beskickningen i Wien erhållet förskott schilling 499:75 = a 20:01	"	100:--
summa	kronor	--:--
=====		

Wien den 14 april 1954.

*Utskrift
samma förmåga*

Margareta Allard.
(Margareta Allard)

*H. rysschämskreditorerna = kassa +
draklammor de blott dyrare än nämnda.
ett avgångs belegg*

KUNGL. UTRIKESDEPARTEMENTET

Ekonomibyrån

Postadress Stockholm 16

Telefon 22 45 00

Vid förfrågan i detta ärende begäres
i telefonväxeln 1913 eller 1912

Fru M. Alward
Wien

Avräkning

☒ Eder reseräkning

1668 14.4.1954.

☐ Eder flyttningsräkning

Referens

AA/20

Wien - Prag - Wien

M
Tab 1
R 1

Beviljad ersättning

Förskott

Eder fordran

100: -

~~100: -~~

100 = öst 499: 75

Eder tillkommande belopp

☐ är överfört till Eder bankräkning

☐ är översänt till Eder över postgiro

☐ kvarstår tillsvidare i avräkning

☒

Anmärkningar

arr genom beskn. ut. 11. 5926. 16.9.54.
debetmarken

11. 52. 120x100+50x100 IM 52-3225

Dep U 560

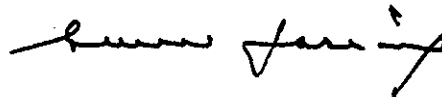
P.M.

Rohan uppgav för poliskommissarie Danielsson vid förhör idag, att han icke vore identisk med Jaromir Balcar. Denne, vars fulla namn vore Jaromir Alexander Balcar, uppgav han skola bo Rue Chevert 35^{4tr}, Paris VII. Denne Balcar vore en representant för en schweizisk bergborrningsfirma.

Jag tog omedelbart ett telefonsamtal till hr Anger, vilken uppsökte den angivna adressen. Denna befanns vara Hôtel des deux Palais. Anger kunde konstatera att någon man med namnet Balcar icke bodde eller, såvitt ägarinnan av hotellet med ledning av hotelliggaren kunde konstatera, hade bott på hotellet.

Härom underrättades hr Danielsson.

Stockholm den 21 april 1954.

23/4

KUNGL.
SVENSKA BESKICKNINGEN

Bonn, p.t. Köln den 20 april 1954.
Strängt förtroligt. 1 bil.

HEMLIG

Jarring/DS
23/4

a + b
Danielsson
f.k.

u.Jarring

23/4-54

edf. B.

Jarr

Broder,

./.

I anslutning till Kumlins handbrev den 1 inne-
varande april angående Damgrens samtal med Erich
Schneyder ber jag härmed få överlämna avskrift av ett
den 16 dennes dagtecknat brev från Schneyder till Dam-
gren angående det hittillsvarande, skäligen magra resul-
tatet av den förres försök att få närmare klarhet beträf-
fande Erhard Hille.

Därest beskickningen anses böra vidtaga några
åtgärder med anledning av de av Schneyder lämnade upp-
lysningarna, vore jag tacksam för underrättelse.

*Din tillgivna
Tord Larsson*

Utrikesrådet J a r r i n g ,
Utrikesdepartementet.

Avskrift.

ERICH SCHNEYDER
Essen-Werden
Forstmannstr. 65
492 391

u.l. handbrev.....*Griemann*...../

Jakob.....d. 20.4.54.....

d. 16.4.54.

Sehr geehrter Herr Dr. Damgren:

Dies ist ein Zwischenbescheid, ich fürchte, ich werde auch in der Zukunft nicht mehr zu Tage fördern können.

Zunächst was die National-Zeitung betrifft. Es gab in Halle an der Saale ein Blatt dieses Namens. Das erklärt, weshalb in Dresden ein Vertreter dieses Blattes sass. Der Name Hille ist in der dortigen Gegend nicht selten, er lässt auf sudetendeutsche Herkunft schliessen.

Nun zur Hauptsache. Ich habe die Adresse eines Herrn Bernhard Hille ausfindig gemacht. Dieser ist im Verlagswesen tätig gewesen. Vielleicht liegt eine Verwechselung bei dem Vornamen vor, denn Sie sprachen von Erhard Hille. Ich habe an Bernhard Hille geschrieben, und ihn gefragt, ob er in russischer Gefangenschaft war und ob er über Tapiaw entlassen wurde. Aber ich blieb ohne Antwort, indes kam der Brief auch nicht zurück, was dafür spricht, dass der Adressat ihn erhalten hat, auch wenn seine Adresse inzwischen gewechselt hat. Die Anschrift lautet, Düsseldorf, Friedrichstrasse 29. Ich habe ihm nur geschrieben, dass mir die Anfrage eines Ausländers nach einem Kriegsgefangenen vorliegt. Ich kenne niemanden, der mir sagen kann, ob dieser Bernhard Hille früher in Dresden war, da er nicht antwortet, empfehle ich zu ihm zu fahren, evtl. die neue Anschrift

festzustellen (meine Anschrift ist etwa ein Jahr alt) und ihn direkt zu befragen. Ich wäre dankbar, wenn mir gesagt würde, welches Ergebnis diese Recherche hatte, damit ich gegebenenfalls andere Nachforschungen, die noch laufen, stoppen kann. Wie schon gesagt, werde ich alles mir mögliche zur Aufklärung des Schicksals des Herrn Wallenberg tun.

Mit den besten Ostergrüssen bin ich

stets Ihr

(u) E. Schneyder

23/4 Gen. kass. Nylander
New York

234 54

23/4-54

4 ex.
Ex.nr. /

P.M.

I Stockholm vistas sedan några månader tillbaka en man, som uppger sig vara tjeckoslovakiske medborgaren Marcel Miroslav Josef Aleksander Kamil Andreas Rohan, född 26/6 1919. Han anger som titel "juris och fil. doktor". Hans fader, som skall vara boende under adress Praha II, Na Zborěnci 22, heter Miroslav Rohan, och är född 1888. Moderns namn är Adela Holancová och hon skall vara född 1891. Vid ansökan om pass har han dock uppgivit moderns flicknamn vara Schwarzenberg.

Meddelande har inkommit om att Rohan skall vara identisk med en tjeckoslovakisk medborgare Jaromir Alexander Balcar, vilken troligen 1948 ingick äktenskap med Vera Künzl-Jirersly, dotter till en f.d. tjeckoslovakisk minister i Bern. Ministern skall ha avlidit i januari 1954 i Prag. Balcar skulle tillsammans med makan ha lämnat Tjeckoslovakien 1948 och begivit sig till Paris, där skilsmässa snart kommit till stånd. Fru Vera Balcar har sedan emigrerat till Amerika, där hon skall vara boende under adress 146-14 Buch Avenue, Flushing, staden New York. Hon skall vara omgift med en tjeckoslovakisk medborgare (f.d.?) vid namn Matousek.

För att få en lösning på gåtan om Rohan verkligen är identisk med Balcar, vore det av stort värde, om fru Vera Matousek kunde uppsökas och visas bifogade fotografier av Rohan.

Det vore vidare önskvärt om fru Matousek ville lämna en beskrivning på Balcar samt uppgiva vad hon känner till om hans verksamhet såväl före som efter äktenskapet. Har fru Matousek fått några informationer om sin förre mans uppehållsort efter skilsmässan?

Stockholm den 22 april 1954.

Otto Danielsson
(Otto Danielsson)
kriminalkommissarie.

Ann. Rohan bär vanligtvis glasögon.

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

Telegram

sjöborgsutredningen.

STOCKHOLM		23/4	19 54
N:o	20	BUD Chiffer	BIL.
INK. D. N:o			
AVD. P	GR. 2	MÅL. Eu ^I	

Svensk

Wien

Från Jarring för Allard.

Primo. Danielsson har nu haft långvarigt samtal med Rohan som vidhåller att alla de uppgifter han lämnat om sig själv äro riktiga. Han förnekar kategoriskt att han är identisk med Jaromir Alexander Balcar. Vi har nu kontaktat Vera Balcar New York.

Secundo. Kan Du tänka Dig någon möjlighet att via tjeckiska underjordiska rörelsen få konstaterat om Jakesch verkligen existerar?

Cabinet,

Exp 23/4 1300 Rhen

310

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

sjöborgsutredningen

9/8 Rem. f. Jan.
u. Jarring
exp. 9/8-54
Kandig.
9/8

STOCKHOLM
Stockholm den 23 april 1954. 19Strängt förtroligt. 2 bil.

N:o

BIL.

INK. D. N:o

AVD.

GR.

MÅL.

P

2

Eu^I

Broder,

Jag skulle vara Dig ytterst tacksam, om Du omedelbart efter mottagandet av detta brev skulle kunna låta någon av Dina tjänstemän snabbt och diskret sätta sig i förbindelse med fru Vera Balcar. Helst skulle jag - om det finnes någon möjlighet - vilja ha ett telegrafiskt svar redan på måndag. Ärendet är nämligen mycket brådskande. Vi har ett stilla hopp om att det skulle kunna lyckas er att få kontakt med fru Balcar redan på lördag.

Fru Balcar är ju av gammal diplomatfamilj och bör väl, om hon från början får klart för sig att förfrågan kommer från generalkonsulatet - och icke från statspolisen - kunna gå med på att besvara förfrågan.

Ärendet handlägges på grund av vissa orsaker, för vilka jag icke redogör närmare, på politiska avdelningen.

(Gunnar Jarring)

Generalkonsul N y l a n d e r,
New York.

exp. 23/4-54
93

24/4 54

Berlin den 21 april 1954.

Strängt förtroligt.

Personligt.

Jarring/DS
24/4

a HEMLIG.
Danielsson, f.k.
u. Jarring
24/4-54
exp. TS.

Broder,

Deutsches Rotes Kreuz, Landesnachforschungsdienst, har numera bekräftat^{att}/enligt meddelande från fru Bertha Hille, Grosshartmannsdorf Nr. 304 Kr. Freiberg/Sa., hennes son, som återvänt från ryskt krigsfångelägre nr 7027/1 Krasnygorsk, befunne sig hos sin maka Hildegard Hille i Blosschütz Kr. Bischofswerda/Sa. DDR. Vår sagesman sade, att det vore föga sannolikt att Hille vid ett eventuellt besök i Berlin komme att uppsöka eller notificera Röda korset härom. Röda korset kunde heller inte inbjuda eller uppmana honom att komma hit, då en dylik invitation kunde vålla honom politiska svårigheter. Däremot föreföll det ej uteslutet att en privatperson skulle kunna inbjuda Hille att komma hit till Berlin utan att detta medförde några personliga komplikationer för denne.

*Min tillgivne
Hugo Tamm.*
(Hugo Tamm)

*Sam. erh.
i et. av denna.*

ad 24/4-89

STATSDEPARTEMENTEN

Meddelande

Från	Datum	Till

M+H
Tab 1

Ärende

Jag översänder ett första ~~prelim~~ sammandrag av
preliminära intryck från samtalen med R. Bakom detta
ligger omfattande anteckningar som kanske i vissa av-
seenden bl.a. handelsrelationerna förtjänar utarbetas.

Jag har inte vågat utlämna ~~memoriet~~ ^{Memoriet} för ren-
skrivning varför jag måste översända den i bifogade
slarviga utförande. Lundberg vill kanske se det och jag
skickar därför 2 ex.

Eftersom jag tänkte ta ett par avslutande samtal med
början kl. 3 i dag vore jag tacksam om jag kunde få tala
en stund med Dig ~~innan~~ någon gång mellan 2:30 och 3.
Går det bra ?

Bohm

371

Jarring/LS

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

sjöborgsutredningen.

*Ans! bil. & har
fyllt. den i om-
skrivna version,
varas endast 1 ex.
fanns. 95*

Broder,

./.

Jag översänder härmed ett exemplar vardera av
de uppteckningar, som Bohm gjort över sina samtal med
Rohan.

(Gunnar Jarring)

Kommissarie Danielsson,
Stockholm.

*depr. 24/4-54
93*

STOCKHOLM 24 april 1954		
§ bil.		
N:o		BIL.
INK. D. N:o		
AVD. P	GR. 2	MÅL. Eu ^I

312

ad 2574-54

Stockholm den 9 augusti 1954.
Överlämnas för kännedom till Kommis-
sarie Danielsson.

(Gunnar Jarring)

Generalkonsul Nylander, New York, meddelade till svar
på utrikesrådet Jarrings handbrev den 23 april 1954.

Enligt vad som framkommit vid samtalet med Vera
Matousek föreställer fotografiet utan tvivel hennes
före detta man Jaromir Alexander Balcar. Fru Matousek
kände ingenting till beträffande Balcars förhållanden
eller uppehållsorter sedan de skiljdes i Tyskland. Detta
var fem år sedan. Han hade förut varit invecklad i
affärer, varpå hon ej hade lust att gå in, men dessa
hade väckt hennes avsmak och ständigt fört honom i
trångnål. Att han sysslade med politik, ansåg hon ej
troligt.

New York den 25 april 1954.

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Chiffertelegram (BUD)

Från Wien

Avsänd den 26/4 1954 kl. 1730

Inkom den 26/4 1954 kl. 1730

Utskrivet i 4 ex. Detta är originalet.

Dnr 60.B		29
Avd. P	Gr. 2	Mål. Gen I

*belgiens jarring
26/4*

29.

Edert chiffer 20. För Jarring personligen.
Möjlighet kontakt torde finnas. Vidare i Brev
med tisdagskuriren.

Allard

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

Chiffertelegram (BUD)

Från New York

Avsändt den 25/4 19 54 kl. 1722

Inkom den 26/4 19 54 kl. 0245

Utskrivet i 4 ex. Detta är originalet.

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Dnr		
Avd.	Gr.	Mål.

*9/8 Parafra. H. Jarr.
m. Jarring*

1.

Handbrev Jarring Nylander den 23 april.

Vera Matousek vid samtal bekräftat, att fotot otvivelaktigt föreställer hennes förre man Jaromir Alexander Balcar. Hon saknade kännedom om hans verksamhet och vistelseorter efter skilsmässan i Tyskland för fem år sedan. Tidigare hade han sysslat med affärer, som hon ej ville ingå på men som gjort henne disgusted och alltid bragt honom in trouble. Hon trodde ej, att han varit politiskt verksam.

Nylander.

Jarring/DS

KUNGL. UTRIKES

DEPARTEMENTET

sjöborgsutredningen

STOCKHOLM			26/4	19 54
N:o 2/	BUD Chiffer	BIL.		
INK. D. N:o				
AVD. P	GR. 2	MÅL. Eu ^I		

Svensk

Wien

Vårt 20. Vera Matousek nu bekräftat att Hellman identisk med Jaromir Alexander Balcar. Återstår endast att definitivt konstatera om han träffat Jakesch i fängelset eller även detta ren dikt

Cabinet

exp. 26/4 bl 1080 R

315

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Chiffertelegram (MUD)

Från Madrid

Avsant den 26/ 4 1954 kl. 2215

Inkom den 27/ 4 1954 kl. 0440

Utskrivet i 3 ex. Detta är originalet.

Dnr 33:B		4
Avd.	Gr.	Mål.
P	2	Gen I

4.

Vid hänvändelse idag till understatssekreteraren utrikesministeriet sade denne sig gärna skola tillmötesgå vår önskan om upplysningar enligt Jarrings handbrev den 6 april och Edert chiffer 8.

Winther

Paris den 24 april 1954.

Personligt
Strängt förtroligt

HEMLIG
Jarring/DS a
30/4 Danielsson,
f.k.
u. Jarring

Broder,

I enlighet med Din vid vårt senaste telefonsamtal uttalade önskan ber jag härmed få resumera vad mina undersökningar lett till i fallet Rohan.

Omedelbart efter Ditt första telefonsamtal uppsökte jag nr 33, rue Chevert, som visade sig vara ett hotell vid namn "Hôtel des Deux Palais". Där förklarade man sig icke känna till någon vid namn Jaromir Alexander, det första namn, som Du nämnde för mig i telefon. Några dagar senare förfrågade jag mig på samma plats beträffande Gerome Balcar eller Ballar, d.v.s. den person som skulle tjäna som mellanhand vid överbringandet av meddelanden till Rohan (Almqvists handbrev den 3/8 1953 in fine), men inte heller beträffande denne person kunde man lämna några upplysningar. Vi gingo tillsammans igenom hotelliggaren och kunde ej finna att någon person med det namnet bott på hotellet under de senaste månaderna. Så småningom kröp det emellertid fram, att hotellet bytt ägare i början på året och att den nuvarande innehavaren icke var fullt säker på, vilka gäster som uppehållit sig där före hans tid. Jag fick då namnet på den tidigare innehavarinnan, en Madame Danguy, som jag idag lyckades uppspåra på ett hotell i närheten (Hôtel de la France, 2, av. Lowendal), dit hon nu i stället överflyttat sin rörelse. Hon var till en början inte särskilt benägen att lämna några upplysningar rörande gästerna på hennes gamla hotell. Sedan jag intagit ett glas öl i hennes bar, bekräftade hon emellertid att en monsieur Balcar bott på hotellet ungefär under tiden juli - september förra året. Hon visste emellertid

Utrikesrådet Jarring
Utrikesdepartementet

icke vart han sedan tagit vägen. Då jag frågade, om hon kunde erinra sig något om hans nationalitet etc., svarade hon, att hans ursprung verkade mycket dubiöst. Hon hade haft ett allmänt intryck av att mannen hade ett skumt förflutet och att det varit något mystiskt med honom. Då man som Du påpekade nu eventuellt kunde misstänka att Balcar och Rohan vore en och samme person, gjorde jag senare ytterligare ett besök hos hotellvärdinnan. Jag lade framför hennes ögon ett passfoto föreställande Rohan och frågade, om hon kände igen denne person. Utan ett ögonblicks tvekan svarade hon att det var Balcar. Jag frågade henne, om hon kunde erinra sig något ytterligare om hans utseende men det kunde hon icke. Hon kunde endast bekräfta att det icke vore det minsta tvivel om att kortet föreställde honom.

Som jag nämnde för Dig, uppgav Rohan när jag övertog ärendet en annan adress, under vilken man kunde nå honom. Denna adress vore Miss Joan Hunt, 107, rue de la Pompe, Paris 16^e. Då Rohan och jag gjorde upp från gång till gång om våra sammanträffanden, behövde jag emellertid aldrig anlita denna mellanhand. Det finns alltså vissa möjligheter att fortsätta undersökningarna även på detta håll men, enligt vad jag förstod, är det för närvarande tillräckligt med vad vi hittills fått erfara i fallet.

Hjärtliga hälsningar!
Quintessence
Per Anger
(Per Anger)

28/4 x
Wien den 26 april 1954.

Personligt och strängt förtroligt.

HÄMLIG
Jarring/D S a
28/4 Danielsson, f.k.
u.Jarring

28/4-54
exp. 75

Broder,

8
För kort tid sedan meddelade jag Dig i annat sammanhang, att jag förmodade att H-n fått sina uppgifter angående Comecon's sammanträde i Moskva genom någon bekant vid tjeckiska beskickningen i Stockholm. Detta antagande synes mig emellertid nu förhastat.

I Economist för den 3 innevarande april å sidorna 14-15 finner Du nämligen en kortfattad artikel under rubriken "Comecon in sight", däri det talas om ett sammanträde, som sagda organisation hållit under två dagar den senaste veckan av mars. Jag förmodar, att ifrågavarande uppgifter även återgivits i andra utländska pressorgan, ehuru jag för min del blott sett dem i Economist.

Tyvärr hade jag på grund av många brådskande göromål ej tid att läsa här berörda nummer av Economist förrän under påskhelgen. Eljest hade jag givetvis tidigare fäst Din uppmärksamhet på densamma.

Jag är nu närmast böjd att tro, att H-n erhållit uppgifter om Moskva-sammanträdet i Economist eller något annat utländskt pressorgan och på grundval härav broderat vidare. Uppgiften om ett nytt sammanträde i april på en bergskurort i Slovakien förefaller mig högst osannolik, även om det givetvis ej är helt uteslutet, att en sammankomst där kan hava ägt rum. De återstående informationer, som H-n i detta sammanhang lämnat äro, skulle jag tro, uppdiktade av honom och torde hava formulerats med tanke på de spørsmål, som han av erfarenhet vet att vi äro intresserade av.

Sven Allard
(Sven Allard)

28/1

Avskrift av personligt och strängt förtroligt
handbrev (bläck) från envoyén Allard, Wien,
till utrikesrådet Jarring, dagtecknat den 26.4.
1954.

Broder,

I anslutning till mitt meddelande i särskild ordning vill jag tillfoga, att min fru torde hava en möjlighet att komma i förbindelse med den verkliga underjordiska rörelsen i Tjeckoslovakien. Hon vill emellertid utnyttja denna möjlighet endast undantagsvis och för särskilt viktiga angelägenheter, till vilka givetvis det fall som intresserar Dig måste anses höra.

Min fru reser emellertid till Sverige den 28 ds för att stanna några veckor på min egendom i Tjällmo, dit hon anländer på förmiddagen den 30 ds. Jag skulle vilja föreslå att Du diskuterar saken närmare med min fru. Du kan lättast nå henne med telefon, Tjällmo nr 3, och Du kan ringa vilken dag som helst, om möjligt dock efter kl. 17. Min fru beräknar att återvända till Wien i slutet av maj och stannar sålunda inemot en månad i Sverige.

Vad Hellman beträffar tycker jag för min personliga del, att det är synnerligen angeläget för oss att få hela hans förflutna klarlagt, även om vi nu med säkerhet veta att han är en svindlare och lögnare. Särskilt är det önskvärt att få kärlhet om huruvida han är eller varit tjeckisk agent eller erhållit de någorlunda riktiga upplysningar han sitter inne med av flyktingar från Tjeckoslovakien, som han träffat. Jag lutar nu närmast åt den uppfattningen att den senaste hypotesen är den mest sannolika, men måhända kunna båda vara riktiga.

Jag skulle därför vilja föreslå att Ni, sedan Ni erhållit kännedom om det namn, varunder han i Frankrike uppträtt genom franska respektive tyska underrättelseorgan söker anskaffa uppgifter om anledningen till hans häktning i dessa länder. Det kan ju tänkas, att fransmännen häktat H-n på grund av underrättelseväksamhet för rysk eller tjeckisk räkning.

Det är ju också möjligt att han omhändertagits av rättvisan på grund av allmänna förbrytelser eller till följd av något försök att lura franska underrättelseväsendet med falska uppgifter. Jag skulle tro att han under de gångna åren sökt komma i förbindelse med ett flertal främmande underrättelseorgan, i syfte att skaffa sig en utkomst genom tillhandahållandet av mer eller mindre förfalskade eller uppdiktade uppgifter.

KUNGL. UTRIKES

DEPARTEMENTET Jarring/AA.

Telegram

Sjö borgsutredn.

STOCKHOLM 28 april 1954.

N:o 22 Chiffer. BIL.

INK. D. N:o

AVD. P	GR. 2	MAL. Eu ^I
--------	-------	----------------------

Besk.Wien.

För Allard från Jarring.

Primo. Anser Du det möjligt att exempelvis genom Rosborg få ett pålitligt tjeckiskt bud till Hellmans uppgivne fader jur.dr. Miroslov Rohan med adress Na Zborenci 22 Praha 2 för att efterhöra om sonen lever eller är häktad. Möjlighet föreligger ju att Hellman tillägnat sig sonens identitet väl medveten om att sonen är död eller sitter i tryggt förvar tjeckiskt fängelse.

Secundo. Om Du d'accord föreslår jag Du kontaktar Prag Din egen chifferförbindelse.

Cabinet

Exp. 28/4 kl 17⁰⁰ Dae

318

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

ex. 2 till

» 3 »

» 4 »

Chiffertelegram (BUD)

Från Wien

Avsant den 29/4 1954 kl.1215

Inkom den 29/4 1954 kl.1215

Utskrivet i 4. ex. Detta är originalet.

Dnr 60:B		30
Avd. P.	Gr. 2	Mål. Gen I

30.

Edert chiffer 22. För Jarring personligen.
Har muntligen anmodat Rosborg, som idag återvänder
häriifrån till Prag, att anskaffa begärda uppgifter
och rapportera dessa direkt till mig antingen vid
nytt personligt besök i Wien eller med svensk kurir
från Prag. Rosborg ej orienterad om bakgrunden eller
frågans övriga aspekter.

Allard

28/4 A
Bonn, p.t. Köln, den 26 april 1954.
Strängt förtroligt.

Jarring/DS a HEMLIG.
27/4 Danielsson, f.k.
u.Jarring.

27/4-54
J.S.

4 Broder,

Strax före kurens avgång i dag har jag fått besök av en person, som uppgav sig vara ungerske medborgaren Josef Orčzy, född i Budapest den 22 mars 1927, och som sade sig ha sett Raoul Wallenberg så sent som i början av detta år i det politiska fängelset i Vác vid Donau norr om Budapest. O. är tydligen identisk med den person, som den 8 april uppsökte konsulatet i Bremen i samma ärende, varom Du torde ha informerats genom konsulatet i Hamburg, ehuru han nu förnekade, att han förut varit i kontakt med någon svensk utlandsrepresentation.

Enligt vad O. berättade, hade han själv suttit fängslad i Vác, men sedan han fått kännedom om avsikter att överföra honom till Ryssland lyckats fly den 8 mars i år och den 23 mars ta sig in på västtyskt område vid Passau. Han uppgav sig ha sett W. första gången i början av 1951 i genomgångsfängelset Marko Utca i Budapest. De hade då varit tillsammans helt kort, men 1952 återsett varandra i Vác, där de cirka 6 månaders tid suttit i samma cell jämte 14 ungrare. Senare hade W. - vars hälsotillstånd enligt O. vore ytterst dåligt; bl.a. vore ena lungan borttagen och han lede av tbc - överförts till fängelsets sjukhus, där han ännu i början av mars i år befunnit sig.

Herr Utrikesrådet J a r r i n g ,
Utrikesdepartementet.

O., som själv varit sjuk, hade då och då sett W. på sjukhuset.

W. hade för O. uppgivit, att han i december 1944 under flykt från Budapest till Debrecen blivit svårt sårad och förvarats i ett ryskt fängelse i Debrecen till slutet av 1949, då han överförts till Marko Utca, varifrån han i slutet av mars 1951 flyttats till Vác. Högste chefen för fängelset i Vác vore en ryss, men i övrigt vore regimen ungersk. W. vore "vorläufig interniert", hittills icke anklagad för något och ännu mindre dömd.

Närmare detaljer från samtalet hinner jag icke nedteckna före kurirens avgång men insänder en utförlig redogörelse med nästa kurir, som avgår härifrån den 29 dennes. O. kan knappast sägas giva något mera förtroendeingivande intryck. Han utbad sig emellertid inga särskilda förmåner utan sade sig ha kommit till beskickningen endast för att fullgöra sin "mänskliga plikt" att försöka hjälpa W.

Din tillgivne

Tord Ericsson

Madrid den 27 april 1954.

Strängt förtroligt. 12 bil.

HEMLIG.

Jarring/DS
30/4

a + b
Danielsson, f.k.
u. Jarring

20/4-58

Ink.	10	
Avd.	Gr.	Mål

Broder,

Åberöpande Din skrivelse den 6 dennes angående vissa förfrågningar hos de från Sovjetunionen nyligen repatrierade spanjorerna ber jag få meddela, att jag först igår kunde uppta frågan med understatssekreteraren i spanska utrikesministeriet, Sr. Navasqués, som i dagarna återkommit från ett besök i Paris. Därvid framförde jag mitt ärende enligt mottagna instruktioner och överlämnade till honom en promemoria, vari våra önskningspreciserades.

Hr. Navasqués svarade omedelbart, att han skulle göra allt vad han kunde för införskaffande av de önskade upplysningarna. Hur lång tid undersökningarna komme att taga, där om kunde han inte på rak arm uttala sig, men jag kunde räkna med allt hans bistånd i syfte att våra förfrågningar besvarades snarast möjligt.

Jag begagnar tillfället översända en i Madrid-tidningen "Arriba" intagen serie på tolv artiklar rörande de repatrierade spanjorernas upplevelser i Sovjetunionen. Den första artikeln (Bil 1) innehåller en uppräknings- och summarisk skildring av de olika fångläger, i vilka spanjorerna vistats ävensom två kartsquisser, vari de viktigaste lägren är utmärkta med flaggor. Sammanträffanden med fångar av icke-spansk nationalitet omnämnas i vissa av artiklarna. Det gäller mest tyska fångar men även amerikanare, balter, greker, italienare, rumäner (bl.a. Ana Pauker), turkar, ungrare och österriktare. I den sista artikeln (Bil. 12) uppges, att en grupp på 77 spanjorer i juli 1953 överfördes till fånglägret i Scherbakov vid sjön Rybinsk (eller Servakof, som orten kallas i den första artikeln), en samlingsplats

./ 1-12

Utrikesrådet J a r r i n g,
Utrikesdepartementet.

20

för en stor mängd fångar av olika nationaliteter, som där
väntade på sin repatriering och bland vilka bl.a. fanns
danskar. Då spanjorernas geografiska kunskaper ofta är dim-
miga, är det väl inte alldeles uteslutet att i den danska
kontingenten också kan ha ingått någon fånge av annan nor-
disk nationalitet.

Di. tillgivne

W. Winther

W. Winther.

"Arriba" 4/4.1954.

h. br. Winkler - Janning 27.4.54
cor 19

LOS AÑOS MUERTOS

LA INFINITA CARCEL SOVIETICA

Los prisioneros españoles trabajaron en las minas de carbón de Borovitchi y en las de oro de Magadán

RESULTA tarea casi imposible reseñar de manera exacta la totalidad de «campos» conocidos por los cautivos españoles en la Unión Soviética para edificar luego sobre semejante despliegue geográfico las andanzas de su increíble aventura. Pero aun a riesgo de cometer numerosas ausencias, queremos extender ante el lector un esquema voluntariamente simplificado y parcial de los principales establecimientos penitenciarios que forman a estas alturas la topografía física de una verdadera hazaña ibérica. Muchos nombres que darán forzosa-mente fuera de esta relación, imposible de cumplir en términos exhaustivos; pero aun con tan confesada limitación creemos de interés para el lector español reunir algunos nombres en un empeño inicial de clasificación regular. Queden, pues, disculpadas las ausencias que nuestro atlas del heroísmo sufrirá necesariamente en atención al empeño de claridad de su redacción gráfica. Pero creemos que el lector sólo encontrará confusión sin esta especie de prólogo cartográfico sobre la peregrina de nuestros compatriotas.

Borovitchi "Chinchilla" y el "lager" del silencio

Considerando el gráfico número 1, relativo a la Rusia europea hasta los Urales como límite oriental, encontramos de manera escalonada, siguiendo un repaso desde occidente a oriente, al campo de Borovitchi como primer establecimiento penal del cual resultaron inquilinos nuestros estupefactos camaradas. Y aunque resulta imposible también fijar una fecha exacta para situar en el tiempo a los españoles entre las alambradas de Borovitchi, ya que no todos los grupos desfilaron por el «lager» en idéntica sazón, puede fijarse los finales del año 1949 hasta el verano de 1951 como época central de la «etapa» Borovitchi. Borovitchi, casualmente, próximo al antiguo frente que la División Azul cubrió en 1941 al norte de Novgorod, posee minas de carbón, aunque de escasa calidad, donde trabajaron nuestros muchachos con admirable tesón. Próximo al campo de prisioneros adscritos a las tareas de la mina, Borovitchi tenía en su despliegue carcelario un segundo «lager», que los españoles conocían con el nombre de «Chinchilla», y una tercera instalación bautizada como «Campo del bosque» o campo del silencio, donde los rusos internaban aquellos hombres cuyo aislamiento resultaba particularmente precioso. Según infor-

LA FABRICA "SERPIMOLOTOV", INFIERNO MECANICO MOVIDO POR EL DOLOR

Gráfico número 1

man los prisioneros actualmente liberados, en aquel campo de silencio estuvieron bastante tiempo «congelados» ocheíta alemanes, licenciados de las «áreas» soviéticas para la bomba atómica. En Borovitchi, y precisamente en el campo bautizado graciosamente con el apodo castellanesimo de «Chinchilla» se declaró la huelga del hambre sostenida por nuestros muchachos el 5 de abril de 1951, que marca en la historia de las andanzas españolas por el cautiverio uno de los más bellos y desafiantes acontecimientos de esta fabulosa aventura falangista bajo el terror soviético.

Si el lector repasa a continuación el gráfico, corriendo la vista ligeramente hacia Oriente, encontrará la referencia del mar de Rybinsk, gigantesco embalse natural del canal Volga-Moscú, alrededor de cuyas orillas abundan los campos de concentración que acogieron en diversas ocasiones prisioneros españoles. Al norte del pequeño mar interior, las zonas de Tcheropovets, con varios «lager» agrupados bajo la etiqueta de la «Dirección Vologda», y algo más al Sur, aquellos que encuadraba la «Dirección» Makarino, a cuya férula pertenecía el campo secreto de Chagnagorod, testigo de

feroces sufrimientos españoles por quedar incluido dentro de la clasificación rusa en el apartado de campos especialmente severos adscritos a la dramática denominación de «Strogo regim», donde los sistemas penitenciarios, ya de por sí patéticamente crueles, encontraban una multiplicación que escalofría recordar. La «isla» de los 70, otro episodio amarguisimo queda incluida en la zona de Tcheropovets.

Servakof, concentración de los condenados. Al sur del mar de Rybinsk, la bandera señala el emplazamiento del campo de Servakof,

donde los rusos concentraron todos los españoles que habían sido juzgados y condenados por Tribunales soviéticos hacia el verano de 1953. Allí, en Servakof, nuestros mejores y más ejemplares camaradas conocieron la cárcel hasta enero de 1954. Y ofrecemos las fechas con márgenes amplios de error, porque no todos desfilaron por Servakof en idéntica ocasión. Salvedad que ya hemos repetido, pero conviene no olvidar en ningún instante de esta apresurada relación geográfica.

Algo más al Sur está situado el «Campo número 27», a unos 20 kilómetros de Moscú. Campo muy importante en la crónica colectiva de los prisioneros de guerra europeos, porque allí se fraguaron, a la sombra de una escuela antifascista montada por los soviets, los principales movimientos filocomunistas movillados por Rusia como tropa auxiliar de sus ambiciones. El movimiento «Freie Deutschland», que capitanea el antiguo defensor de Stalingrado, mariscal Von Paulus, y el «Liberia Rumania» de los rumanos, entre otros muchos de amplia publicidad en estas confusas horas continentales nacieron tras los espines del Campo 27. Más al Este, siguiendo siempre la marcha hacia Oriente de nuestro repaso, encontrará el lector la indicación del «lager» de Souzdaly, conocido en los ficheros soviéticos con el número 160, donde un importante contingente de prisioneros españoles sufrió prisión por espacio de tres años, desde los finales de 1943 hasta la primavera de 1946. Y siguiendo nuestro vuelo ideal, se hallará la indicación del campo de Oranki, al noreste de Gorki, sobre el Volga, que funcionaba clasificado con el número 74 en la terrible aritmética del dolor patentada por los soviets.

Charkov, el campo de muerte de Serpimolotov

Si ahora nuestro lector sigue su examen del gráfico número 1, hacia el Sur encontrará el «campo» número 58, en la República de Mordvin, de tránsito-fuiga para los españoles, pero donde sufrieron el dolor de verse arrancar la mínima enseña bicolor que adornaba su manga como simbólico recuerdo de la Patria. El «campo» de Monastirga, filial de Oranki, contó también con españoles en sus barracas.

Más al Sur todavía, la ciudad de Charkov, donde los nuestros llegaron en los comienzos de 1947 para trabajar en el «campo de muerte» que abastecía los servicios de la fábrica Serpimolotov, uno

(Continúa en la página siguiente)

Noriska, un campo de exterminio en el Círculo Polar Ártico

Sverdlovsk, centro geográfico de siete campos de concentración

(Viene de la página anterior)

de los más amargos recuerdos de toda esta historia sangrienta. Aquí, en Serpimolotov, la capacidad de estoicismo español alcanzó probablemente la más dura y sobrehumana calidad. Y en julio del mismo año muere en el hospital el teniente Molero, agotado por el inaudito esfuerzo a que se vieron sometidos nuestros compatriotas. De esta etapa surge también el primer proceso montado por los implacables agentes de la M. B. D. contra el capitán Palacios, el teniente Rosaleny, el alférez Castillo y el soldado Victoriano Rodríguez.

Renunciando ahora a relatar las incidencias de tan importante acontecimiento para el futuro de nuestros prisioneros, veremos en el gráfico, más al Sur, Vorochilgrado, Stalino, Rostov, Chastagorod y Odesa, donde también padecieron tormento de prisión nuestros hombres. Precisamente de los campos establecidos en el sector de Vorochilgrado —Krasnopol— fueron enviados los prisioneros a Odesa para su repatriación. Ellos constituyen, pues, el último acto de un inmenso drama con doce años de duración.

Los siete "campos" de Sverdlovsk

Aunque algunos españoles estuvieron en el campo de Lamuga, sobre el Volga, uno

de los peores y de más siniestra fama de la U. R. S. S., pueden considerarse como aisladísimas excepciones, y el lector encontrará en la zona de Sverdlovsk, sobre los Urales, en el margen oriental del gráfico número 1, otro lugar dramático, digno de ser recordado a la hora de edificar la odisea de los cautivos. La zona de Sverdlovsk, de amplia y nutrida población penal, abarcaba siete campos de concentración, de los cuales los números 1 y 2 estaban en el mismo Sverdlovsk. El 3 era conocido como Piervi Uralsk; el 4, Revda; el 5, Divtiera; el 6, Asvest, y el 7, Piervi Maika. Todos ellos, acogidos a la dirección de Sverdlovsk, donde los hombres españoles permanecieron un año dedicados a trabajos de construcción.

Los campos de Siberia en el gráfico número 2

En las inmensidades de la Rusia asiática han padecido cautiverio muchos españoles, entre ellos los pilotos enviados por el Gobierno rojo a Tiflis para recibir allí la adecuada instrucción profesional, y los marineros internados en Odesa al término de la guerra española. El campo central de Karavass y el tremendo de Krassnojarsk, o el de Kokkusek, en la República de Kasaja, y Tayset, Novosibirsk, Petropawlovsky. Más al Este todavía, ya casi en las orillas del mar de Ok-

hotsk, frente a las islas japonesas de Sajalin, los «campos» de Magadan, con sus minas de oro, compañeras en horror a las del Amur, donde también el sudor español tiñó aquellos trabajos que devoraban una población penal de 100.000 cautivos anuales. Al norte de Siberia, en el «campo» de Noriska, sobre el paralelo 73, más arriba del círculo polar ártico, otros desatados muertos españoles, limitan por el Norte el despliegue geográfico de las increíbles andanzas del cautiverio que tuvieron en Karaganda su larga ración de calor.

En este gigantesco escenario se ha desarrollado, a cargo de españoles, la epopeya admirable, cuya narración constituye un limpio orgullo de la raza. Pero resultaba indispensable fijar, siquiera burdamente, los límites aproximados de aquellos «campos» que recibieron la presencia española durante los años que empiezan en 1941 hasta este 1954 de gracia, en que por la Misericordia Divina ellos—los admirables—están de nuevo entre nosotros. Los otros, caídos con altivez frente al enemigo de la guerra silenciosa, han ido marcando con sus huesos gloriosos esta infinita geografía del dolor. La geografía sobre la cual trascurrieron los años muertos.

Salvador LOPEZ DE LA TORRE

"Arriba" 4/4.54

h. br. Wintler - Jarring 27/4.54

Los años muertos. - (Artículo I.)

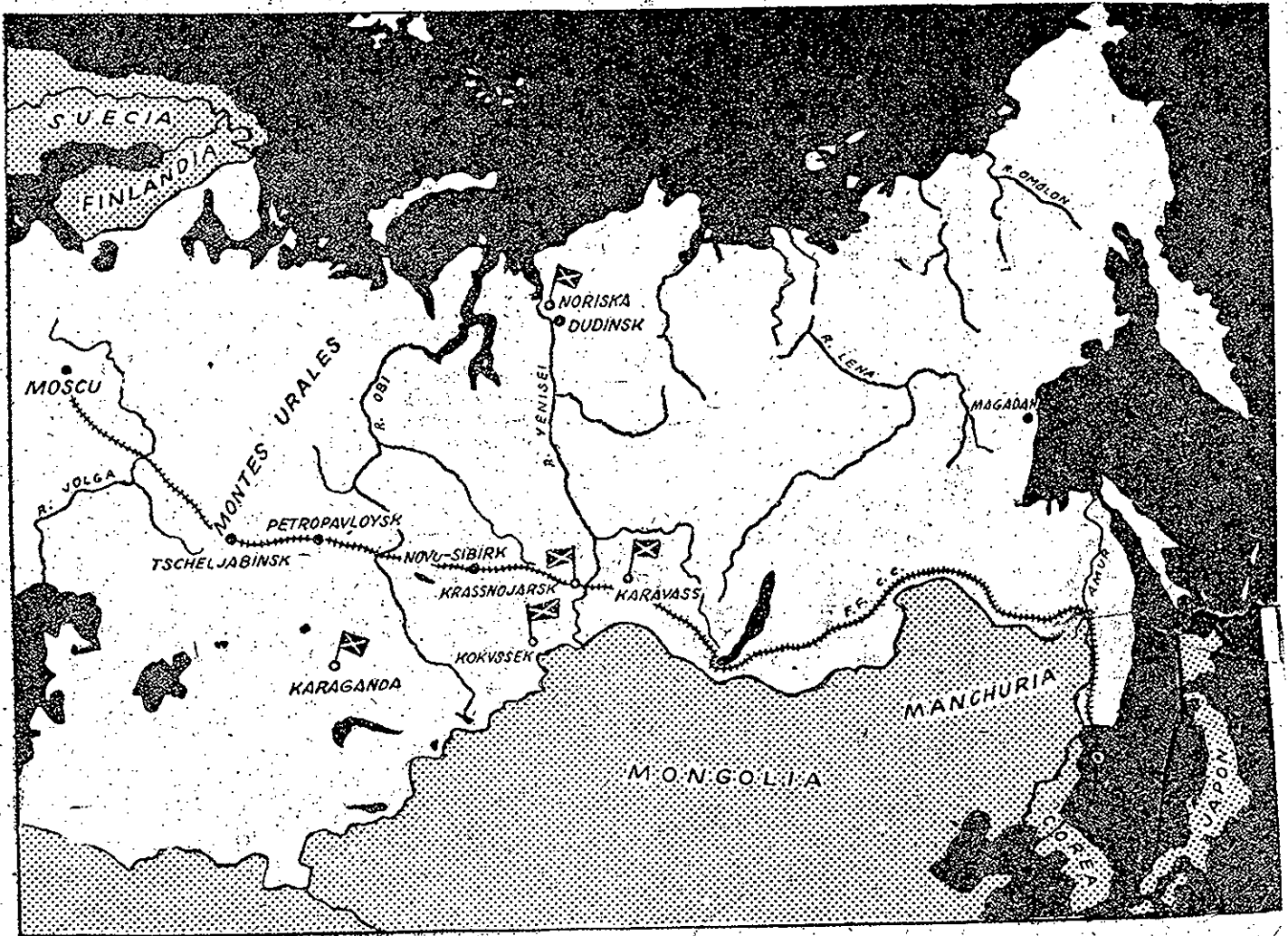

Gráfico número 2

LOS AÑOS MUERTOS (II)

LA ALIMENTACION DE LOS PRISIONEROS EN RUSIA

Sopas, gachas y pan negro, "menú" de doce años terribles

DEBEMOS confesar que resulta imposible ofrecer un cuadro exacto de la vida en el interior de los campos de concentración soviéticos, porque dentro de amplias reglas comunes, cada «lager», actuaba con arreglo a horarios y hábitos diversos. Pero en líneas generales se puede decir que existían reglamentos semejantes para todos en cuestiones de alimentación y exigencia de trabajo, consecuencia de una mentalidad implacablemente marxista en el trato de los hombres presos. Cuestión que debe ser entendida en su auténtica profundidad, porque sólo partiendo del más absoluto desprecio por la persona y olvidando el respeto que la vida humana debe constituir en toda sociedad civilizada, pueden entenderse en su horrible magnitud el trato dedicado por los rusos a los prisioneros y el desdén oficial con que la existencia de un semejante se liquidaba en los «lager» soviéticos. Nadie conseguirá entender la historia de los campos rusos si previamente no olvida el criterio occidental sobre los valores de la criatura humana, para sustituir nuestro código cristiano con un cuadrado marxista donde el individuo queda sustituido por el objeto. También la crueldad tiene sus esquemas filosóficos perfectamente a punto. También los verdugos pueden proporcionar discursos.

La alimentación del prisionero sufría oscilaciones con arreglo al cumplimiento de las órdenes de trabajo dictadas por la alta organización del campo. Pero, dejando aparte semejantes variaciones, el «menú» habitual en los «lager» se componía de sopa, por llamar de alguna manera un cocimiento mucho más pariente del agua clara que de cualquier otro manjar, y «kassa», especie de gachas fabricadas con cebada, sin más aditivos nutritivos. A base de ambos platos se sostenía el rancho penal con inflexible rigidez, para cumplir ese refrán ruso que dice: «Schi y kassa, pischa nas» (sopa y «kassa» es nuestra comida); «slogan» cocinero de la colectividad soviética, donde el menú nacional resultaba unas veces malo y otras bien guisado, pero invariable en cuanto a la composición de platos. De tal manera el prisionero comía sopas y «kassa», como el stajanovista. La diferencia es que nuestros muchachos trataban de alimentarse con una parodia de comida, y los rusos libres devoraban productos más ricamente elaborados. Pero siempre sometidos a la dictadura de la sopa y «kassa», como bien amargamente advierte el refrán.

La sopa—que en el argot carcelario se llama «valanda»—ofrecía a veces la insólita presencia de un tomate flotador sobre su humeante calidad acuosa o de algún resto de col tan poco corriente como insipida. En cambio, las ortigas—las terribles ortigas—brindaban en aquella tolerante rebusca culinaria un ingrediente muy apreciado, puesto que, una vez hervidas y tiradas el agua inicial, proporcionaban cierta «valanda» que, al menos, escocía con un grato picor el estómago huerfanísimo de los prisioneros. Incluso la población civil rusa compraba ortigas para confeccionar sus sopas: al precio de doce rublos el kilo, ya preparadas y em-

pacadas para su distribución. He aquí un manjar en el que nunca pudimos haber pensado.

Normalmente el preso recibía tres comidas diarias, cuando las cosas marchaban bien. Por la mañana, antes de salir para el trabajo, se le daba un desayuno de sopa y la ración de pan correspondiente a la jornada, que oscilaba entre 400 gramos de pan negro ó 600, según momentos y productividad del cautivo. El pan negro, apenas cocido y carente en absoluto de un residuo de trigo, mezclaba su harina de cebada o avena con un porcentaje de 63 por 100 de agua, para ganar en peso todo cuanto perdía en calidad. Este pan, esta parodia de pan—«chorme ilieb» en ruso—, debía acompañar las tres comidas oficiales de los presos sin posible aumento, incluso en los casos más desesperados de anemia o agotamiento.

La «valanda» del desayuno, en muchos casos—quedaba sustituida por el «kipiatok», sencilla agua caliente sin ninguna mezcla auxiliar alimenticia, que, bebida de prisa para abrasarse la garganta, proporcionaba, por lo menos, cierto alivio al estómago vacío. Al mediodía la «valanda» quedaba reforzada con el «kassa», y por la noche, la sopa ligera se comía con los restos del pan, para rematar el «menú» de la jornada.

El reparto de la comida proporcionaba también grandes dificultades a nuestros muchachos, porque escaseaban los platos de tal manera, que en algunos casos adquirían un aire abrumadoramente tético. Por ejemplo, en el campo de Karavass—centro de distribución para los presos de la zona Kassaje—nos han contado varios cautivos que los 450 hombres encerrados en una misma barraca contaban para recoger el rancho tan sólo con tres cacharros como servicio: una palangana agrietada, un florero de barro y un tintero de maceta. Los cocineros volcaban la «valanda» en aquel inaudito utilaje, y los 450 comensales debían administrarse un trago a morro de tan curiosa vajilla. Y dentro del dramatismo inverosímil de la situación resultaba especialmente angustiosa la circunstancia del preso encargado por los demás de recoger la sopa en la maceta, quien debía introducir su dedo índice en el agujero que todo tintero luce en su base, para taponarlo, impidiendo la pérdida del sopicaldo. Dentro del horror fuera de serie que la escena provoca en quien la escucha, no puede menos de resultar macabramente humorística la resignación del preso que debía soportar el agua hirviendo sobre su dedo, mientras que 450 hombres se largaban un trago de aquel menjurje. Y he con-

viene olvidar cómo los presos carecían de cualquier sustancia capaz de ejercer los buenos oficios de tapon, salvo el algodón de los chaquetones forrados, que debían administrar con cautela antes de aplicarlos a estos menesteres. El algodón de las chaquetas servía para corregir las grietas de la palangana, mucho más exigente respecto a cantidad de calafateado que la citada maceta con su solitario agujero traidor.

En el año 1953 empezaron a pagar el trabajo de los prisioneros con la asignación de 450 rublos al mes, de la cual la dirección del campo deducía unos 350 como mínimo, para alimentación y vestuario, quedando a disposición del cautivo 100 rublos, que utilizaban en mejoras de alimentación, adquiriendo margarina o tocino en la cantina del «lager». Y en este aspecto debe señalarse tal índice capaz de medir la infinita caridad y camaradería de los prisioneros: cómo los fuertes trabajaban para ganar algún dinero y emplearlo, en auxilio del «menú» ofrecido a los débiles, de tal manera que cuatro hombres en mejores condiciones físicas se ofrecían a realizar los trabajos más duros para recibir 200 rublos entre todos y fortalecer con alguna grasa adquirida en la cantina la anemia de los agotados. Concretamente, entre los mil ejemplos de tan hermosa camaradería podemos citar el caso de los soldados Emilio Luis, Pedro Pérez y Gil Alpáñez, que, junto con el alférez Castillo, trabajaron en Sverdlosk picando roca dura para alimentar al teniente Rosaleny, víctima de una grave enfermedad contraída a fuerza de sufrir el tormento del hambre. Y como este caso, la historia del cautiverio enseña mil acciones tan bellamente semejantes.

Está claro que la cuantía del sistema nutritivo explicada más arriba no podía abastecer las necesidades de un hombre sometido a diarios trabajos agotadores. Y la habilidad del preso y, en definitiva, su esperanza de sobrevivir, consistía en combinar la renuncia a la comida para caer enfermo y rebajarse del trabajo, con etapas de alimentación podríamos decir más «normales». El prisionero que caía en la tentación de un stajanovismo amateur, con la esperanza de recibir alguna mejora en sus raciones, caía, al fin, víctima de su propia ingenuidad, y para evitar semejantes sucesos corría el sabio consejo entre los cautivos de advertir cómo «la mejor» sopa era no cumplir las normas de trabajos, porque ellas acarrearían en cualquier caso la tuberculosis y la muerte. Incluso cierto plan de alimentación, consistente en renunciar a toda comida dos días y comer tan sólo la sopa del tercero, para repetir el ciclo ininterrumpidamente, gozaba de prestigio entre los presos, como capaz de sostener a un hombre entre la muerte y la vida dentro de plazos no demasiado largos. Y así, corriendo el riesgo de fallecer, se tenía la oportunidad de eludir el trabajo durante algún tiempo. Aunque muchos pagasen con la vida la imprudencia en tan difícil asunto, que venía a resultar algo así como realizar juegos malabares con la vida y la muerte.

Salvador LOPEZ DE LA TORRE

Han llegado a sus respectivas provincias los repatriados de Rusia

En avión, y procedente de Barcelona, ha llegado a Madrid el capitán don Teodoro Falacios, recientemente liberado de Rusia, acompañado de los familiares que fueron a recibirle a su llegada a la Ciudad Condal. En el aeropuerto fué recibido por varios parientes y numerosos amigos. Asimismo han llegado a Madrid, en tránsito para sus respectivas provincias, varios repatriados, a los que se les dispuso una cariñosa acogida a su paso por la capital de España. El público acudió a esperar los trenes de Barcelona durante todo el día del domingo para dar la bienvenida a los ex cautivos de la División Azul. Una gran pancarta se extendía debajo del reloj de la estación con la inscripción siguiente: «Prisioneros de la División Azul, ¡Bien venidos a la Patria! ¡Arriba España!» Los divisionarios fueran recibidos por el Gobernador Civil y Jefe Provincial, un representante del general Esteban Iñáñiz y gran número de divisionarios y de camaradas de la Falange madrileña.

Llega a Arganda un repatriado de Rusia

Ayer regresó a Arganda, su pueblo natal, Mariano de la Torre Majolero, después de su cautiverio en Rusia.

La vuelta del ex cautivo causó gran entusiasmo en el vecindario de Arganda, que llenó de colgaduras los balcones en señal de júbilo. El pueblo en masa, con sus autoridades y jerarquías al frente, acudió a recibir a Mariano de la Torre, dispensándole una triunfal acogida.

Los representantes de la Cruz Roja Francesa, a París

BARCELONA.—Los representantes de la Cruz Roja Francesa, madame Barry y M. Leflok, que llevaron a cabo las gestiones de repatriación de los españoles en el puerto ruso de Odesa, han salido para París, terminada su benéfica labor en Barcelona.

Gratitud a la Cruz Roja Francesa

El Ministro del Ejército ha recibido unánimes testimonios de los españoles repatriados de la Unión Soviética, en elogio de los excelentes servicios prestados en esta ocasión por los delegados de la Cruz Roja Francesa que han intervenido en las operaciones de repatriación, y el Gobierno ha

acordado expresar públicamente su agradecimiento por tan generosa colaboración, habiéndose telegrafiado al embajador de España en París para que haga llegar estos sentimientos a la humanitaria institución francesa.

Los divisionarios llegan a sus hogares

De toda España recibimos noticias dándonos cuenta de la llegada de los repatriados de Rusia a las ciudades y pueblos de donde son naturales. La Falange ha acudido a dar la bienvenida a los ex cautivos de la División Azul en unión de los familiares de los mismos.

A Villanueva y Geltrú llegó Joaquín Montaña González, mutilado por haber perdido su ojo derecho en acción de guerra, y que aunque es de la provincia de León, fijará su residencia en dicha localidad, por vivir allí su madre y hermanos. La Cerdaña entera se dio cita en la estación de Puigcerdá para dar la bienvenida a Antonio Almendros Sánchez, divisionario que ahora regresa de Rusia.

En Albacete se dispuso un clamoroso recibimiento a tres de los repatriados de Rusia que regresan a sus domicilios. Igualmente, Almansa ha recibido con enorme júbilo al hijo de la localidad José Ruano Ferrer, ex divisionario.

En Alicante y provincia, así como en Almería, Ján, Baleares, los actos organizados para recibir a los repatriados de la División Azul, han revestido gran emoción y brillantez. Las localidades de donde son naturales los divisionarios, han esperado con verdadera impaciencia el momento de su llegada.

La Falange en pleno de El Ferrol del Caudillo recibió a los divisionarios liberados Enrique Piñero Díaz y Eugenio García López.

En Orense, a la llegada del expreso, de madrugada, a pesar de lo intempestivo de la hora, se tributó un cariñoso recibimiento al repatriado de la División Azul Rudesindo Graba Carballo.

Los nueve asturianos repatriados de Rusia llegaron ayer a Oviedo, donde acudieron a recibirlos más de 30.000 personas.

A la llegada a Santander, los siete divisionarios de esta provincia fueron recibidos con gran entusiasmo, siendo llevados a hombros hasta la catedral.

"Arriba" 7/4.54.

BIL. 3 ad Beski Madrid N.º

W. Br. Winther - Tarring 27/4.54

LOS AÑOS MUERTOS (II)

EL DÍA Y LA NOCHE EN LOS "LAGER" SOVIETICOS

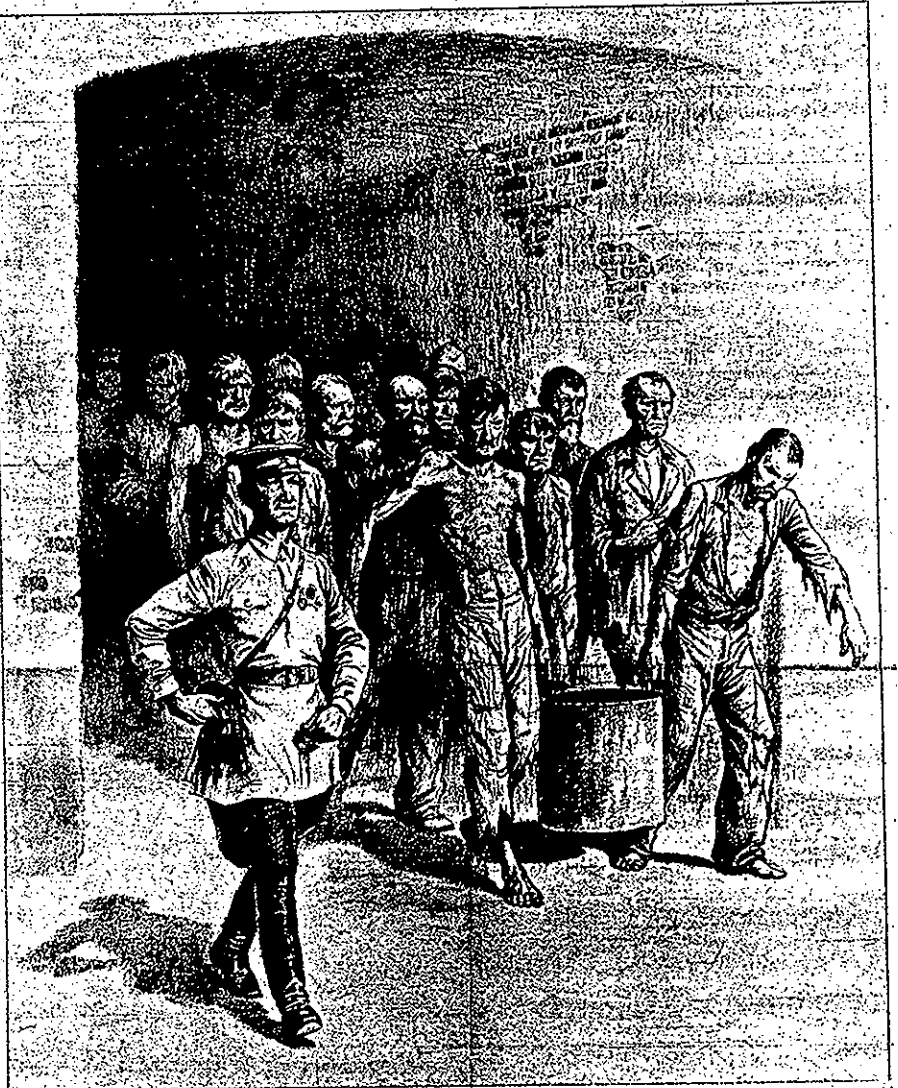
Los crueles «blatnois» que ciegan a sus rivales. -- La M. B. D. y su aparato policiaco. «Sukkas», «musikiis» y «viseras azules», ingredientes del infierno

COMO si la terrible oscilación del corazón ruso siguiese destiñendo sobre cada movimiento soviético su contradictoria y desconcertante tradición, los campos de trabajo viven también sometidos a evoluciones en el plazo brevísimo de un día, casi imposibles de comprender para una mentalidad occidental, más habituada al manejo lógico de las acciones humanas. La esfinge rusa guarda con celo sus propios secretos y tan sólo podemos ante sus gestos insólitos relatar los hechos, sin pretender entenderlos. Rusia pertenece por razones históricas y raciales a un universo tan lejano al entendimiento europeo como resulta ignorada para el habitante de la Tierra la otra cara de la Luna, ese costado selenítico que jamás podrá verse desde nuestro planeta. Y valga este prólogo como introducción necesaria antes de contar, siquiera brevemente, la organización de los «lager» soviéticos por donde desfilaban nuestros camaradas.

Cada «lager» posee una distribución de tareas triples. El jefe de campo tiene a sus órdenes un jefe de trabajos, encargado de ordenar las tareas laborales de los presos, y un instructor político o comisario, con la misión de adoctrinar en las tesis stalinianas a los cautivos de Stalin. El jefe de trabajos dispone de un cuerpo auxiliar de «brigadieres», especie de capataces implacables sobre el rendimiento de los trabajadores, y el comisario, a su vez, maneja para su misión de catequesis política los «grupos antifascistas», alistados entre aquellos prisioneros que sueñan con recibir algún día en cambio de la traición unos gramos de pan negro como «extra». Los «anti-fa» están mal pagados en Rusia y realmente resultan ridículas las tentaciones positivas que se ofrecen a todos cuantos aceptan formar parte de semejantes bandas denunciadoras. El trabajo de espiar las conversaciones de los compañeros y delatarlos al comisario recibe, a veces, la recompensa de una ración de sopa o de algún permiso para salir del campo durante seis horas, bajo vigilancia, naturalmente, y con destino a lugares perfectamente controlados. Los rusos — y en esto tienen razón — no consideran que el traidor deba recibir premio, y aunque admiten ciertamente la soplonería, se niegan a pagarla. Los treinta dineros de Judas sufren a la sombra del Kremlin una impresionante rebaja. La traición allí sale barata.

Sobre el armazón ya señalado, impera, sin embargo, en el campo como autoridad suprema la terrible M. B. D., la actual policía política soviética, la joven heredera de las antiguas G. P. U. y N. K. W. D. La M. B. D. tiene en el campo su personal especializado bajo el cual desarrollaría la vida de campamento de manera inflexible. Vestidos con guerrera caqui del Ejército; pantalones azules, decorados con una ancha franja de paño rojo, y cubiertos con gorras de visera azul, los miembros de la M. B. D. constituyen la pesadilla de los prisioneros en Rusia, víctimas indefensas de unos increíbles procedimientos.

En el argot penal se llamaba a los policías de la M. B. D. «viseras azules», por la que cubría su frente reglamentariamente, y resulta patético preguntar a cualquier prisionero sobre la inquina de los «viseras azules» contra la existencia de un hombre encerrado entre alambradas. Para ellos la vida del prójimo es algo accidental y pobre, que no merece la pena considerar en serio, porque la muerte viene a resultar su fidelísima aliada. La M. B. D. es la sigla de Ministersbo Baurini Dlelo, o Ministerio Soviético de Seguridad, y bajo su cul-

dadosa crueldad de laboratorio transcurría la existencia de los «lager» soviéticos, que agrupan la increíble población encarcelada de 40 millones de seres humanos sometidos al exterminio. Cuarenta millones de criaturas aplastadas bajo estos verdugos del silencio.

Lo sorprendente de la vida carcelaria rusa es la convivencia entre sistemas archiprusianos de rigidez militar en la vida de los presos y fases donde la autoridad desaparece incomprensiblemente. Durante el día, los trabajos se desarrollan con la minuciosidad de un aparato de relojería, y ni la muerte de un hombre agotado, ni la enfermedad de un tuberculoso o el azote de los 50 grados bajo cero resulta capaz de alterar el ritmo febril de los trabajos. Pero luego, cuando los presos vuelven a sus barracas para amontonarse en las literas donde hacerse la ilusión del sueño, todo aquel aparato policiaco se evapora, proclamán-

dose en las barracas la más espantosa ley de la selva. La guardia reduce sus preocupaciones a vigilar la fuga de algún preso, pero se niega a intervenir en todo cuanto pase de alambradas para dentro, donde aquellos seres desesperados, aquellos auténticos inquilinos del infierno, desatan las más tristes y venenosas pasiones. La noche de los «lager» soviéticos entronizan puntualmente la exclusiva ley del más fuerte.

En los campos de prisioneros de guerra, por acuerdo mutuo entre los reclusos, semejantes historias sufren sensible disminución, pero en los campos encargados de albergar detenidos comunes de la Unión Soviética o en los campos mixtos, donde con frecuencia se reúnen prisioneros de guerra y rusos comunes, la noche representaba el comienzo de otro drama distinto al del día, pero tan escalofriante como el primero. Y usted mismo, amigo lector, juzgará cuando lea más adelante.

Siendo así que la ley del más fuerte queda establecida desde que los centinelas se retiran a la

"Arriba" 8/4.54.

BIL 4 ad Beski Madrid 1°

h. br. Wintner-Jarring 27/4.54

LOS AÑOS MUERTOS (IV)

EL TRABAJO DE LOS PRISIONEROS

La «norma», pesadilla del preso.—Los suicidados de Noriska.—Al trabajo en Kokkusek.
Las minas de oro de Magadan y sus hombres mutilados

LOS prisioneros españoles en la Unión Soviética han ejercido multitud de tareas en los campos de trabajo, pero, en general, las más corrientes fueron aquellas dedicadas a la construcción de edificios o carreteras, la actividad en las minas y la tala de bosques para conseguir leña. En todas estas acciones de trabajo, reinaba una

palabra bajo cuyo imperio transcurre la vida en los «lager» rusos: la «norma». La «norma» es la nueva religión de los hombres sometidos al terror soviético, y como una implacable divinidad acepta gustosamente el sacrificio de vidas rendidas a sus insaciables apetitos. La «norma» martillea en la vida del prisionero con la paciente y machacona

continuidad de una pesadilla sin término posible.

La «norma» físicamente era la cantidad de trabajo realizado por el preso durante la jornada, medido en números de productividad. Así, el preso destinado a una mina debía rendir, al cabo de la jornada, determinada cantidad de toneladas de mineral señaladas como «norma», y aquel que hubiese sido enviado al bosque, tenía la obligación de regresar con «x» metros cúbicos de leña. La «norma» estaba prevista para todos los sometidos al régimen carcelario, soviético.

Naturalmente la «norma» era señalada maliciosamente por los jefes de trabajo en una cantidad casi inasequible al preso, aunque dependiesen sus oscilaciones de la clase de trabajo y las entrañas normalmente negras, del encargado. Por ejemplo, en las minas de Lamuga, sobre el Volga, uno de los lugares más dramáticos de aquella selección de horrores, donde trabajó nuestro estupendo camarada José María González, la «norma» en las minas de piedra caliza era de cinco toneladas diarias de mineral por hombre. Si el trabajador alimentado con los escasos ingredientes de su menú habitual—del cual ya hablamos anteriormente—quería mejorar su rancho, alcanzando las siete toneladas, aquellos agradecidos brigadieres soviéticos recompensaban el stajanovismo del preso con dos cucharadas de «kassa» y una cola de pescado seco, áspero como el esparto y casi incomedible, no, sin embargo, tentaba a los hambrientos con una indigesta oferta nutritiva. Era el «sillobka», especie de arénque ahumado que dejaba tras de su comida una sed infinita. Sin embargo, aquellos hombres apenas sostenidos por un hilo en el mundo de los vivos, aquellas criaturas desesperadas, conseguían, a veces, moviendo el pico como en un frenesí, arrancar de la mina dos toneladas más de piedra caliza para recibir el premio de dos cucharadas de cebada y una colita casi incomedible de «sillobka». El lector puede hacer las cuentas exactas de a cuánto costaban a los rusos sus toneladas de piedra caliza sobre los cargueros del Volga. Y para aclaración de técnicos, debemos advertir que en Lamuga nuestros hombres trabajaron extrayendo tan asombrosas cantidades de mineral, porque la antigua mina abandonada hasta el instante de llegar los presos, contaba con grandes reservas de piedra, ya separada de la pared por anteriores explotaciones, donde en realidad debían remover los mineros entre escombros de mineral durante doce horas de turno. De seis de la mañana a seis de la tarde en las entrañas de aquel subterráneo, los prisioneros daban su vida a cambio de unos granos de cebada con los que alargar su resistencia en el martirio.

LA VIDA DE UN HOMBRE NO VALIA DOS CUCHARADAS DE GACHAS

En el campo de exterminio de Noriska, donde los marinos internados vivieron largo tiempo, el horario de trabajo se calculaba también en las doce horas que podríamos llamar «reglamentarias». Pero como el «lager» estaba a cinco kilómetros del tajo, aquel camino se cumplía sin rebajarle a las doce horas de tarea un solo minuto. Teniendo en cuenta la debilidad de los prisioneros y la ve-

"Arriba" 9/4.54.

BIL 5 ad Beski Madrid N.º

h. br. Winterer-Jarring 27/4.54

LOS AÑOS MUERTOS (V)

ASI EMPEZO EL CAUTIVERIO

La noche de Krassnyj Bor el 11 de febrero. - Bajo las bombas de Kolpino. - La muerte esperaba a los agotados. - Aparece el capitán soviético Velasco. - «España es mucha España». Hacia el «lager» de Tcheropovets

EL frente de la División Azul ante Leningrado se extendía a lo largo de una inmensa llanura al sur y al sudeste de la vieja ciudad rusa, hasta casi rozar las orillas del Neva a la altura de Kolpino. Krassnyj Bor era el pilar derecho de la línea, y desde aquel agujero topográfico se levantaba ligeramente el terreno hasta cruzar perpendicularmente el río Ishora, que en su orilla izquierda — Kattelowo, Masanobo, Szamsonowka — formaba un pequeño contrafuerte. Desde allí la línea — siempre en una dirección de Este a Oeste — atravesaba el parque de Sluzk, con fantasmas del Zar Pablo enredados todavía en las desconchadas escayolas rocosas y en los espejos de luna astillada, hasta alcanzar en el extremo oeste de la línea las casas de Puschkin, rodeando los viejos palacios de Catalina, decorados con ci-torreliques, donde faunos y ninfas, tallados en madera, corrían por los dormitorios de Tsarkoiselo la más inverosímil bacanal imaginable en homenaje a la Zarina de los tantos caprichos cumplidos. Frente a las líneas españolas, Kolpino era como un inmenso cubo de cemento verdoso, más allá del cual los muñones de algunas grúas sobre el Neva

avisaban la existencia de muelles abandonados hacia Pontonaja, siempre envuelta en nieblas finas, como de encaje.

El 10 de febrero los rusos atacaron precisamente por Krassnyj Bor — ala derecha española —, con esa aritmética brutal de hombres y artillería que forma parte del estilo soviético. Fue un golpe rudo, como nunca lo habían sido hasta entonces las operaciones rusas en el sector español, y la línea debió replégase precisamente hasta el reborde del río Ishora. Allí sufrió la División Azul la mayor parte de sus prisioneros, durante el infierno extendido entre los días 10, 11 y 12, cuando, apenas sin municiones ni rancho, las unidades que habían sostenido el frente fueron absorbidas por la tremenda avalancha bolchevique, así como el mar durante la marea alta penetra en las playas. Como una conjuración irresistible.

Es inútil decir que las pequeñas unidades españolas, dispersas por un frente desdorado y aplastado por la artillería roja — esa artillería que ha sido el 70 por 100 de su victoria —, se defendieron con tesón de iluminados. Pero cuando los fusiles habían enmudecido sin municiones y las bombas de mano eran tan sólo un recuerdo, los hombres españoles cayeron fatalmente prisioneros. Así empezó el cautiverio.

Los prisioneros eran concentrados en Kolpino, una ciudad de grandes y frías construcciones de cemento por la que cruza, hinchándose en un pequeño lago, el río Ishora antes de fluir en el Neva. Kolpino era una inmensa barahunda de

heridos, columnas de prisioneros, bombardeos de la aviación alemana y ese clima de manicomio que los rusos espolvorean sobre sus actos casi irremediablemente. Una columna de prisioneros españoles fue machacada por los Stuka mientras caminaba sobre aquella abierta llanura, donde apenas algún árbol raquítico enseñaba sobre la nieve unas ramas que eran como de hueso, y los heridos reunían sus fuerzas agonizantes para seguir el paso de la caravana, sabiendo que una caída representaba el tiro en la nuca automáticamente. Un muchacho incapaz de seguir andando fue atravesado por el centinela ruso con una estaca de punta afiladísima y clavado en el suelo por los riñones, entre aullidos que no puede emitir la garganta del hombre, con la misma indiferencia con que atraviesa el coleccionista de mariposas sus bellos ejemplares de libélulas. Allí quedó, debatiéndose como un animal, nuestro indefenso camarada. Sus gritos, cada vez más débiles, fueron al poco tiempo sofocados por el estrépito del combate. Ni a un solo prisionero se le permitió volver la cabeza. El ruso, sonriendo, disparaba sin aviso.

A los prisioneros iban a entrevistarlos dos españoles rojos emigrados en Rusia al término de nuestra guerra civil. Uno de ellos, Velasco, médico granadino, vestido con el uniforme de capitán soviético, era un hombre de pelo cano y mirada fría. Procuraba demostrar por los prisioneros un interés casi afectuoso y no amenazaba hasta que el prisionero rehuía sus ofertas de hablar por la radio a los soldados españoles que seguían combatiendo en la línea rehecha.

Hombre de buen aspecto físico, semitelegante, llevaba la dirección de los interrogatorios, auxiliado subalternamente por Suárez, también embutido en un llamante uniforme de capitán soviético, con el rómbo distintivo de su grado militar brillándole en el cuello.

Velasco presentaba al prisionero un formulario impreso, donde se hacían tres preguntas, dejando un margen en blanco para que de su puño y letra el cautivo rellenase la encuesta. Las tres preguntas eran:

¿Voluntario?

¿Religión?

¿Desca colaborar contra el Ejército alemán?

Debajo el preso firmaba. Inmediatamente después Velasco perdía su cordial apariencia, exigiendo datos de las posiciones españolas. Puestos de mando, emplazamientos artilleros, depósitos de combustible. Todo el delicado mecanismo de la guerra era solicitado por aquel andaluz, que enudecía sus palabras con arreglo a un ritmo creciente. A veces perdía la paciencia.

—Le advierto que tenemos medios para hacerle hablar.

—Emplécelos.

Era la respuesta del oficial, que ni siquiera miraba el plano extendido en la mesa de Velasco, aquel «1: 50.000» con sus pálidas tintas verdes fingiendo los bosques de Sluzk, de alamedas bien trazadas por jardineros zaristas, y los pantanos de Szabelino, o los lagos de Tsarkoiselo, como una manchita azul brillando en la cartografía. Velasco no conseguía nada. Y, sin embargo, cuando terminó el interrogatorio de cierto oficial, precisamente granadino, como él, que

"Arriba" 10/4.54.

BIL. Kad Beski Madrid:

h. br. Winter-Jarring 27-4.54

LOS AÑOS MUERTOS (VI)

LA LUCHA CONTRA LOS VERDUGOS

«Eto prikas», fórmula del terror. Las tentaciones del campo número 27. Walter Ulrich y Ana Pauker ante los prisioneros. «Iskra», órgano de la rebeldía

DURANTE los años 1943, 1944, 1945 y 1946 nuestros cautivos recorren multitud de «lugares» soviéticos, dispersos en grupos relativamente pequeños. Resulta, por lo tanto, imposible hacer la historia general de una manera rigida, porque las respectivas biografías se trenzan complicadamente en mil desplazamientos parciales. Pero aun con esta dificultad operando sobre el intento de relato, se puede decir que la mayoría de los españoles, y, desde luego, todos los oficiales prisioneros, pasaron estos casi cuatro años, que abarcan desde marzo del 1943 hasta diciembre de 1946, en los campos de Tcherrepovets, sobre el mar de Rybinsk; el campo 27, en las cercanías de Moscú; el campo 160, en

Souzdaly, y el campo 74, de Oranki, al noreste de Gorki, así como en su filial de Monastergo.

* * *

Tcherrepovets acogió a los prisioneros apenas tres meses, y durante ese plazo el cautivo empieza a conocer el mecanismo interior de los rusos y su comportamiento. Comienzan los trabajos agotadores en la edificación y en la tala de bosques y, sobre todo, se aprende la primera lección carcelaria. Una lección que iba a acompañarles fidelísimamente durante once años interminables.

Si, por ejemplo, un preso estimaba injusta o caprichosa determinada orden de la M. B. D. y

creía que su protesta podía aliviar un pequeño martirio subalterno, autorizaban los reglamentos la elevación de instancias exponiendo la queja. El papel se redactaba con la mayor minuciosidad posible hasta entregarlo al jefe de campo, que sonreía entre irónico y aburrido. La instancia pasaba al cajón de las protestas perdidas, especie de limbo burocrático que la superstición marxista por el papeleo tenía bien establecido, y cuando los prisioneros preguntaban por el resultado de la súplica reglamentaria, ya que la molestia original seguía torturando, como si nadie hubiese escrito, el jefe de campo pronunciaba dos palabras tan sólo:

«Eto prikas». (Es orden superior.)

Y las cosas seguían como estaban y los prisioneros debían soportar las calamidades ordenadas, según el jefe, por «orden superior». «Eto prikas» resuena todavía en los oídos de nuestros hombres como una pesadilla eterna, capaz de servir de respuesta a todas las preguntas de aquellos agonizantes. Si un hombre muerto no se enterraba y permanecía su cadáver insepulto durante varios días, era «Eto prikas». Si robaban la manta de un cautivo, que pedía otra para no morir de frío, «Eto prikas» justificaba la negativa. Si el rancho apenas llegaba con su miserable carga para la mitad de los reclusos, también «Eto prikas» liquidaba el incidente. «Eto prikas» se respondía a la muerte; «Eto prikas», al hambre; «Eto prikas», a la miseria. Todo era «Eto prikas» entre las alambradas de Tcherrepovets. Desde el saqueo hasta el crimen. Desde la trueldad hasta la burla. «Eto prikas»... «Eto prikas»... «Eto prikas».

* * *

El campo 27 estaba situado a unos 20 kilómetros de Moscú. Un embalse próximo formaba a su costado hasta un pequeño lago, al que la primavera vestía de azules y verdes refrescantes. El campo 27 venía a ser el Tibidabo de los prisioneros en Rusia, porque allí tentaba el diablo la voluntad de aquellos hombres. Había mejor comida, dentro de la invariable composición de sopa y «kasha», y el trabajo era voluntario, a través de un régimen hipócritamente benévolo. En el campo 27 los soviets intentaban catequizar oficiales, alistándolos en los comités filocomunistas de acción sobre los países vecinos. Allí se organiza el comité de Von Paulus y los rumanos montan el «Liberar Rumania», que debía abastecer los cuadros castrenses de la división «Tudor Vladimiresco», «quinslings» soviéticos manejados por los rusos en aquellos tiempos en que la guerra aun no había terminado. Y allí contemplaron los españoles la silenciosa figura del general Schmidt, el jefe de Estado Mayor de Stalingrado, insensible a las ofertas de traición que su antiguo jefe, el mariscal Von Paulus, volcaba sobre su voluntad de prusiano leal. Aquel hombre, aislado de sus viejos colegas por esa frontera tremenda que divide la fidelidad y la ignominia, paseaba por el campo una dolorida estampa de hombre dos veces derrotado, pero todavía altivo. Porque veía, junto a su propio fracaso militar entre las ruinas de Stalingrado, el fracaso moral de todos cuantos arribaban la bandera de la propia honradez, alistándose al servicio de los rusos en el engendro nacido bajo el título de «Freie Deutschland», comité prosoviético-germano, donde, aunque sea doloroso decirlo, cayeron demasiados alemanes, sin fuerzas para resistir el duro quebranto del cautiverio.

"Arriba" 11/4.54.

BIL. Ed Beski Madrid 1954

W. Dr. Wintler-Jarring 27.4.54.

LOS AÑOS MUERTOS (VII)

EL CAMPO DE MUERTE DE CHARKOV

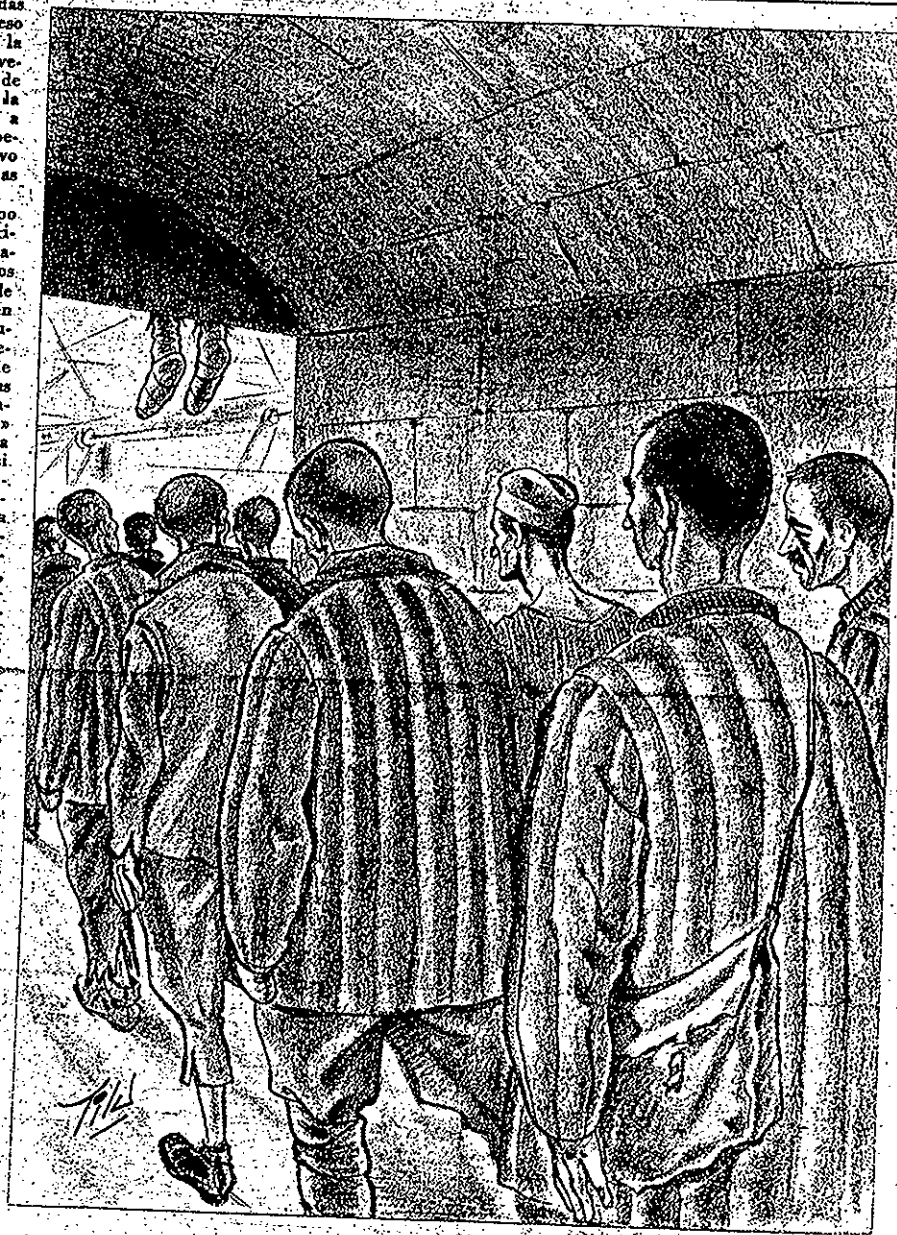
Las bandas «anti-fá». - El sargento Pulgar y César Astor. - Calamidades en Serpy-molotov. - La vuelta de Molero. - Un teniente inventa el cine narrado

El año 1947 iba a cargar sobre las escuálidas espaldas de nuestros camaradas un peso abrumador de calamidades y, posiblemente, la etapa más difícil y dolorosa de todo el cautiverio, porque los soviets conjuraron la totalidad de sus instrumentos de acción para quebrantar la energía de unos hombres que ya empezaban a ser señalados dentro de la inmensa población penal de Rusia como protagonistas de un nuevo estilo gallardo y casi inverosímil de soportar las desdichas carcelarias.

Tras de un cruce fugaz por Posman —campo número 58—, donde aparece organizado por primera vez el Grupo Antifascista español, agrupación de algunos desertores y rojos emigrados púctos al servicio de los soviets, el grupo de prisioneros se traslada a Charkov, donde llegan destinados al campo de muerte de aquella ciudad. Un campo de muerte famoso en la negra crónica de los «clagers», cuyo porcentaje de lento asesinato casi abarca la totalidad de sus clientes. Y es preciso establecer la diferencia entre un campo que pudiésemos llamar «normal» y estos otros «clagers», donde la técnica de la agonía llegaba a extremos de absoluta y casi matemática perfección. Charkov entra por derecho propio en la «élite» de estos campos especiales; donde seguramente los rusos enviaron a nuestros hombres tras del fracaso inicial de incluirlos como peones de su propaganda filocomunista. Charkov, junto con Tambov, Lsmuga, Magadan, Noriska, Chagoda, Petchora..., forman la constelación destacada del horror soviético.

La comida empezaba a resultar casi un viejo recuerdo perdido entre las nieblas de la memoria para los presos de Charkov, todavía sin trabajar, a la espera del traslado al «Campo alemán», como llamaban los presos al «clager» que abastecía de mano de obra la fábrica Serpy-molotov de maquinaria agrícola. El traslado se efectuó a los tres meses de sufrir la presión desesperada de los agentes prosoviéticos españoles, acudidos por el siniestro sargento Pulgar y por el desertor César Astor, dos hombres que a partir de ahora mezclarán sus turbias figuras en la vida y el martirio de nuestros compatriotas.

Pulgar era un rojo español, natural de Castilblanco, emigrado al término de la guerra civil, donde había luchado como brigada en el frente durante toda la campaña. Asimilado en Rusia al empleo de sargento soviético, Pulgar había heredado de Sediles la dirección efectiva de los Grupos antifascistas españoles, etiqueta utilizada por los rusos para designar al conjunto de sus fieles activistas dentro de los campos de concentración. Los «anti-fá» —que así llamaban nuestros camaradas a estos traidores— vivían políticamente a las órdenes del tal Pulgar, comisario político e instructor del Grupo montado por los rusos para conseguir el desmoronamiento de toda actitud española y toda esperanza de volver a la Patria entre los prisioneros. Utilizando sobornos minúsculos, cuya cuantía nunca superaba una ración «extra» de sopa, los «anti-fá» ofrecían noticias falsas sobre la inestable situación de España, tratando de demostrar la inutilidad de todo esfuerzo hostil contra la U. R. S. S., una vez que la victoria militar rusa había sancionado definitivamente la situación desesperada de nuestros muchachos. Los rusos querían confesiones públicas de amor al comunismo, desobediencia a los jefes militares que mantenían su prestigio entre los encarcelados, condenas públicas y escritas de España y la Falange. Para conseguirlo de una manera escalonada, ellos utilizaban la acción de sus «anti-fá», que, aunque incluidos también en el mismo campo y haciendo una vida semejante, disfrutaban de ciertas ventajas en la distribución de destinos dentro del «clager» y alguna mejora en la comida. Pero también conviene advertir que los rusos no cuidaban demasiado el arma de los traidores, confiando mucho

más en el terror y el hambre como instrumentos para «ablandar» el bravo tesón de los españoles. Los «anti-fá» estaban al servicio soviético mucho más por miedo que por beneficio, ya que un plato de sopa, sin otros aditamentos, malamente podía recompensar el horror de andar traicionando a un hermano de sangre. Los «anti-fá», en general, eran pobres ruinas morales, seres derrumbados espiritualmente o desertores hundidos en la desesperación. Sobre aquella tropa pequeña reinaba César Astor, director efectivo, como prisionero dentro del campo, de las consignas ordenadas por Pulgar.

Y merece la pena señalar la paradoja, casi increíble para la mentalidad occidental, de que los rusos acogieran con idéntico trato al desertor que al prisionero. E incluso los desertores de

una cierta y probada adhesión al ideal marxista marchaban al campo de concentración, sin excepciones, y allí vivía César Astor, igual que todos, recibiendo por su traición tan sólo una cucharada más de «kassa». Vendiendo su alma al diablo por un mendrugo de pan, ni siquiera por algo que mereciera la pena, nuevo don Opas —el traidor— de baratillo.

César Astor había huido del frente de la División Azul cruzando el Wolchov y era un hombre de alta estatura, pálido y con enorme nariz, del mejor perfil judaico. Estaba tuberculoso en último grado y rigurosamente esquelético. Habla bien y con sentido, porque tenía talento, abriendo mucho una enorme boca desdentada, de escasas piezas repugnantes; se trataba de un degenerado que procuraba explotar su posición

LOS AÑOS MUERTOS (VIII)

EL PRIMER PROCESO DE CHARKOV

Los primeros condenados a veinticinco años.- Se rompe la tradición de los juicios soviéticos.
«No somos fascistas, sino nacionalsindicalistas».- El estupor del capitán Pujov

La lucha entre la resistencia española y la acción corrosiva de los grupos «anti-fa» de Pulgar y César Astor iba a culminar en el encarcelamiento del capitán Palacios, el teniente Rosaleny, el alférez Castillo y el soldado Victoriano Rodríguez, como responsables inmediatos de la resuelta actitud española frente a la operación de desmantelamiento moral calculada por los soviets. Para los rusos resultaba increíble que aquel pequeño grupo español se moviese todavía con arreglo a los olvidados códigos del honor y jamás un insulto fuese tolerado sin la protesta viva, encendida, de los prisioneros, capaces de inventar mil ardidés para oponerse a la campaña de desesperanza movilizadora desde la M. B. D. de Charkov por su jefe, el mayor Chorní, un héroe sutil y listo, pero no demasiado paciente, que ordenó la detención de los tres oficiales y de Victoriano Rodríguez cuando la evidencia de

una voluntad común entre los españoles puso de manifiesto el fracaso político de los «anti-fa» y la moral cada día más sólida y arisca de los españoles. El teniente coronel Ludwig, jefe del campo, decretó la detención de los cuatro españoles el 24 de diciembre de 1948, y su traslado a la cárcel número uno, «Régimen» de Charkov, donde una apolonada masa de 13.000 presos aguardaban la hora de presentarse ante los jueces soviéticos.

El 10 de febrero comparecen nuestros cuatro estupendos camaradas ante el capitán Pujov, presidente de la Audiencia, acusados de sabotaje y negativa obstinada al trabajo, según los artículos 58, 11 y 14 del Código Soviético. Un intérprete español rojo emigrado sirve al Tribunal para entenderse con los acusados. Lee el capítulo de cargos. Traición y capitania de un grupo rebelde entre los prisioneros de guerra. Invitación al

abandono del trabajo y resistencia pasiva. El intérprete lee de prisa, como formulariamente, porque aquellos juicios, frecuentes entre los prisioneros de guerra, apenas tenían la duración de cinco o diez minutos en líneas generales. Los procesos contra oficiales de naciones derrotadas por Rusia y encarcelados en los «lagers» soviéticos eran un trámite brevísimo donde los acusados parecían tener más prisa en salir del Tribunal que los mismos jueces soviéticos, cargando con todas las culpas dictadas por el fiscal y algunas más de las que se sentían voluntariamente responsables. El mismo capitán Pujov, que había dejado su pistola sobre la mesa, parecía distraído y pensando en otra cosa, habituado al desarrollo veloz de los juicios anteriores. Por eso debió extrañarse cuando un oficial español quiso intervenir en las deliberaciones pidiendo la palabra. Pujov preguntó al intérprete:

—¿Qué dice?

—Quiere hablar, capitán.

No era corriente, pero sí reglamentario. Pujov, entre estupefacto y curioso, permitió la intervención del español. Y entonces aquel hombre, que representaba la voluntad de resistencia española y su admirable tesón para sobrevivir, pronunció un inaudito discurso, que comenzó dejando boquiabierto al Tribunal soviético.

—Nos llamáis traidores porque hemos sabido cumplir con lealtad nuestros propios juramentos. No cabe duda que vuestra acusación es un contrasentido...

Con orden, apenas sin un sobresalto en su tranquila voz de hombre acostumbrado a hablar, el oficial español iba rebatiendo las denuncias rusas como si maneja se textos largamente conocidos. Ellos eran oficiales de un Ejército y, como tales, podían negarse a realizar trabajos manuales. No resultaba lícito considerar como sabotaje lo que se reducía al cumplimiento estricto de las convenciones internacionales. Con un pequeño asomo de ironía, el oficial español aseguraba:

—El Tribunal no desconocerá el Convenio de Ginebra de 1929, ratificado en 1930, firmado, entre otras potencias, por la Unión Soviética, donde el trabajo de los oficiales prisioneros queda al arbitrio de ellos mismos. Oponiéndonos al trabajo forzoso en la factoría de Serpymolotov, no hemos hecho otra cosa que reivindicar un derecho que la propia nación soviética nos había confiado.

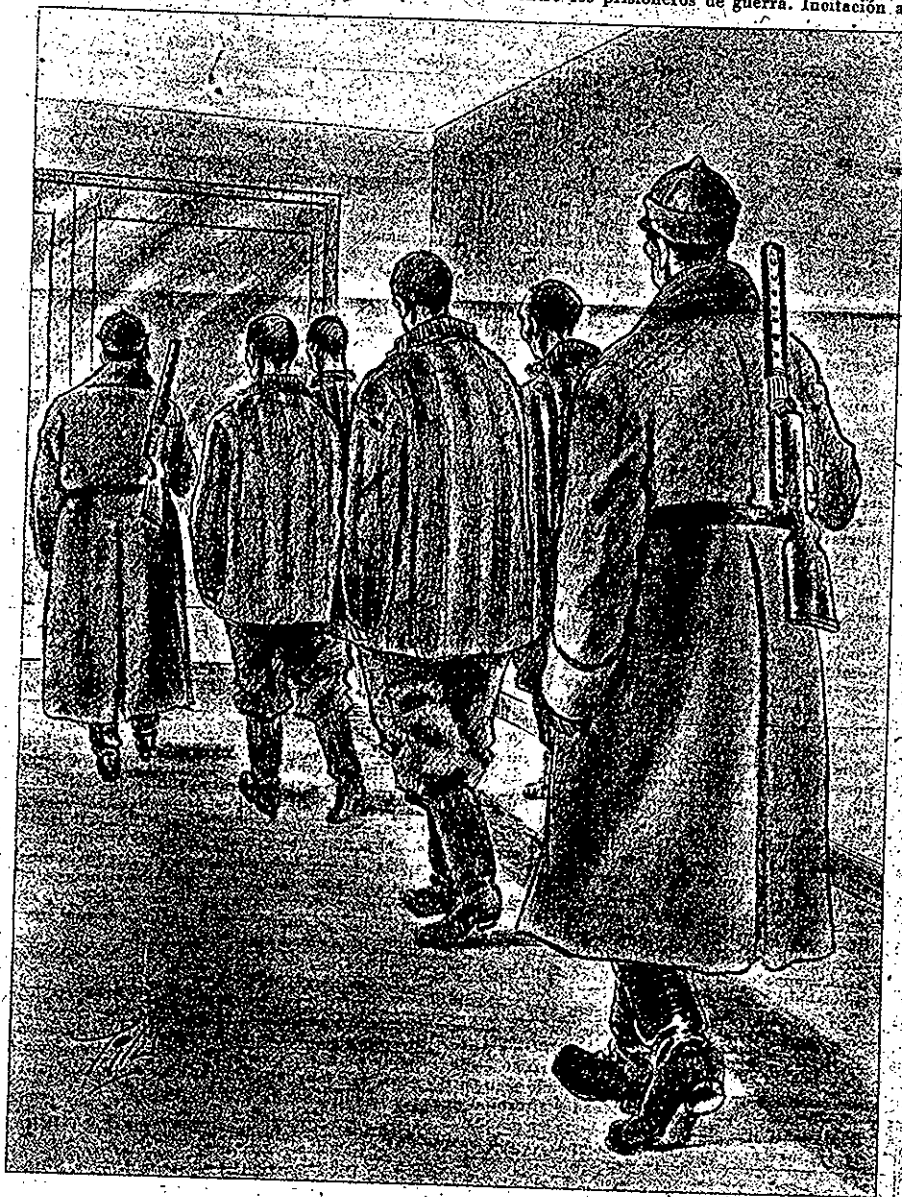
Aquello no había sucedido jamás. Nunca un oficial prisionero sentenciado prácticamente a muerte, entre las alambradas de los «lagers», había osado atacar al propio Tribunal con una dialéctica firme y bien trabada. Pujov debió repasar en su memoria los recursos de emergencia previstos para amordazar el arrogante discurso del español. Algo habría que hacer con apremiada urgencia, porque aquel hombre, desafiando con una elegante y como indiferente gallardía al mismo Tribunal, explicaba cosas jamás oídas bajo los muros de la Audiencia de Charkov.

—También nos llamáis fascistas equivocadamente. No somos fascistas, sino nacionalsindicalistas. Entiendo el Tribunal con claridad la palabra? Nacionalsindicalistas.

Y el oficial deletreaba la palabra para que la deletrease a continuación el intérprete, pálido y asustado, como si le alcanzasen salpicaduras de responsabilidad por prestar un lenguaje traducido a la primera vez que la palabra «nacionalsindicalismo» resonó bajo los muros de un Tribunal soviético, recabando los acusados el honor de figurar adscritos bajo aquella bandera falangista. Pujov necesitaba meditar con calma, dejar de oír la voz imperturbable de aquel español. Dio un puñetazo sobre la mesa.

—Se suspende la sesión...

Todos le miraron. Tuvo que añadir:

"Arriba" 14/4.54.

v. br. Wüthrich-Sarring. 27.4.54

LOS AÑOS MUERTOS (IX)

LA HUELGA DE HAMBRE DE BOROVITCHI

La unidad de «todos» los españoles prisioneros.-El trágico chasco de los desertores.-Comienza la huelga.-«Porque no podemos escribir».-El asalto de la cárcel

MIENTRAS los oficiales condenados en Charkov cumplen el arresto carcelario y desfazan por los tres procesos que a lo largo de un año iba a condenarles testarudamente a la misma pena de veinticinco años, los restantes prisioneros son trasladados desde Charkov a Tcherepovets, por donde cruzan fagazmente. En diciembre de 1949 llegan a Borovitchi, uno de los «lager» históricos en la odisea española por la infinita cárcel rusa. Allí parece tener el Mando soviético la intención de agrupar a todos los prisioneros españoles, porque entre el campo de la mina donde concentra a los condenados de Charkov, el «lager» conocido entre los españoles con el apodo de «Chinchilla» y el tercer

campo del bosque, o «Campo de Silencio», se llegan a reunir por primera vez 309 españoles, traídos muchos de ellos desde las lejanísimas regiones de Karaganda.

Borovitchi ofrecía un despliegue de barracas muy parecido al estilo oficial de los «lager» soviéticos, con la cárcel del campo acogida en un pequeño edificio de material dentro de las propias alambradas generales de la instalación. Más que cárcel, el edificio era un calabozo donde internar a los prisioneros castigados por faltas leves, según patrón común en casi todos los campamentos de prisioneros. La cárcel está próxima a la «Bachta» o guardia de soldados encargados de la custodia general, y sus ventanas

resultan protegidas por rejas, vigiladas por un retén especial de la guardia.

El proceso de Charkov había endurecido la moral de nuestros camaradas con su bello ejemplo de altivez, y se puede decir que el año 1950 significa la madurez espiritual de los prisioneros frente a las ofertas rusas de rendición moral. La lucha para conseguir estos fines comienza por las dificultades de todo orden que en anteriores reportajes habrá visto el lector curioso; y durante ellas se asiste al desmantelamiento del grupo prosoviético de César Astor y su escasa corte de secuaces, mientras, cada vez más agrupados y firmes, los españoles presentan un frente común de agresiva y gallarda dureza. Y es preciso insistir sobre el acontecimiento decisivo que en la relación de los cautivos significa la estrecha hermandad entre todos los españoles prisioneros. Entiéndase bien: entre todos. No hubo en esto diferencias de origen, y con tanta gallardía pregonaron las verdades españolas nuestros estupendos camaradas prisioneros como los antiguos cadetes pilotos de Tiflis que allí se vieron sorprendidos con el final de nuestra civil, enviados por el Gobierno «rojo». Y los marineros del «Cabo San Agustín», internados por los soviets, al igual que los aviadores, también sumaron su entusiasmo y una admirable valentía ibérica al grupo, donde todo el mundo adquirió méritos españoles por igual. Y aun conviene advertir que los desertores de la División Azul, comunistas que aceptaron el alistamiento en aquella unidad para buscar el camino de las trincheras rusas, sufrieron el más amargo desengaño al llegar hasta las líneas soviéticas, después de la tremenda aventura de la desertión, y ser tratados como enemigos desde el primer instante. Muchos de ellos fueron fusilados en las propias trincheras rusas por temor a que se tratase de espías camuflados tras la historia del prófugo para introducirse en la Unión Soviética. Los más afortunados, sin un interrogatorio, sin la menor curiosidad por parte de los militares soviéticos, pasaban directamente al campo de concentración. El único trámite inevitable de su desertión era la entrega del reloj de pulsera si el huído llevaba tal objeto. Una vez que el reloj caía en manos del comisario de turno, aquel desgraciado se trasladaba al campo de concentración, sin que jamás nadie volviese a preguntarle o agradecerle su evidentemente valerosa traición. Por eso conviene insistir en el magnífico comportamiento de casi todos estos desilusionados y sorprendidos desertores, que luego, en los años del cautiverio, borraron con valentía y generosidad la antigua flaqueza de su lealtad. Ellos son, en definitiva, los más sonoros propagandistas de la felonía soviética. Ellos, los trágicamente chasquados.

En Borovitchi, la pña española empezó a exigir esos mínimos derechos del prisionero, que se reducen a escribir a la familia y recibir noticias de ella. El nivel de las exigencias era tan licito que su propia naturaleza sostenía la moral de los protestantes, cuando comenzaron a recibir paquetes que o bien la Cruz Roja Española les enviaba a través de mil subterfugios o bien los amigos de Alemania devueltos a su país tras del cautiverio facturaban a los que todavía sufrían entre las alambradas de los «lager». Precisamente con motivo de la llegada de 40 paquetes a Borovitchi estalla la huelga de hambre que marca el acontecimiento más importante en la odisea de nuestros prisioneros.

El celebre sargento Pulgar, de cuya siniestra prestancia al frente de los grupos «anti-fa» españoles ya hemos hablado en anteriores entregas, a la vista de aquellos primeros 40 paquetes enviados a los prisioneros españoles, decidió atormentar a los infelices distribuyendo el contenido exclusivamente entre los miembros de su

LA ODISEA DE LOS PILOTOS DE TIFLIS

Desterrados a Siberia.--La figura del doctor Bote.--Al campo de Kokkusek.--Las valientes mujeres del "lager".--El amor gana una batalla bajo el cielo del Kazakistan--

POCAS historias merecerán tan compasivo respeto en el cuadro del horror vivido por los repatriados del «Semirámis» como la de los marinos y pilotos internados por los soviets al término de nuestra guerra civil. Su odisea, repleta de horror, iguala las historias de nuestros prisioneros con idénticos títulos que éstos, para haberse ganado a fuerza de riesgos el nombre de españoles.

Los pilotos estaban concentrados en Kirovabad, cerca de Tiflis, cuando la caída de Barcelona en poder del Ejército Nacional destacó una Comisión soviética a la Escuela donde los cadetes recibían su instrucción aérea. La Comisión venía a preguntar el destino voluntario de aquellos muchachos, una vez que, según todas las apariencias, el Gobierno republicano desapareciese en un plazo breve. Ciento veintidós expusieron sus deseos de trasladarse al extranjero.

—Queremos marchar a España.

—A España no se puede ir.

—¿A dónde, entonces?

—A cualquier sitio, menos a España.

Suramérica se ofrece como puente ideal, y a los pocos días llegan a Moscú, donde quedan instalados en una casa de reposo, para comenzar un obsesante calvario, que sólo un nuevo Kafka podría relatar, buscando de Embajada en Embajada apoyo para escapar de Rusia. Pero en todas partes recibían la misma compasiva excusa:

—No podemos hacer nada... Qué más quisiéramos... Es inútil...

Planiernaya, Moninó, Opaliya, son las casas donde van, siendo concentrados sucesivamente cada vez más pobremente, cada vez sometidos a una vigilancia policial más perceptible. Una noche, a las doce, se presenta la Policía en Opaliya por los ocho pilotos más destacados en dirigir la protesta colectiva y recabar auxilio de las Embajadas extranjeras. Cuando salen escoltados entre el temeroso silencio de los demás, un policía ruso advierte:

—Vamos a Moscú.

Nunca se volvió a saber de ellos. La noche rusa apuntó ocho vidas más en su funeral aritmética asesina.

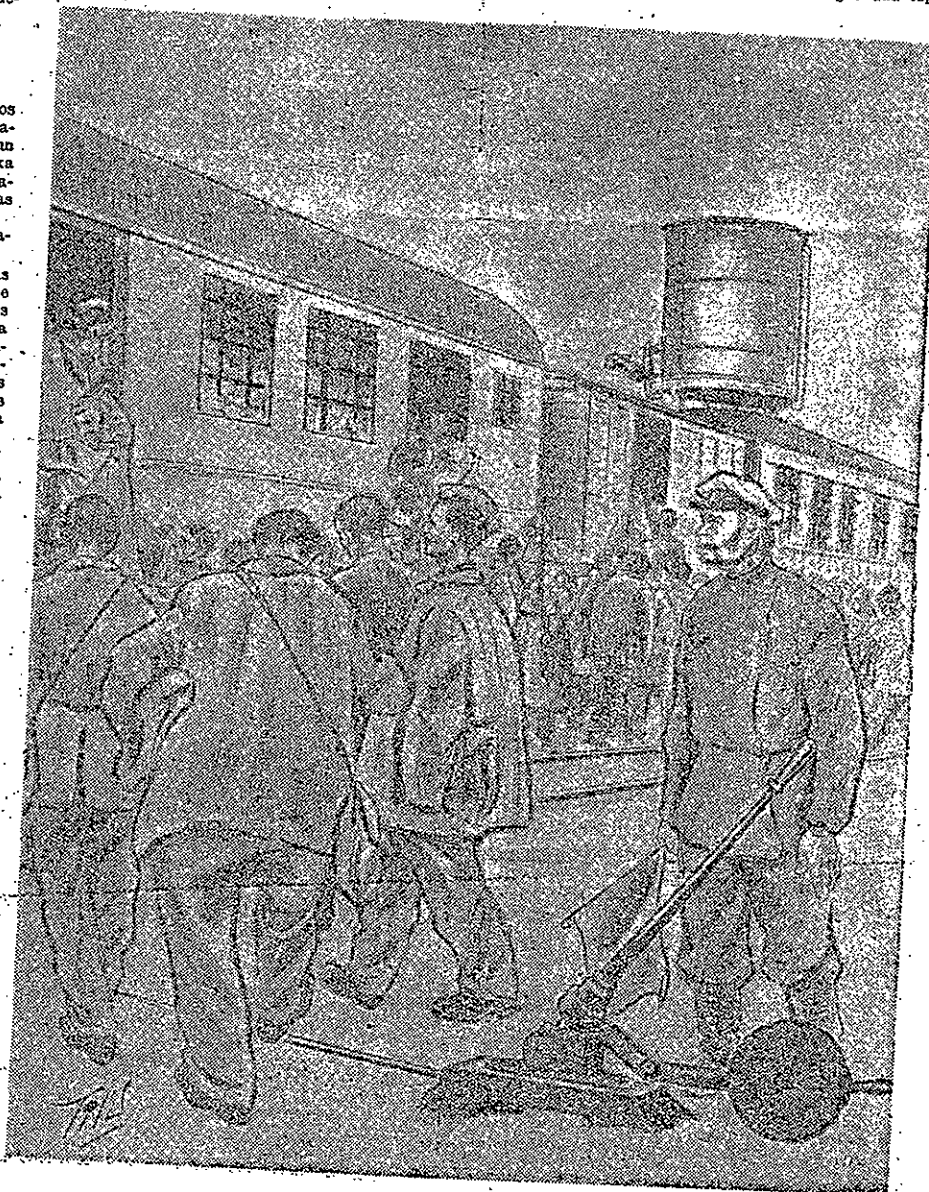
El mismo día que estalla la guerra entre Alemania y Rusia son detenidos sin contemplaciones y embarcados, camino de Siberia, en unión del doctor Juan Bote, antiguo preceptor de los «niños» enviados a la U. R. S. S., preso también con los pilotos y jefe moral de esta pequeña tropa española hasta su desaparición en 1948, tragado por el tremendo enigma soviético. Los pilotos y el doctor Bote llegan a Nobosibirsk, y más tarde a Krasnoyarsk, ya en plena Siberia, donde aquellas desdichadas criaturas nunca consiguieron comprender por qué eran transportadas bajo el signo del más espantoso terror y sometidas a un régimen alimenticio de 400 gramos de pan negro y sopas aguadas tan claritas que nuestros muchachos venían a perder unos dos kilos mensuales de peso. Allí en Krasnoyarsk los pilotos se reúnen con los marinos españoles del «Cabo San Agustín», cuya dramática peripecia en los campos de exterminio de Noriska, más arriba del círculo polar ártico, sobre la futa del río Yenisei, ha sido parcialmente ofrecida a nuestros lectores en anteriores entregas.

El año 1942 señala el traslado de los cautivos desde Krasnoyarsk a Kokkusek, un campo que ellos debían inaugurar y edificar totalmente, y donde transcurre la vida de estos compatriotas hasta 1948. Allí, a la orilla de un arroyo, sin otro punto de apoyo humano que unas ruinas abandonadas de cuadras kassajas, aquel grupo de españoles comenzaría la colonización de un trozo siberiano, edificando sobre los huesos de sus muchos muertos un «lager» que luego iba a resultar famoso en la lista negra de las atrocidades soviéticas. Kokkusek alberga durante seis años a los pi-

lotos y a los marinos, todos ellos amparados bajo la autoridad moral de este extraño y respetable personaje que se llama o se llamaba Juan Bote.

Bote tiene una patética biografía que, en realidad, debe airearse como ejemplo desdichado de un alma noble y equivocada, capaz de tener la valentía de pagar con su propia sangre los errores que hubiese podido cometer en los años mozos. Algunos repatriados guardan devotamente fotografías de Bote cuando aun los días de Moscú permitían a los sempresos una moderada sensación de libertad. Era un hombre alto, delgado, con grandes ojos inteligentes, brillando tras de unas gafas de concha. Tenía la frente naturalmente despejada de los seres muy inteligentes, y una como

mirada triste, proféticamente desolada, capaz de vislumbrar todos los horrores del futuro. Era médico muy estudioso, y toda su desgracia nació al negarse resueltamente a aceptar las consignas soviéticas sobre la enseñanza a los «niños» acogidos a la U. R. S. S. Según nos cuentan los repatriados, aquel hombre rezumaba ese misticismo docente, a veces descarriado, pero siempre respetable, de los hombres puros, insensibles al miedo. Bote tenía el valor inquebrantable de los intelectuales serenos y humanamente considerables, hablando en Rusia sin desmayo lo suficiente como para ser encerrado a perpetuidad. En 1948, cuando los marinos y pilotos son conducidos a Odesa para sufrir en el puerto del mar Negro una espe-

BIL 10 ad Beski Madrid 375

h. br. Winter - Jarring 27.4.54

"Arriba" 15/4.54.

"Arriba" 17/4.54.

BIL 11 ad Beski Madrid N.º

de. Sr. Winter-Tarriz 27/4.54

LOS AÑOS MUERTOS (XI)

LA SEPARACION DE LOS ESPAÑOLES

Los «lager» de los Urales.-Sverdlovsk centro de los condenados.-El Dombass con sus tres zonas penales.
«Anidemos en los corazones el deseo de la libertad».-La sorpresa del teniente coronel Stalbus

EN el mismo límite entre Europa y Asia, en el corazón de los Urales, Sverdlovsk iba a ser durante dos años el nuevo domicilio penal de una parte de los prisioneros como castigo al plante de Borovitchi. En Sverdlovsk vivían rodeados de esa muralla de silencio que los rusos despliegan celosamente alrededor de sus más peligrosos enemigos y, sobre todo, iba a cumplirse allí, en la antigua Iekaterimburgo —todavía con el sangriento recuerdo del postrer Zar Nicolás II manchando su nombre—, la separación que la M. B. D. tenía decretada para el grupo español. La unión de Borovitchi había representado una sorprendente experiencia para la cruel vida de los «lager», y la M. B. D. no suele repetir los errores.

Los españoles enviados al Ural quedan divididos en siete «lager», todos ellos cercanos a Sverdlovsk y dependientes de su jerarquía carcelaria, pero separados por la suficiente distancia unos de otros como para convertir en imposible la comunicación. Los dos primeros estaban en el propio Sverdlovsk y respondían a los números 1 y 2. El 3 era Piervi Ural'sk; el 4, Revda; el 5, Divtserka; el 6, Asvest, y el 7, Piervi Maika. Casi todos ellos abastecían de sudor humano las minas de hulla y pirita de cobre que rodean apretadamente la capital de ese mundo nuevo levantado por los rusos en la segunda guerra mundial para aprovechar la potencia industrial del «kombinat» de los Urales, tan rico en hierro y carbón. Pero tan rico también en

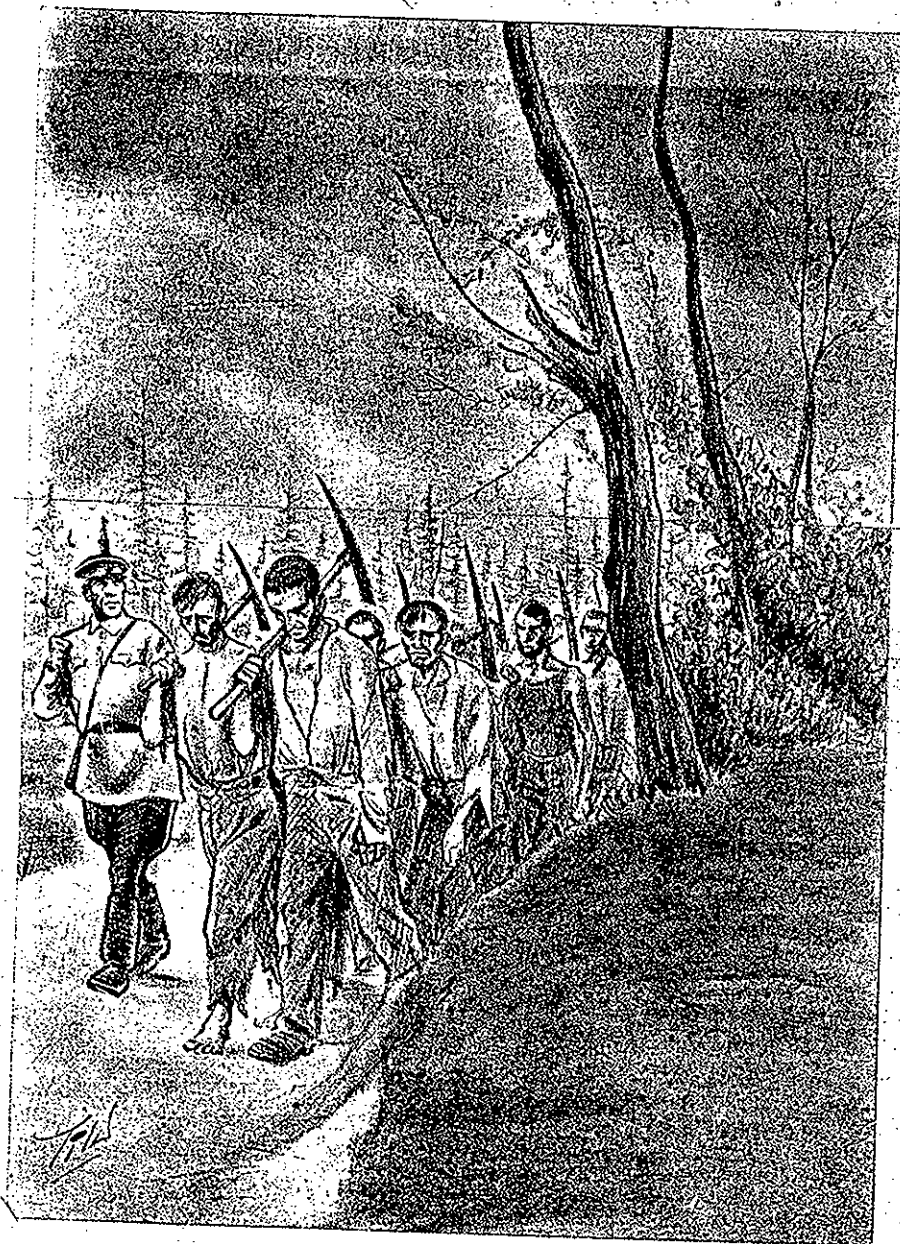
dolor y muerte. Tan repleto de lágrimas y calaveras como de mineral.

El resto de los españoles prisioneros es conducido al Dombass y encarcelado en los campos de Rostov, Stalino y Voroshiligrado, de tal manera que la población penal española se encuentra, durante el final del año 1951 hasta el verano de 1953, dividida en dos focos distantes, como hemos visto, uno emplazado en los Urales, alrededor de los campos que circundan Sverdlovsk, y otro en el Dombass, al Sur de la Rusia europea, sobre la comarca que riegan las aguas del Don, buscando entre los pantanos de Rostov las aguas casi embalsadas del mar de Azov. De tal manera, la M. B. D. responde con esta científica dispersión los quebraderos de cabeza volcados sobre el manó policíaco de los crueles «viveras azules», desde la huelga de Borovitchi.

En los Urales la M. B. D. concentra, entre otros, a los prisioneros que habían sido juzgados y condenados por Tribunales soviéticos como zona más dura y de dolorosa estancia, mientras el resto de los cautivos marcha hacia los campos del Dombass, aunque en esta clasificación existan algunas excepciones naturales en todo relativo cumplido con la intención de abarcar un grupo humano bastante numeroso.

A las víctimas del primer proceso de Charcov —que ya narramos en anterior ocasión— se unen ahora los numerosos arrestados y condenados a resultados del plante de Borovitchi. El capitán Oroquieta recibe una fuerte condena como animador moral de la huelga de hambre, y el teniente Altura, con su aplomo verbal casi increíble y esa serenidad para mirar sus propios riesgos como si fuesen ajenos, que el mozo parece tener patentada, se unen al grupo de oficiales procesados en Charcov —Palacios, Rosaleny y Castillo— y con ellos casi un centenar de españoles condenados, destinados todos al trabajo durísimo de las minas en los Urales como castigo a su gallarda insolencia celtibérica. Pero, sin embargo, aunque resulta cierto que los sufrimientos se acentuaron a raíz de la huelga de Borovitchi, también es cierto que los rusos empezaron a manejar con más cuidado la inflamable cólera española.

De momento, el grupo «anti-fa» de César Astor desaparece de la convivencia con los leales, derrotado en toda línea tras de seis años escandalosamente infructuosos. Desde los tiempos de su aparición en el campo de muerte de Serpimolotov, cuando la conjuración soviética sobre los hombres españoles actuó de manera implacable, combinando el terror con el hambre hasta límites que la resistencia humana apenas puede concebir, la tarea «anti-fa» había chocado siempre con un cuerpo compacto de unidad nacional, cuyo banderín, bordado en tóxico lienzo con el yugo y las flechas, iba a resultar el símbolo de la resistencia. Los mismos rusos comprenden, en 1952, que la tarea de los saboteadores antiespañoles ni servía para nada, ni era escuchada de una manera perceptible, y así, tras de seis años tentando con el miedo o el halago la moral de aquellos trescientos hombres, los «anti-fa», bastante corridos y derrotados en toda línea, se trasladan al campo de Kiev, mientras la dispersión española sigue la doble ruta del Dombass y los Urales, para sufrir a secas el tormento del cautiverio, pero sin adherirlo con martirios complementarios a cargo de los «anti-fa». La delación de los traidores, la soplonería revoloteando como un pájaro de mal agüero sobre la patética existencia de nuestros muchachos, las prédicas antifalangistas, proclamando una amañada y falsa versión de la vida en España, todo aquello que tanto dolor suplementario había volcado sobre los corazones fieles, queda venturosamente desmontado después del plante admirable de Borovitchi. Y es preciso tratar de acercarse amorosamente a lo que debía ser la mentalidad del prisionero español en Rusia, aislado, de toda esperanza, viendo el

"Arriba" 17/4.54.

BIL 17 ad Beski Madrid N.º

Le. br. Winther-Jarring 27/4.54

CAPITO DE LA MEJOR

lento desfile de los años sin un solo pretexto para la ilusión, para comprender la entidad de las batallas planteadas entre las alambradas de los «lagers». Y no cabe duda que el hundimiento formal del grupo «anti-faz» de César Astor y el sargento Pulgar, aparte de su resonancia moral, significa también un confortable ahorro de riesgos y peligros adicionales, infiltrados forzosamente en la común vida del campo, siempre pendientes de una acusación o una denuncia que pudiésemos llamar «extraordinaria».

El difícil sostén de la moral entre los prisioneros supo realizarse con tal habilidad y tal entereza que resulta casi imposible llegar a comprender lo que fue en todo momento un milagro de la gallardía ibérica, tan tenazmente sostenida a base de no arriar jamás la bandera de la esperanza. Como cantaba el himno de los cautivos con una hermosa letra, recosida tan inefable como emocionadamente sobre la melodía de la canción legionaria:

*“Voluntarios, soldados azules,
prisioneros de un odio mortal,
enidemos en los corazones
el deseo de la libertad.”*

¡El deseo de la libertad! ¡Qué hermoso grito para cantarlo entre las alambradas de Siberia, recitando cada día las filas con huecos de la muerte! ¡Qué bella lección de esperanza fanática, de esperanza contra todo pronóstico razonable! Pocas cosas resultarían tan estremecedoras como este grito ilógico, descabellado, arcanamente quijotesco, que convidaba a aquella tropa «escuálida, comida de piojos, trabajando doce horas diarias en las minas de Divtserka, para añar en las entrañas de los Urales piratas de cobre a mecer en los corazones, el deseo de la libertad». A no perder este contacto con el mundo real y vivo. El mundo existente más allá del alambre de espino, tras de los que vigilaban con puntería inefable los ojos rasgados de un centinela mongol, nieto «cruelísimo» de aquellos jinetes de la Horda de Oro, que, como decía con

un cierto escalofrío el cantar: «Bebían la niebla, cabalgaban sobre el viento y comían los cadáveres de sus enemigos muertos».

En el hospital de Sverdlovsk reciben a un oficial español, al que se le aprecia una avanzada tuberculosis. Allí, aquel hombre esquelético y sin tratamiento, se incluye en un mundo de criaturas desesperadas, donde la risueña vocación española por el optimismo reparte ciertas raciones de esperanza, frente al desencanto de casi toda la población de enfermos. Este oficial nos habla de B., un alemán prisionero, enfermo también en el hospital de Sverdlovsk.

—Un día vi entrar a B. en mi habitación del hospital desencajado y con la cara de la muerte. Se había tomado para suicidarse un tubo enterico de morfina robado en el botiquín. Pero aun tuvo tiempo para entregarme estas fotos y expirar, mientras decía: «Alemania está en mi corazón».

Y el oficial español nos enseña unas resobadas fotografías, donde unos niños de claras pupilas azules sonríen al fotógrafo y una mujer de bello rostro rubio parece mirar desde el papel con ojos desencajados, como si hubiese sido capaz de ver realmente la muerte de aquel pobre desesperado de Sverdlovsk que era su marido.

La dramática oscilación entre la esperanza y el desaliento había encontrado en la moral de B. una versión sangrienta. Pero frente a ella, el grupo español manejaba la gallardía y el «deseo de la libertad». En realidad esta fue —aquella obstinada esperanza— la clave decisiva del comportamiento español a lo largo de un cautiverio donde la supervivencia sólo era posible a través de un sólido mecanismo moral.

A raíz del suicidio de B., el oficial español de esta historia se encontraba un día pasando la consulta de la doctora Nina, especialista de los enfermos de pecho internados en el hospital. La joven doctora carecía de los más elementales medios sanitarios para abastecer su tremenda clientela de escuálidos tísicos, y resulta preciso decir que la pobre mujer hacía imposibles por

manejar las armas del neumotorax, intentando atajar sin conseguirlo la marcha inflexible de la enfermedad. Nuestro oficial se disponía a salir del gabinete médico cuando entró, pasando inspección, el teniente coronel Stolbun. Un ejemplar de la revista soviética «Tiempos nuevos», abierta por la primera página, justificaba la sonrisa del jefe ruso.

—Ha visto usted lo que pasa en España? Las eternas fotos de la propaganda soviética lucían sobre el brillo del «couché». Niños esqueléticos, guardias disparando, colas de resignadas mujeres. Todo el repertorio habitual de la conspiración antiespañola aparecía a gran luz tipográfica sobre las páginas de «Tiempos nuevos» dedicadas a nuestra Patria, sosteniendo la risa del policía ruso, que le adelantaba a nuestro oficial el ejemplar como un triunfo.

Pero no contaba con la caliente sangre ibérica. Porque aquel hombre español derrumbado por la tisis, asediado por cuantos horrores existían, esperando la continuación de su calvario, tuvo todavía fuerzas para recoger el periódico y golpear con él la cara del soviético, ante el estupefacto horror de la doctora. La gorra de visera azul rodó por los suelos y la guardia se encargó de castigar a bofetada limpia la inverosímil y desafiante conducta de nuestro mozo. Al día siguiente, un Tribunal médico reunido a prieta le comunica que su salud, «perfectamente recuperada», permite autorizar su vuelta al campo de trabajo. Y hacia las minas de Píritas, escoltado por dos soldados rusos, marchó el español, taconeando todavía fuerte con sus débiles piernas de enfermo.

Es posible que Stolbun le estuviese mirando medio oculto por una ventana. Y que no pudiese explicarse cómo aquel esqueleto de enormes ojos negros encendidos por la fiebre pudiese todavía caminar con porte arrogante de vencedor sobre las piedras del patio. Camino de la muerte. Y de la gloria.

Salvador LOPEZ DE LA TORRE

EL "LAGER" 5.110-43 DE KRASNOPOL

Se vuelve al mar de Rybinsk.-El yanqui que «escogió la libertad». Otra vez los «blatnois». La cruel astucia de la M. B. D.-Los tres únicos prisioneros españoles que restan en Rusia.-Adiós a ciento cincuenta y tres muertos

El grupo de los sesenta y siete condenados que padecía la prisión en Sverdlovsk es trasladado en julio de 1953 al campo de Scherbakov, a la orilla sur del mar de Rybinsk, cerca relativamente del campo de Tcherepovets, situado al norte de este gigantesco lago formado por las aguas del canal Volga-Moscú. De tal manera, diez años más tarde nuestros prisioneros se asomaban a las orillas del mismo paisaje, tras de haber recorrido, con la paciencia de los mártires, la inmensa geografía del dolor soviético. A lo largo de aquellos años, ciento cincuenta y tres españoles prisioneros habían ido jalonando con sus sepulturas el itinerario de sangre. Ciento cincuenta y tres hombres consumidos por el hambre, por la infinita desesperación, por la anulación de los más rudimentarios instintos de sobrevivir. Ciento cincuenta y tres españoles sobre un escaso censo que apenas sobrepasaba los trescientos da la justa medida de la crueldad soviética, porque viene a ofrecernos la trágica proporción de un muerto por cada tres cautivos a través de tantas calamidades. Ciento cincuenta y tres vidas ha sido la cosecha recogida por Rusia sobre la carne española. Nadie puede quejarse de que sea escasa.

De Scherbakov, los españoles condenados por los Tribunales soviéticos, y cuya peripécia hemos seguido desde Borovitchi hasta Sverdlovsk, se upen a una inmensa muchedumbre penal compuesta por austriacos, holandeses, daneses, turcos, alemanes y griegos y algunas desdichadas mujeres. Toda una enclaustrada torre de Babel en espera de sucesivas repatriaciones, comunicadas oficialmente por una Comisión que visitó el «lager». Entre aquella clientela cosmopolita vivían también dos norteamericanos prisioneros de los rusos. Uno de ellos, el sargento Lillean Tours, apresado por los soviéticos en la

zona rusa de Berlín, al que de nada le sirvieron sus galones yanquis para evitar el encarcamiento. El otro, un marinero comunista que aprovechó la escala de su buque en Suecia para iniciar una travesía absolutamente cinematográfica a través del país, hasta cruzar la frontera finlandesa, donde se presentó a los soviets como encendido correligionario, eligiendo la libertad al revés, según sus propias convicciones. Aquel ingenio marxista de Kansas no conocía a los rusos. Pero aprendió bien rápidamente la lección, cuando, acusado de espía e indocumentado, se vió prisionero en un «lager» de la U. R. S. S. Y cuando nuestros camaradas le preguntaron, extrañados de verlo, el hombre sonreía:

—Llevo ya tres años. No es demasiado.

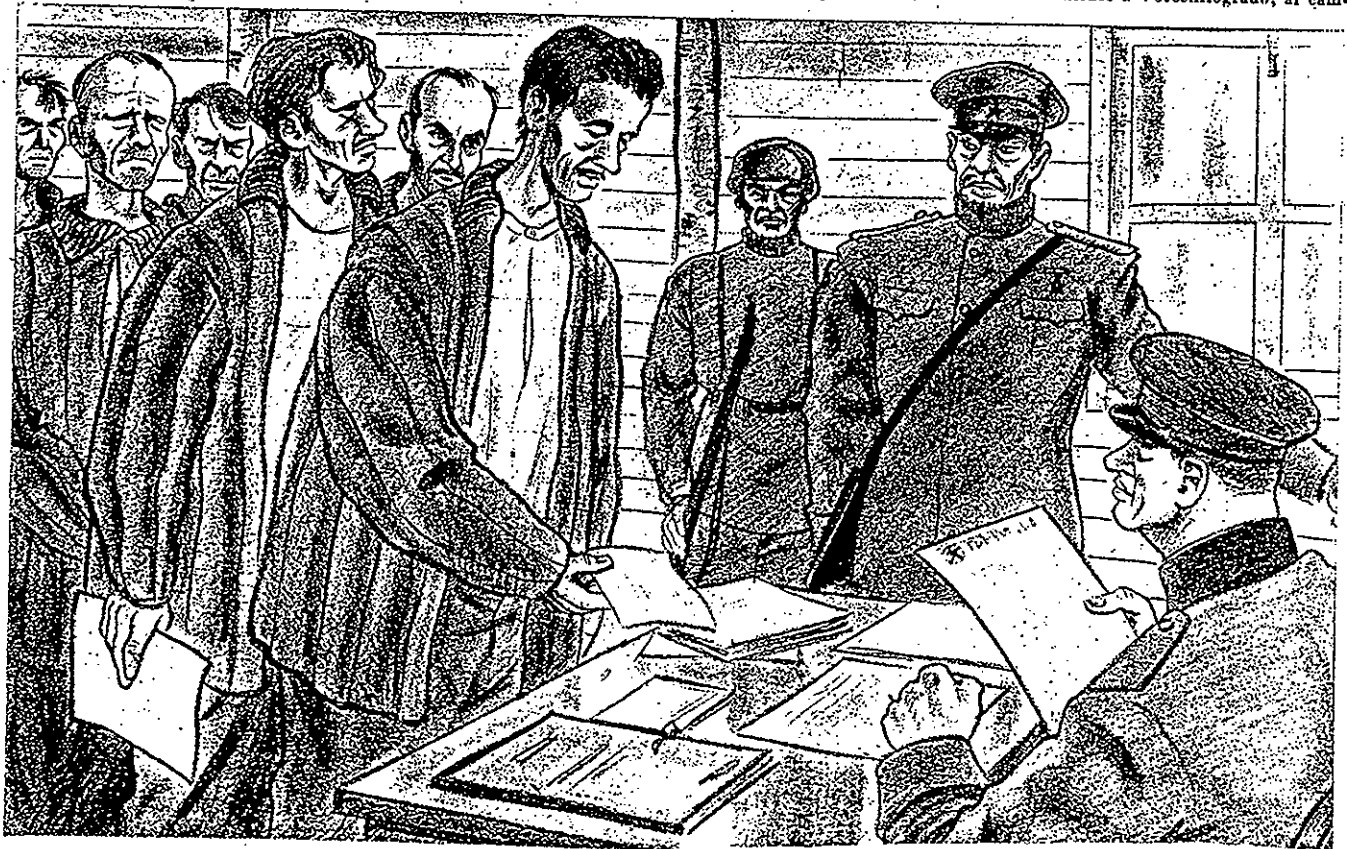
Y seguía sonriendo. Probablemente se reía de su propia aventura en busca del «Paraiso». Un «Paraiso» convertido por arte de birlibirloque en el «lager» de Scherbakov, sobre las aguas del mar de Rybinsk, escoltados por centinelas que disparaban sin aviso.

En octubre de 1953 abandona el campo la primera expedición austriaca de repatriados. Y a partir de entonces, una especie de agobiante electricidad se disuelve en la sangre de los presos. He aquí algo aparentemente extraño, pero muy humano. Cuando el cautivo vive en un clima sin esperanzas concretas, sostenido tan sólo por sus propios resortes morales, los años hieren menos el corazón de aquellas criaturas. Pero si súbitamente, ante sus propios ojos, un tren de compañeros de trabajo enfila la libertad, el tiempo empieza a medirse con distinto valor, y la resignación se derrumba ante el alfilerazo acuciante de la impaciencia. No es lo malo esperar así, en abstracto, sino ver muy cerca el final de la espera. Orfeo no pudo re-

sistir la tentación de volverse para mirar a Eurídice más que cuando estaba justamente en el borde de la libertad y de la vida. Son los últimos pasos siempre los que más cuestan.

El grupo de griegos aborotaba los días de Scherbakov con sus procedimientos de violencia y un olvido constante del respeto que merece la persona humana, desmolvando las técnicas «blatnois» que nuestros lectores ya conocen. Los austriacos tuvieron un choque sangriento contra aquellos «blatnois» que resucitaban los hábitos criminales de los prisioneros comunes rusos, y en la batalla ganaron los austriacos, barriendo a los bandidos con cuantos instrumentos cortantes pudieron fabricarse. Una docena de heridos fué el balance de la trágica noche. También los españoles tuvieron que chocar contra los «blatnois» consiguiendo salvar a una muchacha que los griegos habían secuestrado. Nuestros oficiales pudieron derribar una puerta atrancada al oír los gritos desesperados de la raptada y evitar una nueva ferocidad «blatnois», atacando a bofetada limpia como delirantes hijos de la furia. Después del quebranto infligido por los austriacos a la desafiante chulería «blatnois», la batalla perdida ante los españoles debilitó el prestigio de temor que rodeaba a los griegos, y la vida empezó a transcurrir en Scherbakov más plácidamente. Pero no conviene olvidar cómo todos estos hechos sucedían en pleno verano de 1953, y que, según las trazas, los hábitos de existencia dentro del «lager» seguían igual que diez años antes. Siempre la misma indiferencia por la vida humana, idéntico desprecio ante el prójimo. Siempre ese clima de crueldad desatada permitiendo el asesinato, el robo, la violación. Siempre el infierno, no importaba en qué fecha.

El 20 de enero de 1954, los españoles condenados son conducidos a Voroshilovgrado, al cam-

"Arrriba" 18/4.54.

BIL 12 ad Beski Madrid N°

Dr. Dr. Wintler - Jarring 27.4.5

29/4

Bonn, p.t. Köln, den 28 april 1954.
Strängt förtroligt. 1 bil.

HEMLIG.

Jarring/DS
5/5

a + b
Danielsson, f.k.
u.Jarring

exp. 5/5 54
K.

Broder,

I Kumlins handbrev till Dig den 15 februari i år
angående vissa från Ryssland återkomna tyska diplomater
nämndes bl.a., att en fröken Therese Lössl, som varit an-
ställd på den tidigare tyska beskickningen i Sofia, i
april väntades komma på besök till Bonn. Hon har nu
varit här, och jag ber få översända en uppteckning rö-
rande det samtal jag i går hade med henne. Såsom Du fin-
ner var det föga givande.

Din tillgivne
Tad Danielsson

Herr Utrikesrådet J a r r i n g ,
Utrikesdepartementet.

P.M.

angående samtal med fröken Therese Lössl.

Fröken Therese Lössl var i september 1944, när rys-sarna kommo till Sofia, skrivdam vid tyska beskickningen därstädes. Hon fördes liksom den övriga beskicknings-personalen till Moskva, där hon den 3 oktober 1944 insat-tes i Lefortovskaja-fängelset, till en början i cell nr. 70 i första våningen, senare i andra celler, vilkas num-mer hon ej längre kommer ihåg. Hon satt i samma cell som två andra tyska damer från Sofia, fru Dorothea Fürstenberger och fröken Angela Robl, samt en italienska, fru Grazia.

Tillfrågad om hon hade sig något bekant rörande medfångarna i Lefortovskaja meddelade L., att i en cell snett ovanför hennes befunnit sig tyske ministern i Sofia, baron von Richthofen, jämte en amerikan och en slovak. I en annan cell, också belägen snett ovanför hennes egen, hade suttit en italiensk minister vid namn Odenigo. Slut-ligen hade hon även hört, att i våningen ovanför befunnit sig en tysk diplomat vid namn Loerner. Behandlingen i Lefortovskaja hade enligt Lössl varit korrekt.

Sommaren 1948 hade förhör hållits med Lössl och i september samma år hade hon dömts till 10 års tvångsar-bete. I slutet av september hade hon förts till lägret

Inta nära floden Usa ej långt från Vorkuta i Ishavs-området. Efter en del omflyttningar inom detta läger, i vilket även män befunnit sig, hade hon i oktober 1949 förts till kvinnolägre Abes 80 km norr om Inta. I detta läger hade funnits ca 1.500 kvinnor, huvudsakligen ryskor. 1953 hade L. förts till genomgångslägre Tapiau i Ost-Preussen och därifrån i slutet av december samma år anlänt till Västtyskland.

L. hade under hela sin tid i Ryssland varken mött eller hört talas om någon svensk eller någon annan skandinav. Icke heller hade hon mött eller hört talas om någon annan tysk diplomat än de ovan nämnda. Namnen Supprian, Roedl, Laarmann, Dietl, Zoltan de Rivo, Thomsen, Langfelder, Hille, Galler och Kaiser voro okända för henne. Jag nämnde även namnet Wallenberg, som hon aldrig tidigare tycktes ha hört.

Köln, den 28 april 1954.

T. Göransson

(T. Göransson)

Bonn, p.t. Köln, den 29 april 1954.
Strängt förtroligt. 1 bil.

HEMLIG.

Jarring/DS
5/5

a + b
Danielsson, f.k.
u. Jarring

5/5-54
exp. 9/3.

Broder,

I anslutning till mitt handbrev den 26 dennes
ber jag få översända en mera utförlig uppteckning
rörande mitt samtal med ungraren Josef Orczy, som upp-
gav sig ha sett Wallenberg i Vác i Ungern så sent som
i år. Orczy var ytterligt angelägen, att hans namn
icke skulle användas i sådant sammanhang, att några
risker därigenom skulle kunna tänkas uppstå för honom
närstående personer, och hemställde särskilt, att
beskickningen måtte framföra detta till dem, den toge
kontakt med i ärendet.

Din tillgivne
Tor Eriksson

Herr Utrikesrådet J a r r i n g ,
Utrikesdepartementet.

P.M.

angående samtal med Josef Orczy.

Måndagen den 26 innevarande april på förmiddagen uppsöktes beskickningen av en person, som sade sig önska lämna vissa upplysningar om Raoul Wallenberg. Jag mottog vederbörande i närvaro av legationssekreterare Bothén. Besökaren presenterade sig som ungerske medborgaren Josef Orczy, född i Budapest den 22 mars 1927. Namn och födelsedata voro angivna i ett av vederbörande företett identitetspapper, utfärdat den 9 april 1954 av "Notaufnahmehaus Uelzen" i Niedersachsen. I detta dokument angavs även, att O. den 23 mars 1954 illegalt inkommit på förbundsrepublikens område vid Passau.

Om sig själv uppgav O. i huvudsak följande. Han hade under kriget varit anställd i det tyska filmbolaget UFA:s filial i Budapest. Bl.a. hade han medverkat vid spridningen i Ungern av den antisemitiska filmen "Jud Süß", vilket ådragit honom de ungerska judarnas fiendskap (O. gav f.ö. vid ett par tillfällen under samtalet uttryck åt en tämligen prononcerad antisemitisk inställning). I november 1946 hade O. blivit häktad och förts till ungerska statssäkerhetstjänstens fängelse vid gatan Andrási ut i Budapest. Där hade han kvarhållits till februari 1951, då

han dömts till 25 års tvångsarbete och överförts till ett genomgångsfängelse för politiska fångar i Budapest vid namn Marko utca, där han en tid använts som tolk. Därifrån hade O. i augusti 1952 förflyttats till Ungerns centralfängelse för politiska fångar, beläget i staden Vác vid Donau norr om Budapest. Sedan O. och ett antal medfångar fått kännedom om föreliggande avsikter att transportera dem till Ryssland, hade en grupp på 11 fångar den 8 mars 1954 företagit ett flyktförsök. O. och en kamrat hade lyckats komma undan, medan de övriga gripits. Över Österrike hade O. tagit sig fram till Tyskland.

Raoul Wallenberg hade O., uppgav han, första gången träffat helt kort i Marko utca i mars 1951. Sedan hade de återsett varandra i Vác, dit W. skulle ha överförts i slutet av mars 1951 och O., som ovan nämnts, i augusti 1952. De hade under en period av cirka 6 månader, förmodligen under vintern 1952-53 (O:s minne för tidpunkter är rätt dåligt) hållits fängslade i samma cell jämte 14 andra fångar av ungersk nationalitet. Vidare hade O. sammanträffat med W. i fängelsets sjukhus vid ett par tillfällen, första gången i november 1953. Enligt O. hade W. under senare tid permanent vistats på sjukhuset och ännu befunnit sig där den 8 mars i år, då O. flydde. W:s hälsotillstånd vore ytterligt dåligt, en lunga hade måst avlägsnas och han lede av svår tuberkulos. Han hade fått flera blodtransfusioner (O. nämnde i förbigående, att beteckningen för W:s blodgrupp vore AB). Enligt O. torde han ej ha långt kvar att leva.

Om sina egna öden skulle W. ha berättat följande. Han hade i december 1944 sökt fly från det belägrade Budapest till det nya regeringssätet Debrecen tillsammans med en grupp på 7 å 8 judar. På vägen hade de överfallits, och W. hade blivit svårt sårad av skott i magen och ena lungan. Han hade vaknat till medvetande på ett sjukhus i Misholz mellan Budapest och Debrecen och genom rysk försorg förts till sistnämnda ort, där han sedan kvarhållits i ett ryskt fängelse till slutet av 1949. Då hade han överförts till Marko utca och därifrån i slutet av mars 1951 förflyttats till Vác. Enligt O. vore W. fortfarande "vorläufig interniert".

Han vore icke anklagad för något och ännu mindre dömd. W. hade för O. namngivit två släktingar i Sverige, Marcus och Erik Wallenberg. I övrigt hade han varit mycket förtrogen - O. kunde icke erinra sig ytterligare konkreta upplysningar lämnade av honom.

O. uppskattade W:s ålder till 35 å 36 år och beskrev honom på följande sätt: smalt ansikte, lång, framträdande näsa, mörkt, numera kraftigt gråsprängt hår, magerlagd, längd ca 180 cm.

Om förhållandena i Vác berättade O. följande. Fängelset (lägret?) rymde 28-30.000 fångar. Högste chef vore en ryss men regimen i övrigt helt ungersk. Den ryske chefens närmaste man vore ungraren dr. Szabó László. Bland icke-ungerska fångar i Vác hade O. sett en del italienare men ingen annan skandinav än W. Tid efter annan överfördes grupper av fångar från Vác till Ryssland. Ingen som helst kommunikation med yttervärlden vore tillåten.

I övrigt må från samtalet antecknas följande:

- 1) Enligt O. befinner sig det stora lägret för utländska fångar i Ungern i Tatato Varas nära Budapest.
- 2) Den medfånge, som jämte O. lyckats rymma, vore en "Volksdeutscher" vid namn Stefan Schefer, som f.n. vistades i ett flyktingläger i Benzheim-Auerbach i södra Tyskland. Även denne Schefer hade enligt O. träffat W. i Vác.
- 3) O. har f.n. ingen fast bostad och vet intet om hur eller var han kan få en ordning tillvaro i Tyskland. Han kunde emllertid eventuellt nås genom en viss John Swanink, en tidigare medarbetare från Budapest, vars adress vore Columbia Filmgesellschaft Inc., Friedrich Ebert Strasse 6^{III}, Frankfurt am Main.
- 4) O. hade satt sig i förbindelse med internationella Röda Kors-kommittén i Genève, och därvid även omnämnt, att W. befunne sig i fångenskap i Ungern.
- 5) O. tycktes känna till familjen Wallenbergs ekonomiska och sociala ställning i Sverige.

O. är tydligen identisk med den person med samma namn, som den 8 april i år uppsökte konsulatet i Bremen och sade sig ha upplysningar om W. Rörande detta besök torde konsulatet i Hamburg ha rapporterat till departementet. Vid sitt besök å beskickningen uppgav emellertid O. på förfrågan, att han icke tidigare efter sin flykt varit i förbindelse med någon svensk myndighet. Vidare lär O. i Bremen ha besökt därvarande norska konsulat och meddelat, att han i ett ungerskt fängelse träffat en norsk medborgare, medan han här förklarade sig icke ha mött någon annan skandinav än W.

O. ger intryck av att vara såväl fysiskt som psykiskt i dålig kondition, talar tyska med stark brytning, rätt flytande men ofta nervöst och ganska osammanhängande; samtförefaller vara ekonomiskt fullständigt utblottad och utan förbindelser i Tyskland (med undantag för ovannämnde Swanink). Han gjorde emellertid icke den minsta antydning om någon önskan att erhålla ekonomisk ersättning utan sade sig ha kommit till beskickningen, därför att han ansåge det vara sin "mänskliga plikt" att försöka hjälpa W. (vars verksamhet till förmån för de ungerska judarna han f.ö. sade sig ogilla). Det tycktes emellertid även framgå av samtalet, att O. vid förhör inför en brittisk tjänsteman i ovannämnda flyktingläger Uelzen uppmanats att sätta sig i förbindelse med svenska myndigheter beträffande W.

Köln den 29 april 1954.

Tord Göransson

(T. Göransson)